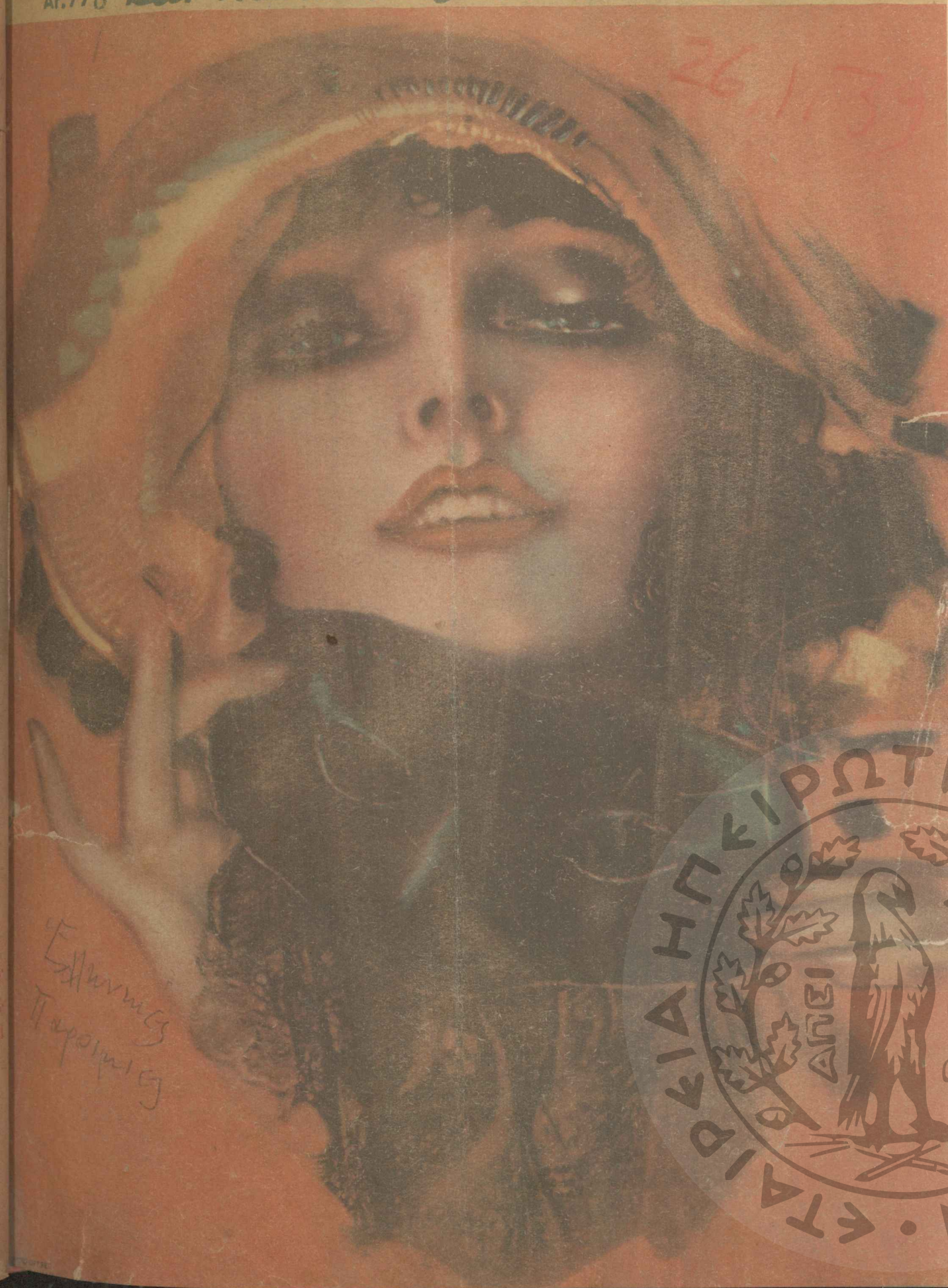

ΜΠΟΥΚΕΤΟ

ΑΡ.778 *και ένα αυτότεχνο ρομάντζο* ΣΕΛ.72

*Ελληνική
Παράδοση*

κειο ήταν για τὸ Γιωργάκη τοῦ Κονσόλου, πού ἤξερε κι' ἀδιάβατες τίς προφητείες κι' ἔφελνε μὲ φωνὴ γλυκεῖα.

Μὲ τὸ τζουμπέ του, μὲ τὸ τσιμποῦκι του καὶ μὲ τὸ κομπολόι του, πού τὰ εἶχε μόνο τ' ἀρχοντολόι τῆς ἐποχῆς του ἐκυριαρχοῦσε παντοῦ. Τὰ λόγια του ἦταν μετρημένα, κι' ἅμα τὸν δυσαρεστοῦσε κανεὶς καὶ τὸν ἐθύμωνε μὲ κανένα κακὸ φέροισιμὸ του, τοῦλεγε πὼς θὰ τὸν ἀρχίσει στὶς τσιμποুকίες.

Ποτέ του ὅμως δὲν εἶχε προχωρήσει περισσότερον ἀπὸ τὴ φοβέρα, ἐπειδὴ ἡ ψυχὴ του ἦταν εὐγενική.

Μὰ ἡ καλὴς ἡμέρες, ἡ εὐτυχισμένες, δὲν κρατοῦν ποτὲ πολὺν καιρό.

Ὁ ἀρχοντας ὁ Γιωργάκης ὅσο προχωροῦσε στὰ χρόνια ἀντὶ νὰ κυττάξῃ τὸ σπιτικό του καὶ τὰ παιδιά του, ἀρχισε νὰ κἀνὴ κατὶ, πού δὲν τὸ εἶχε κάμει οὔτε οὐτὰ νειάτα του, ἴσως ἐπειδὴ οἱ γονεῖοί του τὸν εἶχαν παντρέψει πολὺ νῆο.

Ἀρχοντόπουλο καὶ καλοπερασμένος σ' ὅλα του τὰ χρόνια, ἀρχισε νὰ ξεχνᾷ πὼς εἶχε γυναῖκα καὶ παιδιά καὶ πὼς ἔπρεπε νὰ κυττάξῃ τὸ νοικοκυριό του. Ἀρχισε νὰ τοῦ ἀρέσουν τὰ γλέντια καὶ σιγὰ - σιγὰ οἱ χωριανοὶ ἔβλεπαν μεταξύ τους, χωρὶς νὰ τοὺς ἀκούῃ κανεὶς πὼς ὁ Γιωργάκης τοῦ Κονσόλου ἔχει φιληνάδες καὶ εἶναι ξελογιασμένος μαζὺ τους καὶ πὼς παραμελεῖ τὸ σπίτι του.

Τὸ κακὸ δὲν ἀργεῖ νὰ κυκλοφορήσῃ καὶ κάποτε μιὰ γειτόνισσα ἢ ἀπὸ στενοχώρια τῆς γιὰ τὴν ἀρχόντισσα τὴ Μαρώ, ἢ γιὰ νὰ μάθῃ πραγματικά τι γίνεται, πῆγε στὸ σπίτι τῆς καὶ ἀπὸ ὁμιλία σὲ ὁμιλία ἔφθασε νὰ τῆς πῇ ὅτι λένε πὼς ὁ ἀντρας τῆς εἶναι ξελογιασμένος μὲ μιὰ καλογρηὰ πού ποτε μὲν εἰσετο μοναστήρι καὶ ποτε ἔρχεται στὸ χωριό κι' ἀνταμώνει μαζὺ του.

Ἡ Μαρώ ἐταράχθηκε γιατί εἶχε καταλάβει κι' αὐτὴ πὼς ὁ ἀντρας τῆς εἶχε ἀλλάξει τὴν τελευταία, μὰ δὲν εἶπε τίποτε, κι' ἐφρόντισε μὲ πολὺν κόπο νὰ γελᾷ, γιὰ νὰ μὴ δώσῃ ἀφορμὴ στὴν γειτόνισσά τῆς νὰ θεθαιωθῇ πὼς γίνεται αὐτὸ τὸ κακὸ.

Ἀπ' αὐτὴν τὴ στιγμή μὲσα σ' αὐτὸ τὸ σπίτι τὸ ἀρχοντικό, πού ἦταν φωλιασμένη ἡ ἀγάπη καὶ πού τὸ ἐθέρμαινε ἡ ἀρχοντιά, ἀρχισε νὰ δουλεύῃ μὲ τὸ δόντι τοῦ τὸ ἀκονισμένο καὶ φαρμακερὸ τὸ σαράκι, πού σιγὰ-σιγὰ κάνει θρίψαλα ὅτι κι' ἂν τύχῃ μπροστὰ τοῦ κι' ἀφήνῃ στὸ τέλος μιὰ σκόνῃ γιὰ σημάδι πὼς πέρασε καὶ πὼς ἐδοῦλεψε κι' ἔφαγε μὲ τὸ δόντι τοῦ πού δουλεύει καὶ τὴν ἡμέρα καὶ τὴ νύχτα.

Ἦταν ὅμως περήφανη ἡ Μαρώ καὶ δὲν ἀφήνῃ τὸν ἑαυτὸ τῆς νὰ φανερώσῃ κανένα παράπονο.

Μόνο μιὰ φορά, πού ὁ ἀντρας τῆς εἶχε λείψει κάμποσες ἡμέρες, τοῦ εἶπε, ὅταν ἐμπήκε στὸ σπίτι:

— Τὰ παιδιά σου κλαῖνε καὶ σὲ γυρεύουνε κι' ἐγὼ δὲν ξέρω τί νὰ τοὺς πῶ.

Ὁ Γιωργάκης κατάλαβε. Δὲν εἶπε τίποτε καὶ μερικὲς ἡμέρες ἦταν στὸ σπίτι του τακτικός, ὅπως καὶ πρῶτα.

Ἡ παρατιμονιά ὅμως εἶχε ἀρχίσει πειὰ καὶ δὲν ἦταν εὐκόλο νὰ σταματήσῃ.

Ὁ Γιωργάκης εἶχε στ' ἀλήθεια ἔρωτα μὲ τὴν καλογρηὰ καὶ σὲ λίγο ἀρχισε πάλι τὰ ἴδια, καὶ μάλιστα μιὰ μέρα ἐπῆγε στὸ σπίτι του μαζὺ τῆς καὶ εἶπε στὴ γυναῖκα του:

— Κέρασέ μας, Μαρώ, ἀπὸ τὸ παλιὸ κρασί.

Κ' ἡ Μαρώ σηκώθηκε μὲ προθυμία καὶ εἶπε:

— Μετὰ χαρᾶς, ἀφέντη Γιωργάκη μου.

Καὶ τοὺς ἐκέρασε.

Ὁ κατήφορος δὲν εἶχε πειὰ σταμάτημα. Τὸ ἀρχοντόπουλο τὸ καλομαθημένο, πού δὲν εἶχε κάμει στὰ νειάτα του καμμιὰ τρέλλα τῆς νειότης, εἶχε παραδοθῇ πειὰ δόλοψαχ στὴν ὀψιμὴ ἀγάπῃ του, μεγάλος πειὰ γεροντοφέροντας, πῆγαινε ὀλοφάνερα στὴ φιληνάδα του κι' ἐκατοικοῦσε στὸ σπίτι τῆς κι' ἐκουβαλοῦσε σ' αὐτὸ τὰ νοικοκυριά του κι' ἔτρωγαν ὅλοι οἱ ἰδιοὶ τῆς: Δὲν ἔβαζε στὸ νοῦ του καθόλου πὼς αὐτὰ πού ξοδεύει ἔπρεπε νὰ τὰ φυλάγῃ γιὰ τὸ σπίτι του, γιὰ τὰ παιδιά του.

Ἀξαφὰ θρέθηκε στὴν ἀνάγκη νὰ πούλῃ ἕνα πρῶτον ἕνα τὰ χωράφια του, γιὰ νάχῃ πρόχειρα λεφτά, νὰ ξο-

δεύῃ γιὰ τὴν γεροντική του ἀγάπῃ, ὅσο πού ἔφθασε στὰ τελευταία νὰ μὴ ἔχῃ πειὰ τίποτα δικό του νὰ πούλῃ.

Ἡ Μαρώ τὰ μάθαινε κι' ἐνοιῶσε φωτιὲς νὰ τὴν ζήλουνε καὶ στὸ τέλος, ὅταν θρέθηκε πάλι μιὰ θραύδα στὸ σπίτι ὁ ἀντρας τῆς, ὅστερα ἀπὸ πολὺν καιρό, πού εἶχε νὰ πατήσῃ ἐκεῖ, τοῦ εἶπε:

— Γιωργάκη μου, εἶδα πού τὸ χωράφι σου τὸ θέλανε ξένοι καὶ δὲν φέρανε τὸν καρπὸ στὸ σπίτι μας, πὼς πρίν, μὰ τὸν πῆγανε ἄλλοι.

Ὁ παραλυμένος γέρος δὲν εἶπε τίποτε.

Ἡ γυναῖκα του πειραγμένη κατὰκαρδὰ ἀπὸ τὸν κῆμό τῆς πού τὴν εἶχε ἀφήσει ὁ ἀντρας τῆς ὅστερα ἀπὸ ὀλόκληρη ζωὴ, κι' ἀπὸ τὴ σκέψι πὼς ντροπιάζεται στὰ μάτια τοῦ κόσμου, τοῦ εἶπε ξανά:

— Λένε πὼς ἐχρέωσεσ καὶ τὰλλα σου χωράφια καὶ πὼς τώρα θὰ σοῦ τὰ πουλήσουνε γιὰ νὰ πάρουν τὰ δέφωρα.

Πάλι ὁ Γιωργάκης δὲν μίλησε καθόλου, γιατί εἶχε εἴπωτα νὰ πῇ.

Ἐπέρασαν τὴ θραύδα τοὺς χωρὶς ὁμιλίες καὶ γέλια, ὅπως πρῶτα. Τὰ παιδιά τὰ πῆρε ἡ μάνα τους καὶ ἀπὸ ἔκταναν τὴν προσευχὴ τοὺς τᾶθαλε νὰ κοιμηθοῦν καὶ ἐγύρισε πάλι κοντὰ στὸν ἀντρα τῆς κι' ἐκάθισε πάλι, περιμένοντας νὰ μίλησῃ κι' αὐτὸς καὶ κατὶ νὰ πῇ γιὰ τὰ φερόισιμά του.

Ὁ ἀνθρωπος ὅμως, πού εἶχε πάρει πειὰ τὸν κατήφορο δὲν μποροῦσε νὰ κρατηθῇ.

— Χρειάζομαι μερικά λεφτά, Μαρώ, τῆς εἶπε, γιὰ νὰ καθαρίσω τὰ λατὰ τὰ χρέη μου γι' αὐτὸ πρῶτον νὰ χρεώσῃ ἕνα δικό σου χωράφι νὰ πληρώσω τὰ λεφτά πού χρωστᾷ καὶ ἔτσι νὰ οἰκονομῇ τὴν κατὶ περιστάσι.

Ἡ Μαρώ πού ἐλογαριάζε ὁλοκλήρως ἀπὸ τὸν ἀντρα τῆς τὴν κάθε τι, δὲν τοῦδωκε καμμιὰ ἀπάντησι γι' αὐτὸ πού τῆς ἔπρεπε νὰ καὶ τοῦ εἶπε:

— Λένε πὼς ὁ ἀντρας πού κάνει ἀγάπες, ἀφοῦ παιδοκόληται καὶ στὰ γεράματά του πειὰ, εἶναι ξεαναμωραμένος καὶ τὸν περιέχουνε ὅλοι.

Ἡ γυναῖκα ἦταν ἔτοιμη γιὰ τὸν πόλεμο μὲ τὸν ἀνθρωπο πού εἶχε ἦταν ὡς τώρα ἀντρας τῆς, εἶχε γίνῃ πειὰ ὁ ἐχθρὸς τοῦ σπιτιοῦ τῆς καὶ τὸν παιδιῶν τῆς, κι' ἐπῆγε σιγὰ - σιγὰ ὅτι κι' ἂν εἶχαν.

Κι' ὁ ἀντρας τῆς, γιὰ νὰ ξεφυγῇ, καληνύχτισε κι' ἐπῆγε νὰ κοιμηθῇ στὴν κάμαρή του, πού εἶχε πολὺν καιρό νὰ πῇ ὡς ἐκεῖ.

Ἡ γυναῖκα του ὅμως τὸν σταμάτησε καὶ τοῦ εἶπε:

— Στάσου νὰ σοῦ θολέσω τὸ κρεβάτι σου, γιατί τὸν σὺν καρό, πού λείπει τὸ ἔχω ξέστρωτο.

Τὸ πρῶτ' ἐξήγησε ὁ Γιωργάκης σὰν κακομοιριασμένος, ἄκεφος, λὲς καὶ εἶχαν περάσει ἀπὸ πάνω του αἱ μιὰ νύχτα ὀλόκληρα χρόνια καὶ εἶχε γεράσει ὀλόκληρο. Ἡ καταντία του, τὰ πικρά λόγια τῆς γυναῖκας του τὸν εἶχαν τσακίσει.

Κάθησε λιγάκι μὲ τὴ Μαρώ καὶ μὲ τὰ παιδιά του καὶ ὅταν θρέθηκε μοναχὸς τὸ ἀντράγγινό τῆς εἶπε:

— Λοιπόν, Μαρώ, τί λὲς; Θὰ μ' ἀφήσῃς νὰ χρεώσω τὸ χωράφι σου, γιὰ νὰ πληρώσω ὅπου χρωστᾷ;

Ἡ γυναῖκα του ἔφυγε γιὰ μιὰ στιγμή καὶ τοῦ εἶπε:

— Αὐτὰ τὰ λεφτά ἔχω ἀπὸ τὶς οἰκονομίες μου. Πάρε καὶ κάμει τὶς δουλειές σου, ὅπως μπορεῖς.

— Κι' ἂν δὲ μοῦ φτάσουν;

— Τότε νὰ πάρῃς ἀπὸ τὴ φιληνάδα σου. Ἐγὼ τὰ χωράφια μου δὲν τὰ χρεώνω, οὔτε τὰ πουλᾶω, γιὰ τὴν κοκεφαλιά σου. Δὲν θέλω νὰ μείνουν τὰ παιδιά μου στὸς δρόμους ἅμα θὰ μεγαλώσουν. Ἐφάγες τὰ ἐλῆ σου, ἀπὸ τὰ δικά μου ὅμως δὲν θ' ἀφήσω νὰ φᾶς τίποτα.

Καὶ μὲ τὰ τελευταία λόγια τῆς αὐτὰ ἔφυγε τρέμοντας ἀπὸ τὴν ταραχὴ καὶ τὸν ἀφήσε μοναχὸς του, χωρὶς οὔτε νὰ στραφῇ νὰ τὸν κυττάξῃ.

Ἡ γυναῖκα του ξενοδούλευε !...

Μέσα στὴν ἀπελπισία τῆς ἔτρεξε στὴν ἐκκλησίᾳ πού ἦταν κοντὰ στὸ σπίτι τῆς καὶ ἐκεῖ ἀφοῦ ἔκλεισε τὴν πόρτα τῆς γονάτισε ἔμπρὸς στὸ εἰκονοστάσιο καὶ προσευχήθηκε κι' ἔκλαψε ἀπὸ τὰ θάθη τῆς καρδιάς τῆς.

Ὅταν ἐγύρισε στὸ σπίτι τῆς δὲν ἦταν ἐκεῖ ὁ ἀντρας τῆς.

Εἶδε κι' ἐκατάλαβε ἡ Μαρώ, πὼς ἀρχίζει γι' αὐτὴν μιὰ νέα ζωὴ μὲ τίς ἀναποδιές τῆς καὶ πὼς πρέπει νὰ πολεμήσῃ μοναχὴ τῆς γιὰ νὰ τὰ ξεκεφαλίσῃ.

Ἐμαθε πὼς ὁ Γιωργάκης πῆρε τὸ πουγγί πού τοῦδωκε κι' ἐπῆγε στὴ φιληνάδα του. Σὲ λίγες ἡμέρες πάλι ἔμαθε πὼς ἐπούλησε τὰ χωράφια του στὸ δανειστή του κι' ἐπῆρε ἀκόμη μερικά λεπτά.

Ἐνα πρῶτ' ἦγε ἕνας ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους, πού εἶχε στὰ δικά τῆς χωράφια καὶ τῆς εἶπε ὅτι τοῦ παράγγειλε ὁ ἀντρας τῆς, ἅμα τρυγῆσῃ τ' ἀμπέλι νὰ τοῦ πᾶν τὰ σταφύλια καὶ τὴν ἀρώτησε τί νὰ κάμῃ.

— Τοὺς καρπούς μου θὰ τοὺς φέρῃς στὸ σπίτι μου, τοῦ εἶπε ἡ Μαρώ, χωρὶς νὰ τοῦ δώσῃ καμμιὰ ἄλλη ἀπάντησι σ' ὅσα ἄλλα τῆς ἔλεγε ὁ ἀνθρωπὸς τῆς.

Κ' οἱ μικροὶ κ' οἱ μεγάλοι τὸ ἤξεραν πειὰ, πὼς ὁ Γιωργάκης τοῦ Κονσόλου εἶχε ἀφήσει τὴν γυναῖκα του καὶ τὰ παιδιά του κι' ἐξόδισε μαζὺ μὲ τὴν καλογρηὰ πού τὸν εἶχε ξελογιασμένο καὶ δὲν τὸν ἀφήνῃ νὰ τοῦ μείνῃ τίποτε.

Τὰ παιδιά του, μεγάλα πειὰ, εἶχαν μάθει κι' ἀπὸ τοὺς γειτόνους κι' ἀπὸ τὰ ἄλλα παιδιά, πὼς ὁ πατέρας τους τοῦ ἔχει ἀφήσει ἔρημους καὶ ζῇ σὲ ξένο σπίτι μὲ ξένη γυναῖκα.

Ἡ Μαρώ πρόσεχε καὶ γιὰ τὰ δικά τῆς χωράφια καὶ γιὰ τὶς σοδεῖές τῆς, μὰ κι' ἐξενοδούλευε γιὰ νὰ οἰκονομῇ περισσότερα καὶ νὰ μὴ θρεθοῦν τὰ παιδιά τῆς μέσα στὸς δρόμους ἂν ἐτύχαινε νὰ πάθῃ κι' αὐτὴ κανένα κακὸ.

Στὴ γειτονιά ὀλόκληρη ὅλοι κι' ὅλες τὴν θεωροῦσαν καὶ τὴν λογάριζαν πὼς εἶναι ἀγία. Κανεὶς δὲν τῆς ἔδινε ἀφορμὴ νὰ πικραθῇ μὲ κανένα κακὸ φέροισιμὸ τῆς, πού θὰ μποροῦσε νὰ τῆς δώσῃ νὰ καταλάβῃ ὅτι τὴν περιφρονοῦν, ἐπειδὴ τώρα πειὰ δὲν εἶναι ὅπως ἦταν.

Δὲν ἀφήνῃ κανένα νὰ τῆς κατηγορήσῃ τὸν ἀνδρα τῆς, οὔτε νὰ τῆς πῇ τίποτα, γιὰ τὸ πὼς περνοῦσε μὲ τὴ φιληνάδα του. Μόνο ἅμα τὴν ἐστενοχωροῦσαν πολὺ οἱ δικοί τῆς καὶ τῆς ἔλεγαν, πὼς πρέπει νὰ τὸν χωρίσῃ τοὺς ἀπαντοῖσες:

— Ἀνθρωπος εἶναι κι' ἐπαρκαπάτησε. Θὰ τὸ καταλάβῃ καὶ θὰ γυρίσῃ στὸ σπίτι του.

Ἀργὰ καὶ πού πῆγαινε στὸ σπίτι τῆς ἀπὸ τὸ χωριὸ πού ἔμεινε ὁ Γιωργάκης, ἕνας πού τὸν εἶχανε τὸν καλὸν καιρὸ παραγγίλῃ τοὺς κι' ἔλεγε στὴν κυρά του:

— Μ' ἔστειλε ὁ Κόνσολος νὰ σοῦ πῶ νὰ τοῦ στείλῃς ὅτι ἔχεις, γιατί ἔχει ἀνάγκη.

Κ' ἡ Μαρώ, φαρμακωμένη ἀπὸ τὸν πόνο τῆς, μὰ χωρὶς νὰ κάμῃ καμμιὰ ὁμιλία, τοῦ ἔδινε λεφτά καὶ τὰ ἔστελλε στὸν ἀντρα τῆς.

Δὲν εἶχε πειὰ νὰ κάμῃ τίποτα ἡ δυστυχισμένη ἀρχόντισσα, ἀπὸ τὸ νὰ δουλεύῃ τὴν ἡμέρα, νὰ κλαίῃ τὴ νύχτα καὶ νάχῃ γιὰ παρηγοριά τῆς τὴ σκέψι πὼς τὰ παιδιά τῆς μεγαλώνουν καὶ πὼς θὰ μποροῦσε γρήγορα μὲ τὴ δουλειὰ τοὺς ν' ἀναστήσουν τὸ σπίτι τῆς, νὰ φέρουν τὸν πατέρα τους στὸν ἴσιο δρόμο κι' ἔτσι νὰ ὑπαρῇ κι' αὐτὴ, γρηὰ πειὰ νὰ ζῇ τὶς τελευταῖες ἡμέρες τῆς παρηγορημένη.

Ἐπέρασαν ἔτσι ὀλόκληρα χρόνια.

Ὁ Γιωργάκης τοῦ Κονσόλου ἐξακολοῦθε νὰ μείνῃ στὸ σπίτι τῆς φιληνάδας του, καταφρονεμένος ὅμως, γιατί δὲν εἶχε πειὰ νὰ δίνῃ, ὅσα ἔδινε. Στὰ γεράματά του, πού εἶχαν ἀρχίσει νὰρχωνται θιαστικά, ἦταν μετανιωμένος, μὰ δὲν μποροῦσε νὰ γυρίσῃ στὸ σπίτι του ἀπὸ ντροπὴ του.

Ἡ γυναῖκα του εἶχε μάθει πὼς εἶναι ἀρρωστος θρεαίᾳ, καὶ εἶπε σ' αὐτόν, πού τῆς τὸ εἶπε:

— Ἀς ἔρθῃ μοναχὸς του, νὰ τὸν γιὰ.

(Συνέχεια στὴ σελίδα 69)

ΤΑ ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΣΑΣ

Η ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ ΜΟΥ

ΑΙΔΕΛΠΙΣΜΕΝΗΝ, Ἐνταῦθα. Ἡ κρέμα ἐκείνη σὰς θλαπτεῖ. Χρησιμοποιετὴν τὴν λοσιὸν πού συνιστοῦσα στὸ περασμένο τεῦχος στὴν Ε. Μ. Ἄς ποῖτε σὰς συνιστῶ τὸ χρώμα νатуρέλ II. Βάζετε πρῶτα τὴν κρέμα τῆς ἡμέρας, τὴν ἀφήνετε ἕνα λεπτὸ ν' ἀπορροφήσῃ καὶ κατόπιν θάξετε τὴν πούδρα. Ροῦζ χειλῶν χρησιμοποιετὴν τὸ Νιγκέλ-λα σὲ χρώμα μέτριο. Μὴ θάφεσθε τόσο πολὺ. Ἰδίως ἀποφεύγετε τὰ μαῦρα γύρω ἀπὸ τὰ μάτια πού ἀγριεύουν καὶ προστυχεύουν τὴν ἔκφρασι τοῦ προσώπου.

ΑΝΘΙΣΜΕΝΗ ΑΜΥΓΑΛΗ, Κιάτον. — Χρησιμοποιετὴν πούδρα σὲ χρώμα ροσέλ II. Γιὰ τὸ δέρμα σὰς κατὰλληλῃ εἶναι ἡ κρέμα Τριζένα. Στὴν ἀπογοητευμένη μικροῦλα συνιστῶ ν' ἀποσταθῇ σ' ἕνα ὀρθοπαϊδίκον.

ΠΟΝΕΜΕΝΗ ΚΑΡΔΙΑΝ, Δραπετσῶνα. — Εἶσθε ἀξιοθαύμαστη γιὰ τὴν ἀφοσίωσιν σὰς καὶ τὸ θάρρος σὰς, πρέπει ὅμως νὰ κυττάξετε λίγο καὶ τὸν ἑαυτὸ σὰς, ἂν ὄχι γιὰ τίποτε ἄλλο γιὰ νὰ εἰσθε γερὴ καὶ νὰ μπορεῖτε νὰ βοηθήτε τοὺς δικούς σὰς. Πρῶτα ἀπ' ὅλα πρέπει νὰ παχύνετε καὶ γιὰ νὰ παχύνετε πρέπει πρῶτιστως νὰ καταπολεμήσετε τὰ νεῦρα σὰς. Γι' αὐτὸ θὰ σὰς συνιστοῦσα νὰ πάτε, σ' ἕνα γυατρὸ πού νὰ σὰς δώσῃ ἕνα ἀντινευρικό φάρμακο καὶ νὰ σὰς ὑποδείξῃ μιὰ κούρα γιὰ νὰ παχύνετε. Ὅπως ὅποτε σὰς συνιστῶ ν' ἀναπνεύετε ὅσο τὸ δυνατόν περισσότερον καθαρὸ ἀέρα, νὰ κοιμᾶσθε τοῦλάχιστον 8 ὥρες καὶ κάθε στιγμὴ πού εἰσθε ἐλεύθερη, ἔστω καὶ δέκα λεπτά, νὰ μένετε ἐπιλωμένη, ἂν εἶναι δυνατόν σὲ δωμάτιο πού νὰ μὴν θρίσκειται ἄλλος. Λάθετε τὰ μέτρα σὰς γιατί εἰσθε ἀδύνατη, κοιτάξετε καὶ θρίσκεισθε σ' ἐπικίνδυνῃ ἡλικίᾳ. Εἰς αὐτὴν θεοφάσι πὼς μερικά φάρμακα τοιαῦτα καὶ ἀντινευρικά καὶ κατὰλληλῃ κούρα θὰ σὰς ἔκαναν πολὺ καλὸ. Γιὰ τὰ ἄλλα στὸ ἐρχόμενο τεῦχος τοῦ «Μπουκέτου».

ΛΕΠΤΗΝ ΠΕΤΑΛΟΥΔΙΤΣΑΝ. — Τὸ γραμματάκι σὰς μ' ἔκανε νὰ γελᾶσω γιατί μοῦ θύμισε τὸν χωριάτη πού τοῦ ἔδινε ὁ γυατρος ἕνα φάρμακο νὰ παίρῃ ἕνα σκονάκι τὴν ἡμέρα ἐπὶ 15 μέρες κι' ἐκείνος πῆρε καὶ τὰ 15 σὲ μιὰ μέρα γιὰ νὰ γίνῃ καλὰ μιὰ ὥρα ἀρχιτέρα. Ἔτσι καὶ σὲς εἰσθε διατεθειμένη νὰ κάνετε δυὸ ὥρες τὴν ἡμέρα ἐντριπῇ, φθάνει νὰ ἔχετε ταχὺ ἀποτέλεσμα. Ἀς εἶναι. Ὑπάρχουν πραγματικὸς φάρμακα τέτοια, ἀλλὰ θαύματα δὲν κάνουν. Ἰδοὺ ἡ συνταγὴ ἐνός:

Glycerine 120 gr.
Iodure de potassium 4 gr.
Essence de citron quelques gouttes

Κάνετε μιὰ ἐλαφρὰ ἐντριπῇ στὰ πόδια σὰς ἐπὶ δέκα λεπτά, μὲ τὰ δάχτυλα, ἀλλὰ κάνετε καὶ ὁποιοὺν συγχρόνως ἐπὶ μερικὸς μῆνες. Ἐπιμένετε στὰ γυμνάσματα. Ὁφελοῦν θετικὰ φθάνει νὰ γίνωνται μὲ ὁποιοὺν καὶ ὁσσημα. Πάντως ἐγὼ σὴ θέσι σὰς θὰ ἔπαιρνα πολὺ διαφορετικὰ τὸ πρᾶγμα. Εἶναι πολὺ καλλίτερον πού ἔχετε χοντρά πόδια, παρὰ νὰ εἰσθε κούνητ' ἢ παράλυτη, ὅπως εἶναι τόσο δυστυχισμένοι καὶ πρέπει νὰ δοξάζετε νυχθημέρον τὸν θεὸ πού σὰς ἔκανε γερὴ. Ἄν οἱ νεαροὶ πού σὰς κοροϊδεύουν, ἔδωκαν πὼς δὲν λαμβάνετε ὅπ' ὄψιν τὰ πειράγματά τους, σὰς διαβεβαιῶ πὼς θὰ ἔπαιρουν νὰ σὰς πειράξουν καὶ θὰ πρόσχαν τὰ ἄλλα σὰς χαρίσματα. Δὲν εἰσθε ἡ μόνη κι' οὔτε θὰ εἶναι καὶ τόσο σπουδαῖο τὸ ἐλάττωμα σὰς. Σὰς συνιστῶ νὰ χαρίτε τὴν ζωὴ σὰς καὶ νὰ νειάτα σὰς καὶ νὰ χρησιμοποιετὴν τίς γυνεὲς καὶ στερεὲς γάμπες σὰς γιὰ χοροὺς, πρῆξιματα καὶ πηδήματα ὅσο μπορεῖτε καλλίτερα.

ΜΕΛΑΧΡΟΙΝΗΝ ΒΕΝΤΕΤΑΝ, Ἐνταῦθα. Ἀφοῦ τὸ δέρμα σὰς εἶναι τόσο εὐαίσθητο πρίν θῆτε ἔξω θάξετε τοῦ λίγη κρέμα κάτω ἀπὸ τὴν πούδρα. Πούδρα χρησιμοποιετὴν σὲ χρώμα ὀκρ. Ἡ πούδρα πού ἔχουν μὲς ἀποκρώσεις εἶναι πολὺ τῆς μόδας, ἀλλὰ ταπεινῶν σὲς λευκῇ. Γιὰ νὰ ζωηρέτετε λίγο τὸ χρώμα σὰς θάξετε λίγο ροῦζ στὰ μάγουλα. Μάδετε τὰ φρύδια σὰς μόνον ἐπὶ κάτω. Ἄλλως τὲ τὰ πολὺ μαδημένα φρύδια δὲν εἶναι πειὰ τῆς μόδας. Ἡ ΦΙΛΗ ΣΑΣ

«ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ»

Ἐκυκλοφόρησε τὸ δεύτερο βιβλίο τῆς «Παγκοσμίου Λογοτεχνίας» ὑπὸ τὸν τίτλο «Ἐρωτικὴ Σκλαβία». Εἶναι ἕνα θαυμάσιο ἔργο τοῦ Μαξιμί Γκόρκυ, μεταφρασμένο ἀπὸ τὸν ποιητὴ Γ. Σημηριώτη. Ἐκδόσεις Α. Καραβία, Ἀκαδημίας 50. Πωλεῖται εἰς ὅλα τὰ διανομητικὰ καὶ τὰ περίπτερα δραχ. 10.

Χαριτωμένο χτένισμα γιὰ νεαρή κυρία. Τὰ μαλλιά εἶναι ὅλα ἀνεσπασμένα ψηλά καὶ σχηματίζουν μπουκλὲς στὸ μέτωπο καὶ στὴν κορυφὴ τοῦ κεφαλοῦ. Πίσω συγκρατοῦνται μὲ δυὸ χτενάκια

ΟΙ ΚΑΛΟΙ ΤΡΟΠΟΙ

Ο ΚΩΔΙΞ ΤΩΝ ΓΕΥΜΑΤΩΝ

ΓΙΑ ΟΣΟΥΣ ΚΑΙ Ο-
ΣΕΣ ΜΠΑΙΝΟΥΝ
ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟΤης Γαλλίδος συγ-
γραφέως Κομήσης
ΑΔΡΙΑΝΗΣ ΝΤΟΡΒΙΛΛΕ

Ἡ τιμητική θέσις τοῦ τραπέζιου εἶναι στὰ δεξιὰ τῆς κυρίας τοῦ σπιτιοῦ γιὰ τοὺς κυρίους καὶ στὰ δεξιὰ τοῦ κυρίου τοῦ σπιτιοῦ γιὰ τίς κυρίες. Σ' ἕνα γεῦμα ἡ θέσις αὐτὴ συνήθως παραχωρεῖται στὸν πρῶτον ἡλικιωμένο ἀπὸ τοὺς καλεσμένους ἢ σ' ἐκεῖνον ποὺ ἔχει τὴν μεγαλύτερη θέσι, ἢ τὸν μεγαλύτερο βαθμῶ.

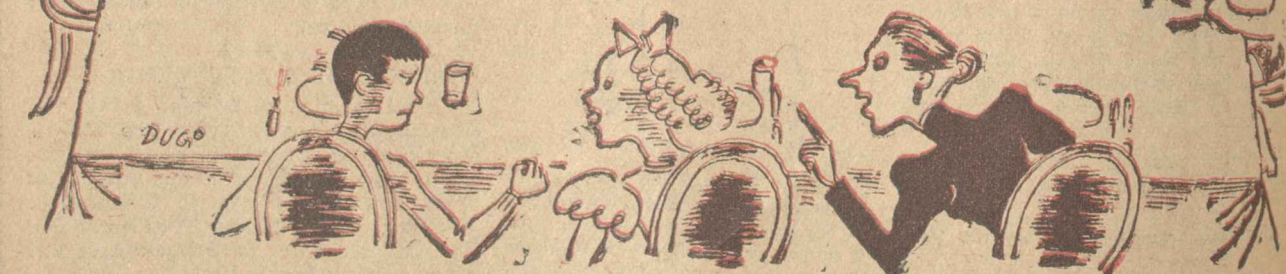
Ἄν δώσετε ἕνα γεῦμα πρὸς τιμὴν ἑνὸς προσώπου, εἰτε ἐπειδὴ εἶναι περαστικός ἀπὸ τὴν πόλιν καὶ θέλετε νὰ τὸν περιποιηθῆτε, εἰτε ἐπειδὴ πρόκειται νὰ φύγῃ γιὰ καιρὸ, εἰτε ἐπειδὴ τοῦ συνέβη ἕνα σημαντικὸ γεγονός, π. χ. προθεσμία, παρασημοφορία κτλ., τότε τὴν τιμητικὴν θέσιν θὰ τὴν δώσετε στὸ πρόσωπο αὐτό, ἔστω κι' ἂν ἔχετε προσκαλέσει καὶ ἄλλα πρόσωπα μεγαλύτερα κατὰ τὴν ἡλικίαν ἢ ἀνώτερα κατὰ τὴν θέσιν.

Μὴ θάχετε ποτὲ ἀνδρόγυνα νὰ κάθονται πλάι - πλάι στὸ τραπέζι καὶ μὴ χωρίζετε ποτὲ τοὺς ἀρραβωνιασμένους. Ἄν δώσετε γεῦμα πρὸς τιμὴν ἀρραβωνιασμένων θὰ τοὺς θάλετε κοντά - κοντά. Ὁ γαμπρὸς θὰ μὴν στὰ δεξιὰ τῆς κυρίας τοῦ σπιτιοῦ καὶ ἡ νύφη δίπλα του, ἔκτος ἂν παρευρίσκονται στὸ γεῦμα καὶ οἱ γονεῖς τῶν ἀρραβωνιασμένων, ὅποτε τὴν τιμητικὴν θέσιν θὰ πάρουν αὐτοί.

Ἄν δοθῇ γεῦμα πρὸς τιμὴν νεονύμφων, τότε ὁ μὲν γαμπρὸς θὰ λάβῃ τὴν τιμητικὴν θέσιν στὰ δεξιὰ τῆς κυρίας τοῦ σπιτιοῦ, ἀνεξαρτήτως τῆς θέσεως καὶ τῆς ἡλικίας τῶν ἄλλων προσώπων ποὺ θὰ μετέχουν στὸ γεῦμα.

Μία ἔξυπνη οἰκοδόσποινα φροντίζει πάντα νὰ τοποθετῇ στὸ τραπέζι κοντὰ ὅσους ταιριάζουν μεταξύ τους, ἀλλὰ συγχρόνως θ' ἀποφεύγῃ τίς κακοτοπιές. Π.χ.: Θὰ φροντίσῃ ὥστε νὰ τοποθετηθῇ δίπλα - δίπλα σὲ μέρος μάλλον ἀπόμερου τὸ ζευγάρι, ποὺ φλερτάρει καὶ μάλιστα ἂν ἡ μαμὰ τῆς νέας εὖνοι τὸ φλέρτ καὶ τρέφῃ γλυκεῖες ἐλπίδες ἐπὶ τῆς ἐξελεύσεως. Θὰ ἀποφεύγῃ ὁμως μὲ κάθε τρόπο νὰ θάλλῃ στὸ πλάι ἀνεγνωρισμένου Δὸν Ζουάν τὴν θελκτικὴν κυρία ποὺ τὴν ζηλεύει ὁ ἄντρας τῆς.

Ἀποφεύγετε νὰ προσκαλῆτε συγχρόνως σὲ γεῦμα δύο ἐπιστήμονες τοῦ αὐτοῦ κλάδου ποὺ εἶναι γνωστοὶ γιὰ τὴν ἀντιζηλία τους, π. χ. δύο γνωστοὺς γιατροὺς, δύο διακεκριμένους δικηγόρους, δύο ἐμπόρους ποὺ συναγωνίζονται μεταξύ των κτλ. Ἀπεναντίας ἂν ἔχετε μίαν κοπέλλα ποὺ θέλετε νὰ φροντίσετε γιὰ τὴν ἀποκατάστασίν της, καλέστε μαζὺ ὅλους τοὺς πιθανοὺς ὑποψηφίους καὶ θάλτε τὴν μεταξύ τους. Ἡ πιθανότης τῆς ἐπιτυχίας θ' αὐξήσῃ πολὺ. Τὸ ἀντίθετον φυσικὰ δὲν συνιστᾶται, δηλ. νὰ καλέσετε πολλὰς ὕφες γιὰ ἕνα γαμπρό.

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

Ο ΓΕΩΠΟΝΟΣ..

ΤΟΥ Κ. ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ

ΑΚΟΥΤΕ ! ἀκοῦτε ἐκεῖ, αὐτὸν, ἄνθρωπον ἐπιστήμονα, αὐτὸν τὸν ἀπόφοιτον τῆς μεγάλης γαλλικῆς γεωπονικῆς σχολῆς, αὐτὸν τὸν μελετήσαντα εἰδικῶς τὰς ἀσθενείας τῶν κακτοειδῶν καὶ τῶν ἰδιοτήτων τοῦ Ἑλλεβορίου, «Helleborus niger», αὐτὸν, ὁ ὁποῖος ὑπέβαλε καὶ σοφὴν διατριβὴν, ἐπὶ ὕφηγείας ἐπὶ Ἑθνικὸ Πανεπιστήμιον, περὶ «Κρότωνος» τοῦ «Ricinus communis» δηλαδή, ἀποκρούων τὸν Ἡρόδοτον, ὁ ὁποῖος τὸ ἀποκαλοῦσε «Συλλικύπριον» καὶ περὶ τῶν ἐθνικῶν ἀποτελεσμάτων αὐτοῦ, διὰ μέσου τῶν αἰώνων, ἐπὶ τῶν Ἑλλήνων. Αὐτὸν, αὐτὸν νὰ τὸν στείλῃ τὸ ὑπουργεῖο διευθυντὴ Γεωργικοῦ σταθμοῦ, σ' ἕνα ἀπόμερο τῆς Θράκης μέρους, ποὺ οὔτε Ἑλλέβορος ὑπάρχει, οὔτε Συλλικύπριον φυτρῶνουν, οὔτε κακτοειδὴ ἐτάσσονται τοὺς κλάδους των, ποτέ !...

Καὶ τί νὰ κάμῃ, παρακαλῶ, αὐτὸς ἐκεῖ, ἐπιστήμων ἄνθρωπος, μὲ τόσα διπλώματα, τόσες σχολές, τόσες γλώσσες καὶ τόσες γνώσεις !...

Νὰ μᾶθῃ, τοῦ εἶπανε, τοὺς χωρικοὺς, πῶς πληθαίνει στὸ χωράφι, ἡ πατάτα, πῶς νὰ σκαλίζουν τὸ σιτάρι τῆς καὶ πῶς πρέπει νὰ ἀρμεγνῶν τίς νέες ἀγελάδες, ὅπου φέρανε, μετὰ τὴν καταδίκη τῆς κασιόικας, χωρὶς νὰ τοὺς πληγῶνουν τοὺς μαστούς !

Γι' αὐτὸ λοιπὸν, ἐσπούδαζε, τόσον καιρὸ αὐτὸς στὴν Εὐρώπῃ, μὴ δόλκλῃρη ζωὴ !...

Γιὰ τοῦτο, ἔφαγε τοῦ Δημοσίου τὰ λεπτὰ, ποὺ ἦταν ἐπὶ τὸν πόρον, γιὰ τοῦτο ἔλασε τόσα χρήματα πολὺτιμα, χρόνια ποὺ πᾶν χαμένα, καὶ εὐτυχῶς ἀγύριστα !... Τὰ καλλιτέρᾳ του χρόνῳ !...

Καὶ ἡ διατριβὴ περὶ «Συλλικύπριου», ποὺ οἱ χωρικοὶ τὸν λένε, γιατί δὲν ξέρουν «πικροκάφε» ; Κ' ἡ ἰδιότης τους ἐπὶ τῶν Ἑλλήνων ; Κ' ἡ ὕφηγεία ;

Ἡ δόξα οἱ τίτλοι, ἡ ἀπόδοσις τῶν ἐτῶν σπουδῆς, ἡ τιμὴ, ποὺ ἔπρεπε νὰ τὸν περιμένουν στὴν Ἑλλάδα, νὰ τὸν ὑποδεχθοῦν μάλιστα, νὰ τὸν προὑπαντήσουν μάλιστα ἀπεθιδάσθη στὸν Πειραιᾶ !...

Τόσους αἰῶνας οἱ χωρικοὶ τῆς Θράκης, ἀρμεγαν τίς ἀγελάδες των καὶ τὸ γάλα, δὲν ἔλειπε ποτὲ ἀπὸ τὸν τόπον !... Καὶ ἦταν ἀνάγκη νάρθῃ αὐτός, γιὰ νὰ τοὺς διδάξῃ ἄλλο σύστημα !...

Καὶ ποῖο ἄλλο σύστημα, παρακαλῶ ; Μήπως γνώριζε αὐτὸς τὸ παλαιό, γιὰ νὰ διδάξῃ καὶ τὸ νέο ;

— Λοιπὸν, κύριε γεωπόνε, τὸν διέκοψε ὁ πρόεδρος τῆς Κοινοῦτος, ἀπὸ τοὺς ἀπογοητευτικοὺς ρεμβασμοὺς του καὶ τίς θλιβερὰς τοῦ σκέψεις, θάρρης ν' ἀρχίσουμε τὸ ἀρμεγμα ; Ἡ γελάδες κατέβασαν γάλα, στενοχωροῦνται καὶ θὰ σκάσουν !...

Θὰ τὸ γυρίσουν πίσω ! Ἀρχισαν νὰ φωνάζουν, δὲν τίς ἀκούς ; — Δὲν τὸ κάνετε καὶ μόνοι σας ! — Μὰ δὲν εἶπες, ὅτι θὰ μᾶς δώσῃς μᾶθημα !

— Μᾶθημα !... Ἄ, θεθαίως, πρέπει νὰ σᾶς δώσω μᾶθημα !... Καὶ σεις πῶς τίς ἀρμεγετε ; — Νὰ ἔτσι, εἶπαν μερικοὶ, καὶ κάθισαν πίσω ἀπὸ τίς ἀγελάδες των, τοποθετήσαντες τίς ἐξόλινες καρδόρες των, ἐμπρός.

Ἀφρισμένο, κάτασπρο, πετάχτηκε τὸ γάλα, στὴν καρδόρα.

— Αὐτὸ εἶναι τὸ χωράτιο, τὸ ἀρμεγμα, εἶπεν ὁ πρόεδρος.

— Ὁραῖα ! ἐξακολουθεῖτε ἔτσι... Καλὰ τὰ καταφέρνετε !...

— Ναι, εἶπε καὶ πάλιν, τῆς Κοινοῦτος ὁ πρόεδρος, μὰ αὐτὸ εἶναι τὸ δικό μας ἀρμεγμα, τὸ χωριάτικο κι' ἐμεῖς θέλουμε νὰ ἴδουμε τὸ εὐρωπαϊκό.

— Ἀνάθεμά το, τὸ εὐρωπαϊκό κι' ἐκεῖνον ποὺ τὸ ἔθαλε κι' ἐκεῖνον ποὺ τὸ ξέρε ! εἶπε μέσα του ὁ τελειόφοιτος τῆς μεγάλης γαλλικῆς γεωπονικῆς σχολῆς καὶ πῆρε ἕνα σκαμνὶ καὶ κάθησε κοντὰ στὴν ἀγελάδα.

Περίεργοι οἱ χωρικοὶ στριμωχτήκαν γύρω του.

— Πρῶτη φορά, πᾶνω, τέτοια πράγματα στὰ χέρια μου, εἶπεν ὁ γεωπόνος, μέσα του, σφίγγοντας τὰ μαστάρια μὲ κάποια νευρικότητα.

Μὰ δὲν θὰ τὰ ἔπιασε φαίνεται καλὰ καὶ ἀνησύχησε τὸ ζῶο. Ταραχθῆκε ἡ ἀγελάδα, ἀρχισε νὰ ἀντιπατᾷ, γύριζε καὶ ξαναγύριζε τὸ κεφάλι τῆς καὶ στὸ τέλος τὸ ζῶο, ἐπειδὴ πονοῦσε ἴσως, καὶ ὑπέφερε, ἀρχισε νὰ χτυπά νευρικά, τὴν οὐρά του, στὰ πλευρά...

Ἀλλὰ καθὼς γύριζε καὶ στριφογύριζε σὺν φεῖδι καὶ χτυποῦσε καὶ ξαναχτυποῦσε, ἔρριξε τοῦ γεωπόνου τὸ καπέλου, ἔρριξε τὰ ματογυῖα του, καὶ στὸ τέλος ἀρχισε νὰ τὸν χτυπά καὶ στὸ πρόσωπό του.

— Ἄ, μὰ ! εἶπε στοὺς χωρικοὺς. Μὲ τοῦτο τὸ ξεσκονιστήρι, ἀδύνατον νὰ ἐργασθῶ !... Κρατᾶτε τὴν οὐρά !

Πῶς νὰ τὴν κρατήσουμε ! τοῦ ἀπάντησαν ἐκεῖνοι.

— Μὲ μιά οὐρά, ποὺ νὰ πᾶν, καὶ νάρχεται στὰ μοῦτρα μου, μπορῶ νὰ κάμω μᾶθημα, ποτέ !...

Καὶ τραθήχτηκε λίγο παραπίσω, μουρμουρίζοντας : — Αὐτὴ εἶναι ἡ ἀνταμοιβή, τῶν κόπων μου καὶ τῶν σπουδῶν μου !... Νὰ ἔρθω, ἐπιστήμονας ἐγώ, ἐδῶ σ' ἕνα χωριὸ καὶ ν' ἀρμεγῶ ἀγελάδες !...

Τῶν χωρικῶν τὰ μάτια κάποιο γέλιο κρυφὸ κι' εἰρωνικὸ τὰ γυάλιζε.

Ἐθύμωσε ὁ γεωπόνος !

Φάνηκε σκεπτόμενος, θαθεῖα, πολὺ θαθεῖα κι' ἔπειτα γύρισε καὶ εἶπε στοὺς χωριάτες μὲ στόμα ἐπιστήμονος ἀληθινοῦ :

— Νὰ ἴδῃτε πῶς θὰ τὴν ἐξουδετερώσω τὴν οὐρά ἐγώ !... Κι' ἀφοῦ δὲν ξέρετε, εἰσεῖς, θὰ τὸ μάθετε ἀπὸ ἐμένα !... Δώστε μου ἐδῶ ἐκεῖνο τὸ λιθάρι.

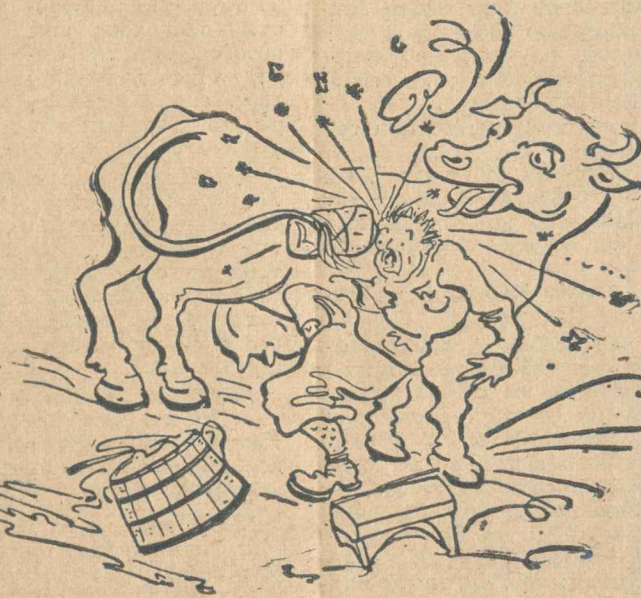
— Ἄμ' ἂν ξέραμε καὶ μεῖς, τοῦ ἀπάντησαν οἱ χωρικοὶ, τὰ γράμματα, ποὺ ἔμαθε ἡ ἀφεντιά σου, ὅχι τὴν οὐρά τῆς γελάδας θὰ ἐμποδίζαμε, ἀλλὰ καὶ τὸ γάλα ποὺ ἀρμεγούμε θὰ τὸ θάχαμε καὶ μακί, ἀπὸ τὰ μαστάρια !

Ὁ Γεωπόνος ἔδωσε καλὰ μ' ἕνα σχοινί, τὸ λιθάρι στὴν ἄκρῃ τῆς οὐρᾶς τοῦ ζῶου καὶ κάθησε στὴν θέσιν του καὶ πάλιν γιὰ ν' ἀρμεγῇ.

— Τώρα θὰ ἴδῃτε, εἶπε, πῶς δὲν κουνιέται ἡ οὐρά.

Καὶ θυμωμένος καὶ ἐκνευρισμένος, ἔρπαξε καὶ πάλιν τοὺς παϊκές σχολές, (Συνέχεια στὴ σελίδα 69)

— Αὐτὸν ποὺ σπούδαζε σὲ τόσες μεγάλες εὐρωπαϊκὲς σχολές,

Τοῦ ἦρθε τὸ λιθάρι κατακέφαλα !...

ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ

Η ΖΩΗ ΤΟΥ ΝΤ' ΑΝΝΟΥΤΣΙΟ

(Γραμμένη από τον πιο στενό του φίλο)

(Συνέχεια από το προηγούμενο)

Καμιά δύναμις στον κόσμο δεν θα μπορούσε να κάνει τον ντ' Αννούτσιο να πάψει να είναι άσωτος, πατριώτης, εγωιστής, λάτρης της πολυτελείας, αγαθός, αναστασιώτης, αξιαγάπητος.

Σε μια επιστολή που έγραψε όταν ήταν ακόμη έφηβος, έκανε το έξης σύντομο πορτραίτο του εαυτού του: «Άσωτος, σπάταλος, ατρόμητος, μεγαλόψυχος, στοργικός, έρωτευμένος μαζί σας, μελαγχολικός και ευθύμος από τη μία ώρα στην άλλη, αδάμαστος».

Έτσι ήταν στη νεότητά του και έτσι έμεινε μέχρι του θανάτου του. Τίποτε δεν άλλαξε.

Μεταξύ των μονίμων προτερημάτων του ποιητού, θα μπορούσαμε να προσθέσουμε στην πρώτη σειρά την καλωσύνη του, την γενναιοδωρία του και την μεγάλη επιθυμία που είχε πάντοτε να φαίνεται αξιαγάπητος στους άλλους.

Σχετικώς με το τελευταίο, ο Λεόν Κοσνίτσκι γράφει τα εξής:

«Είπε καταπληκτικό πόσο του άρεσει να φαίνεται αξιαγάπητος στους άλλους. Θυμώταν και τις πιο ασήμαντες λεπτομέρειες που θα μπορούσαν να ευχαριστήσουν το συνομιλήτή του, θυμώταν ακόμα και τα δνόματα των ανθρώπων που είδε μια φορά μόνο στη ζωή κ' έτσι οι άλλοι, βλέποντες έναν τόσο ένδοξο άνθρωπο να τους θυμάται, κολακεύοντουσαν και ένθουσιαζόντουσαν».

Ο ντ' Αννούτσιο ήταν τόσο καλός, ώστε όχι μόνο δεν έκανε ποτέ κακό σε κανένα, αλλά και δεν μπορούσε, να δη ποτέ τον άλλον να υποφέρει χωρίς να σπεύσει άμέσως να ανακουφίσει τη δυστυχία του. Όλ' αυτά είναι τόσο αληθινά, ώστε μόνο ένας κακόπιστος θα μπορούσε να υποστηρίξει το αντίθετο.

Εκτός των άλλων, ο ντ' Αννούτσιο ήταν αφαντάσως ευγενής στους πρόπους του. Και η ευγένειά του αυτή φαινόταν πρό πάντων στην κουβέντα του. Ποτέ δεν έδινε την εντύπωση πως έπληττε με όσα έλεγε ο συνομιλητής του. Φαινόταν πάντοτε πως πρόσεχε με μεγάλο ενδιαφέρον τα λόγια του. Η συνήθειά του αυτή τον είχε κάνει να κερδίσει αναριθμήτες συμπάθειες. Οι συνομιληταί του ως τόσο αγνοούσαν ότι το μυαλό του ντ' Αννούτσιο μπορούσε να ασχοληθεί με ένα σωρό άλλα πράγματα, ενώ η έκφρασή του έδειχνε πως πρόσεχε αποκλειστικά αυτά που του έλεγαν.

Δεν άγνοω ότι πολλές γυναίκες, αν θα μπορούσαν να πούν τη γνώμη τους, θα διεμαρτύροντο έναντιον αυτών που λέω για την καλωσύνη και τη μεγάλη καρδιά του ποιητού. Ο ντ' Αννούτσιο, κατά τη γνώμη τους, ήταν ένας αγάριστος, ένας προδότης, ένας τύραννος και θασανιστής. Όλ' αυτά είναι ίσως αληθινά. Μά και η εξέγηση τους είναι πολύ απλή.

Ο ντ' Αννούτσιο δεν πίστευε ποτέ στους έρωτικούς πόνους και στα δάκρυα των γυναικών. Αφού λοιπόν δεν πίστευε στην ελκικρινεία τους και θεωρούσε τους πόνους τους ως ψεύτικους, δεν αισθάνθηκε ποτέ την ανάγκη να τους δώσει αποδείξεις καλωσύνης ή ευμηνίας. Έτσι μπορούσε να ελέπη μια γυναίκα να υποφέρει χωρίς να της δίνει μεγαλειότερη προσοχή απ' αυτή που δίνει ο δοντογιατρός στις κραυγές των πελατών του.

Για τον ντ' Αννούτσιο, η γυναίκες δεν ήταν ποτέ τίποτε άλλο, όπως θ' αποδείξουμε στην συνέχεια της αφηγήσεώς μας, παρά α ν α γ κ α ι ο ς έχθρος.

Η στάσις του λοιπόν απέναντί των ήταν λογική και φυσική.

Εκτός από τις σχέσεις του με τις γυναίκες, η μεγαλοψυχία του ντ' Αννούτσιο έδειχνε πάντοτε ανώτερο άνθρωπο.

Μνησικακία σ' αυτόν δεν υπήρχε.

Ο φόν Μέλλερ ήταν πολλά χρόνια ο μεταφραστής των έργων του ντ' Αννούτσιο στη γερμανική. Η συγγένεια των γούστων που τους είχε συνδέσει από την αρχή της γνωριμίας τους, είχε μεταβληθεί με το πέρασμα των χρόνων σε στενή φίλα.

Μα έξαφνα κηρύχθηκε ο πόλεμος και ο φόν Μέλλερ έγινε αεροπόρος. Η τύχη τάφερε έτσι ώστε να την ιδιότητά του αυτή, να θυμωθώ την επανειλημμένης τη Βενετία. Ήξερε πολύ καλά ότι ο ποιητής κατοικούσε στην περίφημη Καζέττα Ρόσσα, στο Γκραντέ Κανάλε. Σαν καλός Γερμανός όμως, όχι μόνο δεν απέφυγε να θυμωθώ την κατοικία του ποιητού, αλλά και φαινόταν να την έχει ως στόχο της προμήσεώς του.

Μετά τον πόλεμο, ο ντ' Αννούτσιο τον ξανασέει: — Ρίξτε πενήντα θόμβες στο σπίτι μου, του είπε. Κάνετε πολύ καλά! Μπράβο, Μέλλερ! Σας άπαισ και σ' εκτιμώ ακόμα πιο πολύ από πριν.

Και τον έφίλησε.

Εδώ, πρέπει να προσθέσω ότι, αν ο ντ' Αννούτσιο ήταν στη θέση του φόν Μέλλερ, ποτέ δεν θα έκανε, δτι έκανε εκείνος. Απεναντίας, η θυσία, η ευνοη καλωσύνη του θα τον έκανε να αποφεύγει όσο μπορούσε το σπίτι του φίλου του.

Δεν θυμάμαι ποτέ τον ντ' Αννούτσιο να κακολόγησε τους έχθρους του ή να επέτρεπε να τους κακολογήσουν μπροστά του. Όποιος θέλησε να το κάνει αυτό, με την ελπίδα ότι θα τον ευχαριστούσε, είχε την ποιητή να θυμώσει και να τον ανακαλέσει απότομα στην τάξη. Μαυ φαίνεται μάλιστα ότι αν ήθελε να του κάνει κανείς έναν ανθρωπο συμπαθή, έπρεπε να αρχίσει να του τον κακολογή.

Όσο για την «ύλική» γενναιοδωρία του ντ' Αννούτσιο, μπορούμε να θεσπιάσουμε πως ήταν απίστευτη.

Το να κάνει δώρα, δεν του ήταν απλώς μια ματαιία, μά μια ανάγκη ακατανίκητη. Ήθελε να δίνει, δεν μπορούσε να μην το κάνει αυτό. Έδινε σ' όλους: στους ταπεινούς, στους δυνατούς, στους αγνώστους, «έδινε απ' ευθείας». Έδινε με μεσάζοντες. Έδινε ανώνυμα. Έδινε όταν είχε χρήματα. Έδινε όταν δεν είχε πειρά, όταν ήταν πάμπτωχος, έδινε πάντοτε.

Τα δώρα του δεν ήταν πάντοτε μικρής αξίας. Μια μέρα του 1922, με παρεκάλεσε να του στείλω από το Μιλάνο στο Βιτοριόλε μερικές σιγαρόπτες χρυσές και άσημενες, μερικά δοκτυλίδια μερικές καρφίτσες για γραββάτες, και διάφορα άλλα αναμνηστικά αντικείμενα, γιατί ήθελε να διαλέξει και να κάνει δυο-τρία δώρα.

Το έστειλα καμιά είκοσαριά πράγματα κ' έπει από μερικές ημέρες τον παρκαλέσα να μου επιστρέψει όσα δεν σκόπευε να αγοράσει.

Να λοιπόν η απάντησή του:

«Τα κράτησα όλα γιατί τα χάρισα σε διαφόρους συγγενείς εξ αριστεράς και εκ δεξιάς χείρας».

Δεν θεωρώ περιττό να προσθέσω εδώ ότι τα πράγματα στοίχιζαν 80.000 φράγκα.

(Ακολουθεί)

ΣΕΛΙΔΕΣ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΥ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ... ΕΠΙΣΚΕΠΤΗΡΙΑ!

(Μετά την απελευθέρωσιν)

Δ' ΑΙ συνεχίζει ο καλός Τερτσέτης στον «Ρήγα» του περί του «αδικημένου» αγωνιστού 'Αθανασίου 'Αντωνίου Καλατζή:

«Υψηλότητα».

Είς τὰ 1821 εἰς τὴν μάχην τῶν Τρικερῶν ἦτο μὲ τὸν Ἀρχηγὸν Καρατάσον.

Εἰς τὰ 1822 εἰς τοὺς πολέμους τοῦ Γριπνησιῶ ἦτο μὲ τὸν Ἀρχηγὸν Γριζώτην.

Εἰς τὰ 1824 ὄχι πλέον στρατιώτης, ἀλλὰ μπουλουχτζής, ἦτο εἰς τὰ Τρίκορφα, καὶ εἶχε διὰ Ἀρχηγὸν τοῦ τὸν Γιάννη Κόστα.

Εἰς τὰς μάχας τοῦ Πειραιῶς μὲ τὸν Ἀρχηγὸν Γαρυκιώτην, καὶ ἐπληρώθη εἰς τὸ δεξιὸ πόδι, ἐπληρώθη καὶ εἰς τὴν ἐκστρατείαν τῆς Κίου.

Ἦτο τέλος καὶ μὲ τὸν μακαρίτην στρατάρχην Ὑψηλάντην καὶ παρευρέθη εἰς τὰς μάχας τῶν Θεσῶν καὶ τῆς Πέτρας.

Ἐγράφη χωροφύλας εἰς τὰ 1833, ἦτον καὶ εἰς τὸν Ἀχινὸν κατὰ τὰ 1836 ἕνας τῶν 18 χωροφυλάκων.

Ἐχει περὶ τῆς τιμῆς του διαγωγῆς τὰ πλέον τίμια ἀποδεικτικά ἀπὸ τοὺς ἀξιωματικούς τῆς χωροφυλακῆς.

Ἀπέθανε τῶν κόπων του τί θάλεπομεν, δὲν ἔχει οὐτε χάλκινον ἀριστεῖον, ἐνὼ εἶχε δικαίωμα διὰ ἀργυροῦν, ὡς πρῶην ἀξιωματικὸς πρὸς τοῦτους μένει ἀπλὸς στρατιώτης τῆς χωροφυλακῆς ἥδη ἔνδεκα ἔτη.

Ὅποιος γνωρίζει ἐκ τοῦ πλησίον τὸν εἰρημὸν Ἀθανάσιον, νοιάθει ἀπὸ τὴν ὁμίλιαν τοῦ τὸν φρόνιμον ἄνδρα, τὸν ἀληθῶς στρατιωτικόν, τὸν φιλοπατρίδα.

Ὅπως γράψαμε ἤδη τὸ ἴδιο θερμὸ ἐνδιαφέρον ἔδειχε ὁ Τερτσέτης γιὰ ὅλους τοὺς ἀδικημένους ἀπομάχους τοῦ 21.

Ὁ «Ρήγας» ἐξεδόθη εἰς 88 φυλλάδια. Κατόπιν ἐσταμάτησε. Ὁ λόγος τῆς διακοπῆς του; Ἡ ἀδιαφορία τοῦ κοινῶ ἀναμφιβόλως.

Οἱ ἀναγνώσται τοῦ καιροῦ ἐκείνου οὐτε πολλοὶ ἦσαν οὐτε πλούσιοι. Δὲν εἶχαν περάσει καὶ πολλὰ χρόνια ἀλλως τε ἀπὸ τῆς Ἐπαναστάσεως. Καὶ ὑπῆρχε ἀνέχεια καὶ ὑπῆρχαν ὄχι ὀλίγοι ἀναλφάβητοι.

Δύσκολα χρόνια.

Κι' ὥστόσο τὰ ἐντυπα ποὺ κυκλοφοροῦσαν δὲν ἦσαν ὀλίγα, ὅπως εἶπαμε. Οἱ περισσότεροι τῶν ἐκδοτῶν ἐφημερίδων καὶ περιοδικῶν κυνηγοῦσαν τοὺς συνδρομητὰς μὲ τὸ τουφέκι!...

Γιὰ τὸ κυνηγῆτὸ αὐτὸ τῶν συνδρομητῶν θὰ γράψουμε ἔκτενως πρὶο κάτω καὶ θὰ παραθέσουμε χαρακτηριστικὰ ντοκουμέντα.

Ἦθελες δὲν ἤθελες, εἶχες δὲν εἶχες σὲ ὑποχρέωναν νὰ ἐγγραφῆς συνδρομητὴς στὸ φύλλο ἢ τὸ φυλλάριον ποὺ ἐξέδιδαν.

Σὺ τὸ ἐστειλῶν. Τὸ κρατοῦσες; Εἶχε καλῶς. Θὰ ἐρχόταν σὲ λίγο καὶ ὁ εἰσπράκτωρ. Δὲν τὸ κρατοῦσες; Θὰ εἶχες κακὰ καὶ δέθρια γιὰ τὴν ὑπόληψί σου ξεμπερδέματα.

Τὸ μεγαλειότερο κακὸ, ἡ μεγαλειότερη συμφορὰ ἔπρεπε ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἐκείνων, ποὺ γιὰ τὸν ἕνα

Τὸ ἐξώφυλλον τοῦ «Ρήγα» τοῦ Τερτσέτη.

Βλέποντας κανεὶς τὸν σταυρὸ ἐφ' ὧς φαντάζετο ὅτι ἐπρόκειτο περὶ τῆς ἀναγγελίας θανάτου ἐπισήμου τινὸς προσώπου ἢ περὶ μνημόσυνου. Μνημόσυον ἦτο ἀλλοίμονο!...

Ἀλλὰ τί εἶδους μνημόσυνον; Ἐμνημονεύοντα τὰ δνόματα τῶν καθυστερούντων τὴν συνδρομὴν των: Ὄνομα καὶ ἐπώνυμον. Ὄνομα πατρός. Τόπος διαμονῆς. Ἐπαγγελμα. Καὶ ἀραὶ καὶ θαλασσομαί καὶ ἀπεικαὶ καὶ ἀποκαλύψεις ἀκανθῶν καὶ πολλὴ δηλητήριον καὶ ἀφθονὸς χολή καὶ θόρυβος, μὲ λύσαν ἐκοφενδονίζομενος ἕνα τῶν ἐγτίμων Ἑλλήνων, τὸ μόνο σφάλμα τῶν ὁποίων ἦτο ἡ ἀρνησις νὰ πληρώσουν τὸ πλέον ἀδικο καὶ παράλογο χανάτσι.

Φυσικὰ ὑπῆρχαν καὶ ἐκδοταί ἐν τιμοί, οἱ ὁποῖοι δὲν ἐθεωροῦσαν τὸ πειστήριον ὡς λαίμητμον. Ἐκδοταὶ λευκοὶ Ἀνθρώποι καὶ ὄχι ἀνθρωποφάγοι. Ἐγράψαμεν ἤδη ὅτι ὁ Τερτσέτης π. χ. ἦτο φαινόμενον ἐναρέτου ἄνδρος γιὰ τὴν ἐποχὴν τού. Ἀλλὰ πάντοτε μετὰ τοῦ αἵτου φωτῶνουν καὶ τὰ ζιζάνια.

Κι' ὁ ἀγρὸς ἡ Ἑλλάς ἦτο τῷ καιρῷ ἐκείνῳ κατάλληλος καὶ πρὸ σφοδρὸς γιὰ τὴν ἀνάπτυξιν ζιζανίων.

Η ΣΥΝΕΧΕΙΑ ἀπὸ προσεχές.

Τότε η Έρριέτα, σάν νά είχε μαντέψει τή ζηλοτυπία τής Λώρας, μέ μιά χαριτωμένη απλότητα, χωρίς τήν παραιομικρή δυσάρεσκεια ή θλίψη, έβγαλε τό μανταγιόν καί τής τό έβωσε.

— Φύλαξέ το, μαμά μου, τής είπε. Έξέ άλλου όποιο πράγμα είναι δικό μου, είναι καί δικό σου...

Η Λώρα τήν έπηρε στην άγκαλιά της καί μέσ' στά φιλήματα πού άλλαξαν ένοιώσε νά διαλύεται σάν καπνός όλη ή ζηλοτυπία πού τής είχε προκαλέσει ή σκέψις ότι ή Έρριέτα μπορούσε ν' άγαπήση περισσότερο άπ' αυτήν τήν άγνωστη γυναίκα τού μανταγιόν—τήν μητέρα της.

— Κόρη μου !... ψιθύρισε γεμίζοντας τήν φιλήμαατα. Άγαπημένη μου κόρη. .. Θά μ' άγαπάς πάντοτε, δέν είν' έτσι ;

Μέ μεγάλη σοβαρότητα, ή Έρριέτα τής άπάντησε :

— Ναί, πάντοτε καί περισσότερο από κάθε άλλον !...

Έπειτ' από μερικές έδομάδες, μιά Κυριακή ό Ροντινέ άποφάσισε νά πάρη τήν οικογένειά του καί νά κάνουν μιά έκδρομή στά περίχωρα. Τό έκανε αυτό, κατά σύστασιν τού γιστρού Σωνιέ, γιά νά μπορέση ν' άναπνεύσῃ καθαρό αέρα ό Μαυρίκιος, ό όποίος έπειτ' από τήν μεγάλη του άρρώστεια, έξακολουθούσε νά είναι χλωμός, άν καί ή όρεξί του τού είχε ξαναγυρίσει έντελώς.

Σηκώθηκαν πολύ πρωί, πήραν μαζί τους μερικά τρόφιμα κι' έφυγαν μέ τό πρώτο τραίνο γιά τό Μπροντύ, τό μαγευτικό εκείνο δάσος τών περιχώρων τού Παρισιού, όπου έμειναν όλη τήν ήμέρα.

Τό θράδυ όμως, όταν κατάκοποι μά εύθυμοι ξαναγύσαν στο σπίτι τους μιά καινούργια έκπληξι περίμενε τή Λώρα.

— Κυρία Βαλορίς, τής είπε ή θυρωρός παίρνοντάς τήν ιδιαίτέρως, ένας κύριος πολύ καθώς πρέπει ήρθε δυό φορές σήμερα καί σάς ζήτησε. . . Μου είπε ότι θα ξαναγυρίσει τό θράδυ στίς όχτώ ή στίς έννέα, όταν τά παιδιά θα κοιμηθούν. Δέν θέλει νά τών δοϋν καί γι' αυτό σάς παρακαλεί νά τά θέλετε νά κοιμηθούν νωρίς.

— Έκείνος είναι !... Έκείνος είναι !... Είπε από μέσα τής ή Λώρα, ένψ ή καρδιά της χτυπούσε δυνατά.

Τί ήθελε τάχα ;... "Ω ! άς μήν έρχόταν τουλάχιστον νά τής ζητήσει τήν κόρη της.

— Εύχαριστώ, κυρία, είπε ή Λώρα συνερχομένη στή θυρωρό. Μπορείτε νά πητε στον κύριο αυτό ότι τά παιδιά θα κοιμηθούν στίς όχτώμιση.

Όταν ανέβηκε επάνω, ό Ροντινέ, ξαφνιασμένος από τήν άλλοίωσι τών χαρακτηριστικών της, τή ρώτησε :

— Τί έχεις ;

— Δέν τολμώ νά σοϋ τό πώ. Θά σοϋ ξεφύγη καμμιά κουθέντα μπροστά στά παιδιά...

— "Όχι, δέν θα πώ ούτε λέξι...

— "Ε, λοιπόν, ό κύριος ήρθε...

— Ποιός κύριος ;

— Αυτός πού μάς άφησε τίς άλλες τό γράμμα καί τά χίλια φράγκα...

— "Α ! Δόξα σοι ό Θεός ! φώναξε ό Ροντινέ. Έπιτέλους...

Καί κατακόκκινος από τή χαρά του μέ μάτια πού έλαμπαν, έπηρε στην άγκαλιά του τή Λώρα καί τή φίλησε παράφορα.

— "Α ! γυναικούλα μου ! είπε. Ήταν πειά καιρός από έργάτρια πού ήσουν νά γίνης ιδιοκτήτρια... "Ω ! τί ωραία προίταμένη πού θα γίνης !

— "Ωστε πιστεύεις ;

— Ναί, πιστεύω ότι ό κύριος αυτός θα μάς δώση τά μέσα γιά ν' άποκατασταθούμε... Μας τό ύποσχέθηκε άλλωστε...

— Καί άν μάς πάρη τή μικρή ;

— "Όπως καί άν έχη τό πράγμα, θα μάς ανταμείψη γιατί τήν περιποιηθήκαμε...

Η Λώρα έβγαλε μιά κραυγή κι' έγινε κατάχλωμη.

— Άλλά δέν θέλω νά τήν άποχωρισθώ, φώναξε. Ροντινέ, άκούς ;... Γιά όλα τά καλά τού κόσμου, δέν μπορώ νά τήν άποχωρισθώ. "Όχι ! Δέν θέλω ! Σήμερα πειά είναι κόρη μου !

Ό Ροντινέ, ξαφνιασμένος από τήν παραφορά της, τή φίλησε.

— Αόνητή ! τής είπε. "Ησύχασε... "Ελα, μη φοβάσαι !

Ό κύριος αυτός άσφαλώς δέν έχει καμμιά θέσι νά μάς τήν πάρη, όπως καί σϋ δέν έχεις καμμιά διάθεσι νά τού τήν άποδώσης.

Παρ' όλες αυτές τίς καθουχαστικές διαβεβαιώσεις, ή Λώρα περίμενε τήν άφιξι τού άγνώστου μέ δυνατό καρ-

διοχτύπι... Όταν κάθισαν στο τραπέζι, δέν είχε καμμιά διάθεσι νά φάη καί μόλις λίγες λέξεις έβγαιναν από τό σφιγμένο λάρυγγά της.

Όταν, άφου άπόφαγαν, ή Έρριέτα πήγε νά φύλῃ, όπως πάντα τή θετή της μητέρα, ή Λώρα τήν έσφιξε σάν τρελλή επάνω στο στήθος της.

— Δέν είναι αλήθεια, μικρούλα μου Έριέτα, πώς θα μ' άγαπάς πολύ καί πώς θα μ' άγαπάς πάντοτε ; τή ρώτησε.

Η μικρούλα, μέ σοβαρότητα, τής άπάντησε :

— Ναί, πάντοτε καί περισσότερο από τό κάθε τι...

Καί μ' ένα χαμόγελο, πού φώτισε σάν ήλιος τό πρόσωπό της, τή ρώτησε :

— Μά γιατί μ' έρωτάς τό ίδιο πράγμα ; Μήπως μπορείς νά μ' άγαπήσης έσϋ μητέρα λιγώτερο άπ' ό τι μ' άγαπάς τώρα ;...

— "Α ! κακό κορίτσι !... Έγώ θα σ' άγαπώ όλοένα καί πιο πολύ...

— Κι' έγώ τό ίδιο... Ναί, καταλαβαίνω πώς ή άγάπη μου γιά σένα μεγαλώνει όλοένα...

Κατά τίς έννέα, ένα διακριτικό χτύπημα άκούστηκε στήν πόρτα.

Κι' ένψ ό Ροντινέ, γεμάτος χαρά, έτρεχε ν' άνοίξη ή Λώρα περίμενε τρέμοντας από άγωνία.

— Νά ή μοιραία στιγμή ! είπε. Έπειτ' από λίγες στιγμές θα ξέρω τήν τύχη μου...

Ό άγνωστος κύριος, ό όποίος, συνοδευόμενος από τό Ροντινέ, μπήκε σέ λίγο στο μικρό διαμέρισμα, ήταν κατάχλωμος καί φαινόταν σάν νά τόν θασάνιζε κάποια τριμερής άρρώστεια.

Σκυφτός, γηρασμένος πολύ πρόωρα, μέ κάτασπρα μαλλιά, έδειχνε πώς θρισκόταν στο τέλος τής ζωής του.

Παρ' όλη όμως τήν άλλοίωσι τών χαρακτηριστικών του, στο όποία κάποιο νόσημα είχε άποθέσει τή σφαγή :

δύο του, ή φυσιογνωμία του ήταν ωραία, γλυκεία καί πρόδιδε μεγάλη ευγένεια.

Μόλις είδε τή Λώρα κυριευμένη από θαθεία θλίψη, ανατρίχιασε καί τό θλέμμα του έγινε έρωτηματικό :

— "Α ! τραύλισε ή εύστοχισμένη γυναίκα, μή μπορώ να πειά νά συγκρατηθί, έρχεστε γιά τή μικρή ;

Ό άγνωστος κύριος ύποκλίθηκε.

— Γιά τήν κόρη σας Έρριέτα, άπάντησε μέ κάποιο μεσημβρινό τόνο στή φωνή του. Μάλιστα, κυρία... Καλά τό μαντέψατε...

— Καί θα μου... τήν πάρετε ; ρώτησε ή Λώρα, ανιπνέοντας μέ δυσκολία καί μέ φωνή πού μόλις άκούγταν.

Ό άγνωστος κύριος τήν κύταξε κι' ένας άπέραντος οίκτος ανάμικτος μέ μεγάλη έκφρασι χαράς ζωγραφίστηκε στο πρόσωπό του.

— Νά σάς τήν πάρω, άγαπημένη καί άξιοθαύμαστη καρδιά ! είπε. Καί γιατί σάς παρακαλώ...

— "Ω ! Θεέ μου... Ροντινέ... τραύλισε ή Λώρα. Μας τήν αφήνει... "Ω ! είμαι πολύ εύτυχισμένη... καί πολύ εύτυχισμένη...

— Ναί, σάς τήν αφήνω... Καί όχι μόνο αυτό, αλλά κι' εύλογώ τό Θεό, γιατί έπεσε στά χέρια σας... γιατί ένέπνευσε στήν καρδιά σας, μιά τόσο θαθεία σφαγή γιά τήν έγκαταλειμμένη αυτή όρφανή, ή όποια είναι όλομόναχη στον κόσμο.

— "Ολομόναχη στον κόσμο ; ξαναείπε ή Λώρα. Καί ή μητέρα της ;

Δάκρυα πλημμύρισαν τά μάτια τού άγνώστου.

— Πέθανε ! άπάντησε, συγκρατώντας μέ δυσκολία τούς λυγμούς του.

— Καί ό πατέρας της ; ρώτησε ή Λώρα.

Ό άγνωστος, διάσασε μιά στιγμή. Τέλος άπάντησε, σκινίζοντας έλαφρά :

— Πέθανε κι' αυτός...

— "Ωστε κανείς δέν θα μάς τήν πάρη ;

— Κανείς, αλλά μέ μιά συμφωνία...

— Ποιά ;

— "Ότι θα προσπαθήσετε νά τήν θεωρούν δική σας... κι' ό τι ποτέ... μ' άκούτε ;... ποτέ... δέν θα γίνη λόγος γιά τήν Κλημεντίνη Φουλόν καί γιά τό παρελθόν σας... θα προσπαθήσετε νά λησπονηθί καί σϋ τό δνομα Ροντινέ πού είχατε άλλοτε...

— "Ω ! Θεέ μου !... φώναξε ή Λώρα. Άν είναι αυτό μόνο, είναι πολύ εύκολο...

— Καί νομίζετε ότι τά παιδιά δέν θα κάνουν ποτέ λόγο ;

— Γιά τήν Έρριέτα, έγγωδμαι. "Όσο γιά τό Μαυρίκιο, ίσως χρειαστή νά τόν προσέχουμε περισσότερο, αλλά είμαι θεοβία ότι κι' αυτός δέν θα μιλήση ποτέ.

— "Ωραία !

— Κύριε, ξανάπε ή Λώρα στήν πρώτη σας έπιστολή γράφατε ότι κίνδυνος θανάτου, άπειλεί τή μικρή Έρριέτα. "Ο κίνδυνος αυτός ύπάρχει πάντοτε ;...

Τά χείλη τού άγνώστου άρχισαν νά τρέμουν.

— Πάντοτε ! άπάντησε.

Η Λώρα έβγαλε μιά κραυγή.

— Πρέπει νά φύγουμε από δω ! είπε άποφασιστικά.

Ό Ροντινέ τήν διέκοψε καί είπε :

— Είναι δύσκολο... Νά φύγουμε... Καί γιά ποϋ ;

— Γιά όπουδήποτε... Καί γιά τήν Άμερική ακόμα.

— Τά μάς μέλει γιά τό μέρος ; φτάνε.

άν είναι ανάγκη.

— Η κόρη μου νά μή διατρέξη κανένα κίνδυνο...

Πρόφερε τίς λέξεις «ή κόρη μου» μέ τόσο έντονη μητρική έκφρασι, ώστε ό άγνωστος ανατρίχιασε καί μιά λάμψις εύτυχίας φώτισε τά μάτια του.

— «Τί όπέρωχη γυναίκα !» ψιθύρισε μέ σιγανή φωνή.

Έπειτα έπρόσθεσε μέ δυνατή φωνή :

— "Ο κίνδυνος αυτός λιγώστεψε τώρα γιατί ακολουθήσατε τίς ύποδείξεις μου. Τό πρόσωπο πού ήθελε καί μπορούσε νά κάνει κακό στή μικρούλα Έρριέτα, έχασε τά ίχνη της. Πθανόν μάλιστα νά νομίζη ότι πέθανε από άσφυξία μέσα στίς φλόγες.

— Από σάς έξαρτάται τώρα νά διπλασιάσετε τήν προσοχή σας, ώστε νά έξακολουθήση νά έχη αυτήν τήν πεποίθησι. Αυτό είναι πολύ εύκολο γιά σάς.

— Έξακολουθήστε έν πρώτοις νά μή δίνετε καμμιά ύποψια ότι ή Έρριέτα είναι τό κορίτσι, πού άνάβηρε ή Κλημεντίνη Φουλόν κι' έπειτα ότι κατοικήσατε ποτέ στήν οδό Βασιλικής Κρήνης.

— Σας ύποσχεθήκαμε, κύριε, ότι θα κάνουμε αυτό πού μάς λέτε.

— Σας πιστεύω καί είμαι ήσυχος... Στήν έπιστολή πού άναφέρετε, κυρία, σάς είχα γράψει ότι θα ξαναρχόμουν γιά νά σάς ανταμείψω.

— Ήρθε τώρα γιά νά έκπληρώσω τήν ύπόσχεσί μου. Η Έρριέτα είναι όρφανή, τήν υιοθετήσατε χωρίς συμφέρον, μέ μεγαλοψυχία καί άφρασίαν, πού μέ συγκινούν βαθύτατα.

— Κύριε, τραύλισε ή Λώρα, ή Έρριέτα περιποιήθηκε τήν άρρωστη κόρη μου.

— Ναί, τή διέκοψε ό άγνωστος, ή Έρριέτα είναι πολύ καλή κόρη, τό ξέρω... Αυτό όμως δέν σημαίνει ότι καί σείς, δέν είστε άξιοθαύμαστοι, άγαθοί, τίμιοι καί γενναίοι άνθρωποι, άπ' αυτούς πού σπάνια συναντάει κανείς...

— Γι' αυτό θέλω κι', έγώ, ή καλή σας αυτή πράξις νά σάς κάνει εύτυχισμένους. Η Έρριέτα, άντι νά σάς δίνη θάρρος, θα σάς πλουτίσῃ...

Τά μάτια τού Ροντινέ έλαμψαν.

Η Λώρα χλωμή καί μέ τά μάγουλα της πλημμυρισμένα στά δάκρυα, διαμαρτυρήθηκε :

— Θα προτιμούσα, είπε, ή Έρριέτα νά χρωστάη σέ μάς τά πάντα.

Ό άγνωστος χαμογέλασε καί είπε :

— Πραγματικά, αναλάβετε πολύ σοβαρά τά μητρικά σας καθήκοντα, γιά νά θελήσετε ένα τέτοιο πράγμα.

— Άλλά έγώ δέν σκέφτομαι έτσι.

— Έβγαλε ή Λώρα τήν άπόψη του ένα όγκωδες πορτοφόλι, τό άνοιξε καί έπλωσε επάνω στο τραπέζι άρκετές δεσμίδες χαρτονομισμάτων.

— Νά πεινίνα χιλιάδες φράγκα, είπε Αυτά θα χρησιμοποιούν γιά νά κατασκευάσετε τή μηχανή πού έχετε έφεύρει κύριε Βαλορίς, καί νά ιδρύσετε τό εργοστάσιό σας. Έξυπνοι, εργατικοί καί οίκονόμοι, όπως είσαστε, θα εύδοκιμήσετε...

— Πώς, κύριε, ξέρετε ;... φώναξε ό Ροντινέ.

— Κάθε τι πού σάς άφορά. Μήπως δέν έπρεπε νά ζητήσω καί νά λάβω πληροφορίες, πολύ λεπτομερείς μάλιστα, γι' αυτούς πού θα γινόντουσαν πατέρας καί μητέρα τής κό...

— Έδίστασε καί δέν συμπλήρωσε τήν τελευταία λέξι.

—...τής Έρριέτας, έξακολούθησε. Ναί, ξέρω, ότι έχετε έφεύρει μιά μηχανή, πού θα σάς κάνει πλούσιους, άν σάς ύποστηρίξη κανείς.

Τήν υλική αυτή ύποστήριξι, πού έπί πολύ καιρό, δέν μπορούσατε νά τή θρήτε, σάς τήν φέρνω έγώ. Άνι' αυτής όμως θα σάς ζητήσω πολλά πράγματα.

— "Ω, μιλήστε, κύριε...

— Θέλω έν πρώτοις ή Έρριέτα νά είναι μέτοχος στά κέρδη τής επιχείρησής, νά γίνη δηλαδή συνεταί-

ρος σας. Άν άργότερα μπορέσετε νά τής δώσετε καί σύζυγο τό γυιό σας, τό κατάστημα θα γίνη κοινό κτήμα τους.

— Άν όμως, γιά όπουδήποτε λόγο, ό γάμος αυτός δέν γίνη, σάς ζητώ τό λόγο τής τιμής σας ότι ή μικρή Έρριέτα, θα πάρη τή μισή από τήν περιουσία πού θ' άποκτήσετε μέ τά κεφάλαια, τά όποια σάς ίνω.

— Σας δίνουμε τό λόγο τής τιμής μας, κύριε, άπάντησε ή Λώρα. Η κόρη μου Έρριέτα, θα πάρη τή μισή περιουσία μας, όπως έχει όλη τήν καρδιά μας...

— Εύχαριστώ ! Τώρα τά άλλα πράγματα, πού θα σάς ζητήσω, άφορούν τήν άνατροφή τής μικρής.

— Ανατρέψατέ τήν, κυρία, σάν τόν έαυτό σας καί κάμετέ τήν τίμια νέα, όπως σείς είστε τίμια γυναίκα. Φροντίστε νά γίνη καλή όπως σείς, κάμετέ τήν ν' άγαπήη τό καθήκον... καί... καί ή μητέρα της θα σάς εύλογή από τόν τάφο της...

— Καί ό πατέρας της ;

— Καί ό πατέρας της επίσης. "Α ! ήταν πολύ δυστυχής... Τόσο δυστυχής ώστε ή θλίψεις του τόν σκότωσαν !

— Η θλίψεις του μόνο ; ρώτησε ή Λώρα, ή όποια κύταξε έπίμονα τόν άγνωστο.

— Εκείνος ανατρίχιασε σύγκορμος. Η χλωμάδα του μεγάλωσε ακόμα περισσότερο καί θα έλεγε κανείς ότι ή ζωή τόν έγκατέλειπε.

— Η θλίψεις του, ναι !...ψιθύρισε.

— Έπειτα, πολύ σιγανά, πρόσθεσε :

— "Ισως καί ή ύψις τής συνειδήσής του.

Καί σηκόθηκε :

— Κύριε, είπε έξαφνα ή Λώρα, δέν έχετε πειά νά μοϋ ιήτη ή νά μοϋ ζητήσετε τίποτε άλλο ;

— Νά σάς πώ ; ξαναείπε εκείνος. "Όχι, τίποτε... Νά σάς ζητήσω όμως...

— Μιλήστε...μιλήστε μ' έμπιστοσύνη... Έχετε μπροστά σας μιά μητέρα πού σάς άκούει...

Η φωνή τής νέας γυναίκας είχε μεγάλη γλυκύτητα καί τά μάτια της φανέρωναν άπέραντη αγαθότητα, πού συγκινούσε τήν καρδιά.

— Θα ήθελα νά δω τήν Έρριέτα, τραύλισε τέλος ό άγνωστος.

Μιά θριαμβευτική λάμψις φάνηκε στά μάτια τής κυρίας Βαλορίς :

— Έλάτε ! είπε παίρνοντας τή λάμπα άπ' τό τραπέζι.

— Έγνεψε στον σύζυγό της, δίνοντάς του νά καταλάβη ότι δέν έπρεπε νά τούς ακολουθήση. Ήταν άλλως τε τόσο άπασχολημένος μέ τίς πεινίνα χιλιάδες φράγκα, μέ τή μηχανή πού θα έφτιαχνε καί μέ τό εργοστάσιο πού θα ίδρυε.

Τί τόν έμελε γιά όλα τ' άλλα ; Ούτε άκούγε, ούτε καταλάβαινε όσα έλεγαν :

Τά χιλιάδικα ήσαν εκεί μπροστά του, επάνω στο τραπέζι, ... "Όλα του τά όνειρα έπραγματοποιούντο έπί τέλους...

— Εν τώ μεταξύ ή Λώρα μαζί μέ τόν άγνωστο μπήκε στο δωμάτιο, όπου κοιμόταν ή μικρή όρφανή.

Η Έρριέτα είχε άποκοιμηθί στο κάτασπρο καί καθαρώτατο κρεβάτι της, έχοντας τό κεφάλι της γυρισμένο πρós τό μέρος τής πόρτας... Τό νοσητευτικό κεφάλι της πού τό πλασίοναν τά χρυσά μαλλιά της άναπαύονταν στο παχουλό χεράκι της.

Η μακρυνή βλεφαρίδες της διέγραφαν μιά πυκνή καστανή γραμμή στο άσϋρό της πρόσωπο κι' από τά ύγρά καί μισάνοιχτα χείλη της έβγαине ή δροσερή της άνάσ-

σα.

Ζωηρή συγκίνησις κυρίευσε τόν άγνωστο στον άντίκρουσμα τής κοιμισμένης παιδούλας. Τά χείλη του έτραβήσαν φρίχτα. Ίδρωτας έλαμπε στους κροτάφους του καί τά πόδια του δέν μπορούσαν πειά νά τόν κρατήσουν.

— Φιλίσητε τήν ! τού είπε γλυκά ή Λώρα.

— Εκείνος έκύλησε πάνω από τό τριανταφυλένιο πρόσωπο τής Έρριέτας κι' άπόθεσε σ' αυτό ένα παρατεταμένο φίλημα.

— Έπειτα γονάτισε έξαφνα, έκρυψε τό κεφάλι του μέσα στά χέρια του κι' άρχισε νά δαυλούξη.

— "Ω ! συγγνώμη !... τραύλισε άνάμεσα στους λυγμούς του. Συγγνώμη !... Είμαι ένας άθλιος !

Τέλος ή συγκίνησις του καταπραυνήθηκε καί σηκόθηκε.

— Άγαπάτε τήν πολύ ! είπε σφίγγοντας δυνατά τό χέρι τής Λώρας. Άγαπάτε τήν πρós χάριν εκείνων πού δέν υπάρχουν πειά...

(Άκολουθεί)

ΑΠΡΟΣΔΟΚΗΤΟΙ ΕΦΕΥΡΕΣΕΙΣ

ΤΟΥ ΣΥΝΕΡΓΑΤΟΥ ΜΑΣ Κ. ΑΝΤ. ΒΩΤΗ

Ίδου κ' η τεχνητή θροχή !
 Ώς απραγματοποίητον την ένομιζόμεναι όνειρον.
 άλλ' αϊφνης εφευρέθηκε σ' αυτή την εποχή
 από εφευρέτην ένανε τρανόν και τρισπαμπόνηρον.

Και τώρα όπου τεχνητός κι' αυτός ο έρωας είνε,
 κ' αϊ καλλοναί μας τεχνηταί κατήντησαν κ' έκειναι,
 γιατί να μένη φυσική μία θροχή μονάχα
 και να μη γίνη και αυτή
 σάν όλα τ' άλλα τεχνητή ;
 Ποίος ο λόγος τάχα ;

Γην ώρα πούχει εφευρεθί και η μακροβιότης,
 κι' όλα πειά είνε τεχνητά σ' αυτή τηλ' οικουμένη,
 και θριαμβεύει συνεχώς κ' η τεχνητή νεότης,
 για ποιόν αϊτία να ύστερη και η θροχή η καυμένη...

Την ώρα όπου τεχνητή κατήντησε κ' εκείνη
 ή τόσον περιλάλητος παγκόσμιος ειρήνη
 και μ' όλες τις προσπάθειες κάθε στιγμής ξεθάφει,
 γιατί στο πείσμα καθενός
 αν θέλη μόνο ο ούρανός
 ήμεις να βλέπωμε θροχή ; Ποίος κώδικας τὸ γράφει

"Ε, να πού εφευρέθηκε λοιπόν και τούτη τώρα,
 κι' όσakis τὸ θελήσωμεν εις τὸν πτωχόν μας βίον
 θα έχωμε μια εξαφνική μικρή-μεγάλη μπόρα
 με όση θέλωμε όρμη,
 αρκεί απλώς σέ μια στιγμὴ
 ν' άγγιξωμ' ένα ειδικόν ηλεκτρικόν κομβιον.

Πάνε κ' η λιτανείες πειά κ' η τόσες παρακλήσεις,
 πεν' κάναμε στὸν "Υψιστον νερό για να μᾶς στέλλη.
 Τώρα σ' αυτό τὸ ζήτημα εδóθηκε η λύσις
 κι' όποιος θροχή χρειάζεται θα έχη όση θέλει.

Νερό πὸς τὸ χωράφι σου χρειάζεται νομίζεις ;
 Βάσεις τὴν πρίζα, θρέχει εὐθύς, κι' άμέσως τὸ ποτίζεις.
 Θέλεις μεσοκαλόκαιρα για δρόσισμα να θρέξη ;
 Βάσεις τὸν «θρεχορρίχτη» σου και να θροχῆς πέντ'έξη.

Θῆς ακόμη ν' αποφύγης τρυφερόν τι ραντεβού σου
 κι' άλλη δικαιολογία δέν εύρίσκεις με τὸ νοῦ σου ;
 Να τῆς μηχανῆς η χάρι :
 μια θροχή με τὸ καντάρι,
 μια μπόρα φοβερή
 προκαλείς αυτή τὴν ώρα και δέν έρχεται η μικρή.

Κ' όταν σέ ξανόρθη πάλι
 και σου πῆ: «συχώρεσέ με, ήταν η θροχή μεγάλη»,
 θα τῆς λῆς με κάποια γλύκα και μετά τινος δακρύου:
 — Μά τί λέξεις είν' αυτές !
 Σὺ για τῆ θροχή δέ φταίς.

Άλλαι μὲνβουλαί δικαί σου,άλλαι δέ...αϊ τοῦκυρίου.
 Άντίκρυ από τὴν πόρτα σου θλέπεις πὸς θόλτες φέρει
 κάποιος πού πάντα σου κολλά και δαχνικά σου παίρνει
 Ν' αποχωρήση άδύνατον αν δέν σέ συναντήση.
 Νά μὴν τοῦ δώσης θγαίνοντας, δέ θα σου ξεκολλήση.

Παίρνεις λοιπόν απόφασι, τὸν «θρεχορρίχτη» θάσεις,
 άμέσως χίλιους ποταμούς ο ούρανός άνοίγει,
 κι' ο φίλος ξεφωνίζοντας «άχ, μοίρα, τί μοῦ κάνεις...»,
 θα παίρνῃ τὰ...β ρ ε μ ε ν α του και όπου φύγη-φύγη.

"Αν τῆς κ' οί κανταδόροι μας πού είν' έρωτευμένοι
 κι' όνειρα όλο πλάθουνε,
 και κάτω απ' τὰ παράθυρα θογγάνε οί καυμένοι,
 με τούτη τὴν εφεύρεσι τί έχουνε να πάθουνε...

Άντι ν' άνοίγη ο μπαμπᾶς και να τούς καταβρέχη,
 φέρνοντας στὸ κεφάλι τους μονάχα μια λεκάνη,
 από εδὼ και στὸ εἶξῃς ολόγισα θα τρέχη,
 άμέσως τὸ μηχανήμα σέ κίνησι θα θάνη,
 κ' οί άμοιροι κιθαρωδοί εξαίφνης, συμφωρά τους
 θα καταπιούν απ' τὸ νερό...να χάνουν τὰ νερά τους!

Θά πῆτε, και γιατί αυτά μοῦ φαίνονται καινούργια ;
 Μήπως και ὡς τὰ τώρα
 λίγες φορές η σύζυγος όταν τῆς έρθη η μόρμα
 παύει να κάνῃ τὴν καλή,
 και στοῦ άνδρός τὴν κεφαλή
 εξαίφνης και άπρόσπτα ξεσπάει μια μπόρα !

Κι' όλιγαι τάχα πεθεραί συνήθροισαν νεφέλλας
 κ'εις βάρος αϊφνης τοῦ γαμβροῦ προδικάλεσαν θυελλας!

Τὸ δντι. Με συνειδήσιν όμολογοῦμε ειλικρινῆ,
 πὸς η γυναίκες πρὸ καιροῦ θρῆκαν αὐτὴ τῇ...μηχανῇ!

Άλλά και πλείστοι συγγραφείς πρὸ χρόνων,μη λησμονεῖ
 γνωρίζουν με τὴν πέννα τους να προκαλοῦν και χόνα!

ΑΝ. ΒΩ.

ΤΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΟΥ ΠΟΝΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΡΩΤΟΣ

ΤΟΥ ΜΙΣΕΛ ΖΕΒΑΚΟ

ΜΑΡΙ-ΡΟΖ

Η ΜΙΝΙΟΝ ΤΟΥ ΒΟΡΡΑ

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ. -- Στο μέγαρο τὸ εἰσαγγελέας Λεμεριε -- Σαμπλιέ στη Λίλλη, δίδεται μία χριστουγεννιάτικη έορτή για τὰ γενέθλια τῆς κόρης του Μαρί - Ρόζ. "Εξαφνα ο εἰσαγγελέας λαβαίνει μια άνώνημη έπιστολή, στὴν ὁποία τοῦ γράφουν, ὅτι η Μαρί - Ρόζ δέν εἶναι κόρη του κι' ὅτι η σύζυγος του 'Ελένη ἔχει έραστή, ὁ ὁποῖος πρόκειται να τὴν έπισκεφθῇ τὸ ἴδιο ἐκεῖνο θράδυ... Μαίνόμενος ὁ εἰσαγγελέας κατεβαίνει στο σαλόνι και θλέπει μια έπισκέπτρια, τὴν κόμησσα Φαννύ, ν' αποχαιρετᾷ τὴν γυναίκα του και τὴν κόρη της και να τις τρομάζει και τις δυὸ λέγοντας, ὅτι ὁπάρχουν στα περίχωρα άστίλγανοι πού κλέδουν τὰ παιδιὰ. Τὰ λόγια αὐτά, πού εἰπώθηκαν σκοπιμῶς για να τ' άκούσῃ ὁ εἰσαγγελέας, τὸν κάνουν να συλλάβῃ ένα σατανικό σχέδιο... Προσποιεῖται ὡς τόσο, τὸν ψυχραίει, και μετά τὴν άναχώρησι δλων τῶν καλεσμένων, καληνυχτίζει τὴν γυναίκα του για ν' αποσυρθῇ δῆθεν στο διαμέρισμά του, μα παραμονεύει τὰ πάντα. Σὲ λίγο, ένας άγνωστος νέος, ὁ Πιέρ Λακούρ, εμφανίζεται στο σαλόνι και ἱκετεύει τὴν 'Ελένη, με τὴν ὁποία καθὼς φαίνεται, τὸν συνδέουν παλαιοὶ δεσμοί, ὅχι ένοχοι, ὅμως, να τὸν δεχθῇ στο διαμέρισμά της για να τῆς πῇ διάφορα σοβαρά-τα πράγματα. Εἰκείνη άρνείται στὴν άρχή, μα στο τέλος τοῦ λῆει ὅτι θά τὸν περιμένῃ σὲ λίγο στὴν κάμαρή της. Μά, καθὼς ὁ νέος διευθύνεται πρὸς τὸ δωμάτιό της, εξαφνα παρουσιάζεται μπροστά του ὁ εἰσαγγελέας και τὸν άναγκάζει να πῇ ὅτι μπῆκε στο σπίτι για να κλέψῃ.

Ο νέος για να σώσῃ τὴν 'Ελένη, τὸ όμολογεί αὐτὸ και ὁ εἰσαγγελέας εἰσποιεῖ τὴν άτυνομία, στὴν ὁποία και τὸν παραδίδει ὡς κλέφτη. Κατόπιν πηγαίνει στὴν κάμαρη τῆς Μαρί-Ρόζ, τὴν παίρνει και θεοβόλμενος από τὸν πιστό του ὑπηρέτη, πηγαίνει και τὴν παραδίδει στὸν άστίλγανο Τορκουάτο, ὁ ὁποῖος ἔχει κατασκευάσει λίγο πῶ εἰς τὴν πόλι. Τοῦ δίνει 10.000 φράγκα και τοῦ άναθέτει να τὴν εξαφανίσῃ. Ο Τορκουάτος παίρνει τὴν φτωχή μικρούλα και φεύγει άμέσως με τὸ άμαξόσπιτό του, τραβώντας για τὴν 'Ιταλία. Πρὶν φύγῃ όμως παρουσιάζεται μπροστά του η κόμησσα Φαννύ, η ὁποία τοῦ μετράει άλλες δέκα χιλιάδες φράγκα και τοῦ δίνει να καταλάβῃ, ὅτι θά ἔμεινε εύχαριστημένη αν, με τις κακουχίες και τὰ βασανιστήρια, ἔκανε τὴ Μαρί - Ρόζ να πεθάνῃ. Τὴν ἴδια νύχτα, η 'Ελένη, σὲ μια θυελλώδη σκηνή με τὸν σύζυγό της, μαθαίνει ἀπ' αὐτὸν τὸν ἴδιο ὅτι για να τὴν ἐκδικηθῇ, εξαφάνισε τὴν κόρη της. Τρέχει άμέσως στὴν κάμαρη τῆς Μαρί — Ρόζ και μόλις θλέπει ὅτι η πολυαγαπημένη της κόρη δέν εἶν' ἐκεῖ, νέρπει άναίσθητη κάτω και παθαίνει μια κρίσι, η ὁποία τὴν κραταίει ἐπὶ πολλές ἡμέρες, σὲ μια κατάσταση άναίσθησίας και ληθάργου, στο μεταίχμιο ζωῆς και θανάτου. 'Εν τῷ μεταξύ, η κόμησσα Φαννύ, στη ζωῇ τῆς ὁποίας ὑπάρχουν, καθὼς φαίνεται, πολλά μυστήρια, πηγαίνει κι' ἐπισκέπεται στα περίχωρα τῆς Λίλλης κάποιον άσήμαντο φύλακα τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς τοῦ Βορρά, ὀνομαζόμενο Ζάκ Μαίνγκ, άποφασισμένη, ὥπως λῆει ἡ ἴδια, ενά τὸν κάνῃ με κάθε τρόπο να μιλήσῃ. Ο νέος αὐτὸς εἶναι τρελλὰ έρωτευμένος μαζί της και η Φαννύ σκοπιμῶς, τὸν προκαλεῖ κι' έρεθίζει ακόμη περισσότερο τὸ πάθος του. Στο τέλος, τὸν πείθει και τὴν οδηγεί στὸν τάφο τῆς ἀδελφῆς του 'Ιωάννας, τὸν θάνατο τῆς ὁποίας σκεπάζει ένα σκοτεινὸ μυστήριο.

Τότε ὁ Ζάκ Μαίνγκ τῆς ἀποκαλύπτει ὅτι τὴν ἀδελφῇ του τὴν σκότωσε ὁ Εἰσαγγελέας Λεμεριε για να σώσῃ τὸν πατέρα τῆς 'Ελένης, μαρτυροῦντὰ Σαμπλιέ, ένα γέρο ἔκλυτο, ὁ ὁποῖος εἶχε ἐπιτεθῇ ἐναντίον τῆς νέας. Συγχρόνως τῆς λῆει ὅτι ὁ ἴδιος παραστάθηκε στο εἶνο τῆς κι' ὅτι πληρώθηκε για να σωπάσῃ. Αφῆνοντας τὸν Ζάκ Μαίνγκ, η Φαννύ πηγαίνει στὸν Εἰσαγγελέα Λεμεριε και τοῦ ἀποκαλύπτει ὅτι αὐτὴ τοῦ ἔστειλε τὴν άνώνημη έπιστολή για να ἐκδικηθῇ τὸν Πιέρ Λακούρ. Συγχρόνως τοῦ ζηταί μια άδεια για να πάῃ να τὸν δῇ στὴ φυλακή του.

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο)

Η καταπηκτική ἀπλότης με τὴν ὁποία η Φαννύ τοῦ εἶχε πῇ αὐτὰ τὰ τρομαχτικὰ πράγματα πού τὸν ἔκαναν να τρέμῃ, τὸν εἶχε σαστίσει.

— Αὐτὴ ἡ γυναίκα, ἔλεγε, εἶνε τρελλή ἢ εἶνε μιὰ τρομερὰ ἐγκληματίας. Αὐτὸ θά τὸ δοῦμε.

Τὸ ἀπόγευμα τῆς ἴδιας ἡμέρας, η Φαννύ ἐφωδιασμένη με τὴν άδεια πού ὁ ἀνακριτῆς, κατόπιν τοῦ σημειώματος τοῦ εἰσαγγελέως, τῆς εἶχε δώσει πρόθυμα, ἔφθασε στὴν κομόπολι Μπετυν και διέταξε τὸν άμαξά της να σταματήσῃ μπρὸς στὴ φυλακή τοῦ Λόος.

Ο διευθυντῆς τῆς ἀπέραντης φυλακῆς πού ἤξερε ἐκ φύμης πὸς ἦταν μιὰ από τις πιὸ ὀνομαστὲς ἀριστοκρατίδες τῆς Λίλλης, τὴν δέχθηκε με μεγάλη εὐγένεια και μόλις εἶδε τὴν άδεια τῆς ὑπογεγραμμένη ἀπ' τὸν ἀνακριτῇ, τὴν συνόδευσε ὁ ἴδιος ἀνάμεσα ἀπ' τοὺς μακρυνούς και πένθιμους διαδρόμους τοῦ ιδρύματος.

Στάθηκε τέλος μπροστά σ' ένα κελλί κ' εἶπε σ' ένα φύλακα ν' άνοίξῃ τὴν πόρτα του. "Επειτα γνέφοντας στὸν φύλακα να μείνῃ σκοπὸς μπροστά στὴν πόρτα, ἀποσύρθηκε διακριτικά.

Η Φαννύ μπῆκε μέσα...

Τὸ κελλί ἔμοιαζε με ὅλα τὰ κελλιά τῶν συγχρόνων φυλακῶν: γκρίζο, μισοσκοτεινο, καθαρό, κρύο, μ' ένα μικρὸ ξύλινο κρεβάτι προσκολλημένο στὸν τοῖχο και με μιὰ σανίδα καρφωμένη στὸν τοῖχο, ὅπου ὁ κρατούμενος ἔβαζε τὸ ψωμί του, τὸ κανάτι με τὸ νερό, τὸ πιάτο του, τὸ κουτάλι του.

Ο φυλακισμένος, θλέποντας αὐτὴ τὴ γυναίκα πού προγαυροῦσε πρὸς αὐτόν, σηκώθηκε.

Η Φαννύ σκίρτησε θλέποντας τ' άδυνατισμένα χαρακτηριστικά του και τὰ μάτια του πού ἦσαν κατακόκκινα από νύχτες άϋπνίας και δακρύων.

Ο Πιέρ Λακούρ, από τότε πού εἶχε συλληφθῇ, ζούσε σάν σ' ένα από τὰ τρομερὰ ἐκεῖνα όνειρα, ὅπου ὁ κοιμισμένος καταβάλλει ἀπεγνωσμένες προσπάθειες για να ζυπήσῃ.

Η θέσις του ἦταν πραγματικὰ φριχτή.

Μποροῦσε θέβασε με μιὰ χεεὶ του ν' ἀπαλλαγῇ κάθε καθηγορίας, μα αὐτὴ τὴ χεεὶ δέν ἤθελε να τὴν προφέρῃ.

Αν μιλούσε, θ' άτίμαζε τὴ γυναίκα πού λάτρευε και για τὴν ὁποία θά μποροῦσε να πεθάνῃ πρόθυμα.

Ο ἀνακριτῆς τὸν εἶχε ἐξετάσει τρεῖς φορές, μα σὲ όλες του τις ἐρωτήσεις, εἶχε ἀπαντήσει :

— Επαφέμαι σὲ ὅ,τι θά πῇ ὁ κ. εἰσαγγελέας.

Τὰ λόγια αὐτά, πού μποροῦσαν να ἔχουν τρομερὲς συνέπειες γι' αὐτόν, τὰ εἶχε ὑπογράψει.

Θά καταδικαστῶ, συλλογίζονταν. Στο κάτω, τί ἔχω να πάθω ; "Ενα-δυὸ χρόνια φυλακή... "Ε λοιπόν, ἔστω... Δέν ἔχω οἰκογένεια πού θά μποροῦσε να με κατηγορήσῃ ὅτι τὴν άτίμασα... "Όταν θά ἔκτισω τὴν ποιή μου, θ' αλλάξω ὄνομα, θά ἐκπατρισθῶ. Τὸ καινούργιο αὐτὸ ὄνομα, θά τὸ δρεάσω με τὴν τέχνη μου... και θά ἔχω σώσει τὴν 'Ελένη... Ποῖος ξέρει ;... "Όσο μιὰ μέρα να ἐναθώμε...

"Ετσι, ὁ φτωχὸς νέος, και μέσα στὴν ἀπέλπισία του ἀκόμα, ζητοῦσε παρηγορία πού κατὰ θάθος ἦταν ἀπᾶ τηλή.

Σ' αὐτὴ τὴν πνευματικὴ κατάσταση θρισκόταν, όταν εξαφνα εἶδε να μπαῖν μέσα η Φαννύ... Μέσ' στο μισοσκοτάδο τοῦ κελλιοῦ, δέν τὴν ἀναγνώρισε και ὑποκλίθηκε...

Η Φαννύ, ἀφοῦ θεσπαιώθηκε ὅτι ὁ φύλακας εἶχε κλείσει διακριτικά τὴν πόρτα, τὸν πλησίασε και τὸν κοίταξε στα μάτια.

"Ενα βαθὺ ἐπιφώνημα ἔφυγε από τὰ χεῖλη τοῦ Πιέρ

Λατούρ, ο οποίος έγινε άμέσως κατάχλωμος.

— Βλέπω ότι με αναγνωρίζετε, είπε η Φαννύ.

— Ναι, τι θέλετε από μένα ;

— Νά σάς δω !... Νά σάς μιλήσω !... Νά σάς σώσω τωσών !...

— Στείς !... Και πώς θά με σώσετε ;...

— Ξέρω πολύ καλά τόν κ. Λεμεροσιέ ντε Σαμπλιέ.

— Ναι... Σας είδα στο σαλόνι του το μοιραίο κλέφτη χριστουγεννιάτικο θράδυ... Καί όταν σάς είδα, είπα μέσα μου ότι ή δυστυχία τριγύριζε ολόγυρά μου... Και δεν γελάστηκα...

— Πιέρ, είπε η Φαννύ με φωνή συγκινημένη, είστε αδίκος. Έτσι είσαοτε πάντα για μένα... Μήπως φταίω εγώ αν... Μά πέστε μου πώς μπορούσατε να μπήτε σ' ένα σπίτι... γιά... νά... κλέψετε ;...

— Ο δυστυχισμένος νέος έφοιξε τις γροθιές του... Έγινε πελιδνός όπως κάθε φορά που τόν έλεγαν κλέφτη.

— Άλλοίμονο !... καταλαβαίνω... εξακολούθησε η Φαννύ. Θά κάνατε υπέρογκα έξοδα... θά παίξατε τσάσι και θά χάσατε !... Η Βρυξέλλες είναι πολύ κοντά στη Λίλλη... και όταν είναι κανείς στις Βρυξέλλες, ή απόστασι είναι πολύ σύντομη για να πάη στο Καζίνο του Σπιά... ή της Όσάνδης... Έτσι δεν είναι, έ ;... Χάσατε... και τότε ξετρελλαμένος, θελήσατε να κάνετε αυτό που κάνατε...

— Ναι, έτσι είναι, απάντησε ο νέος με φωνή παγωμένη.

— Λοιπόν, όπως σας έλεγα προό λίγου, ξέρω τόν εισαγγελέα... μπορεί να τόν πείσω ν' αποσύρη τη μήνυσί του...

Μιά λάμπις ελπίδος μπήκε μέσ' στην ψυχή του Πιέρ Λατούρ.

Θά μπορούσε λοιπόν να σωθί χωρίς ν' αποκαλύψη την αλήθεια, ή οποία θ' άτιμάζε την Έλένη !...

Η Φαννύ μάντεψε την κρυφή αυτή χαρά του και είπε με φωνή θερμή :

— Πιέρ, θά σέ καταδικάσω... θά σέ περιφρονήσω... Κύτταξέ με ! Μονάχα, εγώ σέ λυπούμαι... Μονάχα εγώ δεν σέ περιφρονώ... Είμαι αποφασισμένη να τ' αφήψωσ όλα για να σέ σώσω... και, αν δεν μπορέσω να σέ σώσω, να σ' ακολουθήσω... ώς το κάτεργο, αν πρέπει...

— Κυρία...

— Όχι, άφυσέ με να μιλήσω ! Σ' αγαπώ !... θά έπρεπε να πεθάνω τώρα απ' την ντροπή μου που έπαυλαμβάνω αυτή τη λέξι σέ σένα που με απέκρυπτες πάντοτε... Έ, λοιπόν, την επαναλαμβάνω :... Σ' αγαπώ !... Μά τί σου έκανα ;... Γιατί με μισείς ;...

Η Φαννύ, λέγοντας αυτά τ' λόγια, ήταν ειλικρινής... Η φωνή της έτρεμε... Τά μάτια της είχαν πλημμυρίσει από δάκρυα...

— Ποθ θά θρής μιά άφοσίωσι όμοια με τη δική μου ; εξακολούθησε. Θεέ μου, τό ξέρω... Δεν είμαι μιά αθώα νέα... Είχα έραστάς... Νά τί σέ απομακρύνει από μένα... Μά ό έρωσ, Πιέρ, ό ειλικρινής έρωσ που μου ένέπνευσε, δεν υπορεί να μ' εξαγνίση ; Νά μαι πάλι κοντά σου, όπως προό πέντε χρόνων !... Ναι ! πέντε χρόνια πέρασαν... Καί σ' αγαπώ πάντοτε, όπως τότε... "Ω ! Πιέρ... αν μ' αγαπούσε... τί δεν θά έκανα για να σου άρέσω και για να σέ κάνω ευτυχισμένο ;... Πέντε χρόνια άπογνώσεως και δακρύων δεν μπόρεσαν να σβύσουν τό αίσθημα που είχα στην καρδιά μου, όπως δεν έσβυσαν ούτε την όμορφιά μου, γιατί είμαι πάντα όμοια... "Όλων τά μάτια μου τό λένε... Και σύ ;... Σωπαίνεις ;... Δεν μου παραχωρείς ούτε ένα θέλμμα οίκτου ;... Δεν μου λές ούτε μιά λέξι παρηγοριάς.

Ο Πιέρ, πράγματι, είχε άκούσει όλ' αυτά τ' λόγια χωρίς να σκιρτήση ούτε μιά φορά...

Ό,τι μπορούσε να κάνη γι' αυτή τη γυναίκα, ήταν να μην της δείξη τη φρίκη που του προκαλούσε...

Κι' αυτή, ή περήφανη Φαννύ, έκλαιγε τώρα με θερμά δάκρυα.

Μά σέ λίγο, ή περηφάνειά της την έκανε ν' ανορθωθί. Σκούπισε τά μάτια της και είπε :

— "Ωστε δεν λέτε τίποτε εξ αίτίας της αντίπαθείας σας, για να μη μου δείξετε τό μίσος σας ;

— Δεν τό ξέρετε ; ψιθύρισε επί τέλους ό Πιέρ Λατούρ με φωνή θαθεία.

— Όχι... Σί ; τ' όρκίζομαι...

— "Ε, λοιπόν, μάθετό το τώρα, έστω κι' αν ή ειλικρίνεια μου πρόκειται να σάς κάνη άδυσώπητη έχθρά μου.

Η Φαννύ σκίρτησε θά ήθελε τώρα να έμποδίση τόν Πιέρ να μιλήσ, μά ήταν πολύ άργά.

— Μάθετε λοιπόν, είπε ό νέος, ότι έμαθα... ότι ξέρω κατά τρόπο θέβαιο, αναμφισβήτητο...

— Τί λοιπόν ; τραύλισε με φωνή σθυσμένη ή Φαννύ.

Τί ξέρετε ;

— Ότι υπήρξατε ή έρωμένη του άδελφού μου ! είπε άπλά και με πόνο ό Πιέρ Λατούρ.

Η Φαννύ θέλησε να κάνη στην άρχή μιά άρνητική κίνησι. "Επειτα, θελόνοντας την άκλόνητη πεποίθησι γραφισμένη στο πρόσωπο του νέου, χλώμιασε και χαμήλωσε τό κεφάλι της.

— Μά δεν είν' αυτό όλο... πρόσθεσε τότε ό Πιέρ Λατούρ. Αυτό θέβαια θά ήταν άρκετό για να μ' απομακρύνη από σας, μά όχι όμως και να προκαλέσ τό μίσος... τη φρίκη που μου έμπνέετε... Μάθετε λοιπόν όλη την αλήθεια : Πριν αυτοκτονήσ, πριν άδειάσ το περίστροφό του στο κεφάλι του, ό φτωχός μου άδελφός μου έστειλε μιά έπιστολή που τη διάβασα χίλιες φορές... τώρα, που τό περιεχόμενό της θά μπορούσα να σάς τό πω απ' έξω. Μά περιερίζομαι να σάς πω τη θλίψη ή αλήθεια, ότι ό άδελφός μου σκοτώθηκε για σας... σεις τόν σπρώξατε στην αυτοκτονία...

» Συγχωρήστε με, κυρία, που σάς μιλώ με τόση ώμη ειλικρίνεια... "Ό,τι μπορούσα να κάνω για σας, τό έκανα : δηλαδή προσπάθησα να σας ξεχάσω... Αυτό που σας ζητάω είναι να με ξεχάσετε και σεις... Άνάμεσα από σας κι' από μένα υπάρχει τό αίμα του άδελφού μου... αυτό το δυστυχισμένου νέου που ήταν γεμάτος ζωή, γεμάτος έλπίδες... Ήταν μικρότερός μου και μ' αγαπούσε τρυφερά... κι' εγώ τόν αγαπούσα όπως θ' αγαπούσα τό παιδί μου, αν είχα, γιατί εγώ τόν μεγάλωσα... Καθώς διηγώταν τις άναμνήσεις του αυτές, ό Πιέρ Λατούρ δεν μπόρεσε να συγκρατήσ ένα δάκρυ που κύλησε στα χλωμά μάγουλά του.

Η Φαννύ, κάτω από τό θάρρος της τρομεράς κατηγορίας, είχε σκύψει τό κεφάλι της.

Τής είχε ρθή ίλιγγος. Για μιά στιγμή, σκέφτηκε ν' άρνηθί, να πη ένα σωρό ψέμματα για ν' αποδείξ στόν Πιέρ ότι γελιόταν. Μά κατάλαβε ότι κάθε προσπάθειά της θά πήγαινε χαμένη.

Αισθανόταν πώς την είχε καταδικάσει ανεπανόρθωτα αυτός ό άνθρωπος — ό μόνος που είχε αγαπήσει, ό μόνος που αγαπούσε ακόμα...

Και τότε ένα είδος λύσσης την κυρίευσε...

Διωγμένη, έπαύσυχοντα, ζήτησε την έκδικήσ... Και σκέφτηκε να κάνη τόν Πιέρ να υποφέρη όσα είχε υποφέρει ή ίδια.

Προσπάθησε να χαμογελάσ και είπε :

— Όμολογώ... Ναι, όμολογώ ! "Ο άδελφός σας μ' αγαπούσε... και δεν τόν αγαπούσα... Αυτό ήταν μεγάλη δυστυχία... γι' αυτόν και για μένα... Σας άρσσει να με θεωρήτε υπεύθυνη του θανάτου του. "Εστω ! Στην ειλικρίνειά σας θ' απαντήσω μ' ειλικρίνεια... "Ηρθα εδώ σαν φίλη... έρωτευμένη μάλλον...

— Και θά φύγετε σαν έχθρά ;

— Όχι. Μά θά προσπαθήσω να σας ξεχάσω κι' εγώ... Μή νομίζετε ώστόσο ότι ξεγελάσθηκα έντελει με τις εξαγγελίες σας. Μά διώχνετε γιατί ό άδελφός σας αυτοκτόνησε... μά με περιφρονείτε προό πάντων γιατί αγαπάτε μιά άλλη !...

— Τί θέλετε να πτήε ; μούγκρισε ό νέος. Προσέχετε !...

— Θέλω να πω ότι σας είδα προό πέντε χρόνων, στο δάσος του Βαχανί, μέσα στην άγκαλιά μιάς νέας κ' ευγενικής δεσποινίδος... Έ λοιπόν, αγαπητέ μου, μάθετε ότι και κάποιος άλλος σας είδε την ήμέρα εκείνη !... Κι' αυτός ό άλλος είναι ό εισαγγελέας κ. Λεμεροσιέ ντε Σαμπλιέ... Καταλαβαίνετε τώρα αν υπορείτε να έλπιζετε χάρη από αυτό τόν άνθρωπο !... Χαίρετε... Μά διώχνετε ;... Έ λοιπόν, δεν θά με ξεσάψετε ποτέ !

Και, άφοι είπε αυτά τ' λόγια, θυγχε γρήγορα έξω απ' τό κελλί του φυλακισμένου.

Ο Πιέρ άκούσε την πόρτα να κλείνη πάλι πίσω της.

Απόμεινε άλλοιωμένος, πελιδνός...

Ωστε έτσι λοιπόν ; "Ο εισαγγελέας ήξερε τόν έρωτά του προς την Έλένη ;...

Ξαφνικά τότε, τό μυαλό του φωτίστηκε με μιά... Τά κατάλαβε όλα...

Ο Λεμεροσιέ δεν πίστευε πώς είχε μπη μέσα στο σπίτι του για να κλέψη... Ο Λεμεροσιέ τόν ύπαισινε ταν πώς ήταν ό έραστής της γυναίκας του !... Κι' αν

τόν είχε συλλάβει, αν έτοιμαζόταν να τόν καταδικάσ, τό έκανε αυτό, γιατί ήθελε να έκδικηθί με τόν πιο φριχτό και πιο άτιμο τρόπο !...

— Και έκείνη ;... τραύλισε με άγωνία ό νέος. "Εκείνη ; "Η Έλένη ;... "Ω ! μά... αν είν' έτσι... και τί δεν θά κάνη έναντίον της !... Πόσο σκληρά θά τη βασανίσ !... "Ω ! πρέπει να υπερασπίσω τόν έαυτό μου !... Πρέπει ν' άνακτήσω την έλευθερία μου... Για να τη προστατέψω !... Για να τη σώσω...

X

ΔΥΣΤΥΧΙΣΜΕΝΗ ΜΙΝΙΟΝ !

Πριν ακολουθήσουμε τόν Πιέρ Λατούρ στο Γολγοθά που πρόκειται ν' άνεθί, πριν διηγηθώμε τί άπογινε ή Έλένη ντε Σαμπλιέ, είναι απαραίτητο να ξαναγυρίσουμε για λίγο στη μικρούλα Μαρι-Ρόζ.

Είδαμε ότι, μετά τη σύντομη συνομιλία του με την κόμισσα Φαννύ, ό μάστορ Τορκουάτο (ός τοι αφήσουμε αυτό τό όνομα άφοι μ' αυτό παρουσιάστηκε μόνος του), ξεκίνησε άμέσως κ' έφυγε από τ'α περίχωρα της Λίλλης.

Ωστόσο δεν άκολουθήσε άκριβώς τό δρομολόγιο που είχε πη στην έισαγγελία.

Έγκατέλειψε άμέσως τό δρόμο του Σεκλέν και τράβηξε προς τόν Πόντ-ά-Μάρκ, όπου πέρασε την ύπολοιπη νύχτα. Τό πρωί, παρ' όλη την κούρσι των δυστυχισμένων καχεκτικών άλόγων που τραβούσαν τ'α άμαξόσπιτά του, ξεκίνησε πάλι, έφτασε στο Όρσι, κατόπιν στο Σαιντ-Άμάντ και τη νύχτα, στάθηκε στο δάσος του Βικόν.

Από την πρώτη στιγμή, ή Τορκουάτα—ή γυναίκα του άσιγγάνου—είχε θγάλει την πλούσια τουαλετίτσα της Μαρι-Ρόζ—τό κοκέτικο και όμορφο φορεμά—τάκι της που ήταν γεμάτο δαντέλλες και στολίδια και της είχε φορέσει θρωμερά κουρέλλια.

Όσο για κάλτσες και παπούτσια, δεν μπορούσε να γίνη λόγος. Τά παιδιά του άσιγγάνου, τ'α Τορκουάτα, περπατούσαν ευπόλητα. Μπορούσε λοιπόν κι' αυτή να κάνη τό ίδιο.

Έξ άλλου, δεν την άφηναν να θυγί διόλου απ' τό άμαξόσπιτο.

Η Τορκουάτα ή όποια είχε φτάσει, για λόγους προφυλάξεως, μέχρι του σημείου να της μουντζουρώσ τό πρόσωπο με καννιά, την κρατούσε φυλακισμένη στο θάθος του δεύτερου άμαξιοιού.

Η στωική μικρούλα, τρομοκρατημένη, δεν έλεγε ούτε λέξι, δεν έβγαζε ούτε ένα στεναγμό...

Μονάχα, κάθε τόσο, ψιθύριζε, πολύ σιγανά :

— Μαμά... φτωχή μου αγαπημένη μαμά... που είσαι ; Μά και τότε έφραζε τό στόμα της με μιά άκρη του κουρελλιασμένου της φορέματος, για να πνίξη τ'α λιγοστά αυτά λόγια. Κι' αυτό, γιατί ή άτσιγγάνα της είχε δείξει ένα μαστίγιο με κόμπους και της είχε :

— Άκου, μικρή... Επί δυο-τρεις μερες, δεν θά μιλήσ, δεν θά κλάψ, δεν θά πής τίποτε... Προσάντων αν μη κανένας μέσα στο άμάξι. Άλλοιώς, άλλοιμό σου !... Για κάθε δάκρυ που θά χύσ, για κάθε κραυγή που θά θγάλης, σέ περιμένει κ' ένα χτύπημα μ' αυτό τό μαστίγιο... Λοιπόν, για τό καλό σου, κάθησε ήσυχα !...

Και πραγματικά, ή δυστυχισμένη μικρούλα καθόταν πολύ ήσυχα.

Από τό Σαιν-Άμάντ, ό όμιλος τών άσιγγάνων τράβηξε κατ' ευθείαν προς τ'α σύνορα, ακολουθώντας τό δρόμο του Μόνς. Τά πέρασαν χωρίς καμιά δυσκολία.

Ένας τελωνφύλακας έβριζε μιά θαρυστημένη ματιά στο έσωτερικό τών δυο άμαξιών, έκανε ένα μορφασμό άρδιας κ' έδωσε την άδεια της διαβάσεως. "Όσο για τόν άστυνομικό σταθμάρχη, τόν συνόρων που εξέτασε τ'α χαρτιά του Τορκουάτο, τ'α έρωκε τόσο έν τάξει, ώστε είπε ότι ποτέ πιο τίμιοι άτσιγγανοί δεν είχαν περάσει από την περιοχή του.

Άμα πέρασαν τ'α σύνορα, ή άτσιγγάνα έσπρώξε άπόμα τη μικρούλα Μαρι-Ρόζ, ή όποια είχε άποκοιμηθί και της φώναξε :

— Μπορείς να κλάψ, τώρα όσο θέλεις, δεσποινίς Κουρελλοι !...

Η φτωχή μικρούλα δεν συλλαγοζόταν καθόλου ούτε να κλάψ, ούτε να παραπονιέθί. Ζούσε μέσα σ' έ-

να τρομαχτικό έφιάλτη, ό πυρετός τη βασάνιζε κ' ένοιώθε όλα τ'α φτωχά της μέλη να της πονούν.

— Τί ξέρεις να κάνης εσύ ; μούγκρισε ή άτσιγγάνα. Έμπρός, θοήθησέ με... Δούλεμε, τειπέλα ! Πάρε αυτό τό σφουγγάρι και πλύνε τό πάτωμα του άμαξιοιού.

Έκείνη τη στιγμή, παρουσιάστηκε ό Τορκουάτο και είπε στη γυναίκα του :

— Νά μου κάνης τη χάρι ν' αφήσης αυτή τη μικρή ήσυχη !

— Έ !... Γιατί ;

— Γιατί έτσι μου άρέσει ! Έν πρώτοις δεν τη λένε Κουρελλοι, όπως την είπες.

— Μπα !... Και πώς τη λένε λοιπόν ;

— Τη λένε Ζίτα. Άκούς ; Ζίτα ! Δεν έχει άλλο όνομα.

— Ζίτα ! Έστω... έτσι θά τη λέω από δω και πέρα τη δεσποινίδα... Έκανε σαρκαστικά ή άτσιγγάνα. Μά γιατί θέλεις να την αφήσω ήσυχη ;... Γιατί να μην τη θάλω να δουλέψ ;

— Έν πρώτοις γιατί υπάρχουν χωροφύλακες κ' εδώ, όπως στη Γαλλία... άκούς, γυναίκα ;

— Άκούω, απάντησε ή Τορκουάτα σκιρτώντας, γιατί έννοιωθε τόντιό μεγάλο τρόμο για τούς χωροφύλακες και για κάθε όργανο της εξουσίας.

Αφήνοντας λοιπόν τη Μαρι-Ρόζ, κατέθηκε απ' τό άμάξι και άρχισε να θαδίζει πλάι στο σύζυγό της.

— Έξηγήσέ μου, τοι είπε, τί πρέπει να κάνω αυτή την πριγκήπισσα που μου άπαγορεύεις να την άγγίξω. Ποιά είναι ;

— Από ποι έρχεται ;

— "Ολ' αυτά είναι δική μου δουλειά, της απάντησε άπότομα ό άσιγγανός. Μά άφοι θέλεις να μάθης, άκου : αυτή τη μικρή μου την έμπιστεύθηκαν οι συγγενείς της, καταλαβαίνεις ;... Πρέπει για δυο-τρία χρόνια να μην ξαναπαρουσιασθί στη Γαλλία...

— Κι' έπειτα ;

— Κ' έπειτα, πρέπει να την έπιστρέψω σέ καλή κατάσταση. Αυτό που μου την έμπιστεύθηκαν, δεν θέλουν να γίνη δυστυχισμένη ή μικρή. Λοιπόν, γυναίκα, έχε τό νοι σου μη την άγγίξης. Αυτό είναι τό συμφέρο μας. Άν την ξαναπαράδωσω ύγιη, όπως την πήρα, θά πάρω ένα μεγάλο ποσό.

— Πόσα, ρώτησε, ή άτσιγγάνα, που τ'α μάτια της έλαμψαν από άπληστία.

— Δεν ξέρω. "Ισως τέσσερες-πέντε χιλιάδες φράγκα.

— Τόσα μόνο ;

— Δεν ξέρω, σοι είπα... "Ισως μου δώσουν και πιο πολλά. Δεν μου υποσχέθηκαν τίποτε τό θετικό...

— Και δεν σοι έδωσαν τίποτε για προκαταβολή ;

— Για κούτο με νόμους ;... Πήρα και παρατήρα την προκαταβολή μου... Νά, κύτταξε...

Και ό Τορκουάτο έβγαλε κ' έδειξε περήφανα δυο χαρτονομίσματα τών έκατό φράγκων...

Η γυναίκα του τόν κύτταξε δύσπιστα και μευριούρισε :

— Δεν είναι πολλά... Διακόσια φράγκα μόνο ; "Ας είνε... καλά είναι κι' αυτά, άφοι δεν είχαμε τίποτε.

Όπως είδαν οι άναγνώσται μας, ό Τορκουάτο μυσόταν αδιάκροτα στο άξίό που ήμισυ...

Έκρυβε έπίσης από τη γυναίκα του τ'α πραγματικά του σχέδια, τ'α όποια είχε καταστρώσει κατά τη διάρκεια του ταξιδιού που είχαν κάνει...

— Δυο πρόσωπα τούλάχιστον ενδιαφέρονται για την εξαφάνισι της μικρής, είπε πη ό Τορκουάτο. Έν πρώτοις ή γυναίκα που μου έδωσε τις δέκα χιλιάδες φράγκα, κ' έπειτα ό άντρας που μου έκανε τό ίδιο δώρο. Σύνολο : είκοσι χιλιάδες φράγκα για να πάρω και να εξαφανίσω ένα κοριτσάκι τριών χρόνων... Δεν ξέρω ούτε της γυναίκας τό όνομα, ούτε του άνδρός... Μά έρω ότι ό άνδρας είναι εισαγγελέας... Έτσι θά μπορέσω να μάθω και όλα τ' άλλα... Νά λοιπόν τί πρέπει να κάνω : άφοι μου έδωσαν είκοσι χιλιάδες φράγκα για να πάρω μαζί μου μακρύα τη μικρούλα, μπορουν να μου δώσουν άλλα τόσα, αν όχι πιο πολλά, για να μη την εξαφέρω πίσω... "Ωραία !... Για την ώρα, θά κάνω ένα ταξιδάκι ως τό θάθος της "Ιταλίας... Μά σέ πέντ' έξη μήνες θά παρατήσω τό κοπάδι μου και θά ξαναγυρίσω στη Γαλλία με τη μικρή... Και τότε θά δοιέ τί θά γίνη...

Αυτά ήσαν τ'α σχέδια του Τορκουάτο... Καθώς θάλεπε, προετοίμαζε έναν έκθιασμό με την πιο στοιχειώδη μά και πιο προμερή μορφή του.

Μά για να πετύχει ο εκθιασμός αυτός, έπρεπε η Μαρί-Ρόζ να διατηρηθεί σώα και υγιής. Γι' αυτό λοιπόν είχε διατάξει τη γυναίκα του να μη την αγγίξει και να τη σέβεται.

Όσο για τις είκοσι χιλιάδες φράγκα που είχε πάρει, ο άθλιος τις φύλαγε άπάνω του σ' ένα σακκουλάκι που το είχε περασμένο απ' το λαιμό του, κάτω απ' τα ρούχα του.

Η Τορκουάτα — συνηθισμένη να υπακούει τυφλά στο σύζυγό της, όχι μόνο δεν άγγιζε πειά τη Μαρί-Ρόζ — τη Ζίτα, όπως την έλεγαν τώρα — αλλά ούτε καν της μιλούσε. Μοναχά την κύτταζε λοξά και, σιγά-σιγά, άρχισε να αισθάνεται μίσος έναντιον της μικρής αυτής ξένης που είχε μπη μέσα στην οικογένειά της, χωρίς νάχη ή ίδια το παραμικρό όφελος.

Η Τορκουάτα — συνηθισμένη να υποκύψει τυφλά στο καμιά σαρανταριά χρόνων. Όπως φαινόταν, θά ήταν, κατά τη νεότητά της, αρκετά ωραία. Μά η πορείς στον ήλιο και στη βροχή, ή ελπίότης κ' ή έλλειψη φροντίδων, την είχαν σιγά-σιγά παραμορφώσει και άσχημη. Ήταν ψηλή, στεγνή, με μαλλιά γκριζά κιόλας, με χαρακτηριστικά σκληρά. Δεν είχε τίποτε άλλο αξιοπαρατηρητο επάνω της, εκτός από τα μάτια της που ήταν θαυμάσια, μαύρα και πετούσαν αλλόκοτες φλόγες, όταν ένα αίσθημα βίαιο έμψυχωνε αυτή τη γυναίκα.

Έτρεμε τον άντρα της. Μά δεν είχε σ' αυτόν καμιά έμπιστοσύνη, και ήταν θέβαιη πώς ο Τορκουάτο την άπατούσε και πώς είχε πάρει ένα μεγάλο χρηματικό ποσό για τη Μαρί-Ρόζ — χίλια φράγκα ίσως...

Πού να φανταζόταν την αλήθεια;

Στις συζητήσεις που έκανε με τον έαυτο της σχετικώς, κυριεύονταν από λύσσα, γιατί δεν μπορούσε να διαφωτίση το μυστήριο, κι' αυτό ήταν ένας λόγος ακόμα για να μισήσει τη Μαρί-Ρόζ.

Όταν μπορούσε, όταν ο Τορκουάτο, θλαστημώνας και θρίζοντας, ήταν άπασχολημένος με το ν' αναγκάζη τα παλινάλογά του να προχωρήσουν, ή άτσιγνά α πλησίαζε ύπουλα τη μικρούλα και την τοιμούσε στην τύχη ή της τραβούσε τα μαλλιά.

Έν τω μεταξύ, οι σταθμοί διαδεχόντουσαν τους σταθμούς.

Οι άτσιγγανοί έφτασαν στη Βενετία και τη διέσχισαν.

Επρόκειτο τώρα να περάσουν την όροσειρά των Άλπεων για να κα-

τέσουν στην Ιταλία.

Δύο μήνες είχαν περάσει από τη νύχτα των Χριστουγέννων, από τότε δηλαδή που η Μαρί-Ρόζ είχε παραδοθή στους άτσιγγάνους από τον ίδιο της τον πατέρα — τον είσογγελέα Λεμεριέ ντε Σαμπλιέ.

Ένα μοιραίο περιστατικό επρόκειτο να συμβη τώρα που θά είχε άποφασιστική επίδραση στην μοίρα αυτής της μικρούλας, της οποίας άρχισαμε να διηγούμε την άληθινή ιστορία.

Πράγματι — και είνε καιρός τώρα να το πούμε — η ιστορία της Μαρί-Ρόζ είνε άληθεστάτη μέχρι της τελευταίας της λεπτομερείας. Στην εποχή της, άπρηγόλησε επί πολλούς μήνες και τις έφημερίδες, από τις οποίες δανειζόμαστε πολλές λεπτομέρειες της διηγούμεσας μας. Όφειλουμε όμως να προσθέσουμε ότι προσωπικές έρευνες μας επέτρεψαν να συμπληρώσουμε τις κάπως έλλειπείς άφηγήσεις των έφημερίδων. Τέλος πρέπει να πούμε ότι αναγκαστήκαμε να μεταβάλουμε τα όνόματα των ήρώων, γιατί πολλοί απ' αυτούς ζουν ακόμα. Μά έγγυόμεθα την ακρίβεια της ιστορίας μας και των περιστατικών που περιλαμβάνει. Και είμαστε πρόθυμοι να υποδείξουμε στους άμφιβάλλοντας τις πηγές από τις οποίες άντλήσαμε τις πληροφορίες μας.

Τα είπαμε αυτά για να μάθουν οι άναγνώστα μας ότι δεν πρόκειται περί μυθιστορήματος... Και τώρα άς ξαναγυρίσουμε στην άφηγησί μας.

Κατά το τέλος Φεβρουαρίου, ο δμλος των άτσιγγανών θρισκόταν στους πρόποδες του Σεμπλόν.

(Ακολουθεί)

Με διώχνετε! είπε η Φαννύ. Έ λοιπόν, δεν θά με ξαναβείτε ποτέ.

ΑΠΟ Τ' ΑΡΙΣΤΟΥΡΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

Είμαι μονόθεαλος, είμαι κουλός απ' τ'όνα χέρι — και όμως τολμώ να κυττάζω με το μοναδικό μου μάτι την Συμεώνα! Καθόμαστε σ'εμιά γωνιά της ταβέρνας. Έξω, πέφτει αδιάκοπα απ' το πρωί πυκνό χιόνι. Μά κάνει γλυκειά ζέση εδώ μέσα, κοντά στο τζάκι... Παίζουμε χαρτιά με μιά τράπουλα τόσο θρώμικη, ώστε δεν διακρίνονται πειά ή φυγούρες της. Και πίνουμε κρασί χαλασμένο, ξυνό, έγώ και οι τέσσαρες φίλοι μου. Έγώ — ένας ζητιάνος που έκμεταλλεύεται ένα σωματικό ελάττωμά του για να ζήση — και οι φίλοι μου που δεν είναι πολύ καλύτεροι από μένα. Άλλος κλέφτης, άλλος χαρτοπαίκτης, άλλος τεμπέλης...

Δίπλα στο τζάκι κάθεται ή Συμεώνα, με το κεφάλι πεσμένο στο στήθος. Τα παπούτσια της είναι λασπωμένα και τα χέρια της μελανιασμένα, ξυλιασμένα απ' το κρύο.

Δεν έχω το νού μου στο παιχνίδι. Συλλογίζομαι μοναχά την Συμεώνα, που κάθεται δίπλα μας, με τα θλέμματα καρφωμένα στο τζάκι. Και καταλαβαίνω, περισσότερο από κάθε άλλη φορά, πόσο έγώ είμαι τερατόμορφος και άποκρουστικός και πόσον έκείνη ωραία — αδιάφορο άν δεν έχη ψυχή... Την κυττάζω διαρκώς, και όμως δεν τολμώ να της πω λέξι. Φοβάμαι μήπως δεν μπορέσω πειά να της μιλήσω σάν καθώς πρέπει κύριος. — Έγώ, που ήμουν κάποτε κύριος, πριν καταντήσω αλήτης...

Αν θά τολμούσα, θά της έλεγαν:

— Ωραία Συμεώνα! "Ω, Συμεώνα! Είπα τόσες φορές το όνομά σου, ώστε κάθε γράμμα π'ν έμεινε χαραγμένο στην καρδιά μου...

Και, θά μπορούσα ίσως να της έλεγα λόγια ποιητικά και συγκινητικά. Μά δεν άποφασίζω ν' άνοιξω το στόμα μου. "Ο, τι αισθάνομαι γ' αυτήν, της το λέω νοερά, με τα μάτια μου.

Όστόσο, έκείνη δεν με κυττάζει. Δεν κυττάζει κανένα από έμάς, ούτε και τους πελάτας που μπαίνουν στην ταβέρνα και την χαιρετούν με καλωσύνη και συμπόνεσι... Γιατί ή Συμεώνα δεν έχει πειά ψυχή, και οι άνθρωποι που δεν έχουν ψυχή είναι για λύπη...

Όταν ήταν παιδούλα, ή Συμεώνα, άγάπησε ένα σπουδαστή της θεολογίας και του χάρισε δλόκληρη την καρδιά της, που χτυπούσε έρωτικά για πρώτη φορά. Άργότερα όταν έκείνος χειροτονήθηκε παπάς και ήταν άναγκασμένος να φύγη από την πόλι μας, πήγε και θρήκε την Συμεώνα κι' έμεινε τρία μερόνυχτα στην καμαρούλα της. Στόν κήπο, τ'α μήλα ώριμαζαν στίς μηλιές και από τις κληματαριές κρεμάντουσαν βαρειά ταμπιά σταφύλια.

Τό θράδυ που θάφευγε έκείνος, θγήκανε μαζί από το σπ.π. πιασμένοι χέρι με χέρι, και πήγαν σ'εμιά έρημικη τοποθεσία, έξω από την πόλι. Έκεϊ έκλαψε πολύ και ώρκίστηκεν να μείνουν πιστοί ο ένας στον άλλο...

ΤΟΥ ΤΣΕΧΟΥ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΣ ΚΑΡΕΛ ΛΑΓΚΕΡ

Από τότε, ή Συμεώνα μοναχά τον αγαπημένο της συλλογίζοτανε. Μά και κείνος, άφου άσκοποήθηκε εκεί που πήγε, μοναχά την Συμεώνα είχε στόν νού του. Τα νήματα των σκέψεών τους κρατούσαν ένωμένους τους δυο έραστές. Η Συμεώνα ένιωθε κάπου — κάπου την ψυχή της να θγαίνει απ' το σώμα της και να πετά να συνάντηση τον καλό της. Κάτι τέτοιες στιγμές, ή ώμορφη κοπέλλα ήταν σάν νεκρή. Δεν δοκίμαζε κανένα από τα συναισθήματα του ανθρώπου: ούτε άγωνία, ούτε έλπίδα, ούτε άναμνήσεις. Η ψυχή της ταξίδευε μακριά...

Μιά μέρα, ή Συμεώνα διαισθάνθηκε, από την ταραχή που την έπιασε ξαφνικά, ότι κάτι κακό θά συνέβη στον αγαπημένο της. Και ή αλήθεια είναι ότι ένας γέρος παπάς άκουσε τον νεαρό έφημέριο να ψιθυρίζει ένα γυναικείο όνομα και τον άνάγκασε να του ά μαρτυρήρη δλα. Και τότε, ο άυστηρός ιερέας τον έπειτησε έπειδή δεν είχε την σκέψη του άφιερωμένη μοναχά στο Θεό. Τον κατηγόρησε ως θέηλο, καλασμένο και ιερόσυλο. Τα λόγια αυτά χαράχτηκαν θαυεία στην ψυχή του έφημερίου και τον έκαναν να σκύψη μετανοιωμένος το μέτωπο ως τη γή και ν' άποφασίση να φύγη γι' άγνωστες και μακρινές χώρες, για να κηρύξη τον λόγο του Θεού σ' άγριους λαούς και να έξιλωθ' για τό θαρό κρίμα του.

Ύστερ' από λίγο καιρό, έφυγε για την Άφρική, άφου έστειλε πιδ μπροστά στην Συμεώνα ένα σύντομο γράμμα, όπου της έξηγοούσε γιατί έλαβε την άποφασί να την ξεχάση... Η Συμεώνα δεν έκλαψε δεν παραπονέθηκε. Πήγε μόνο και κάθησε σ' ένα παλαμάρι, στην προκουμιά και κύτταζε ώρες πολλές την θάλασσα, σάν να κατευώδωνε τον αγαπημένο της...

Πέρασαν πέντε, δέκα μέρες.

Ένα θράδυ, έξεπασε ξαφνικά δυνατή τρικυμία. Όλη την νύχτα το καράδι παράδερνε άπάνω σ'τα κύματα. Και, σ'εμιά στιγμή έπεσε σ'εμιά κατ'εσπασμένη θύρα κι' άνοιξε σ'τα δύο... Ο έφημέριος, που δεν συλλογίζοτανε πειά την Συμεώνα άρχισε να παρακαλή τον Θεό να τον βοηθήση στίς δύσκολες αυτές στιγμές. Άλλ' ενώ ή θάλασσα τον τραβούσε σ'τα ύγρ'ά βάθη της, μιά σπαρακτική κραυγή θγήκε από τα στήθη του:

— Συμεώνα!... Συμεώνα!...

Δεν έπαψε ποτέ να την άναψ'ε ο δυστυχής! Και την καλούσε κοντά του, να την δ'η για τελευταία φορά, πριν τον σκεπάση για πάντα το άπέραντο σάβανο της θάλασσας.

Η ψυχή της Συμεώνας πέταξε τότε γοργά στην θάλασσα και πρόσφτασε να φιλήση τα χείλη του παλληκαριού.

Μά ένα κύμα, πιό όρμητικό απ' τ' άλλα, σκέπασε τόν έφημέριο. Καί κείνος δέν ξαναφάνηκε στήν επιφάνεια. Ήν ίδια στιγμή, στήν πόλι μας, ή Συμεώνα έπεσε κάτω και από τά χείλη της θγήκε ή ήχώ της παθητικής έπικλήσεως του άγαπημένου της, ένω τό κύμα σκέπαζε τόν καλό της μαζύ με την ψυχή της...

Θεέ μου! άς ήταν να πεθαίνουν πάντοτε έτσι ή ψυχές τών έραστών!

* * *

Από τότε ή Συμεώνα δέν έχει πειά ψυχή.

Η ψυχή της πνίγηκε μαζύ με τόν έφημέριο, την ώρα που τόν φιλούσε στο στόμα.

Και ή γλυκειά αυτή κοπέλλα ξεχνά τόν δρόμο του σπιτιού της, γυρνά έδω κι' εκεί, κοιμάται κάτω από τίς γέφυρες ή κουλουριασμένη σε μιά γωνιά, στον δρόμο. Είναι μιά ζωντανή νεκρή. Δέν αισθάνεται πειά τίποτα, δέν θλέπει τίποτα, δέν σκέπτεται τίποτα, — γιατί δέν έχει ψυχή...

Τήν νύχτα, οί μεθυσμένοι άλχητες την άγκαλιάζουν θάρσαρα στο σκοτάδι και την φιλούν. Έκείνη τούς άφήνει, γιατί δέν καταλαβαίνει τί της κάνουν. Δέν άκούει τί της λένε και χαμογελάει σ' όλους με την ίδια καλωσύνη. Δέχεται τά χάδια τών άνδρών και τά πειράγματα τών παιδιών με την ίδια παθητική ύποταγή, χωρίς να διαμαρτύρεται ποτέ...

Δέν έχει ψυχή...

Εγώ, όμως άν και είμαι ξεπεσμένος, άν και ζω με ζητιάνους και κλέφτες, θά ήθελα να της ψιθυρίσω από τό πρωί ως τό θρόάδ στ' αυτή:

— Συμεώνα!... Συμεώνα!...

Τήν άγαπώ. Άγαπώ τά σβυσμένα μάτια της, τά ώχρά της χείλη, τόν τρόπο με τόν όποίο αφήνει τό κεφάλι της να πέφτη στο στήθος της.

Ναί, είμαι μονόφθαλμος, κυλός απ' τόνά χέρι, κάθεται σε μιά ταβέρνα, κοντά στο τζάκι, — έξω πέφτει αδιάκοπα απ' τό πρωί πυκνότατο χιόνι, — πίνω ξυνό, χαλασμένο κρασί, και παίζω με την παρέα μου χαρτιά με μιά τράπουλα τόσο θρώμικη, που δέν μπορείς να διακρίνης τίς φιογούρες της... Η μικρή, χαμηλοτάβανη σάλα είναι γεμάτη καπνούς, Γύρω μου, όλοι φτύνουν στο πάτωμα, φωνάζουν και τραγουδούν. Οί περισσότεροι είναι μεθυσμένοι.

Όσο μέσα στο χυδαίο αυτό περιβάλλον, έγω θλέπω κάτι που δέν μπορούν να τό αντικρύσουν άλλου ανθρώπου μάτια:

Ένα άμάξι στέκεται έξω από την ταβέρνα. Κάποιος από έμάς ρίχνει μιά ματιά έξω και λέει:

— Ήρθε ένας πλούσιος πελάτης... Τό άμάξι του είναι ζεμένο με τέσσερα άλογα.

Ξαφνικά, μπαίνουν μέσα δυό άγγελιοι που κρατούν άναμμένες δάδες. Άκολουθεί ό αρχάγγελος Μιχαήλ με την ρομφαία στο χέρι — και από πίσω τους έρχεται ό Ίδιος ό Θεός, λάμποντας δολόκληρος από την δόξα του. Στο περασμά του, όλα εξαχνίζονται, όλα γίνονται ώραία και άκόμα τό χαλασμένο κρασί που πίνουμε...

Και ό Θεός γυρίζει και κυττάζει πρώτα την Συμεώνα και ύστερα έμένα. Παίρνει την κοπέλλα απ' τό χέρι και την οδηγεί κοντά μου. Έγώ τρέμω από τόν φόβο μου και από μιά γλυκειά προσδοκία. Καί ό Θεός πιάνει τό χέρι της Συμεώνας και τό θάζει στο δικό μου, ένω οι άγγελοι με τίς δάδες στέκονται δεξιά και άριστερά μας.

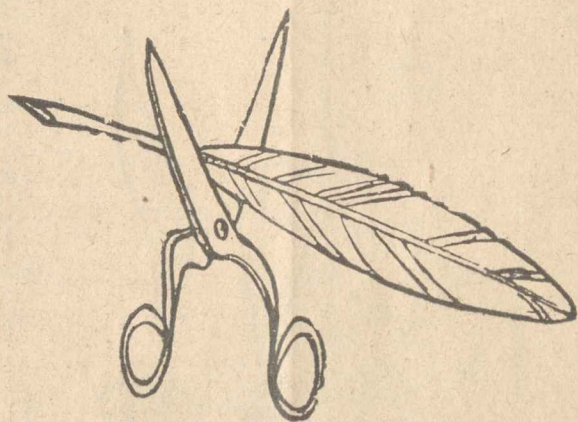
Μιά κραυγή άκούγεται τότε στην ταβέρνα.

— Γιατί ή ώραία Συμεώνα ν' άνήκη μονάχα σ' αυτόν τόν κουλό και μονόφθαλμο; Μήπως δέν έχουμε κι' έμείς δικαιώματα σ' αυτήν;

Και όρμούν όλοι επάνω μου, για να μου την πάρουν. Μά ό Θεός διατάσσει τόν αρχάγγελο του να χτυπήση με την ρομφαία του εκείνον, που θά τολμήση ν' άπλώση χέρι στην Συμεώνα.

— Η γυναίκα αυτή, — λέει, — άνήκει στον κουλό και μονόφθαλμο, έπειδή μονάχα αυτός άγάτησε την χαμένη ψυχή της!

Ναί, έτσι είναι ή έτσι θά γίνει.

Η ΛΑΪΚΗ ΣΟΦΙΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ

Τό δέντρο όταν κόβεται, δύσκολα ξεφυτρώνει.
— Τό δέντρο που περιγελάς, στην πόρτα σου φυτρώνει.
— Τό κακό ξύδι, τ' άγγειο του χαλνά.
— Τό κακό, θέλει χτύπημα, και τό καλό καλόπιασμα.
— Τό καλό άρνι θυζάινει δυό μονάδες, τό κακό μήτε τί μανά του.

— Τό καλό στομάχι, οίκονομά δ,τι κι' άν λάξη.
— Τό κιννο είναι πικρό, γι' αυτό και τό χρυσάσιουν.
— Τό κρασί και ή γυναίκες ξελογιάζουν τούς φρονίμους.

— Τό μαχαίρι και τη φωτιά μη τά πολυκαλιζής.
— Όπως είναι τ' άντρώγυνο τό ξαναπαντρεμένο, έτσι είν' και τό μαγειρέμα τό ξαναζεσταμένο.

— Τόν κουφό κι' άν όρμηνεύης, κρύο σίδερο δουλεύεις.
— Τό πολύ φαί σπληνιάζει και τό λίγο μαρμαζιάζει.
— Τά σάπια λεμόνια σαπίζουν γρήγορα και τά γερά.

— Τό σχοινί εκεί που 'ναι λιανό κόβεται...
— Τό τούφεκι τ' άδειανό, σκιάζει έναν κι' ένα δυό.
— Τού άκριβού ή ζήτα του ή κλέβε του.

— Τού θουθού την καρδιά κανείς άλλος δέν την ξέρει, παρ' εκείος που την βαστάει.
— Τού γέρου σκόνταμα τού χάρου μήνυμα.

— Τού γουρουνιού τη μύτη κόψανε μ' άνθρωπιά δέν έθαλε.

— Τού γυιού σου τάξε ψέματα, και τού γαμπρού σ' αλήθεια.

— Τού κάκου με θρίζεις, τού κάκου σ' έπαινώ.
— Κανείς δέν διδε πίστι, στους λόγους και τόν δυό.

— Τού πονηρού τό κερί ως τό πρωί καίει.
— Τούρκον είδες, γρόσια θέλει, κι' άλλον είδες, κι' όλα θέλει.

— Τσαγκάρης άξυπόλητος, ράφτης ξεγυμνωμένος.
— Τού φειδιού τό δάγκαμα ύστερα πονεί.

— Για χαρτί και για μελάνι τόν καλό γαμπρό μη χάνής.
— Τό χορταστικό ψωμί από μακρυνά τό γνωρίζω.

— Τό χωριό δέν τόν θέλει και ρωτά 'που 'ν του παπατά τό σιζίτι.

— Τό ψάρι κι' ό φίλος, σε τρείς ήμέρες θρωμούν.

— Τό ψεί, ψεί, ψεί γίνεται ψείρα!

— Τρείς ήμέρες είν' τό θαύμα κι' άλλες τρείς τό παθαύμα.

— Τόχα και γυναίκα μη την θλέπης τη νύχτα.
— Τυφλός ό έρωτας, γκαθός κι' όλα τυφλά τού είναι.

— Τυφλός τυφλόν ώδήγει κ' ήδραν τό φώς στο λάκκο.
— Τών γερόντων τά χαϊδάκια είναι πίκραις και φαρμάκια.

— Τών πλουσιών τίς ξυλιές τίς τρώνε οί φτωχοί.
— Τών φρονίμων τά μαντάτα, οί λωλοί τά άποσώνουν.

— Τών φρονίμων τούς σκοπούς, τά γένεια τών τούς έρουν.

— Ύπνάρη δούλο μη κρατής κι' έργατή άκαμάτη.

— Όστερ' από τό Χριστό, όποιος προφήτης γάδαρος.

— Φάε φαί και πιές νερό να δής τού σκόλου τόν καμμό.

— Φθινόπωρινή άρρώστεια δύσκολα γιατρεύεται.

— Φιλε τό ίντερέσο σου, φίλου μην μαρτυρεύης.

— Φίλος τού φίλου θά τό πη, κι' έπειτα κινδυνεύεις.

— Όπου 'ναι καλορροϊζικός, γεννά κι' ό κόκορας του.

Κι' όπου 'ναι κακορροϊζικός φοβά κ' ή θρνιθά του.

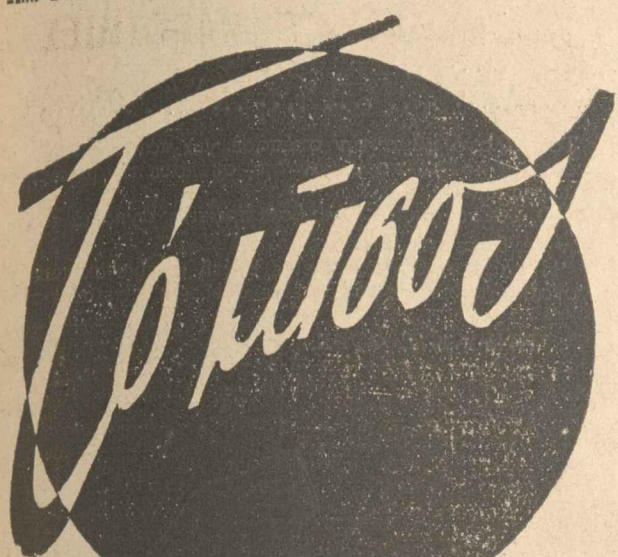
Και οί άλλοι θά φοθηθούν. Θά μάς κάνουν τόπο να περάσουμε. Κ' ή Συμεώνα κι' έγω θ' άκολουθήσουμε τόν Θεό όπου θέλει. Εκείνος, όπου θά μάς οδηγήση, ένω οι άγγελοι θά φωτίζουν τόν δρόμο μας.

Ναί, έτσι θά γίνει, Συμεώνα... Κι' έγω θά σε ζωντανέψω με την αγάπη μου, θά σου χαρίσω την δική μου ψυχή, έγω τό ταπεινό σκουληκι της γής, ό σακάτης και ό ζητιάνος. — Συμεώνα, Συμεώνα!...

CAREL LANGER

ΕΝΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΑΝΡΥ ΝΤΕ ΦΟΡΖ

ΠΕΝΤΕ χρόνια ήσαν παντρεμένοι ό "Υθ Κερμαέκ και ή Λίζα Λέ Γκορίκ. Μά είναι ζήτημα άν, στο διάστημα αυτό, πέρασαν πέντε μήνες μαζύ. Ό "Υθ ταξίδευε τόν περισσότερο καιρό, όπως όλοι οί ναυτικοί της Βρετανής. Στην αρχή, ή Λίζα τό είχε πάρει άπόφασι ότι δέν θά χαϊρότανε τόν άντρα της. Μήπως αυτό δέν ήταν τό ροιζικό τών περισσότερων γυναικών τού τόπου; Μά άγαπούσε πολύ τόν "Υθ και ήθελε να τόν έχη πάντα κοντά της... Καί συχνά την έπαρνε τό παράπονο έπειδή τόν έθλεπε μονάχα κάθε χρόνο και για λίγες μέρες... "Ας όψεται ή θάλασσα που έμευάλιζε όλους τούς άντρες της Βρετανής! Αυτή ήταν ή μεγάλη ξελογιάστρα, αυτή έκανε όλες τίς γυναίκες να θαρσαναστενάζουν μόνες κι' έρημες...

Όταν ό "Υθ έλειπε απ' τό χωριό, ή Λίζα ζούσε με την άνάμνησί του. Η αλήθεια είναι ότι θρισκόντουσαν πολλοί που ζητούσαν να την παρηγορήσουν.

Τά έρωτικά, όμως, λόγια που τίς έλεγαν την έκαναν ν' άνταρικήζή από αηδία.

Πολλοί ξένοι, θαμπωμένοι από την παράξενη όμορφιά της ής είχαν προτείνει ν' άφήση τό χωριό και τό σπιτί της, όπου μαρμαρόντουσαν άδικα τά νειάτα της, και να την πάρουν μαζύ τους στο Παρίσι.

Ζωντάνευαν μπροστά της ένα παραμυθένιο κόσμο, που δέν τόν είχε δει εκείνη ούτε στ' όνειρό της. Μά ό πειρασμός δένμπορούσε να κλονισή την ήθική της. Ήταν τίμια και ήθελε να μείνη πιστή στον άντρα της.

* *

Όσο, ένα θράδυ, κάποιος γνωστός της, γυρνώντας από ένα ταξίδι στην Βραζιλία, είπε της Λίζας ότι είδε τόν άντρα της να γλεντά εκεί κάτω με διάφορες γυναίκες. Τά λόγια αυτά καρφώθηκαν σαν μαχαίρια στην καρδιά της.

Ένας δολόκληρος κόσμος γκρεμίστηκε μέσα της...

Όστε, ένω αυτή περίμενε με λαχτάρα τόν γυρισμό του, ό "Υθ ήν ξεχνόσε στην άγκαλιά άλλων γυναικών; Γι' αυτόν, λοιπόν, τόν άνδρα ζούσε σαν καλόγηρη, με άγέλαστο χέλι, χωρίς να τολμά να βγή μόνη της έξω από τό σπιτί της, για να μην άκούση τά πειράγματα τών παλληκαριών τού χωριού...

Βαθεία άλλαγή έγινε τότε στην καρδιά της Λίζας. Καταλάβαινε ότι τώρα που ποδυπατήθηκαν τά όνειρά της έπρεπε ν' άντράρση στην άπελπισία της, με όλες της τίς δυνάμεις, γιατί ό καυμός και ό πόνος θά την έφερναν πολύ γρήγορα στον τάφο. Έγινε ξαφνικά από άρνακι ύαινα.

Παράτησε τό σπιτί της και τράθηξε για την Μασσαλία. Έκεί, άρχισε να γλεντά τά κέντρα τού λιμανιού με όποιον τύχαινε... Με την νέα όμως ζωή που έκανε,

τό πρόσωπό της άλλαξε έκφρασι. Τά χαρακτηριστικά της είχαν παραμορφωθή από ένα σαρκαστικό μορφοσμό. Περιπατούσε με τό κεφάλι όρθιο, σαν να άψηφούσε τ' αύστηρά θλέμματα που της έρριχναν οί τίμιοι άνθρωποι.

Μιά μέρα ξαναγύρισε στο χωριό κομψή, σωστή κυρία, άποφασισμένη να καταπλήξη με την διαγωγή της όλους εκείνους που την ήξεραν σεινή και φρόνιμη. Κανένα πειά δέν λογάριάζε. Όλα της ήσαν αδιάφορα. Τό μόνο που την ένοιάζε, ήταν να κλείση την πληγή της καρδιάς της. Μά ή πληγή αυτή γινότανε όλοένα και πιό θαθεία!

Από σκαλί σε σκαλί, ή Λίζα κατρακύλισε στο θούρκο της άνομίας. Έτρεχε παντού όπου θά εύρισκε τραγούδι και διασκέδασι. Τί την ένδιέφερε πειά άν ή τίμιες νοικοκυράδες, που τό θεωρούσαν άλλοτε τιμή τους να την δεχθούν στο σπιτί τους, γυρνούσανε τώρα τό κεφάλι τους περιφρονητικά, όταν την έθλεπαν στον δρόμο; Όλα της ήσαν αδιάφορα! Είχε κόψει κάθε δεσμό με την περασμένη της ζωή. Κ' έπινε, έπινε για να λησμονήση... Κατά θάθος, θλέπετε, δέν μπορούσε να ξεχάση ποιά ήταν πριν από λίγους μήνες και πώς κατάντησε τώρα...

Ένα άπόγευμα, ό άντρας της ξαναγύρισε στο χωριό. Μόλις ξεμπαρκαρίστηκε, οί γνωστοί του έτρεξαν να τού πουν τί συμφορά τόν θρήκε. Ό "Υθ έμεινε στην αρχή άλαλος από την κατάπληξή του. Όστερα, άρχισε να θρίζει και να θλαστημά. Καί ξαναγύρισε στο καράβι του, για να μη βγή διάλου απ' εκεί ως τη μέρα που τό πλεούμενο σήκωσε και πάλι άγκυρα, για να κάνει καινούργιο ταξίδι. Ό "Υθ δέν ήθελε να ξαναδθ την γυναίκα του, γιατί φοβότανε μήπως δέν μπορέση να κρατηθή και την ακοτώση...

Όταν τό έμαθε αυτό ή Λίζα έμπηξε τά γέλια...

Έκείνοι που την άκουσαν, κούνησαν μελαγχολικά τό κεφάλι τους. Κατάλαβαν ότι ή γυναίκα αυτή ήταν όριστικά χαμένη. Δέν υπήρχε καμιά έλπίδα να σωθή. Μά οί άνθρωποι αυτοί, που έβγαλαν άμέσως τά συμπεράσματά τους, δέν πρόσεξαν ότι έ'ας λυγμός έτρεμε στο γέλιο της Λίζας...

* *

Όσο ή Λίζα ζούσε στην άμαρτία, τόσο πιό όμορφη γινότανε.

Είχε γίνει τώρα ή προσωποποίησης τού πειρασμού.

Ένα πρωί, ένας ταβερνιάρης την είδοποίησε στο σπιτί της μ' ένα παιδί ότι ήρθαν στο χωριό μερικά πρωτεύουσιάνοι, άνδρες και γυναίκες, και ότι ζητούσανε να την δοϋν, έπειδή την είχαν γνωρίσει και άλλοτε, τόν καιρό που ζούσε μαζύ με τόν άντρα της.

Η Λίζα δέν είχε κέρι κείνο τό θράδυ. Την κατείχαν μαύρα προαισθήματα και παράξενη μελαγχολία. Όσόςο, στολίστηκε και πήγε στην ταβέρνα. Η θαρραυμία της μεγάλωσε περισσότερο από τά περίεργα θλέμματα που της έρριχναν οί παριζιάνοι και, πρό παντός, ή γυναίκες, δυό θαμμένες, με αδιάντροπο γέλιο.

Η Λίζα δέν άφηνε να καταλάβη ότι την θεωρούσαν άξιοπερίεργο φαινόμενο. Τούς χαίρετσε με ψυχρότητα και αδιαφορία, χωρίς να δώση προσοχή στα νοήματα που της έκανε από μακρυνά ό ταβερνιάρης, να φανή πιό γελαστή.

Μά ή Λίζα ήταν θλοσυρή και μελαγχολική. Για πρώτη φορά ντροπιάσε για την έξευτελιστική της θέσι. Βαρεία άτονία είχε κυριεύσει τά μέλη της.

Κάθισαν στο τραπέζι και άρχισαν να πίνουν.

Η Λίζα, θέλοντας να ντροπιάση τίς παριζιάνες που προσπαθούσαν να κάνουν τίς μεγάλες κυρίες, τίναξε την νάρκη από πάνω της, ζωήρεψε, άναψε και από κείνη την στιγμή οί άντρες πρόσεχαν μονάχα την δαιμονισμένη αυτή γυναίκα που γελοούσε και τραγουδούσε με κέφι.

Τά μεσάνυχτα, ήσαν όλοι τους μεθυσμένοι. Η χειρονομίες τους ήσαν νευρικές και άπότομες. Ό νους δέν μπορούσε να κυθερνήση την γλώσσα.

Η Λίζα πρότεινε τότε να κάνουν ένα περίπατο με θάρκα.

Ό καιρός ήταν καλός.

Η άλλες γυναίκες δέν ένθουσιάστηκαν από την ιδέα αυτή. Τους τρόμαζε ή σκέψη να βγούν στη θάλασσα μες

τά μεσάνυχτα. Μά δεν ήθελαν να δείξουν τόν φόβο τους, να φανούν κατώτερες από την Λίτσα.

Τράβηξαν για το λιμάνι και μπήκαν σε μια θάλασσα. Δυο άντρες κάθησαν στα κουτιά. Σε λίγο, είχαν απομακρυνθεί.

Αρχισαν τότε να λένουν, μεθυσμένοι ακόμα, ένα παριζιάνικο τραγουδί, που ακούστηκε ως το χωριό.

Η Λίτσα επανειλήθη τα λόγια τους. Μά τα χαρακτηριστικά του προσώπου της είχαν γίνει τραχεία και τα μάτια της σκόρπιζαν άγριες λάμψεις μίσους...

Ναί, η Λίτσα μισούσε τους ξένους αυτούς, όπως είχε αισθανθεί μίσος και για όλους εκείνους που τους γνώρισε απ' τον καιρό που πήρε τον κακό δρόμο. Έκείνο το θράδι, το μίσος της είχε απλωθεί σ' όλη την Γαλλία, και στις μακρινές θάλασσες, και στους μακρινούς τόπους, που της είχαν ξελογιάσει τον άντρα της — και σ' αυτό ακόμα το πεπρωμένο της, που την έκανε να ξεπέσει τόσο χαμηλά...

Κ' ενώ οι παριζιάνοι εξακολουθούσαν να τραγουδούν με θραυτή φωνή, η Λίτσα πλησίασε και στάθηκε στο τιμόνι, όρθια, με λυμένα τα μαλλιά της, με τα χέρια σταυρωμένα στο στήθος, άγρια και αλύγιστη όπως η Μοίρα.

Η θάρκα τραβούσε τώρα άπάνω σ' ένα θράκο που δεν τόν είχαν προσέξει οι ζαλιωμένοι ξένοι.

— Πές μας κι' εσύ κανένα τραγουδί! της φώναξε ένας μεθυσμένος, που είχε απλώσει τα χέρια του έξω από την θάρκα.

Η Λίτσα το έβριξε ένα περιφρονητικό χαμόγελο. Τα μάτια της έλαμπαν άγρια από το μίσος.

— Σε λίγο θ' ακούσετε το τραγουδί μου! είπε με υπόκωφη φωνή. Και θα σ' αρέσει τόσο πολύ, ώστε είμαι βεβαία ότι θα το θυμώσατε και στον άλλο κόσμο!

Ο δυνατός αέρας ανέμιζε τα μαλλιά της. Τα χείλη της έτρεμαν νευρικά σαν να προφέρανε ακατάληπτα λόγια. Κάθε τόσο γυρνούσε το κεφάλι της προς τον θράκο. Εκείνη μονάχα διέκρινε μέσα στο σκοτάδι τον επιθητικό δγκο του.

Λίγο ακόμα και θα τόν πλησίαζαν.

Για πρώτη φορά τότε χαμογέλασε η Λίτσα. Και το χαμόγελό της φώτισε τα χαρακτηριστικά του προσώπου της, έκανε να μετριασθεί η αγωνία που διαβαζόταν στα μάτια της. Σε μία στιγμή, άρπαξε το τιμόνι και διηύθυνε την θάρκα προς τον θράκο. Οι Παριζιάνοι εξακολουθούσαν να τραγουδούν, εύθυμοι και αμέριμνοι.

Ξαφνικά, ακούστηκε ένα δυνατό τρίξιμο, και η θάρκα άνοιξε στα δύο. Κραυγές τρόμου και απελπισίας διεδέχθησαν τα τραγουδιά. Μά όλες αυτές τις κραυγές τις σκέπαζε ένα σαρκαστικό γέλιο, ένα γέλιο που έμοιαζε με ούρλιασμα δαιμόνων.

... Η Λίτσα γελούσε, βλέποντας την θάλασσα να καταπνίγει ένα - ένα τους μισητούς ξένους.

Είχε έκδικηθεί, επί τέλους, τον κόσμο που την κατέστρεψε, που της ποδοπάτησε τα όνειρα και την αξιοπρέπεια της!...

Η απελπισία την έκανε κάποτε να πάρη τόν κακό δρόμο, η όργη και η αγανάκτηση που δοκίμασε όταν έμαθε τα καμώματα του άνδρά της, την έσπρωξαν στον κατήφορο. Και θρέθηκαν μερικοί διεφθαρμένοι — σαν αυτούς που τους θαλασσόπνιξε — για να έπωφεληθούν από την κατάρπησή της, να πλενθήσουν μαζί της, να την μεταχειρισθούν σαν κούκλα...

Μά τους είχε έκδικηθεί!

Τους έβλεπε τώρα να αγωνιούνταν, να παύουν να πιστούν από τα αγγιγμένα της θάρκα, να ούρλιαζαν, να αγωνία.

Εναν - έναν τους έβλεπε να καταπνίγονταν από την θάλασσα.

Η Λίτσα ένοιωσε τον κόσμο να γίνεται πιο μικρός, πιο άσχημος, πιο άβυσσος.

— Θεέ μου! σκέφτεσέ με για το κρίμα!

Ήταν η τελευταία της σκέψη.

...

Και δεν έκανε την παραμικρή προσπάθεια να σωθεί από την καταστροφή.

Αφησε το σώμα της να βυθισθεί σιγά - σιγά στην θάλασσα... Η καρδιά της είχε ελαφρώσει από ένα μέγαλο θάρος. Νόμιζε ότι είχε εξαγνισθεί απ' όλες τις αμαρτίες της!...

Το γαλανό κύμα την σκέπαζε για πάντα. Σκέπαζε την γυναίκα και το παρελθόν της, σκέπαζε την μετανοημένη αμαρτωλή.

Ο θυθός άνοιξε την θαυπράσινη άγκαλιά του και την δέχθηκε στοργικά.

Η πλατειά θάλασσα είχε δεχτή κ' είχε σκεπάσει την γυναίκα που η κοινωνία είχε διώξει κ' είχε στιγματίσει.

ΑΝΡΥ ΝΤΕ ΦΟΡΖ

ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΩΔΗ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΧΑΡΒΕ'Υ' ΑΛΛΕΝ

ΑΝΤΩΝΙΟ ΑΝΤΒΕΡΣΟ

(Συνέχεια από το προηγούμενο)

Ο Αντώνιο άρχισε να μιλάει και του διηγήθηκε με κάθε λεπτομέρεια τα τελευταία δέκα χρόνια της ζωής του. Του μίλησε για τόν αγαθό και γλυκό κ. Μπονιφάτερ, για τη φλόρα, την Άγγελα και τους φίλους του...

Στην αρχή ένοιωθε κάποια ευχαρίστηση με το να διηγείται όλα αυτά σ' έναν ακροατή τόσο προσεχτικόν. Έπειτα, ένα είδος έρεθισμού τόν κυριεύσε...

Έκανε την εξομολόγησή του. Όταν τελείωσε, είδε το χέρι του ιερέως να υψώνεται σαν να θέλει να τόν ευλογήσει...

Τα χείλη του ψιθύριζαν την άφσει αμαρτιών...

Μιά θαθεία γαλήνη απλώθηκε τότε και ιστούς δυο κ' έμειναν μερικές στιγμές σιωπηλοί.

Ο Αντώνιο είχε την εντύπωση πως είχε απολυτρωθεί για πάντα από το παρελθόν. Μά το έκκρεμές που ήταν στην αίσθηση εξακολουθούσε να δείχνει τόν χρόνο. Ήταν περασμένα μεσάνυχτα και δημέρωνε η 14 Ιουλίου 1796. Το ρολόι και ο ήμεροδείκτης το πιστοποιούσαν αυτό... και όμως, για την ψυχή του ιερέως και του νέου, ο χρόνος δεν υπήρχε πια.

Έπειτα από μία στιγμή, ο πάτερ Ξαθέριος διευθύνθηκε προς ένα ντουλάκι και πήρε απ' αυτό λίγα τρόφιμα κι' ένα μπουκάλι άσπρο κρασί. Τα έπλωσε στο τραπέζι και κάλεσε τόν Αντώνιο να συμμεριστεί το λιτό του δείπνο.

Το ψωμί και το κρασί ξαναφέρον τόν νέο που είχε ανεπιπαρήγη στην πραγματικότητα. Κατόπιν ο πάτερ Ξαθέριος έτοιμασε ένα πρόχειρο κρεβάτι σε μία γωνία του δωματίου κι' ανάγκασε τόν Αντώνιο να πλαγιάσει σ' αυτό για να ξεκουραστεί.

Ο ίδιος κάθησε σε μία καρέκλα κοντά του.

— Και τώρα, πάτερ μου, είπε ο Αντώνιο, μιλήστε μου για τόν εαυτό σας... Τόση ώρα τώρα δεν έκανα άλλο παρά να σ' μιλάω για τόν εαυτό μου.

Ο Ιερέας χαμογέλασε θλιβερά και του άπάντησε:

— Ω! όλον τόν καιρό, έκανα ένα σωρό ταξίδια με εκκλησιαστικές αποστολές. Πότε στη Νεάπολη, πότε στη Ρώμη, πότε στη Σικελία... Οι καιροί είναι άσχημοι σήμερα για τόν κληρο... Χάσαμε την εύνοια των βασιλέων και ο λαός μας περιφρονεί... Υφιστάμεθα σε πολλά μέρη άγριες καταδίωξεις... Όλα αυτά μ' έχουν άρρωστη. Υποφέρω πολύ τελευταία και στο σώμα και στην ψυχή...

Τέλος θρήνηκα καταφύγιο εδώ, όπου έχω μερικούς συγγενείς... Μου νοίκιασαν δυο δωμάτια σ' αυτό το εγκαταλειμμένο μέγαρο και με συντηρούν... Έχω μία γρηθή υπηρέτρια και τα θιβλία μου... Έτσι ζω και περιμένω καλλίτερους καιρούς... σ' έναν άλλον κόσμο. Δεν ξέρεις τί σημασία είχε για μένα η άποψινή σου... Μου έδωσε καινούργιο θάρρος στην στιγμή που νόμιζα πως όλη η εργασία της ζωής μου είχε καταρρεύσει...

Το ίδιο σινέβη και σ' έμένα, πάτερ μου... άπάν-

της ο Αντώνιο. Με την διαφορά ότι σεις μου δώσατε κουράγιο, όχι στο τέλος της ζωής μου, αλλά στην αρχή της... Χωρίς εσάς δεν ξέρω κι' εγώ τί θα είχα γίνει...

Σώπασαν πάλι κ' οι δυο...

— Τώρα μπορείς να μου δώσεις την επιστολή του κ. Μπονιφάτερ είπε σε λίγο ο πάτερ Ξαθέριος χαμογελώντας.

— Την είχα ξεχάσει έντελως. Συγχωρήστε με...

Και θγάζοντας την επιστολή, τού την έδωσε: Ο Ιερέας την έπηρε, την άνοιξε και άρχισε να τη διαβάει. Μά καθώς προχωρούσε στην ανάγνωσή της, γινόταν ολοένα και πιο σκυθρωπός. Ο κ. Μπονιφάτερ τού έγραφε πως είχε κάνει ό,τι μπορούσε για να κάνει τόν Αντώνιο τέλειο ως άνθρωπο. Μά είχε παραμελήσει όλοτε-λα τη θρησκευτική του άνατροφή.

«Τόν έμόρφωσα όσο μπορούσα πιο καλά—τού έγραφε μεταξύ των άλλων ο γέρος έμπορος, — μά, αλλοίμονο! δεν είσατε εσείς κοντά του για να τού δώσετε την άλλη άνωτερη μόρφωση—την μόρφωση της πίστεως... Συγχωρήστε με, πάτερ μου, αν αδιαφόρησα ως προς αυτό... Φαντασθήτε ότι δεν έχει κάνει ακόμα την πρώτη του μετάληψη... Όπως σ' έγραφα παραπάνω φεύγει για ένα μεγάλο ταξίδι... Θα μπορούσατε ίσως εσείς τώρα, αν δεν είναι πια άργά, να τόν κοινωνήσετε...»

Όσον άφορα την διαθήκη, σ' αφήνω ελεύθερο να τόν πληροφωρήσετε ή ν' άποσιωπήσετε ότι τόν περιμένει μία μεγάλη περιουσία. Κάμπετε, ότι νομίζετε καλλίτερο γι' αυτόν...»

Ο πάτερ Ξαθέριος έμεινε σιωπηλός μία στιγμή, άφοι διάβασε την επιστολή.

Έπειτα κυττάζοντας με στοργή τόν νέο που είχε μισοκλείσει τα μάτια, τού είπε:

— Αντώνιο!

— Πάτερ μου! έκανε εκείνος αναπηδώντας.

— Ξύπνησε! Πρέπει να σου μιλήσω: Πόσον καιρό θα μείνης ακόμα στη Γένουα;

— Μία μέρα το πολύ. Το καράβι πρέπει να φύγ...

— Ναί, καταλαβαίνω... είπε ο πάτερ Ξαθέριος. Τότε πρέπει να λάθης αύριο τη Θεία Μετάληψη από τόν χέρι μου. Είμαι τουλάχιστον ακόμα ιερέας—επρόσθεσε με μία περήφανη μελαγχολία σαν να μιλούσε στον εαυτό του. Ξέρω ένα παρεκκλήσιο, όπου μπορούμε να πάμε οι δυο μας για να σε μεταλάβω.

Ο Αντώνιο είχε ανακαθήσει, έντελως ξυπνημένος τώρα, στο κρεβάτι με τα χέρια του περασμένα στα γόνατά του. Δεν φαινόταν πρόθυμος να υπακούη τόν ιερέα. Δεν ήταν σίγουρος για τόν εαυτό του. Η ιδέα της μεταλήψεως φαινόταν σαν να τόν τράμαζε...

— Ξερετε, πάτερ μου, τραύτισε, δεν έχω μεταλάβει ποτέ...

Ο Ιερέας τού έδειξε την επιστολή και τού άπάντησε:

— Το ξέρω... Το είδα εδώ...

— Πρέπει ε' άλλου να ξαναβρώ τόν πλοίαρχο που τόν έχω αφήσει σ' ένα πανδοχείο εδώ κοντά, εξακολουθούσε ο Αντώνιο. Έχουμε πολλή δουλειά αύριο... Δεν θα προφθάσω λοιπόν να εξομολογηθώ...

— Μά μου έκανες την εξομολόγησή σου άποψε, προ όλγού... το έχασες λοιπόν;...

Και βλέποντας ότι ο νέος δισταζε ακόμα, πρόσθεσε με καλωσύνη:

— Δεν θέλω να σε διώσω, Αντώνιο. Μά μη ξεχνάς, ότι φεύγεις για ένα μεγάλο ταξίδι.

Κύτταξε μία στιγμή με θλίψη τη φωτιά που έκαιγε στο τζάκι τού δωματίου και ξανάπε:

— Ο Θεός ξέρει πόσο θα ήθελα να σε είχα προετοιμάσει για να ήσουν έντελως άξιος για να δεχθής την

Μετάληψι... Υπάρχουν τόσα και τόσα πράγματα, για τα οποία θα ήθελα να σου μιλήσω και για τα οποία κανένας δεν σου μίλησε ποτέ... Ένα από αυτά θα σου το πω απόψε, από φόβο μήπως το ξεχάσω ως αύριο... Από μικρός έμαθες να λατρεύς την Παναγία στο πρόσωπο του αγάλματος της Μαντόνας που έχεις... Μά, έκτός από τη Μαντόνα, υπάρχουν όσο και αυτή ο Θεός και ο Υιός του. Όχι, δεν θέλω να σου ταράξω την πίστι σου στην Μαντόνα και στην ένισχυσι που σου δίνει αυτή... Έξακολούθησε να την λατρεύς και να την έχεις οδηγό σου πάντοτε... Μά να λατρεύς συγχρόνως και Αυτόν που κρατάει στην αγκαλιά της.

Ο Αντώνιο κύτταξε τα μάτια του ιερέως που ήταν προσηλωμένα με ύφος ίκετευτικό επάνω του...

Και σφίχτηκε τότε μέσα στην καρδιά του και είπε αποφασιστικά:

— Αύριο, πολύ νωρίς το πρωί, θα πάμε να με μεταλάβετε...

Και νοιώθοντας μία ξαφνική ευτυχία, ξαναπλάγιασε στο κρεβάτι.

Ο πάτερ Ξαθέριος σηκώθηκε και είπε:

— Με πλημμυρίζεις από χαρά, τέκνον μου...

Έβαλε ένα μικρόν Έσταυρωμένο στο τραπέζι κι' εξακολούθησε:

— Ο κ. Μπονιφάτερ μου αναθέτει επίσης να σου αναγγείλω, αν το κρίνω φρόνιμο, κάτι που το άγνωστο. Λοιπόν, εγώ κρίνω φρόνιμο να σου το πω και σου αναγγέλλω πως σ' έχει κάνει κληρονόμο του.

Κύτταξε τον Αντώνιο μια στιγμή, έπειτα του είπε: «Καληνύχτα!» κι' αποσύρθηκε στην κάμαρή του πλάι, αφήνοντας στο τραπέζι, δίπλα στον Έσταυρωμένο, ένα κερί.

Ο Αντώνιο, μόλις έμεινε μόνος σηκώθηκε και το έσθυσε...

Έπειτα, νοιώθοντας μία αλλόκοτη, μία γλυκειά παραχή μέσα του με την σκέψη, ότι θα μεταλάμβανε την άλλη μέρα το πρωί αποκοιμήθηκε.

Οι τροχοί του άμαξιού άνηχούσαν πρόσχαρα στον τραχύ δρόμο, που απλωνόταν, μπρός στον Αντώνιο. Η Μεσόγειος έλαμπε σαν σπαρμένη από διαμάντια από τη μία ιερδιά του δρόμου κι' από την άλλη ο τόπος τρασίνιζε σαν θελουδένιος τάπητας.

Η φύσις ήταν όλη χαρά, ευτυχία, όνειρο...

Τί ήταν αυτά που ο πάτερ Ξαθέριος του έλεγε για τη θεία μετάληψι, ενώ εκείνος απελάμβανε το υπέροχο αυτό πανόραμα; Τί ήταν αυτό που του έλεγε για τον πόνο, για τον οίκτο, για τη μετάνοια;

Τί θείσι είχε ο πόνος μέσα σ' αυτό το πανηγύρι της φύσεως;...

Ο Αντώνιο ούτε τον άκουγε καν... Δεν ήταν πειάδα παλαιός μικρός μαθητής του... Ήταν ένας άντρας τώρα... Ήταν ο Αντώνιο Αντθέρο που ξεκινούσε για να κατακτήσει τον κόσμο... Ήταν άντρας που έπρεπε να είναι άτασάλειος, που να μην αισθάνεται ούτε τον πόνο, ούτε τον οίκτο και που να μη μετανοή ποτέ για ό,τι έκανε...

Έπρεπε να το πη αυτό στον πάτερ Ξαθέριο... Έπρεπε να το πη ότι είχε αλλάξει γνώμη κι' ότι δεν θα κοινωνούσε. Ήταν σκληρό θέβαιο γι' αυτόν... Θα πλήγωνε κατάκαρδα τον γέρο, ιερέα, μά έπρεπε.

Και παίρνοντας ξαφνικά την απόφασί του, είπε:

— Πάτερ μου, πρέπει να σάς μιλήσω... πρέπει να σάς πω ότι δεν μπορώ να δεχθώ την θεία Μετάληψι... Είναι αδύνατον... Ούτε η καρδιά μου, ούτε το πνεύμα μου είναι σε κατάσταση να τη δεχθούν... για την ώρα τουλάχιστον...

Ο πάτερ Ξαθέριος ακούγοντας τα λόγια αυτά, χλώμιασε... Τό χτύπημα ήταν τόσο δυνατό ώστε για μία στιγμή νόμιζε πως θα κατακλυούσε μέσ' στο άμαξι. Μά έμεινε ακίνητος και σιωπηλός.

«Θεέ μου! Θεέ μου!... έλεγε μέσα του. Είχα πιστέψει πως θα μου έδινες αυτήν την ευτυχία, μά μου την αρνείσαι... Γιατί;... Γιατί;...»

Έκείνη την στιγμή το άμαξι περνούσε μπρός απ' το πανδοχείο, όπου ο Αντώνιο είχε αφήσει το προηγούμενο θράδυ τον πλοίαρχο του.

— Σταθήτε! Σταθήτε! ακούστηκε μία φωνή.

Ο Αντώνιο γύρισε τότε και είδε τον πλοίαρχο Ζύρχαμ που τον είχε ξεχάσει έντελως να χειρονομή όρθιος μπρός στην πόρτα του πανδοχείου.

Ο πλοίαρχος Ζύρχαμ, από την πρώτη στιγμή, άρεσε στον πάτερ Ξαθέριο. Μά κι' ο πάτερ Ξαθέριος έκανε στον

θαλασσινό, ο οποίος κατά κανόνα αντικαθιστούσε τους κληρικούς, έντύπως αξιολάτρευτο άνθρωπο. Η άμνηστία αυτή συμπάθεια ευχαρίστησε περισσότερο από κάθε άλλο τον Αντώνιο. Κι' έτσι σε λίγο κι' οι τρεις καθόντουσαν γύρω από ένα τραπέζι του πανδοχείου για να προγευματίσουν.

— Μά την πίστι μου, μίστερ, είπε ο πλοίαρχος Ζύρχαμ, ρίχνοντας λίγο καφέ στο ροζμι του. Είθε ο πρώτος υποπλοίαρχος που είχα υπό τις διαταγές μου, που περνάει τις άδειές του στην ξηρά συντροφιά με παπάδες. Σας ζητάω συγγνώμη, πάτερ μου, έπρόσθεσε, απευθυνόμενος προς τον ιερέα. Δεν το είπα αυτό για να σας προσβάλω.

Ο πάτερ Ξαθέριος γέλασε με καλωσύνη και το άπαυτησε:

— Ο κ. Αντθέρο, βλέπετε, ήταν μαθητής μου. Το είδαξα γεωγραφία και λατινικά.

— Και ξαναθρεθήκατε τώρα; ρώτησε ο πλοίαρχος.

— Ναι, ύστερ' από πολλά χρόνια.

Ο πλοίαρχος Ζύρχαμ που ήταν πάντα έτοιμος να έπωφεληθί από τις ευκαιρίες που του παρουσιάζονταν, σκέφθηκε να χρησιμοποίησι τον ιερέα ως ένα πολύτιμο βοηθό για την αγορά αγαλμάτων που σχεδίαζε να κάνει. Μετά το πρόγευμα λοιπόν, καθώς διευθυνόντουσαν με το άμαξι προς την Γένοια, άρχισε χωρίς καμιά στενωχώρα ν' αναπτύσσει τα σχέδιά του που είχαν σκοπό να τροποποιήσουν την κατάσταση των εκκλησιών της Κούβας.

Πρός μεγάλη έκπληξι του Αντώνιο, ο ιερέας δέχθηκε να βοηθήσι τον πλοίαρχο στις αγορές του.

— Νομίζω, του είπε, πως θα θρήτε αυτό που ζητάτε στην οδό Εικονογράφων. Θέλετε να πάμε άμεσα εκεί;

Ο πλοίαρχος δέχθηκε. Κι' ο πάτερ Ξαθέριος έδωσε στον άμαξά τις κατάλληλες οδηγίες.

Καθώς διέσχισαν ένα δρόμο, κοντά στην είσοδο της πόλεως πέρασαν μπρός από μία μικρή εκκλησία, στην πρόσοψι της οποίας υπήρχε μία τοιχογραφία, η οποία έκανε τόσο έντύπως στον πλοίαρχο, ώστε κατέθηκε από το άμαξι.

Μπροστά στην πόρτα ήταν ένα κουτί, όπου οι διαθέτες έριχναν τον όβολό τους για τις ψυχές που είναι στο πουργκατόριο κι' ακριβώς από πάνω, ήταν η τοιχογραφία που παρίστανε τις ψυχές των κολασμένων να βασανίζονται στον Άδη. Ήταν φανερό πως ο ζωγράφος είχε δώσει όλη του την συμπάθεια στους δαίμονες, οι οποίοι φαινότουσαν πως διασκέδαζαν πολύ. Ένα παιδί που πήγε στην κόλασι γιατί είχε κάνει το μεγάλο έγκλημα να πεθάνη αθάφτιστο, είχε τα δύο του δάχτυλα κομμένα και δεν εύρισκε τίποτε άλλο για να φά παρά ένα αναμμένο κάρθουνο. Το μαρτύριο αυτού του άθώου τράθηξε επί πολλήν ώρα την προσοχή του πλοίαρχου, μολοντί η κεντρική μορφή της εικόνας ήταν ένας γέρος με μουστάκια γκριζά που είχε τα πόδια μέσα σ' ένα μαγκάλι που ξερνούσε φλόγες. Άλλες σκηνές έξ' ίσου ρεαλιστικές και φριχτές υπήρχαν στο δεύτερο πλάνο της εικόνας.

— Έλπίζω, πάτερ μου, είπε ο Αντώνιο στον ιερέα, έπωφελούμενος της στιγμιαίας απομακρύνσεως του πλοίαρχου, ότι η πρότασις του καπετάνιου δεν σας πείραξε. Πάντως εγώ δεν φταίω καθόλου.

Ο πάτερ Ξαθέριος χαμογέλασε και απάντησε:

— Άπεναντίας. Θεωρώ τον πλοίαρχο Ζύρχαμ και τους ανθρώπους του ειδους του ως τίμια μέσα για να πετύχην κανείς σκοπούς πιο ύψηλους. Μά σώπα... Έρχεται!...

Πραγματικά, ο πλοίαρχος, αφού έριξε ένα νόμισμα μέσα στο κουτί των ψυχών του πουργκατόριο, ανέβηκε πάλι στο άμαξι, το οποίο ξεκίνησε.

Σε λίγο μπήκαν στην πόλι και άρχισαν να διασχίζουν τους στενούς κι' έλεεινούς δρόμους της. Σε λίγο έφθασαν στην οδό Εικονογράφων, η οποία απλωνόταν στην πλαγιά ενός λόφου, όπου υπήρχαν άλλοτε λατομεία.

— Έδώ, είπε ο πάτερ Ξαθέριος, όταν κατέβηκαν από το άμαξι, κατασκευάζονται όλοι σχεδόν οι θωαοί, τα γλυπτά και τα αγάλματα των εκκλησιών της Ιταλίας. Κυττάξτε!...

Και τους έδειξε μία τρύπα ανοιγμένη μέσα στον ίδιο τον θράχο του θουνοθ, πάνω απ' την οποία υπήρχε μία καπνοδόχος, απ' όπου ξέφευγαν καπνοί και φλόγες.

— Υπάρχουν πολλά τέτοια μικρά εργαστήρια, εξακολουθήσε ο ιερέας. Μέσα σ' αυτά οι γλυπται δουλεύουν

την πέτρα και το ξύλο. Οι εικονογράφοι αποτελούν ειδική συντεχνία και κατοικούν λίγο πιο πέρα...

Προχώρησαν προς το πρωτόγονο αυτό εργαστήριο και ο πάτερ Ξαθέριος φώναξε:

— Στέφανο!

Ένας τεχνίτης που φορούσε μία κοντή πέτσινη ποδιά και πολλά χρυσά δαχτυλίδια παρουσιάστηκε στο κατώφλι. Ψηλός, αδύνατος και πολύ μελαχροινός, ο άνθρωπος αυτός έπειτα απ' τα σκοτάδια του εργαστηρίου του κύτταξε θαμπαμένος το φώς.

— Στέφανο, σου φέρνω πελάτες, έπρόσθεσε ο ιερέας. Και γυρίζοντας προς τον Αντώνιο, του είπε σιγανά.

— Είναι ο καλλίτερος τεχνίτης αγαλμάτων σ' όλη την Γένοια και πολύ λογικός στις τιμές του.

Κύτταξε τον νέο με μάτια που ήταν έτοιμα να δακρυσουν και είπε με φωνή που έπαλλε από συγκίνησι.

— Και τώρα σας έφερα όσο μακρύτερα μπορούσα. Πρέπει πειά να σας αποχαιρετήσω. Άς χωριστούμε εδώ...

Ο πάτερ Ξαθέριος έσφιξε δυνατά το χέρι του Αντώνιο χαίρεται τον πλοίαρχο κι' απομακρύνθηκε με βήμα διασπικτό. Λίγο πιο πέρα, στάθηκε και γύρισε το κεφάλι του πίσω. Ο Αντώνιο ύψωσε το χέρι του, αποχαιρετώντας τον. Είθε τότε τον ιερέα να τον ευλογή κι' έπειτα να εξαφανίζεται στην στροφή του δρόμου.

Έπειτα από δυό ώρες, ο πλοίαρχος Ζύρχαμ τελείωσε τα παζάρια του με το Στέφανο. Αγόρασε καμιά πενηνταριά παλιά αγάλματα από παραγγελίες που δεν είχαν παραληφθί υπό τον όρο ότι θα φαφοντούσαν και θα χρυσωνόντουσαν πάλι. Έπειδή όμως η μογιότης χρειαζόντουσαν δυό μέρες για να στεγνώσουν συμφώνησαν να ξαναπάθ την μεθεπομένη ο Αντώνιο να τα πάρη και να τα μεταφέρει στο πλοίο.

Μετά το κλείσιμο της συμφωνίας, την οποία επισφράγισαν με μία μπουκάλια παλιού κρασι, ξαναγύρισαν στο θρικό, την ώρα που θασίλευε ο ήλιος.

Ο Αντώνιο το ίδιο θράδυ, έγραφε στο ήμερολόγιό του:

«Λοιπόν, το κατάλαθα... Είμαι ένας άνθρωπος χωρίς καρδιά. Έτσι όμως θέλω να είμαι. Άφου δεν υποχώρησα στην επιθυμία του πάτερ Ξαθέριου και δεν μετάλαθα, αφού είχα το κουράγιο να κάνω τον άνθρωπο αυτόν να υποφέρει και να πονέση, καταλαβαίνω πως είμαι ικανός για πολλές σκληρότητες... Ναι, πολλοί άνθρωποι θα υποφέρουν και θα πονέσουν έξ' αιτίας μου. Μά έτσι μόνο θα μπορέσω να γίνω κάτι... Με τις συγκινήσεις και με τις τρυφερότητες δεν γίνεται τίποτε. Η ζωή είναι σκληρή και γι' αυτό κι' οι άνθρωποι πρέπει να είναι σκληροί!...

Έμπρός! Θά τραβήξω έμπρός, αδιαφορώντας γι' αυτούς που θα κλαίνε και θα ματώνουν γύρω μου... Θά πατήσω ακόμα και σε αίματα για να φθάσω εκεί που θέλω...»

Ο πλοίαρχος Ζύρχαμ γελάστηκε στους ύπολογισμούς του. Πέρασε μία ολόκληρη εβδομάδα πριν το «Βαμπανούγκ» μωρήσει να ξαναοιχτή στο πέλαγος. Έπειδή το πλήρωμά του ήταν ανεπαρκές αναγκάστηκε να πάρη για ναύτες μερικούς «κανάγηδες» Ισπανούς και Άγγλους λιποτάχτες που τριγύριζαν μεθυσμένοι στο λιμάνι.

Τέλος, αφού ανανέωσε την προμήθεια του νερού και φόρτωσε τα αγάλματα των αγίων, έδωσε την διαταγή της αναχωρήσεως. Σήκωσαν πρόσχαρα την άγκυρα κι' έπειτα από μερικές ώρες, τα θουνά του κόλπου της Γένοιας εξαφανίστηκαν στον ορίζη.

Το «Βαμπανούγκ» ήταν πολύ καλοταξίδιο καράβι.

Ο Αντώνιο ανέβαινε στη γέφυρα πολύ νωρίς το πρωί κι' έμενε σ' αυτήν ως άργα το θράδυ. Παρακολουθούσε με μεγάλο ενδιαφέρον όλες τις μανούβρες, γιατί έπιθυμούσε ζωηρά να μνηθί στη ναυτική τέχνη. Καταλάβαινε πως η θεία του στο καράβι ήταν λίγο καμική. Ήταν, όπως έλεγε ο πλοίαρχος, υποπλοίαρχος «έκτός υπηρεσίας». Μά, μία μέρα, ο Κόλλιν, ο ναύκληρος, του είπε:

— Σε λίγο, μίστερ Αντώνιο, θα γίνετε πραγματικός υποπλοίαρχός μας. Όπως πάνε τα πράγματα δεν θα μείνετε για πολλόν καιρό «έκτός υπηρεσίας». Άκούστε με έμένα που σας το λέω...

Και πραγματικά έπειτα από λίγες ημέρες, όταν πειά άντικρουσαν από μακριά τις ακτές της Αφρικής, ο Αντώνιο είχε μάθει τόσα, ώστε ο πλοίαρχος κατάλαβε πως θα μπορούσε πραγματικά σε ώρα ανάγκης, να τον αντικαταστήσει...

Τώρα ταξίδευαν με μεγάλη προσοχή έξ' αιτίας των πειρατών που άφθονούσαν στις θάλασσες που διέσχισαν. Έπρεπε ν' αποφύγουν κάθε κακό συναπάντημα κι' ο πλοίαρχος, για να κάνει καλλίτερα τη δουλειά του, έπινε ακόμη περισσότερο ροζμι από άλλοτε.

Ευτυχώς, το ταξίδι εξακολούθησε απρόσκοπτα και πέντε μέρες μετά την αναχώρησί του απ' τη Γένοια, το «Βάμπανούγκ» θγήκε στον Άτλαντικό...

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ

I

ΣΤΗΝ ΚΟΥΒΑ

Έπειτα από δυό μήνες ταξιδιού, το «Βαμπανούγκ» έφθασε στα νερά των Αντιλλών...

Ένας καινούργιος κόσμος απλωνόταν τώρα μπρός στον Αντώνιο, ένας κόσμος, πολύ διαφορετικός απ' αυτόν που είχε αφήσει πίσω του...

Την προηγούμενη της άφιξιάς του στην Κούβα, ο πλοίαρχος κάλεσε τον Αντώνιο στην καμπίνα. Μπροστά του ήταν ένα σωρό στίβες νομισμάτων. Ξεχώρισε μία απ' αυτές, την μεγαλύτερη και δίνοντάς την στο νέο του είπε:

— Αυτός είναι ο μισθός σας, κύριε Αντθέρο... Όχι, όχι, ούτε λέξι... Θά τον πάρετε. Τον κερδίσατε επαξίως... Είσατε πραγματικά ο δεύτερος πλοίαρχός μου και λυπάμαι πολύ που θά σας αποχωριστώ... Θά ήθελα μόνο κάτι ακόμα από σας... Θά σας παρακαλούσα να με βοηθήσετε να πλασάρω δλ, αυτά τ' αγάλματα των αγίων στις εκκλησίες. Έσείς ξέρετε να μιλάτε καλλίτερα από μένα στους παπάδες... Θά μου κάνετε αυτή την χάρη;...

Μά ευχαρίστως, απάντησε ο Αντώνιο. Μπορείτε να βασιστήτε σε μένα...

— Είθε πολύ ευγενικός, μίστερ Αντθέρο.

— Ναι, είπε ο Αντώνιο, αλλά αυτά τα χρήματα δεν μπορώ να τα πάρω. Ήμουν ένας άπλος έπιβάτης σας, πού, για τα δυσάρεστα συναπαντήματα, αναγκαστήκατε να με γράψετε στα χαρτιά σας ως δεύτερο πλοίαρχο σας... Άν σας βοήθησα στη δουλειά σας, το έκανα για μία απλή ευχαρίστησί μου...

Η γυναίκα του πλοίαρχου, η οποία ήταν μπροστά, έλαθε τότε τον λόγο και είπε:

— Με μεγάλη μας λύπη θα σας αποχωριστούμε τώρα, κύριε Αντθέρο. Μά πάρτε αυτά τα χρήματα. Ο φτωχός ο άντρας μου θα νομίζη πως σας έκλεψε αν δεν τα πάρετε. Έξ' άλλου τα κερδίσατε επαξίως...

Τον κύτταξε τόσο γλυκά η γυναίκα του πλοίαρχου καθώς του έλεγε τα λόγια αυτά, ώστε ο Αντώνιο συγκινήθηκε. Το έπιασε κατόπιν το χέρι στοργικά και έπρόσθεσε:

— Ο Θεός δεν μας χάρισε παιδιά... Γι' αυτό όλον τον καιρό που είσθε μαζί μας συνήθισα να σας θεωρώ σαν παιδί μας. Ω! πόσο ευτυχισμένοι θά είμαστε αν είχαμε ένα παιδί σαν εσάς!

— Ναι, ναι, μουρμούρισε κι' ο πλοίαρχος κρύβοντας με δυσκολία την συγκίνησί του...

— Σας ευχαριστώ για την αγάπη σας, απάντησε ο Αντώνιο. Καί, για να μη σας δυσαρεστήσω, θά πάρω αυτά τα χρήματα...

Ο Αντώνιο σηκώθηκε κι' έβαλε τα νομίσματα στην τσέπη του. Έπειτα καληνύχτισε τον πλοίαρχο και τη γυναίκα του, σφίγγοντάς τους το χέρι και διευθύνθηκε προς την καμπίνα του.

Έκει πλάγιασε νοιώθοντας ένα αίσθημα αλλόκοτο, κάτι σαν μία καινούργια ευτυχία να τον πλημμυρίζη...

Την άλλη μέρα το πρωί, όταν ο Αντώνιο έβηκε, το «Βαμπανούγκ» θαύκονταν μέσα στο λιμάνι της Κούβας. Ο ναύκληρος και δυό ναύτες πήγαν για να πάρουν τις αποσκευές του και να τις φορτώσουν στη θάρα. Μά με την οποία θά τον μετέφεραν στην ξηρά, ο πλοίαρχος κι' η γυναίκα του πήγαν κι' αυτοί να τον αποχαιρετήσουν. Η κ. Ζύρχαμ με δυσκολία συγκρατούσε τους λυγμούς της.

— Θά με θρήτε στο σπίτι του Κάρλο Κίμπα, το παραγγελιοδόχο, τους είπε ο Αντώνιο. Είναι ο πράκτωρ του κ. Μπονιφάτερ και κατοικεί στην άκρη του λιμανιού... Μου φαίνεται πως το σπίτι του είν' αυτό ρός όπου έκει πέρα... Βλέπετε;

(Άκολουθεί)

Ο ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

Ο ΟΝΕΖΙΜ ΦΥΛΑΕΙ ΣΚΟΠΟΣ

ΠΡΟΣΩΠΑ: 'Ονεζίμ Κραβάτ, στρατιώτης ένως μηνός. — 'Ο κύρ λοχίας. — "Ένας σκοπός. 'Η σκιά του κύρ λοχαγού και άργότερα, ό ίδιος ό κύρ λοχαγός.

('Ο 'Ονεζίμ Κραβάτ, ένός μηνός στρατιώτης, άνήκει στην φρουρά μιάς άποθήκης πυρομαχικών, δέν άνέλαθε όμως άκόμα ύπηρεσία. 'Η ώρα είναι έντεκα παρά πέντε, τό θράδυ. 'Ο 'Ονεζίμ κάθεται σέ μιά γωνιά του μικρού θαλάμου, τρείς ώρες τώρα, και ιδρώνει και ξεθρώνει, γράφοντας ένα ραβασάκι γιά κάποιον άφράτο δουλικό, πού του έχει πάρει και τό λίγο μυαλό πού του έδωσε ό καλός Θεός).

Ο ΚΥΡ ΛΟΧΙΑΣ.— Νά έτοιμάζεται εκείνος πού θ' άντικαταστήση τόν σκοπό στίς έντεκα. ('Ο 'Ονεζίμ χαμογελά εύχαριστημένος. "Έχει θρη μιά ωραία φράσι, πού είναι θεόβαιοσ ότι τό δουλικό του θά συγκινήθη.) Δέν άκουσες, Κραβάτ, τί είπα; ('Ο Κραβάτ... πέρα θρέχει.) Βρέ ζών!

ΟΝΕΖΙΜ.— Με φώναξες, κύρ λοχία;

Ο ΚΥΡ ΛΟΧΙΑΣ.— Σέ φώναξα, θεόβαιο! Είναι καιρός νά έτοιμάζεσαι.

ΟΝΕΖΙΜ.— Γιά ποιά δουλειά;

Ο ΚΥΡ ΛΟΧΙΑΣ.— Νά παραλάβης σκοπός. Δέν σοϋ τό είπα από τό μεσημέρι; Βάλε τίς μπαλάσκες σου.

ΟΝΕΖΙΜ.— Είναι άνάγκη;

Ο ΚΥΡ ΛΟΧΙΑΣ.— "Ακου έρώτησι πού μου κάνει τό ζών!

ΟΝΕΖΙΜ.— Μά δέν τελείωσα άκόμα..

Ο ΚΥΡ ΛΟΧΙΑΣ.— Τί δέν τελείωσες;

ΟΝΕΖΙΜ.— Τό γράμμα πού γράφω γιά την Ζαμπέττα...

Ο ΚΥΡ ΛΟΧΙΑΣ.— Ποιά είναι αυτή ή Ζαμπέττα;

ΟΝΕΖΙΜ.— (μισοκλείνοντας πονηρά τό μάτι).— Μιά άεροδυναμική ύπηρετρια πρώτης γραμμής, κύρ λοχία.. "Όταν την δής, θ' άρχίσουν νά σοϋ τρέχουν τά σάλια!

Ο ΚΥΡ ΛΟΧΙΑΣ.— (συγκρατώντας την άγανάκτησί του).— Στρα τιώτα Κραβάτ 'Ονεζίμ!...

ΟΝΕΖΙΜ.— Παρών!

Ο ΚΥΡ ΛΟΧΙΑΣ.— Σέ βλέπω ότι είσαι παρών! Στρατιώτα Κραβάτ 'Ονεζίμ, σέ διατάσσω νά υπακούσης...

Φόρεσε άμέσως τίς μπαλάσκες σου!

ΟΝΕΖΙΜ.— Καλά, και τό γράμμα της Ζαμπέττας; Ποιός θά τό γράψη, κύρ λοχία; Έσύ μήπως;

Ο ΚΥΡ ΛΟΧΙΑΣ (χάνοντας την ύπομονή του).— Τόν κακό σου τόν καιρό!

ΟΝΕΖΙΜ.— Δέν πρόκειται, μά τό γράμμα αυτό πρέπει νά τό στείλω άπόψε...

"Αν δέν τό λάθω αύριο ή Ζαμπέττα μου, θά νομίσω ότι την ξεχάσα και είναι ίκανή ν' αυτοκτονή!

Ξέρεις, κύρ λοχία, τί αισθηματικό κορίτσι πού είναι;...

ΤΟΥ Λ. ΒΙΡΖΙΑ

Ο ΚΥΡ ΛΟΧΙΑΣ (τρέμοντας από θυμό).— "Αν δέν είσαι έτοιμος σέ δύο λεπτά της ώρας, θά σέ στείλω άμέσως στό πειθαρχείο και αύριο τό πρωί θά σέ παραπέμψω στό στρατοδικείο!

ΟΝΕΖΙΜ.— Θά τό κάνης σθεαρώς αυτό, κύρ λοχία;

Ο ΚΥΡ ΛΟΧΙΑΣ.— Κραβάτ, μη μ' έξοργίζης περισσότερο!

('Ο 'Ονεζίμ, καταλαβαίνοντας ότι τά πράγματα είναι σθεαρά, βάζει άναστενάζοντας στην τσέπη του τό μισοτελειωμένο γράμμα, φορά τίς μπαλάσκες του και ακολουθεί τόν κύρ λοχία. Σέ λίγο βρίσκονται έμπρός στόν σκοπό πού θ' άντικαταστήση γιά μιά ώρα).

Ο ΣΚΟΠΟΣ (δίνοντας στόν άντικαταστή του τίς άπαραίτητες οδηγίες).— Νά μην αφήσης κανένα νά πλησιάση πιδ κοντά από είκοσι μέτρα στην άποθήκη των πυρομαχικών. "Αν παρατηρήσης τίποτα ύποπτο νά φωνάξης στό δίπλα. Τό σύνθημα είναι: «Πίστις και έλπίς».

ΟΝΕΖΙΜ.— Δέν τό ξέρεις καλά. Τό σωστό είναι «Πίστις, έλπίς και έλεος!» Τό διάβασα σέ μιά κάρτα πού μου έστειλε κάποτε ή Ζαμπέττα γιά τά γενέθλιά μου. ('Ο σκοπός τόν κυττάζει με στόμα δρθάνοιχτο).

Ο ΚΥΡ ΛΟΧΙΑΣ (έπεμβαίνοντας).— Βλάκα.

"Εννοείς πάντοτε νά τά κάνης θάλασσα. Τό νοϋ σου τώρα νά μην κάνης καμμία γκάφα την ώρα πού θά είσαι σκοπός. (Φεύγει μαζί με τόν πρώτο στρατιώτη.)

ΟΝΕΖΙΜ.— Γιατί μ' αφήσανε μόνο; Τί θά κάνω τόσην ώρα έδω σάν κούτσουρο;... Μωρέ, τί παράξενα πράγματα γίνονται στό στρατιωτικό! Δέν μπορείς νά συνεννοήσης με κανένα! "Όλοι είναι άγριεμένοι σάν νά τούς σκότωσες τό πατέρα και την μάνα! Μνήσθητί μου, Κύριε!...

(Περνά κάμψη ώρα. 'Ο Κραβάτ 'Ονεζίμ καταβάλλει μεγάλες προσπάθειες γιά νά κρατήσει τά μάτια του άνοιχτά. Ξαφνικά, φαίνεται μιά σκιά μέσα στό σκοτάδι και άκούονται θήματα. Και ή σκιά αυτή προχωρεί πρós τόν σκοπό)

ΟΝΕΖΙΜ (εύγενέστατος). Ποιός είναι αυτός, παρακαλώ. ('Η σκιά έξακολουθεί νά προχωρή). "Α! δέν παίρνεις, βλέπω, με τό καλό! Νά μου κάνης την χάρι νά σταθής εκεί πού θρίσκεσαι, είδεμ ή θά φωνάξω τόν κύρ λοχία!

Η ΣΚΙΑ.— Τί σημαίνει αυτό;

ΟΝΕΖΙΜ.— Αυτό σημαίνει ότι δέν μπορείς νά πλησιάσης έδω... "Απαγορεύεται! Κατάλαβες τώρα;

Η ΣΚΙΑ.— "Ακου νά σοϋ πώ, παλληκάρι μου...

ΟΝΕΖΙΜ.— Πίσω γιατί σούρριξα!

Η ΣΚΙΑ.— Είμαι ό λοχαγός Λαπόμ.

ΟΝΕΖΙΜ.— Χαίρω πολύ γιά την γνωριμία, κύρ λοχαγέ! Βγάλ' το όμως άπ' τόν νοϋ σου ότι θά σ' αφήσω νά περάσης... Δέν μου λές, αλήθεια, έχεις πίστι;

(Συνέχεια από τη σελίδα 67)

ΕΚΛΕΚΤΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΜΙΣΕΛ ΜΟΡΦΥ

ΜΙΚΡΟΝΛΑ

ΠΟΗΜΑ ΓΑΠΗΜΕΝΗ

(Συνέχεια έκ του προηγούμενου)

'Ο Κλάρενς θά την

παρέδιδε στόν πόλιςμαν;... "Όλα τότε θά τελείωναν γι' αυτήν... Θ' άποκαλυπτόταν όλο της τό παρελθόν...

Μά ένώ ή Μαγκαλί έκανε τίς σκέψεις αυτές, ό Κλάρενς σκεφτόταν κι' αυτός τό σκάνδαλο πού θά έδημιουργείτο εις βάρος του άν ή Μαγκαλί άπεκάλυπτε ότι αυτός ήταν ό αίτιος του θανάτου της Μαίρης Σπιτφιλντ... "Ηταν κατεστραμμένος τότε, γιάτι ό θειος του, ό λόρδος Χάρντφορντ, ασφαλώς θά τόν άποκλήρωνε όταν θά μάθαινε την άτιμία πού είχε διαπράξει μέσα στό ίδιο του τό σπίτι...

Γ' αυτό, όταν ό πόλιςμαν πλησίασε, του είπε:

—Θάάνεις έγκαίρως, πόλιςμαν, γιά νά πιστοποιήσης ένα έγκλημα, άφού δέν έφτασες έγκαίρως γιά νά τό προλάβης.

—Ποιό έγκλημα; ρώτησε ό άστυνομικός, φωτίζοντας με τό κλεφτοφανάρο του τό πρόσωπο του Κλάρενς και της Μαγκαλί.

—"Ω! Έκανε ό λόρδος. Δέν υπάρχει κανένας νεκρός. Μά έγινε νυχτερινή επίθεσις και ληστεία χιλίων λιρών.

—Έχετε μάρτυρες;

—Έχω την κυρία... Την κακοποίησαν κι' αυτή σάν έμένα, την έδεσαν, τη φίμωσαν. Φώτισε έδω... Νά τά σγινιά και τά φίμωτρα πού χρησίμευσαν νά παραλύσουν τίς κινήσεις μας και νά πνίσουν τίς κραυγές μας.

—Κι' αυτό τό χειραμάδι εκεί, τί είναι;

—Τό είχαν θάλει επίτηδες γιά νά φράξη τόν δρόμο μας.

'Ο πόλιςμαν έβγαλε μιά σφυρίχτρα και σφύριξε δυο-τρεις φορές παρατεταμένα. Άλλα σφυρίγματα άπάντησαν, κι' έπειτα άκούστηκαν θήματα θιαστικά από πολλές διευθύνσεις κι' έπειτα από δυο λεπτά, τρείς άστυφύλακες έφθασαν επί τόπου.

"Ενώ ό Κλάρενς τούς έξηγοϋσε τί είχε συμβή κι' ενώ ή Μαγκαλί καθήσυχζε ως πρós τούς σκοπούς του, γιάτι δέν έλεγε τίποτε εναντίον της, ένα άμάξι έφθασε με καλ-πασμό.

—"Ε! Σιγά! φώναξε ένας άστυνομικός, υψώνοντας τό χέρι του. Δέν περνάτε, ό δρόμος είναι φραγμένος... σιγά!

'Ο άμάξας σταμάτησε τό άλογό του κι' ένας άνθρωπος με πολιτικά, πήδηξε άπ' τό άμάξι.

—Τί είναι; Τί συμβαίνει; ρώτησε κυττάζοντας γύρω του.

'Η Μαγκαλί άνατρίχιασε. Είχε άναγνώρισει τόν άνθρωπο πού κατέθηκε άπ' τό άμάξι. "Ηταν ό Κάρρινγκτον... 'Η τύχη πού ήταν σίγουρα εναντίον της έκείνο τό θράδυ, τόν είχε φέρι έκει έντελώς συμπτωματικά, γιάτι πήγαινε νά κάνη μιά επίθεώρησι στις έξωτερικές συνοικίες του Λονδίνου.

"Ενώ ό Κάρρινγκτον προχωρούσε πρós τόν μικρό δι-μυλο, οι άλλοι άστυνομικοί έρριξαν άπάνω του τό φώς των φαναριών του.

"Εκείνος άναγνώρισε έναν άπ' αυτούς και του φώ-ναξε:

—"Ε, σϋ είσαι, Ριπλέϋ! "Αλλαξες λοιπόν περιφέρεια, Χαίρω πολύ πού σέ βλέπω... Τί νέα; πρόσθεσε, προσποιούμενος ότι δέν είχε άναγνώρισει την Μαγκαλί.

—"Ερχεσθε άπάνω στην ώρα, μιστερ Κάρρινγκτον, άπάντησε ό άστυνομικός. 'Ο τζέντλεμαν από δώ, καθώς και ή κυρία, ύπέστησαν ληστρική επίθεσι: Οι κακοποιοί τούς έδεσαν, τούς φίμωσαν...

—Και τούς έκλεψαν! πρόσθεσε ό Κάρρινγκτον ρίχνοντας ένα ειρωνικό βλέμμα στη Μαγκαλί.

—Ναι, μ' έκλεψαν! άπάντησε ό Κλάρενς. Μου πήραν μάλιστα ένα μεγάλο ποσόν...

—Πόσα;

—Χίλιες λίρες.

—Διάβολε! φώναξε ό Κάρρινγκτον, χίλιες λίρες! Και πού πηγαίνατε μ' αυτό τό ποσόν; Ξαναγυρίζετε στό σπίτι σας;

—Τί σάς ενδιαφέρει; άπάντησε ό Κλάρενς άγέρωχα.

—"Εστω! Δέν είσθε ύποχρεωμένος ν' άπαντήσετε στις έρωτήσεις μου. "Ωστόσο, άφού πέσατε θύμα ληστρικής επίθεσεως, είμαι ύποχρεωμένος νά σάς ρωτήσω τό δνομά σας και την διεύθυνσί σας.

—Είμαι ό λόρδος Κλάρενς, κόμης του Χάρντφορντ και κατοικώ στό Πάντιγκτον Ρέντ.

—Και ή κυρία πού σάς συνοδεύει είναι ή λαίδη Κλάρενς θεόβαιο;

—"Όχι, δέν είναι ή λαίδη Κλάρενς, άπάντησε ξερά ό λόρδος.

—Μπορώ νά μάθω τ' όνομά της;

—Τ' όνομά της δέν σάς ενδιαφέρει... Σας έδωσα τό δικό μου... Αυτό φθάνει...

Και ό λόρδος Κλάρενς άρχισε νά διηγείται την επί-θεσι...

—Βλέπετε, είπε, τό χειρομάδι είναι θαυμάιο επίτη-δες στη μέση της όδοϋ γιά νά μάς φράξη τόν δρόμο...

"Ενας άνθρωπος μουντζουρωμένος, πού έκανε τόν μεθυσμένο και τόν κοιμισμένο ήταν έαπλωμένος πλάι 'Η-ταν άκόμα κι' ένας άλλος άντρας και μιά γυναίκα, ρίχτηκαν άπάνω μου, μ' άρπάξαν, μ' έρριξαν κάτω και λίγο έλειψε νά με πνίσουν. 'Επρόκειτο ασφαλώς περί ένεδρας.

—Αυτή είναι και ή δική μου γνώμη. Οι κακοποιοί ή-εξαν χωρίς άλλο ότι είχατε μαζί σας ένα τόσο μεγάλο ποσόν, είπε ό Κάρρινγκτον, κυττάζοντας κατάματα την Μαγκαλί.

"Εκείνη είχε γίνει κατάχλωμη.

—'Ο δικαστής θά διαφωτίση αύριο αυτήν την ύπόθεσι, πρόσθεσε ό Κάρρινγκτον. 'Εν τώ μεταξύ, έλάτε νά κά-μετε και νά ύπογράψετε την μήνυσί σας στό άστυνομικό τμήμα της συνοικίας.

—Μιά στιγμή, είπε ό Κλάρενς. Πρέπει νά είδοποιήσω έν πρώτος τό πρόσωπο πού με περίμενε και στό όποιο είχα δώσει τόν λόγο μου. Αυτό μου επιβάλλει τό καθή-κον μου ως τζέντλεμαν.

'Η πρώτη συγκίνησις είχε περάσει κι' ό λόρδος είχε άνακτήσει τό θρεπτικό φλέγμα του και την ευθύτητά του ως ευπατρίδου, ή όποια επιβάλλει σέ κάθε άνθρωπο καλοαναθρεμμένο νά μην άθετή ποτέ τόν λόγο του.

—"Εστω! είπε ό Κάρρινγκτον. Δώστε μου τό όνομα και την διεύθυνσι του προσώπου αυτού. "Ενας από τούς πόλιςμαν θά πάη νά τόν είδοποιήση γιά τη διαταραχή περιπέτειά πού σας συνέβη. 'Επιτρέψατέ μου όστόσο νά σάς παρατηρήσω ότι ή ώρα ήταν πολύ άκατάλληλη γιά νά έχετε άπάνω σας ένα τόσο μεγάλο ποσό σέ μιά τό-ναζε:

σο έρμη συνοικία...

— Τό παραδέχομαι, μά δέν μπόρεσα νά θρώ νωρίτερα τό ποσόν αυτό. Είχα υποσχεθῆ νά τό δώσω άπόψε στό πρόσωπο πού με περίμενε καί έπρεπε νά κρατήσω τόν λόγο μου.

— Είχατε δώσει τήν υπόσχεσι αυτή μπροστά σέ άλλα πρόσωπα ;

— Ναι, έκανα αυτήν τήν άπερισκεψία.

— Ξέρετε τά όνόματα τών ανθρώπων πού σάς άκουσαν ;

— Μοῦ φαίνεται. Έν πρώτοις ήταν μία γυναίκα πού ήταν επί πολλά χρόνια στήν ύπηρεσία τοῦ θείου μου, τοῦ λόρδου Χάρτφορντ. Με άκουσε επίσης ένας παλαιός ύπηρέτης μου πού τόν έδιωξα γιά κλοπή. Όσο γιά τό τρίτο πρόσωπο πού με άκουσε, δέν τό ξέρω. Μά ή κυρία πρέπει νά τό ξέρη...

— Καί ή κυρία ήταν μπροστά θέβαια ;

— Ναι, άπάντησε ή Μαγκαλί τολμηρά, ήμουν μπροστά. Έγώ μάλιστα συμβούλευσα τόν λόρδο Κλάρενς νά πάη άπόψε τίς χίλιες λίρες στό πρόσωπο πού τίς είχε υποσχεθῆ.

— Τότε όλα πάνε περίφημα, άπάντησε ό Κάρρινγκτον, κυττάζοντας τήν διαβολογυναίκα με ύφος σαρκαστικό. Κρατάμε όλη τή σπείρα. Μά αυτά θά διευκρινισθοῦν καλλίτερα στόν άστυνόμο καί στόν δικαστή τής περιφέρειας. Θά έχετε τήν καλωσύνη, μιλόρδε, νά με συνοδεύσετε ως τό τμήμα; Η κυρία θάρθῃ κι' αυτή φυσικά εκεί γιά νά κάνη τήν κατάθεσί της. Έν τῷ μεταξύ, άναλαμβάνω έγώ ό ίδιος νά πάω νά είδοποιήσω τόν τζέντλεμαν, στόν όποιο πηγαίνατε τό ποσόν πού σάς έκλεψαν... Πώς λέγεται ;

— Τζών Σπίτφιλντ... πάστωρ Τζών Σπίτφιλντ, άπάντησε ό λόρδος, ό όποίος έδωσε συγχρόνως τήν διεύθυνσι τοῦ άδελφοῦ τής Μαίρης, Θά τοῦ εξηγήσετε τί συνέβη...

— Βασισήτε σέ μένα, μιλόρδε... άπάντησε ό Κάρρινγκτον καί, δείχνοντας τούς πόλισμαν, έπρόσθεσε:

— Ένας άπ' τούς κυρίους θά σάς συνοδεύση ως τό άστυνομικό τμήμα τής συνοικίας γιά τήν κατάθεσί σας. Θέλει ν' αναλάβης εσύ, Ρίπλεϋ.

— Ευχαρίστω, Κάρρινγκτον.

Ό Κάρρινγκτον πλησίασε τότε τόν Ρίπλεϋ, τοῦ έκανε μερικές συστάσεις με σιγανή φωνή καί έπειτα, άφ'ού χαίρετσε τόν Κλάρενς καί τήν Μαγκαλί, διευθύνηκε πρὸς τό σπίτι τοῦ Τζών Σπίτφιλντ πού ήταν λίγο πτό πέρα.

.....

Ό Τζών Σπίτφιλντ περίμενε τοῦ κάκου πρὸ τριῶν ὤρων τήν άφιξι τοῦ Κλάρενς καί τοῦ ποσοῦ πού τοῦ είχε υποσχεθῆ.

Χίλιες στερλίνες !... "Ετρίβε τά χέρια του με τήν ιδέα, ότι θά έπαρνε χίλιες στερλίνες! Πόσες θραυτές θά περνούσε στήν «Άλάμπρα», στά «Ταμπλώ Βιθάν» καί στά άλλα νυχτερινά κέντρα τοῦ Λονδίνου... Είχε κλείσει τά μάτια του, καθώς έκανε τό ὠραίο αυτό όνειρο.

Μά έξαφνα ξύπνησε άναπνδώντας. Τρία χτυπήματα άκούστηκαν στήν πόρτα του.

— Συγχωρήστε με, είπε ό Τζών Σπίτφιλντ διευθυνόμενος πρὸς τήν πόρτα. Είχα άποκοιμηθῆ περιμένοντας, γιατί θασιζόμουν στόν λόγο σας. Μπορείτε νά μπήτε λόρδε Κλάρενς.

— Δέν είμαι ό λόρδος Κλάρενς, άπάντησε ό Κάρρινγκτον. "Ερχομαι έκ μέρους του γιά νά...

— Γιά νά μοῦ φέρετε τά χρήματα... ρώτησε ό Τζών άναπνδώντας.

— Όχι... "Ερχομαι γιά νά σάς ανακοινώσω μία δυσάρεστη είδησι.

— "Α! φώναξε ό νέος. Μαντεύω !...

Ό Κλάρενς άθέτησε τόν λόγο του... "Επρεπε νά τό περιμένα... Ό ψεύτης !... Μά συγγνώμην... ποίος είσθε ;

— Ένας άπλός πράκτωρ στήν ύπηρεσία τής καταδιώξεως τοῦ Λονδίνου. Τ' όνομά μου είναι Ρόμπερ Κάρρινγκτον, έπρόσθεσε δείχνοντας τήν κάρ-

τα του.

— Βλέπω, είπε ό πάστωρ μ' άνησυχία, μά δέν καταλαβαίνω, γιατί ό μιλόρδος μοῦ στέλνει έναν ντετέκτιβ γιά νά μοῦ άναγγείλῃ, ότι δέν μπορεί νά μοῦ πληρώσῃ αυτά πού μοῦ όφείλει ;...

— Δέν πρέπει νά τόν κατηγορήτε, σεβασμιώτατε... Δέν ήρθε ό ίδιος, γιατί άναγκάστηκε νά τόν στείλῃ στό άστυνομικό τμήμα...

— Πώς ! Συνελήφθη ;

— Όχι, τόν έκλεψαν...

— Τόν έκλεψαν ;... Έλάτε δά ! Ποίος ; Μία γυναίκα μήπως ;

— Αυτό θά τό διαφωτίσῃ ό δικαστής αύριο. Καί ό άστυνομικός διηγήθηκε στόν πάστορα τήν ληστική επίθεσι, όπως τήν είχε άκούσει άπ' τό στόμα τοῦ Κλάρενς.

— Πρόκειται περί σκηνοθετημένης επίθεσεως ! φώναξε ό Τζών Σπίτφιλντ, τρομερά ὠργισμένος. Ό άθλιός ! Είναι ικανός γιά όλα !... Δέν είχε τά χρήματα πού έπρεπε νά μοῦ δώσῃ καί σκηνοθέτησε αυτήν τήν επίθεσι πού θά έκανε κι' ένα παιδάκι νά γελάσῃ... Καί αυτή ή κυρία πού τόν συνόδευε τί ρόλο έπαίξε τήν περιπέτεια ;

— Τόν ρόλο τοῦ θύματος, άπάντησε ό Κάρρινγκτον άτάραχος. Οί κακοποιοί, όπως λέει τοῦλάχιστον ό Κλάρενς, τήν έδεσαν κι' αυτήν καί τή φίμωσαν...

— Είναι μία μελαχροινή με παρουσιαστικό ! σπανί- δας ;

— "Ακριθῶς. Τήν ξέρετε, μήπως ;

— Ναι, άπάντησε έπειτα από κάποιον διαταγμό ό Τζών Σπίτφιλντ, τήν συνάντησα δηλαδή μαζί με τόν λόρδο Κλάρενς.

— Δέν συζητῶ, ρώτησε ό άστυνομικός, με κάποιον άνθρωπο πού λέει πώς είναι θαρώνος ή κόμης, καί πού δέν είναι καί τόσο θέβαιος γιά τούς τίτλους του ;

— Τό άγνοῶ, άπάντησε ό νεαρός κληρικός, ό όποίος δέν ήθελε νά έκτεθῇ περισσότερο άποκαλύπτοντας τίς κακές σχέσεις του.

— Είναι ανάγκη νάρθῃτε αύριο καί νά καταθέσετε καί σεις στό άστυνομικό τμήμα τής περιφέρειας.

— Νά καταθέσω, τί ; ρώτησε ό Τζών. "Οτι ό λόρδος Κλάρενς έπρεπε νά μοῦ φέρῃ χίλιες λίρες κι' ότι άθέτησε τήν υπόσχεσί του ;

— "Αφ'ού τόν έκλεψαν πῶς νά σάς τίς φέρῃ;... Η συνοικία σας δέν είναι καθόλου ασφαλής...

— Έτσι λέει αυτός. Έγώ όμως δέν πιστεύω τίποτε καί δέν θά ένοχληθῶ νάρθῶ νά καταθέσω στήν άστυνομία...

— Καί όμως πρέπει νά διαφωτίσετε τήν δικαιοσύνη. Αυτό είναι τό καθήκον κάθε πιστοῦ υπηκόου τής Αυτοῦ Μεγαλειότητος...

— Δέν θά μοῦ μάθετε τά καθήκοντά μου, κύριε...

— Δέν έχω αυτήν τήν αξίωσι... Σας είπα μόνο τί νομίζω έγώ πώς είναι σωστό. Συγχωρήστε με... Η άποστολή μου τελείωσε... Έχω τήν τιμή νά σάς χαιρετήσω...

— Καληνύχτα σας, κύριε...

Τήν στιγμή πού ό Κάρρινγκτον έβγαине άπ' τό δωμάτιο, άλλεπάλληλοι χτύποι άκούστηκαν στήν έξώπορτα τοῦ σπιτιοῦ. Ό άστυνομικός στάθηκε. "Επειτα από μία στιγμή, άκουσε τή σπιτονοικοκυρά ν' άνοίγῃ τήν έξώπορτα καί νά μιλᾷ μ' έναν άντρα, ό όποίος μιλούσε πολύ άσχημα τ' άγγλικά.

— Σας λέω, έλεγε ό άνθρωπος αυτός στήν σπιτονοικοκυρά, ότι είναι νάγκη νά μιλήσω στόν σεβασμιώτατο Τζόν Σπίτφιλντ γιά μία σπουδαία ύπόθεσι. Έξ άλλου με περιμένει.

— Γιά χρήματα ;

— Ναι, γιά χρήματα. Μπορείτε νά τοῦ πῆτε τ' όνομά μου άν, κατά τήν χη, έχῃ πλავιάσει... Μαρκήσιος Ουμπέρ ντε Μαρτενκούρ.

Η σπιτονοικοκυρά, άκούγοντας τόν τίτλο τοῦ μαρκησιού, ὀπισκλήθηκε καί έτρεξε νά είδοποιήσῃ τόν πάστορα γιά αυτήν τήν νυχτερινή έπίσκεψι, χωρίς ὥστόσο ν' άφήσῃ τόν «άριστοκράτη» έπισκέπτη νά μῇ μέσῃ, πράγμα πού έκανε τόν Μποννεμόρ νά θλαστήσῃ με χυδαίότητα.

ΑΓΟΡΑΖΟΜΕΝ..

Αγοράζουμε εις απόλυτως ίκανοποιητικά τιμάς, εις τιμάς διπλάσις τών βιβλιοπωλῶν, παλαιά βιβλία, έφημερίδες καί περιοδικά, έστω καί εις φύλλα, πρὸ τοῦ 1900. Φυλλάδια διάφορα καί μονόφυλλα, παλαιά έγγραφα, φωτογραφίας, εικόνας, παλαιά προγράμματα θεάτρων κτλ. κτλ. Πληρωμή άμεσος, απόλυτος έχεμύθεια.

Επίσης αγοράζουμε σέ καλή τιμή παλαιά γαλλικά, άγγλικά, γερμανικά, άμερικανικά καί Ιταλικά περιοδικά.

Πληροφορία κ. Χ. Σταματίου, γραφεία «Μπουκέτου». Κήπος Κλαυθμόνος, 3-8 μ. μ. καθ' έκάστην καί τας Κυριακάς.

Ό Κάρρινγκτον, ό όποίος από τό κεφαλόσκαλο, είχε άναγνωρίσει τήν φωνή του μουρμούρισε:

«Μπα! έγινε μαρκήσιος... τώρα ;... Θά γελάσω με...»

Καί καθώς ή σπιτονοικοκυρά έβγαине τή στιγμή έκείνη από τό δωμάτιο τοῦ Τζών Σπίτφιλντ, τρύπωσε πά- λι μέσα.

— Νά ! μαι πάλι ! είπε στόν πάστορα, ό όποίος τόν κύταζε ξαφνιασμένος. Η σπιτονοικοκυρά σάς άνήγγειλε ένα πρόσωπο, τοῦ όποίου ή έπίσκεψις μοῦ φαίνεται ύποπτη. Ίσως κρατάμε τό κλειδί τοῦ μυστηρίου. Μοῦ έπιτρέπετε νά παρευρεθῶ στήν συνομιλία;... Αυτό είναι ένα καθήκον πού μοῦ τό έπιβάλλει αυτήν τήν στιγμή ή ιδιότης μου ως άστυνομικοῦ.

— Όπως βέλετε, άπάντησε ό πάστωρ, ό όποίος σκέφθηκε ότι ή παρουσία τοῦ άστυνομικοῦ θά έμπόδιζε τήν θύλλα νά ξεσπάσῃ.

Έν τῷ μεταξύ, ή σπιτονοικοκυρά πῆγε κι' άνοίξε τήν έξώπορτα κι' έμπασε τόν «μαρκήσιο» μέσα.

— "Ε, λοιπόν ! είπε ό Μποννεμόρ προχωρώντας πρὸς τόν πάστορα με τό χέρι άπλωμένο καί χωρίς νά θέλῃ τόν άστυνομικό, πού είχε άποτραθετήσῃ σέ μία γωνιά, ταέπωσες τίς λίρες, φιλαράκο μου ;

— Δέν έπῆρα τίποτε, άπάντησε ό Τζών.

— Πῶς ; Πῶς φώναξε ό Μποννεμόρ, προσποιούμενος τόν κατάπληκτο. Ό λόρδος Κλάρενς άθέτησε τόν λόγο του; "Ω ! "Ω !

Εκείνη τή στιγμή, είδε τόν ντέτεκτιβ στή γωνιά.

— "Α! ό μίστερ Κάρρινγκτον !... έκανε, κρύβοντας ὅσο μπορούσε καλλίτερα τήν έκπληξι του καί τήν ταραχή του.

— Μάλιστα, κύριε ντε Μαρτενκούρ ! άπάντησε ό άστυνομικός. Είσθε λοιπόν μαρκήσιος τώρα ;

— Βεβαίωτα ! άπάντησε ό στραγγαλιστής. Ό πατέρας μου πέρασε καί κληρονόμησε τόν τίτλο του.

— Έλπίζω, ότι θά σάς άφῃρε καί περιουσία...

— Έλάχιστα... Έχασε τό μεγαλύτερο μέρος τής περιουσίας του στό χρηματιστήριο...

— Αυτό είναι δυσάρεστο... Νά κι' ό σεβασμιώτατος πάστωρ από δῶ έχασε πρὸ ὀλίγου χίλιες λίρες καί άμφισβάλῃ άν θά τίς ξαναβῇ...

— Πῶς ; Τί συνέβη...

— Τίς έκλεψαν στόν δρόμο, κύριε μαρκήσιε... Ό λόρδος Κλάρενς πού τοῦ τίς έφερνε, υπέστη ληστική επίθεσι... Οί κακοποιοί τόν έγδυσαν, τόν φίμωσαν, τόν γύμνωσαν... καθώς καί μία κυρία πού ήταν μαζί του... Έτσι τοῦλάχιστον μοῦ είπαν γιατί δέν... ήμουν θέβαια μπροστά.

Ηρθε μάλιστα εἰδῶ γιά νά κάνω μία μικρή εξέτασι...

— Τότε μ' έκλεψαν κι' έμένα, φώναξε ό Μποννεμόρ, γιατί ένα μέρος από τῷ ποσόν αυτό μοῦ άνηκε...

— Έγώ κι' ό σεβασμιώτατος είμαστε σύντροφοι... στή δουλειά. Μά έπρόκειτο γιά πενήντα χιλιάδες φράγκα... Εἴν' ευτύχημα, ότι ό Κλάρενς δέν τά είχε πάρει όλα μαζί του...

Άσχημο αυτό !... Είχα μάλιστα τόση ανάγκη χρημάτων.

— Άλήθεια, τί κάνει ή κυρία μαρκησία ; ρώτησε ό Κάρρινγκτον. Είναι πάντα ὠραία, νέα, αξιολάμπητη ;

— Πολύ αξιολάμπητη μάλιστα, άπάντησε ό Μποννεμόρ δύστροπα. Κι' αυτό θά γίνῃ άφορμή νά χωρίσουμε κάποια μέρα...

— Άν χωρίσετε, ξέρω κάποιον πού θά σπεύσῃ νά πάρῃ τήν θέσι σας. Έναν πρώτης τάξεως άνθρωπο πού έχει τόν τρόπο του... Εἴν' ένας παλαιός υπάλληλος τής Τραπεζῆς τής Γαλλίας. Τήν έχει έρωτευθῇ...

— Άς τόν πάρῃ άν τό θέλῃ... Έγώ δέν θά φέρω καμιά άντίρρηση...

— Μά δέν φοβάστε μήπως φλυαρήσῃ εις θάρος σας, άν χωρίσετε ;... Τ' άνδρόγυνα, άμα χωρίζουν, γίνονται οί χειρότεροι έχθροί. Έτσι, δέν είναι καθόλου περιεργό ή σύζυγός σας νά διαδῶσῃ ότι... δολοφονήσατε κάποιον...

— "Α! τήν έλεεινῇ ! φώναξε ό κακοῦργος χλωμιάζοντας. Δέν φαντάζομαι νάχη τέτοιον τουπέ. Νά πῇ ένα τέτοιο πράγμα γιά μένα, πού είμαι δ... άγαθώτερος τών ανθρώπων...

— Γιατί ὄχι ; Η γυναίκες έχουν τουπέ... Πρὸ πάντων άμα είναι νευρικές, ὕστερικές... καί μοῦ φαίνεται πῶς είναι τέτοια ή κυρία μαρκησία σύζυγός σας... Νά, έξαφνα, έφ' ὅσον φλερτάρῃ μ' έναν παλαιό υπάλληλο τής Τραπεζῆς τής Γαλλίας, δέν είναι άπίθανο νά πῇ ότι σεις πήρατε τό περίφημο έκατομύριο τής Τραπεζῆς, το όποιο έκλεψαν πρὸ εἰῶν καί τοῦ όποίου δέν άνακάλυ-

ψαν ποτέ τόν κλέφτη.

— Συγγνώμην ! είπε ό ληστής, τοῦ όποίου τό πρόσωπο πήρε μία τρομαχτική έκφρασι. Ό κλέφτης άνακαλύφθηκε... Ήταν κάποιος εἰσπράκτωρ όνομαζόμενος Άρνόλντ.

— Πιθανόν, άπάντησε ό ντέτεκτιβ με ύφος αδιάφορο. Βλέπω πῶς είσθε καλλίτερα πληροφορημένος από μένα γιά τήν κλοπή τής Τραπεζῆς τής Γαλλίας. Μά αυτό δέν έχει σημασία. Εἴτε Άρνόλντ, εἴτε Ματιέ, εἴτε... Μποννεμόρ λέγεται ό πραγματικός ένοχος, αυτό δέν άποδεικνύει ότι μία ὕστερική δέν μπορεί νά σάς κατηγορήσῃ γιά τήν ευχαρίστησί της μόνο...

Ό ληστής, άκούγοντας τόν άστυνομικό νά προφέρῃ τ' όνομά του, τό αληθινό του όνομα, νόμισε πῶς άποκαλύφθηκε καί χάνοντας τήν ψυχραιμία του, έβγαλε μία κραυγή λύσσας ή μάλλον ένα μούγκρισμα θηρίου. Με τά χέρια άνοιχτά, με τά δάχτυλα τεντωμένα, με τόν κορμό προτεταμένο, πήρε στάσι παλαιστοῦ πού είναι έτοιμος νά ὀρμήσῃ κατά τοῦ αντίπαλῡ του.

Φαινόταν σάν νά ήθελε ν' άρπάξῃ τόν Κάρρινγκτον από τόν λαιμό.

Μά έξαφνα στάθηκε κι' έφερε τό χέρι του στό μέτωπό του πού ήταν πλημμυρισμένο από κρύο ιδρώτα.

— Τί πάθατε ; είπε ψυχρά ό άστυνομικός. Μήπως γίνετε νευρικός σάν τήν κυρία σύζυγό σας ;

— Η γαλήνη τοῦ άστυνομικοῦ έκανε τόν ληστή νά συνέλθῃ.

— Συγγνώμην ! είπε. Νόμισα πῶς με κατηγορούσατε γι' αυτήν τήν κλοπή... κι' έγινα έξω φρενῶν. Είναι, βλέπετε στιγμές, πού δέν άναγνωρίζω κι' έγώ τόν εαυτό μου.

— Πῶς διάβολο φανταστήκατε ότι μπορούσα νά σάς κατηγορήσω; Δέν λέγεσθε, οὔτε Ματιέ, οὔτε Μποννεμόρ, ὑποθέτω... Καί δέν έχετε παρουσιαστικό κλέφτη...

— Κλέφτης έγώ;... Ξεχνάτε ότι είμαι θύμα ; Ξεχνάτε ότι έκλεψαν από τόν Κλάρενς τά χρήματα πού άνήκαν στόν σεβασμιώτατο καί σέ μένα ; Άλήθεια ποιά ήταν ή κυρία πού συνόδευε τόν Κλάρενς ; ρώτησε τολμηρά ό στραγγαλιστής. Τήν ξέρετε ;...

— Ναι, λίγο... κι' εσείς πολύ... Η κυρία πού συνόδευε τόν Κλάρενς δέν ήταν άλλη από τήν μαρκησία, τήν σύζυγό σας...

— Ότε ό Κλάρενς μοῦ ξεμαλίζει τή γυναίκα ;... "Α! "Α! κατάντησε άνυπόφορη αυτή ή μαρκησία... Πρέπει χωρίς άλλο νά τήν χωρίσω... Μά τώρα θά μοῦ επιτρέπετε νά πάω νά κοιμηθῶ, γιατί πέθανα άπ' τή νύστα...

— Μία στιγμή, είπε ό Κάρρινγκτον. Θά φύγῃ κι' έγώ καί θά κάνουμε τόν δρόμο μαζί. Θέλω άλλως τε νά σάς μιλήσω φιλικά, γιά τό συμφέρον σας...

Ό Μποννεμόρ δέν άκουσε καθόλου ευχάριστα αυτήν τήν πρόσκλησι, μά, θέλοντας καί μῇ, άναγκάστηκε ν' άκολουθήσῃ τόν άστυνομικό έξω...

XXVIII

ΤΟ ΔΙΠΛΟ ΕΓΚΛΗΜΑ

Έν τῷ μεταξύ ό Κλάρενς κι' ή Μαγκαλί είχαν πάει στό άστυνομικό τμήμα γιά νά κάμουν τήν κατάθεσι τους. Μόλις ό νεαρός λόρδος είπε τ' όνομά του, ό αξιωματικός τής ύπηρεσίας άρχισε νά τοῦ φέρεται με μεγάλο σεβασμό, όπως καί στήν Μαγκαλί, τήν όποία εκάλυπτε ή παρουσία τοῦ νεαροῦ λόρδου. Μά έπρεπε νά δώσῃ τήν διεύθυνσί της καί διατάσε λίγο. Στό τέλος έδωσε στήν τύχη τό όνομα ενός ξενοδοχείου.

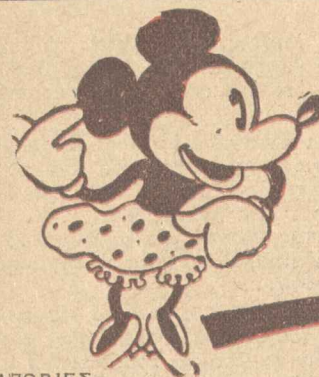
— Είμαι περαστική από τό Λονδίνο, πρόσθεσε.

Μά ό αξιωματικός τήν εξέταξε με μεγάλη προσοχή! Τοῦ φαινόταν πῶς άναγνώριζε αυτήν τήν γυναίκα με τήν έντελῶς χαρακτηριστική φυσιογνωμία... Μά τοῦ κάκου προσπαθοῦσε νά θυμῇ. Γύρισε τέλος πρὸς τόν Κλάρενς καί τοῦ είπε:

— Επιτρέπατέ μου νά σάς πῶ, μιλόρδε ότι ήταν έντελῶς άπερίσκεπτο έκ μέρους σας νά γυρίζετε σ' αὐτές τίς μακρινές κι' έρημες συνοικίες μ' ένα τόσο μεγάλο ποσόν.

— Έχετε δίκην, άπάντησε ό Κλάρενς. Μά πῆναί τα χρήματα σ' έναν πάστορα γιά ένα έπείγον φιλανθρωπικό έργο...

(Ακολουθεῖ)

Εὐδουμία Νόστιχ

Η ΣΕΛΙΣ ΤΟΥ ΚΕΦΙΟΥ

ΑΠΟΡΙΕΣ

Ο ΓΑΜΟΣ

Τί είναι προτιμότερον; Νά παντρευ-
(της ή όχι ;
Νά μπερδευτής αιώνια στού έρωτος
(τό θρόχι
ή νάσαι πάντα στη ζωή ελεύθερος
(καί μόνος ;
Ίδου τό μέγα ζήτημα του τρέχοντος
(αιώνος !
Τί είναι προτιμότερον ; Έλεθερος νά
(μείνης,
μετά της χειτονίσσης σου τούτέστι νά
(τά ψήνης,
νά έχης όμως κίνδυνο έκει όπου γου-
(στάρεις
νά σέ τσακώση ο σύζυγος καί μα-
(χαϊριά νά πάρης,
ή μιάν ήμέρα έξαφνα νά κάμης τόν
(σταυρό σου
καί μιά γυναίκα στά σωστά νά πάρης
(στό πλευρό σου ;
Καί πάλιν έάν παντρευτής, εκείνη
(πού θα πάρης
πρέπει νά είναι όμορφη διά νά την
(γουστάρης
καί θάχης μ' όλον τόν ντουιιά αδιά-
(κοπη σκοτούρα,
ή θάναι ή γυναίκα σου καμιά άσχη-
(μομούρα,
πού θα βαρύνει τη ζωή σάκις την
(κυττάξεις,

άλλά ποτέ
για την τιμή
μαράζι δέν
θα θάξης ;...
Νά παντρευ-
τής... ανύ-
παντρός νά
μείνης... τί νά
φτιάσης ;
"Η ως έργε-
νης τη ζωή, εί
πέ μου, νά πε-
ράσης ;...
Ο... ΧΟΙΡΟΣ

ΣΤΙΧΑΡΙΑ
ΑΠΟΓΟΝ-
ΤΕΥΣΙΣ

Τρελλή ξανθή
άριστοκρά-
τισσα

Μέσ' την καρ-
διά σου θέλη-
σα νά μπώ

Μά δίχως
πειά ντροπή
θά σού τό
(πώ...

Στήν άγκινά-
ρα πάλι πά-
τησα !

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ

ΕΥΘΥΜΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

Στό ίδιο θαγόνι ταξίδευαν κάποτε
ένος Άγγλος, τύπος σιωπηλού καί
φλεγματικού ανθρώπου, κι' ένας Γάλ-
λος, τρομερά φλύαρος καί επικίνδυ-
νος λιμαδόρος.

Ο Άγγλος είχε γάλατι ένα θιγλίό
καί διάβαζε έμβριθώς. Ο Γάλλος ό-
μως, ό οποίος ήθελε ν' άνοιξη κουζέν-
τα μαζί του, δέν μπορούσε νά ήσυ-
χάση. Διαρκώς στριφογύριζε, ξερό-
θιγχε, έμπλεκε καί ξέμπλεκε τά χέρια
του, μονολογούσε, εξέφραζε τόν θαυ-
μασμό του για τά τοπία, από τά ό-
ποια περνούσαν, αλλά ο συνταξιδιώ-
της του δέν έννοούσε νά σηκώση τό
κεφάλι του καί νά τόν προσέξη.
Τέλος μη μπορώντας πειά νά υπομεί-
νη άλλο, ο φλύαρος Γάλλος έσκυ-
ψε κοντά στόν σιωπηλό Άγγλο
καί του έιπε μέ πολλή ευγένεια:

— Μού φαίνεται, κύριε πώς ή φυ-
σιογνωμία σας μού είναι γνωστή.
— Πιθανόν, έπιθυρώ ο Άγγλος,
καί ξαναθυσιάστηκε στη μελέτη του.
— Αλλά καί μετά την ψυχρολουσία
αυτή, ο φλύαρος Γάλλος δέν έννο-
ούσε νά ήσυχάση.

— Κύριε, ξανάπε στόν Άγγλο, κά-
που έχομε συναντηθή. Μπορείτε νά

μού πihε ξεεις, άν θυμάστε, που ε-
χουμε ιδωθή.

Ο Άγγλος τότε άφησε ένα γέλιο
νευρικό καί έιπε:

— Καί θέβαια θυμάμαι. Έκάμασε
τρία χρόνια μαζί στο φρενοκομείο
της Άριέλης, όπου ήμουν κλεισμέ-
νος πάσχοντας από μανία καταδύ-
ξεως !...

Ακούγοντας τά τρομερά αυτά λό-
για ο φλύαρος Γάλλος, στριμώχτηκε
στη γωνιά του αμίλητος κι' όταν φτά-
σανε στόν άλλο σταθμό άλλαξε θα-
γόνι.

Ο Έξυπνος Άγγλος τόν είχε ξε-
φορτωθή μέ τη φανταστική ιστορία
πού του άνέφερε.

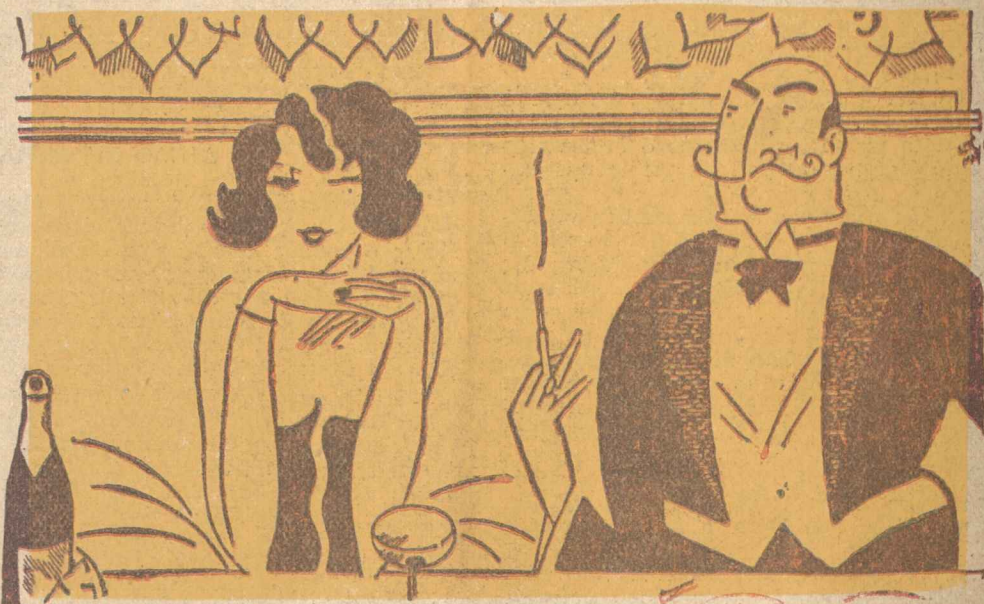
ΤΑ ΠΑΡΑΞΕΝΑ

ΜΙΑ ΝΥΦΗ ΣΤΟ ΛΟΤΟ

Στήν Αυστραλία συνέθη τό έξης
κωμικό περιστατικό: Σ' ένα προ-
απειο της Μελβούρνης πρόκειται νά
κτισθή ένα μεγάλο όρφανοτροφείο καί
για την οικονομική του είσχυσι όπο-
ρασίστηκε νά γίνει μιá λαχειοφόρος
άγορά. Τότε μιá ώραιότατη καί πια-
σία νέα παρουσιάστηκε καί έιπε ότι
προσφέρει τόν έαυτό της... ως πρώτο
άριθμό του λαχείου καί αναλαμβάνει
την όποχρέωσι νά παντρευτή τόν τι-
χερό ένα μί-
να μετά την
κλήρωσι. Έ-
πίσης στο έ-
χείο θα πε-
ριλαμβάνει
ταίξι. Ο μί-
νος όρος της
νέας ήται-
λαχεία νά
πωληθούν μέ
νο σέ άνω-
δρους κυρί-
ως από 24
— 40 έτών.

Οι λαχνοί
μέ τη στο-
γραφία της
νέας ήται-
άνάσταται.

Γιά φαν-
τασθήτε ο-
μως τί θα γί-
νην όν τυχε-
ρός άγοραστή
κλάσμα του
λαχνού!

Αυτός ο γόης όπου βλέπετε
γλεντά μετά θηλέων καί δέν ντρέπεται.
Έχει φαλάκρον καί κοιλίαν καί έκατομύρια
Πέφτει πλάι στην κάθε μιá αμυστήρια

Τόν έρωτά του της εκφράζει τόν διακαή
Κι' άν καί πολλές φορές έχει καή
δέν θάζει νόον καί γνώσι ο άλιτήριος
Γιατ' είναι ο άντη θάξ καί μυστήριος !

ΙΤΑΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΜΕΤΑΞΥ ΔΥΟ ΠΥΡΩΝ

ΤΟΥ ΑΡΜΑΝΤΟ ΦΙΕΡΟ

Η Μπιάνκα ήταν μιá γοητευτική νέα.
Είχε δυό μεγάλα παιδικά μάτια,
ένα κουκλίστικο προσωπάκι, όλο όρση
καί δυό δλοκόκκινα χείλη, που ζη-
τούσαν φιλήματα. Είχε ακόμη ένα
στικό σώμα, χορευτικής
καί πόδια σταχτοπού-
τας. Όποιος την έβλεπε
τά έκανε από τόν θαυμα-
σμό του. Αναζητούσε ά-
μέσως την ευκαιρία νά
τη γνωρίσει καί νά την
αγαπήσει. Κ' ή Μπι-
άνκα πού ήφερε την άξια
της όμορφιάς της όλε-
ταρίς όλον τόν κόσμο καί τόν θασάν-
ε.

Α, γνώριζε πολύ καλά τούς άνδρες.
Όλοι άποκοτούσαν λίγες λιρέττες στό
ροτόφι τους έθγαιναν στόν δρόμο
καί προκαλούσαν τίς γυναίκες. Τίς έ-
τραγαν μέ τ' αδιάκριτα δλέμματά τους,
τίς πειραζαν καί τούς πρότειναν νά τους
κρατήσουν συντροφιά...

Η Μπιάνκα τούς είχε καταλάβει κ' έ-
χε πικρή πείρα από τών περιποιήσεών
τους. Αρρίκν' μ' ευγένεια ύστερα: "Ε,
ύστερα φάναν στό ψητό: Θέλαν φιλιά
καί χάδια. Όμορφοι κι' άσχημοι. Γέροι
καί παντρεμένοι. Κουτσοί κι' άλλοι θω-
ροι. Όλοι τούς ήταν ίδιοι.

Μά ή Μπιάνκα δέν σκοτιζόταν καθό-
λου. Άλλως τε άρεστά ήταν τά θάσανά
της. Καί τί θάσανα, θεέ μου !... Τρο-
μακτικά !... Η Μπιάνκα νόμιζε ότι θα
χάση τό μυαλό της !... Έμοιαζε σαν
ένα πουλί πού έχει πιασθή στην έσθερ-
γα κι' όσο κυττάει νά ξεφύγ' τόσο...
κολλάει περισσότερο. Κ' ύπερρε κι' έ-
κλαιγε καί στενοχωριόταν...

Ακούστε λοιπόν την ιστορία της για
νά μάθετε κι' έσεις νά μη παρασυρθε-
τε από τούς άνδρες.

Η Μπιάνκα υπέφερε γιατί είχε δυό
άγαπες μέσα στην καρδιά της. Στήν
άρχη, θέβαια, αυτό της φανόταν άνα-
σκεδαστικό. Έπειτα όμως όταν άρ-
σαν ή ζήλειες καί τά πείσματα, μήτε
σε μεγάλες έννοιες. Τραβούσε την ιδί-
αγανία ενός καπετάνιου πού μπλεχτή-
τό καράβι του στην άγρια φουρτούνα
του άκαινού.

Μά άς σάς τά πούμε μέ κάποια τά-
ελ' αυτά τά πράγματα.

Η γοητευτική αυτή νέα δώ κι' έρ-
κετά χρόνια είχε συνδεθή αισθηματικά
μέ τόν Μπελλίνι. Ποιός ήταν αυτός ;
Ένας σάν όλους τούς άλλους άνδρες.
Μά έτσι τά έφερε ή τύχη ν' άρέσει της
Μπιάνκας. Τί του ζήλεψε; Την εύθυμία
του καί την ασυλόγοισιά του. Έκανε
όλα τά κέφια της. Όλες τίς ιδιοτρο-
πίες της. Τά πάντα.

— Μπελλίνι, του δήλωνε εκείνη, αύ-
ριο θα μούρνης ντυμένος μέ τά καλο-
καιρινά σου.

Κι' ο φίλος της, στην καρδιά του
χειμώνα, φορούσε ολόασπρα καί την
συνόδευε άδιαφορώντας για ό,τι συνέ-
βαινε τριγύρω του. Όλοι τόν έπαιρναν
για τρελλό. Στεκόντουσαν καί τόν κυ-
τούσαν. Η μαριδά, τά χαμίνια του δρό-
μου, τόν πρόγκαγαν. Μά κι' εκείνη ά-
κόμη, τυλιγμένη στις γούνες της έδά-
διζε δίπλα του σκασμένη από τά γέ-
λια...

Μή φαντασθήτε όμως ότι ο Μπελ-
λίνι ήταν κανένας... θλαμμένος! Κά-

θε άλλο μάλιστα. Τά είχε τετρακόσια.
Στίς δουλειές του ήταν πολύ σοβαρός.
Έκει δέν έκανε άστεία:

— "Όλα κι' όλα, δήλωνε, ή δουλειά,
δουλειά καί τ' άπαιγνίδια μέ την ώρα
τους.

Μά είχε μιá μεγάλη
άδυναμία: Την Μπιάνκα.
Αυτή ήταν ή χαρά του.
Ο ήλιος ή ζωή του.
Τό κέφι του. Δέν ήθελε
νά τη χαλίξη μέ τίς σκο-
τούρες του καί τά θάσα-
νά του. Η αλήθεια είναι
ότι ο Μπελλίνι είχε πε-
ράσει μιá νεανική ζωή γεμάτη στενο-
χώριες. Έτσι κατάλαβε πόσο σκληροί
καί πόσο άδικοι είναι οι άνθρώποι. Γι'
αυτό δέν τούς λογάριάζε, όταν ήθελε
ν' άπολαύση τη χαρά του. Κι' έκανε τόν
τρελλό... τόν άνισόρροπο, τόν άφελή
καί τόν κουτό, ό,τι ακριβώς έχαριστού-
σε την Μπιάνκα. Έτσι κυλούσαν εύθυμα
καί ξεγνοιαστά τά χρόνια. Μά μέρα ό-
μως ή φίλη του ήρθε συλλασμένη, στό
ραντεβού τους. Φαινόταν καθαρά ότι κά-
τι την άπασχολούσε κι' ότι τό μυαλό
της ταξίδευε...

— Τί έχεις, Μπιάνκα; τη ρώτησε ά-
νήσυχος ο Μπελλίνι.

— Πονάει ή καρδιά μου, του δήλωσε
μέ ειλικρίνεια.

— Ποιός σου έιπε νά καπνίζης σάν
άραχης !... Δέν ξέρεις ότι ή νικιτί-
νη...

— Αφες τά γιατροσόφια σου, του
παράτηρησε. Δέν είναι από τό τσιγάρο...

— Θα φταίνε ή άσπιρίνες καί τά κι-
νίνα πού μασουλάς κάθε τόσο σάν κα-
ραμέλλες, μέ τό παραμικρό κρυολόγη-
μα, της γκρίνιαζε.

— Ούτε από αυτό...

— Μά τότε ; Τί διάβολο έχεις πάθει ;
Ξαφνικά ο Μπελλίνι στάθηκε χτήπη-
σε τό μέτωπό του καί της φώναξε μέ
ένα χαμόγελο θριάμβου :

— Μαρέ παιδί μου, δέν τό λές τόση
ώρα ! Ο έρωτας είναι ! Αυτός ο μα-
σκαράς φταίει.

— Ναι, φίλε μου, του όμολόγησε έ-
κείνη, αυτό θάνατι... Κι' έγειρε τό κε-
φάλι της σάν όμο του.

Ο Μπελλίνι ρίγησε από τη συγκίνησή
του καί τη ρώτησε μέ πνιγμένη φωνή:

— Είναι λοιπόν, αλήθεια, ότι μ' άγα-
πάς ;

Η Μπιάνκα όμως τραβήχθηκε απότο-
μα από κοντά του καί του δήλωσε:

— "Όχι, φίλε μου. Άγαπώ, μ' αγαπώ
έναν δυνατόν άνδρα. Αυτός είναι άνθρώ-
πος κι' όχι έσύ πού μού κάνεις όλες μου
τίς τρέλλες. Αυτός δέν είναι καραγκιό-
λης. Με κάνει καί τόν φοβάμαι. Μαύ
του δέν έχει ούτε άστεία, ούτε παιγι-
νίδια. "Ότι λέη, αυτό είναι τό σωστό.

Ο Θεός νά σε φωτίση, Μπιάνκα,
στέναξε ο Μπελλίνι. Άν τόν αγαπάς
πραγματικά μέ γεια σου καί χαρά σου!

Έγώ δέν έχω τίποτε νά σού πώ. Βλέ-
πεις έγώ είμαι άλλος άνθρώπος...

— Καί δέν θα στενοχωρηθής πού θα
φύγα από κοντά σου ; Δέν επαναστα-
τείς ; Δέν έχεις όραμή έγωισμό ; Δέν έ-
χεις φιλότιμό ;

— Ακούσε, Μπιάνκα, τη συμβούλεψη
έκείνος, πρέπει νά προσέξης. Όλοι οι
άνθρωποι δέν είναι ίδιοι. Υπάρσιν καί
καλοί καί κακοί κ' ύπεκρίται καί πα-

ληανθρώποι. "Ενα μόνο θά σου πω: "Οτι θέλω την εδύχια σου κι' αν την θρής κοντά του, εγώ θά είμαι πάλι ετυχημένος... Δεν θά πάψω να είμαι φίλος σου..."

Κι' έτσι η Μπιάνκα δόθηκε στον άλλο, στον άγνωστο. Ήταν πολύ πιο μεγάλος από το Μπελλίνι. Είχε κάνει την ζωή του. Είχε δη νά σβύνονται όλα του τ' όνειρα. Η Μπιάνκα ήταν τώρα το παιγνιδάκι του. Κάτι που τον έκανε νά ξεχνά. Καί άφέθηκε σ' αυτήν την περιπέτεια δίχως νά λογαριάσει καθόλου την Μπιάνκα που είχε τ' α μισά χρόνια του. "Οποιοι τον έβλεπε μαζί της τόν νόμιζε για πατέρα της. Κι' αλήθεια θυσίαζε τη δροσιά και τη φλόγα της Μπιάνκας στις Ιδιοτροπίες του, της επέθελλε τις θελήσεις του, δίχως νά σκεφθί ποτέ τι της προσέφερε αυτός. Μά και τί είχε νά της προσφέρει; "Ολα τ' αίσθήματά του ήταν... θιδάνιο!

Μά η Μπιάνκα τόν αγαπούσε και μαράζωνε. "Οσο για το Μπελλίνι αυτός εξακολουθούσε νά σκέφτεται τη Μπιάνκα και νά τη λατρεύει.

Μιά μέρα έμαθε ότι οι «έρωτευμένοι» είχαν τσακωθεί για καλά κι' ότι η Μπιάνκα ήταν πάλι μόνη. Πήγε και την έβριχε μελαγχολική και δυστυχισμένη.

— "Θέλεις νά γίνουμε πάλι φίλοι; την ρώτησε. "Εγώ όπως θέλεις δεν έπαφα νά σ' αγαπώ.

— "Θέλω νά μου δώσεις το κέφι μου, τόν παρεκάλεσε η Μπιάνκα.

Και άρχισαν νά κάνουν την πρώτη τους ζωή και νά γελούνε. Η Μπιάνκα σιγά-σιγά ανέκτησε την ώμορφιά και την δροσιά της. Η μαύρες σκιές φύγαν από τ' α μέρη της και τ' α χαμόγελο άνθισε πάλι στα γοητευτικά της χείλη. Μά τώρα δ... άλλος είχε γίνει ο φιάλης του Μπελλίνι. Διαρκώς τόν μιλούσε γι' αυτόν και τόν συνέκρινε, όπως κάνουν ή ζωντοχήρες για τούς πρώην άνδρες των! "Ο φίλος της πήγαινε νά σκάση από τ' α κακό του. Μά και η Μπιάνκα δεν θασανίζεταν λιγώτερο. Κατάλαθε να ότι αγαπούσε και τούς δυο, ότι δεν μπορούσε νά τούς ξεχωρίση κ' υπέφερε αφάνταστα μαρτύρια...

Κι' έτσι είχαν τ' α πράγματα, όταν μιά μέρα συναντήθηκαν κ' οι τρεις στον δρόμο.

"Ο... άλλος χαιρέτησε και σπάθηκε. Η Μπιάνκα ζάρωσε στη γούνα της. Κι' ο Μπελλίνι έμεινε ανάμεσά τους λίγο σατισμένος. Μά συνήρθε άμέσως. Πήδησε μπρός κι' έδωσε μιά γερή γροθιά στα μούτρα τ' α αντίχλίου του.

"Εκείνος σωριάστηκε κάτω. Μαζεύτηκε κόσμος.

Μά ο Μπελλίνι είχε άγριέψει. Ήταν θηρίο.

Τότε ο άλλος σηκώθηκε πάνω κι' έφυγε τρομαγμένος.

Η Μπιάνκα κρεμάσθηκε από τ' α μπράτσο του Μπελλίνι.

— Πάμε νά φύγουμε, θεοπάλαθε, τ' α είπε. Μ' τις φωνές σου και τη χειρονομία σου μάζεψες τόν κόσμο.

Και συνέχισαν τόν δρόμο τους.

Η νεότης είχε νικήσει.

Μιά γερή γροθιά είχε δώσει την λύση στην υπόθεση της Μπιάνκας. Οι δυο νέοι δεν θά χώριζαν πειά ποτέ. Γιατί... γιατί ο έρωτας δεν κερδίζεται μόνον με φιλήματα. Μιά κατάλληλη γροθιά στην κατάλληλη ώρα φέρνει άποτελέσματα σπουδαιότερα.

Αυτές τις σκέψεις έκανε κι' ο Μπελλίνι. Καί ρώτησε ξαφνικά την Μπιάνκα:

— "Ετσι δεν είναι, μικρούλα μου;

"Εκείνη δεν κατάλαθε. Δεν άπάντησε.

Μά π' ας ν' άπάντηση... χωρίς στόμα;

"Ο Μπελλίνι είχε κιάλας κολλήσει τ' α χείλη του στο χείλη της και την φιλούσε, την φιλούσε...

ARMANTO ΦΙΕΡΟ

Συνιστώμεν εις τας αναγνώστριάς μας τ' α έργοστάσιον "Ελευθέρων Σπουδών Κοπτικής και Ραπτικής της κ. ΧΡΗΣΤΙΝΑΣ ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΥ, όδός Μητροπόλεως 14 α, "Αθήνα.

ΤΑ ΕΚΤΑΚΤΑ ΤΟΥ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ» ΤΑ ΤΟΠΙΚΑ ΜΑΣ ΦΑΓΗΤΑ

Τ' α κ. Ν. ΤΣΕΛΕΜΕΝΤΕ
ΑΓΡΙΟΠΑΠΙΕΣ ΣΤΙΦΑΔΟ

Είναι ένα από τ' α είδη τ' α κυνηγιού που ο πολλός κόσμος ούτε καν τ' α έχει δοκιμάσει ποτέ. Και όμως είναι ένα από τ' α νοστιμότερα φαγητά και τ' α συνιστά σ' α τους θρίσκονται σ' α μέρη που τ' α κυνήγι αυτό θρίσκει στην αγορά τ' α ν.

"Αφού καθαρισθούν καλά από τ' α ψιλά πούπουλα και τυχόν μπιμπικία τις καφαλίζουν με λίγο οινόπνευμα για νά είναι τέλειο τ' α καθαρίσμά τους. Κατόπιν τις ξεκοιλιάζουν και τις πλένουν καλά - καλά από μέσα νά φύγουν τ' α αίματα, γιατί εκείνες ή πάπιες που τρώνε και ψάρια κάνουν τ' α φαγητό νά μυρίζη ψαρίλα. "Υστερα τις κοκκινίζουν στην κατσαρόλα με θούτυρο και τις σβύνουν με μπόλικο κρασί μαύρο ή άσπρο άραιωμένο.

Τότε τις θγάζουν σ' α σανίδι τ' α κρέατος και τις καθύν στα τέσσερα κάθε μιά-δυο στήθη και δύο μπότη. Καί τις ξαναβάζουν στην κατσαρόλα με μπόλικο ντομάτα - φρέσκη ή μπελτέ, κρασί άρκετά άκόμα - καθόλου νερό - αλατοπίπερο και 2-3 φύλλα δάφνης. 1 - 2 δόντια σκόρδου - αν άρέση - και μπόλικο κρεμμύδια τ' α σιφιδά, τ' α όποια τ' α τηγανίζουν προηγουμένως όλίγο και τ' α ρίχνουν μαζί με τ' α θούτυρό τους.

"Αφήνουν δ' νά σιγοβράση τ' α φαγητό έως δυο ώρες τουλάχιστον, ώστε νά ψηθούν καλά και ή πάπιες, ή όποιες είναι συνήθως πάντα σκληρές.

"Αν έχη φούρνο νά ψηθί τ' α φαγητό με την κατσαρόλα είναι ακόμα καλλίτερα.

ΑΓΡΙΟΠΑΠΙΕΣ ΜΕ ΛΟΥΚΑΝΙΚΑ

Μην καταδικάζετε ποτέ, έστω και τ' α πιο παράξενο φαγητό, προτού τ' α δοκιμάσετε.

Λοιπόν δοκιμάστε και τόν παρακάτω μεζέ, ως φαγητόν ταβέρνας.

Καθαρίζονται ή άγριοπάπιες και ξεκοιλιάζονται άκριθώς όπως στην προηγούμενη συνταγή. Κατόπιν κοκκινίζονται στην κατσαρόλα με θούτυρο και τις σβύνουν με κρασί μαύρο ή έν έλλειψει αυτό, άσπρο, ά-φου πρώτα ρίξουν μιά-δυο κουταλιές της σούπας αλεύρι νά σκουράνη λίγο.

Προσθέτουν δ' άρκετη ντομάτα μπελτέ και φρέσκιες μαζί, άρκετό άκόμα κρασί και άρκετά λουκάνικα κοπιστα χονδρά - τόσα, ώστε κάθε μερίδα νά έχη από δυο λουκάνικα τουλάχιστον. "Αφήνουν νά σιγοβράσουν έως δυο ώρες σχεδόν και νά μείνουν με λίγη σάλτσα.

ΑΓΡΙΟΠΑΠΙΕΣ ΦΟΥΡΝΟΥ

Για τ' α φαγητό αυτό πρέπει νά είναι νέες ή πάπιες, γιατί ή γέριες μένουν πολύ σκληρές.

"Αφού καθαρισθούν, όπως και στις προηγούμενες συνταγές αναφέρουμε, τις σχίζουμε κάθε μιά στη μέση σ' α δυο και άφου πλυθούν καλά τις στρώνουμε στο ταψί - τ' α μέρος της κοιλιάς από κάτω - και άφου τις άσπινεπιδώσουμε καλά σκεπάζουμε πρώτα με άρκετές φέτες κρεμμύδια ψιλά κομμένες και από πάνω με μπόλικες φέτες ντομάτες φρέσκιες ή έν έλλειψει με ντομάτα μπελτέ άραιωμένο λίγο, ώστε νά στρώση επάνω στις πάπιες χωρίς νά κατασταλάξη στο ταψί. "Απ' επάνω δ' α ποσότητα λίγο μαιντανό ψιλό και γαλέττα τριμμένη - αν δεν υπάρχει μαιντανός θάζουν ρίγανη ή και τ' α δυο μαζί. Περιλούετε με άρκετό θούτυρο και λίγο κρασί και ψήνετε σ' α φούρνο.

ΝΙΚΟΛ. ΤΣΕΛΕΜΕΝΤΕΣ

ΕΚΛΕΚΤΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ

Ο ΜΠΑΜΠΑΣ ΜΟΥ ΗΘΕΛΕ ΝΑ ΓΙΝΩ ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ, Η ΜΑΜΑ ΜΟΥ ΜΕ ΗΘΕΛΕ ΟΔΟΝΤΟΓΙΑΤΡΟ, ΚΙ' ΕΓΩ ΕΓΙΝΑ ΤΕΝΟΡΟΣ..

[Ένα άρθρο τ' α διασήμου καλλιτέχνη του ΖΑΝ ΚΙΕΠΟΥΡΑ

ΕΝΝΗΘΗΚΑ σ' ένα μικρό χωριό της Πολωνίας. "Όταν ήμουν μικρός, δίταζα ποιά από τ' α δυο επαγγέλματα νά διαλέξω : τ' α δικηγόρου ή τ' α οδοντογιατρού!

— "Θά γίνης δικηγόρος! μου έλεγε ο μπαμπάς μου.

— "Όχι! θά γίνης οδοντογιατρός! μου έλεγε ή μαμά μου.

Χρόνια όλόκληρα μάλλωναν μεταξύ τους, οι καλοί μου γονείς, τι θά νινουμουν όταν θά μεγάλωνα.

Μιά μέρα, όμως, κατάλαθε πειά και ο ίδιος ότι... μεγάλωνα άρκετά! "Ο πατέρας μου με φώναζε και μου έπτε με μεγάλη έπισιμότητα:

— "Άκουσε, παιδί μου Ζάν... Άβριο τ' α πρωί, φεύγεις. Δεν σου τ' α είπα πιο μπροστά για νά μη σ' α λυπήσω...

"Απεφάσισα νά σ' α στείλω στη Βαρσοβία, νά σπουδάσης δικηγόρος. Σου έβγαλα και τ' α εισιτήριό σου.

Πέριμένα ν' άκούσω την μητέρα μου νά φωνάζη και νά διαμαστούρεται, λέγοντας:

— "Ακούσε, παιδί μου Ζάν... Άβριο τ' α πρωί, φεύγεις. Δεν σου τ' α είπα πιο μπροστά για νά μη σ' α λυπήσω...

"Απεφάσισα νά σ' α στείλω στη Βαρσοβία, νά σπουδάσης δικηγόρος. Σου έβγαλα και τ' α εισιτήριό σου.

Πέριμένα ν' άκούσω την μητέρα μου νά φωνάζη και νά διαμαστούρεται, λέγοντας:

— "Ακούσε, παιδί μου Ζάν... Άβριο τ' α πρωί, φεύγεις. Δεν σου τ' α είπα πιο μπροστά για νά μη σ' α λυπήσω...

"Απεφάσισα νά σ' α στείλω στη Βαρσοβία, νά σπουδάσης δικηγόρος. Σου έβγαλα και τ' α εισιτήριό σου.

Πέριμένα ν' άκούσω την μητέρα μου νά φωνάζη και νά διαμαστούρεται, λέγοντας:

— "Ακούσε, παιδί μου Ζάν... Άβριο τ' α πρωί, φεύγεις. Δεν σου τ' α είπα πιο μπροστά για νά μη σ' α λυπήσω...

"Απεφάσισα νά σ' α στείλω στη Βαρσοβία, νά σπουδάσης δικηγόρος. Σου έβγαλα και τ' α εισιτήριό σου.

Πέριμένα ν' άκούσω την μητέρα μου νά φωνάζη και νά διαμαστούρεται, λέγοντας:

— "Ακούσε, παιδί μου Ζάν... Άβριο τ' α πρωί, φεύγεις. Δεν σου τ' α είπα πιο μπροστά για νά μη σ' α λυπήσω...

"Απεφάσισα νά σ' α στείλω στη Βαρσοβία, νά σπουδάσης δικηγόρος. Σου έβγαλα και τ' α εισιτήριό σου.

Πέριμένα ν' άκούσω την μητέρα μου νά φωνάζη και νά διαμαστούρεται, λέγοντας:

— "Ακούσε, παιδί μου Ζάν... Άβριο τ' α πρωί, φεύγεις. Δεν σου τ' α είπα πιο μπροστά για νά μη σ' α λυπήσω...

"Απεφάσισα νά σ' α στείλω στη Βαρσοβία, νά σπουδάσης δικηγόρος. Σου έβγαλα και τ' α εισιτήριό σου.

Πέριμένα ν' άκούσω την μητέρα μου νά φωνάζη και νά διαμαστούρεται, λέγοντας:

— "Ακούσε, παιδί μου Ζάν... Άβριο τ' α πρωί, φεύγεις. Δεν σου τ' α είπα πιο μπροστά για νά μη σ' α λυπήσω...

"Απεφάσισα νά σ' α στείλω στη Βαρσοβία, νά σπουδάσης δικηγόρος. Σου έβγαλα και τ' α εισιτήριό σου.

Πέριμένα ν' άκούσω την μητέρα μου νά φωνάζη και νά διαμαστούρεται, λέγοντας:

— "Ακούσε, παιδί μου Ζάν... Άβριο τ' α πρωί, φεύγεις. Δεν σου τ' α είπα πιο μπροστά για νά μη σ' α λυπήσω...

"Απεφάσισα νά σ' α στείλω στη Βαρσοβία, νά σπουδάσης δικηγόρος. Σου έβγαλα και τ' α εισιτήριό σου.

Πέριμένα ν' άκούσω την μητέρα μου νά φωνάζη και νά διαμαστούρεται, λέγοντας:

— "Ακούσε, παιδί μου Ζάν... Άβριο τ' α πρωί, φεύγεις. Δεν σου τ' α είπα πιο μπροστά για νά μη σ' α λυπήσω...

"Απεφάσισα νά σ' α στείλω στη Βαρσοβία, νά σπουδάσης δικηγόρος. Σου έβγαλα και τ' α εισιτήριό σου.

Πέριμένα ν' άκούσω την μητέρα μου νά φωνάζη και νά διαμαστούρεται, λέγοντας:

— "Ακούσε, παιδί μου Ζάν... Άβριο τ' α πρωί, φεύγεις. Δεν σου τ' α είπα πιο μπροστά για νά μη σ' α λυπήσω...

"Απεφάσισα νά σ' α στείλω στη Βαρσοβία, νά σπουδάσης δικηγόρος. Σου έβγαλα και τ' α εισιτήριό σου.

Πέριμένα ν' άκούσω την μητέρα μου νά φωνάζη και νά διαμαστούρεται, λέγοντας:

— "Ακούσε, παιδί μου Ζάν... Άβριο τ' α πρωί, φεύγεις. Δεν σου τ' α είπα πιο μπροστά για νά μη σ' α λυπήσω...

"Απεφάσισα νά σ' α στείλω στη Βαρσοβία, νά σπουδάσης δικηγόρος. Σου έβγαλα και τ' α εισιτήριό σου.

Ο Ζάν Κιεπούρα

— Ποιός σου έμαθε νά τραγουδάς;

— Κανείς.

— Κανείς;... "Ε! τότε, έσύ είσαι φαινόμενο!

Τά λόγια αυτά χαράχτηκαν βαθιά στην μνήμη μου χωρίς νά καλοκαταλαβαίνω στην άρχή τ' α νόημά τους. "Υστερ' από λίγο καιρό, όταν μου παρουσιάστηκε και πάλι ή εύκαιρία νά τραγουδήσω, με πλησίασε ένας άλλος καθηγητής για νά με συγχαρή ένθουσιασμένος και για νά με συμβουλεύση νά «καλλιεργήσω» την φωνή μου. Νά καλλιεργήσω την φωνή μου!... Τι έσφμαιναν τ' α κατανόητα α' τ' α λόγια; "Αρχίζα νά πιπτέω ότι όλοι στην σχολή με κορόιδευαν...

Τά πράγματα, όμως, έγιναν πιο σοβαρά από την ημέρα που οι δυο καθηγητάι μου με συνέστησαν σ' ένα καθηγητή της φωνητικής μουσικής. "Ο άνθρωπος αυτός ήταν ο πιο παράξενος τύπος που γνώρισα στην ζωή μου. Κάποτε, άνειροτόλησε νά συναγωνισθί τόν Παδερέβσκι! Κατάλαθε, ώστόσο, και ο ίδιος ότι δεν είχε τ' α φτερά τ' α άσσυγκριτου αυτού καλλιτέχνη και, από την έποχή εκείνη, προσγειώθηκε στην πραγματικότητα. Με την διαφορά ότι δεν έγινε ζηλόφθονος και μοχθηρός. "Απεναντίας, ή μεγαλύτερη ευχαρίστησί του ήταν ν' ανακαλύπτει μουσικά ταλέντα και νά τ' α ναδεικνύη.

"Από την πρώτη φορά που μ' άκουσε ένθουσιασθηκε μαζί μου.

— Δεν ξέρω, μου έπτε, αν θά γίνης καλός δικηγόρος. "Εκείνο, όμως, που ξέρω είναι ότι θά γίνης πρώτης τάξεως τενόρος, αν θ' άκολουθήσης τις συμβουλές μου... Νά παρτήσης, λοιπόν, τ' α Πανεπιστήμιο και νά έγγραφης σ' α "Ωδείο...

— Μά σ' α γονείς μου...

— Τραύλισα.

— Μην τούς σκέπτεσαι για την ώρα τούς γονείς σου. "Όταν θά γίνης ένδοξος, πρώτοι εκείνοι θά είναι περήφανοι για σένα.

Τά λόγια του αυτά μ' έπεισαν δριςτικά ποιά στάδιο έπρεπε νά διαλέξω. Καί άρχισα νά μελετώ μουσική με τόν καινούργιο μου δάσκαλο. "Αν δεν θρίσκωταν αυτός σ' α τόν δρόμο μου, σήμερα θά ήμουν ένας άπλος και άσημος δικηγόρος.

"Υστερ' από λίγο καιρό, και χάρις στις θερμές συστάσεις τ' α καθηγητού μου, καθάρθωσα νά προσληφθώ στο κόρο της όπερας της Βαρσοβίας. Τότε μονάχα έγραψα στους γονείς μου για νά τούς ανακοινώσω την μεγάλη και ευχάριστη είδηση. "Όπως ήταν έπιμενο, έμεινοι άνησυχήσαν όταν έμαθαν πως... εξώκειλα και ήρθαν άρον - άρον στην Βαρσοβία για νά με νουθετήσουν! Κατά σύμπτωση, την θραδυά της άφίξεώς τους, ή διεύθυνσις της όπερας μου είχε αναθέσει ένα από τούς πρώτους ρόλους σ' α Μ π ο έ μ, έπειδή άρρώστησε ξαφνικά ένας από τούς τενόρους. Τά χειροκροτήματα με τ' α όποια υπεδέχθη τ' α κοινόν την πρώτη μου εμφάνισι αφώπλισαν τούς γονείς μου, που ήρθαν σ' α θέατρο για νά δοούν τ' α «κατάντημα» τ' α παιδιού τους. Κι' όταν συναντηθήκαμε, μετά την παράστασι, αντί νά με μαλλώ...

(Συνέχεια από τη σελίδα 69)

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΓΙΑ ΜΙΚΡΟΥΣ ΚΑΙ ΓΙΑ ΜΕΓΑΛΟΥΣ

ΤΟΥ Φ. ΣΜΙΘ

(Συνέχεια από το προηγούμενο)

Ήταν πολύ άρρωστος...

Ο Φίλιππος το καταλάβαινε...

Όσο δεν μπορούσε να πεθάνει πριν ξαναϊδή τον πάτερ 'Ιωσήφ και τον Λίλιμπελ.

"Οχι! "Οχι! Δεν θα πήγαινε πολύ ήσυχα, όση ώρα, ό ιερεύς κι' ό έπιστάτης της έκκλησίας έβρισκόντουσαν στο δωμάτιο.

"Αλλά μόλις έφυγαν, σηκώθηκε, φόρεσε τά κουρελιασμένα ρούχα του, πήρε τó κλουβί με τά ποντίκια και με όημα κλονιζόμενο, θγήκε κρυφά έξω στόν δρόμο.

"Η άχτινες του ήλιου έπεφταν φλογερές στο γυμνό κεφάλι του...

"Έκανε μερικά θήματα, αλλά αισθανόταν πώς δεν είχε δυνάμεις να προχωρήσει περισσότερο...

"Όστόσο κατέβαλε υπεράνθρωπες προσπάθειες και κινδυνεύοντας από στιγμή σε στιγμή να πέσει κάτω, άπομακρύνθηκε από την περιοχή της έκκλησίας.

"Αλλοίμονο!... Είχε χάσει πειά και τó τελευταίο του άσυλο...

"Αν ξαναγύριζε στην έκκλησία, θά τον έστελναν στο νοσοκομείο, όπου θά πέθαινε χωρίς να ξαναϊδή τον πάτερ 'Ιωσήφ και τον Λίλιμπελ.

"Ο φόβος αυτός του έδινε δυνάμεις...

"Αλλά τώρα που είχε φύγει από την έκκλησία, πώς θά τον εύρισκε ό Λίλιμπελ, πώς θά τον έβλεπε ό πάτερ 'Ιωσήφ...

"Εκεί έξω από την έκκλησία είχε πη στόν Λίλιμπελ ότι θά τον περίμενε...

"Εκεί επίσης έλπιζε ότι θά δη τον πάτερ 'Ιωσήφ... Και τώρα ;...

"Όλες αυτές ή άπογοητεύσεις ήσαν με τó παραπάνω αρκετές γιά να συντρίψουν τó παιδί που είχε υποφέρει τόσα και τόσα.

Μά ό Φίλιππος δεν κατεβάλλετο τόσο εύκολα.

Τό ψυχικό σθένος υποστήριζε τó άσθενικό εκείνο κορμί... Σκεφτόταν ότι έπρεπε ν' άνθέξει, ότι έπρεπε να νικήσει με κάθε τρόπο την άδυναμία του...

"Αν έπεφτε άναισθητος στη μέση του δρόμου, θά τον μετέφεραν χωρίς άλλο στο νοσοκομείο, όπου δεν ήθελε με κανένα τρόπο να πάη...

Τί θά γινόντουσαν τότε τά π α ι δ ι ά του πάτερ 'Ιωσήφ...

Ποίος θά φρόντιζε γι' αυτά και ποίος θά τά περιποιώταν ;

Ναι, έπρεπε να φανή γεναίος και δυνατός !

"Αν τουλάχιστον τó κοιμητήριο του 'Αγίου Ρόκου, όπου άναπαύονταν ή θεία 'Αντωνία, δεν ήταν τόσο μακριά, θά μπορούσε να πάη εκεί και να ξεπλώθη και να κοιμηθ ή ήσυχος ως ότου να γίνη καλλίτερα... "Εκεί, δεν θά τον ένωχλούσε κανείς... "Αλλά στο νοσοκομείο δεν θά πήγαινε ποτέ...

"Όταν θρέθηκε άσφαλισμένος, δηλαδή αρκετά μακριά από την έκκλησία, κάθισε γιά να άναπαυθ ή και να σκεφθ ή έπρεπε να κάνει κάτω από τó κούφωμα μιάς πόρτας. "Αλλά δεν μπορούσε να συγκεντρώσει τις

σκέψεις του. "Όλα στριφογύριζαν παράδοξα μέσα στο κεφάλι του... Τά σπίτια, τά δέντρα, τού φαινόταν ότι χόρευαν... Αισθανόταν μιά άκατανίκητη έπιθυμία να κοιμηθ ή και χωρίς να θέλη τά μάτια του είχαν κλείσει κιόλας, όταν εξαφνα άκουσε μιά θραχνή φωνή να τού λέη:

— Σήκω από κεί παιδί μου !... Δεν θά λείψεις ότι μ' έμποδίζεις να πλύνω την πόρτα μου;

"Ο Φίλιππος άνοίξε τά μάτια του και είδε μιά μασώση υπηρέτρια, ή όποία κρατούσε έναν κουβά με νερό και μιά σκούπα κι' έτοιμαζόταν να πλύνη την πόρτα.

"Σηκώθηκε κι' έξακολούθησε τόν δρόμο του σαν σε όνειρο... Τού φαινόταν πώς είχε διανύσει όλόκληρα μίλλια απ' τη στιγμή που είχε φύγει από την έκκλησία, όταν εξαφνα πρós μεγάλη του έκπληξη θρέθηκε πάλι μπρός στην έπαυλι Ντετράβ.

"Η ύψηλές θαλανιδιές που ήσαν φυτεμένες δεξιά κι' άριστερά στην πόρτα, έρριχναν πυκνή σκιά στόν δρόμο. Είχε θρέξει την νύχτα και ή άτμόσφαιρα ήταν γεμάτη από μιά γλυκειά ευωδιά...

"Όπως και την πρώτη φορά, ό Φίλιππος πλησίασε στο κάγκελλα της πόρτας και κύτταξε μέσα στόν κήπο.

"Η άδυναμία του ήταν τόσο μεγάλη, ώστε με μεγάλη δυσκολία στεκόταν όρθιος. Κάθισε λοιπόν εκεί έξω, σε μιά πέτρα, κι' άρχισε να κυττάζει μέσα. "Ένα πλήθος πουλιά φτερούγιζαν στα κλαδιά και στα φυλλώματα. "Ανάμεσα σ' αυτά, ξεχώρισε έναν καρδινάλιο κι' έναν σκώπη. Κι' άξαφνα ό τελευταίος άρχισε να κελαιόνη πρόσχαρα με φωνή κρυσταλλένια κι' άνοίγοντας τα φτερά του, πέταξε πάνω από τόν Φίλιππο...

"Ο Φίλιππος νόμισε πώς όνειρευόταν...

"Ήταν τάχα ό σκώπη, ή παλαιός του φίλος ;...

Δεν ήξερε... "Αλλά πόσο θά ήθελε να τόν άκολουθήσει στο άπειρο τού γαλαζίου ούρανο, όπου πετούσε.

Πόσο δροσερός και σκιερός ήταν ό κήπος! Τί άσπές ευωδιές που έχυνόντουσαν απ' όλα εκείνα τά λουλούδια! Πόσο έλαμπε ή χλόη από την δροσιά... Κάθε φύλλο φαινόταν άδαμαντοκόλλητο... "Ήταν άληθινός παράδεισος ό κήπος αυτός!...

"Ω! άς τόν άφηναν να μητ ή μέσα και να καθήση λίγο στη σκιά του αγαπημένου του δέντρου... Τό έβλεπε από μακριά... "Εθλεπε άκόμα και τά πρόσωπα που πηγαινοερχόντουσαν στη θεράντα της έπαύλεως... "Εκεί, πέρα, ένας κύριος μαυροντυμένος έκθεθε βόλτες με σοβαρότητα... Ποίος να ήταν τάχα ;

"Ενώ ό Φίλιππος κύτταζε πρós τά εκεί, είδε εξαφνα να παρουσιάζεται στόν κήπο μιά όλόλευκη και γοητευτική όπτασία...

"Ήταν νέα τάχα ή άγγελος ; Αύτην την έρώτη έκανε στόν έαυτό του ό Φίλιππος χωρίς να μωρή ν' ή παντήση.

"Αμέσως μιά μαύρη έτρεξε να την προύπαντή και ής προσέφερε μιά άνθοδέση από λευκά λουλούδια με κορδέλλες λευκές.

"Η νέα την πήρε κι' εδχαρίστησε τη μαύρη με μιά κνησι στοργική και χαριτωμένη.

Κατόπιν με γαλήνιο όημα, διευθύνθηκε πρós την θεράντα άκολουθουμένη από τη μαύρη κι' από έναν μεγάλο σκύλλο.

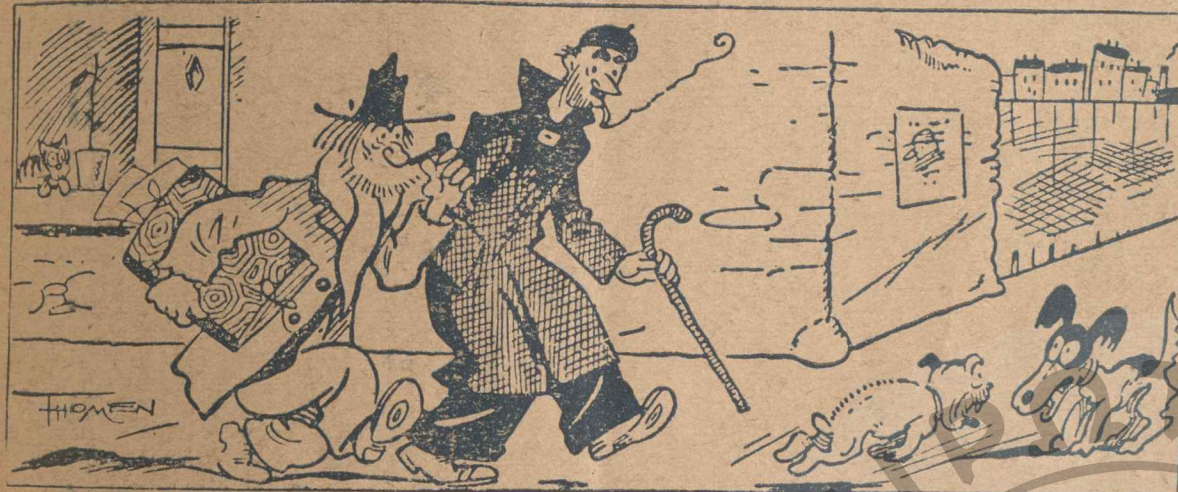
(Άκολουθεί)

Ο ΕΥΘΥΜΟΣ ΚΟΣΜΟΣ

ΚΡΙΜΑ !...

— Κυττάγε τί όραίο έργόχειρο που έκανα με τά μαλλιά του μακαρίτου του συζύγου μου...
— Είσαθε τυχερή, σείς... "Εγώ δεν θά μωρέσω ποτέ να κάνω τó ίδιο...

ΘΑΥΜΑΤΑ !...

— Άκου, φίλε μου, είμαστε την έποχή του τηλεγράφου χωρίς σύρμα, τού καπνού χωρίς νικωτή, τού καφέ χωρίς καφεΐνη...
— και τού πορτοφολιού χωρίς πεντάρα...

ΔΗΛΑΔΗ... ..

— Λοιπόν, ή 'Οδέττη και σό παντρευτήκατε και είσαθε εύτυχισμένοι ;
— Δηλαδή ή 'Οδέττη είν' εύτυχισμένη κι' εγώ παντρευτήκα...

A. Calkins

PHOTO-OFFSET
ΠΕΧΑΙΒΑΝΙΑ

Συναρπαστική, αίνιγματική και όραία, η Γαλλίς Θενιέττα Μυρέϊ Μπαλέν, πρωταγωνιστεί στο νέο φιλμ «Η Μοναχίσσα».

ΔΡΑΜΑΤΙΚΑ ΚΙ' ΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΣΑΒΙΕ ΝΤΕ ΜΟΝΤΕΠΕΝ

(Συνέχεια απ' το προηγούμενο)

Ο Μαγκλουάρ στάθηκε λίγο και μετά εξακολούθησε: «Τι να κάνεις μπροστά σε μια τόσο τρομαχτική καταστροφή;

«Από ποιόν να ζητήση την περιουσία που ο πατέρας της Μάρθας είχε αφήσει για λογαριασμό της κόρης του σπών κ. Μπερνιέρ; Ένα τέτοιο διαθήμα θα ήταν σκληρό κι ανώφελο».

Το έγκλημα που κατέστρεψε την δεσποινίδα Μπερνιέρ κατέστρεψε και την Μάρθα συγχρόνως.

«Θυμάμαι πώς μου είχατε πη άλλοτε ότι ο πατέρας της Μάρθας δεν θα μπορούσε να κάνει πειρά τίποτε για την κόρη του».

Γι' αυτό λοιπόν και σεις δεν πρέπει να θασιζέστε για να εξασφαλίσετε γαλήνια γηραιά, παρά στην πολυαγαπημένη σας Μάρθα και σε μένα. Και να είστε βέβαιη ότι εμείς οι δυο θα κάνουμε ό,τι μπορούμε για να σας προφυλάξουμε από τη φτώχεια.

Η Βερνίκη συντετριμμένη, αναπνέοντας με δυσκολία, είχε ακούσει κατάπληκτη τόν οργανοπαίχτη. Όταν ο Μαγκλουάρ τελείωσε, ψιθύρισε άργα, με φωνή που μόλις ακουγόταν:

— Κατεστραμμένες! Η κόρη του άφεντη, όπως κι' η Μάρθα μου!... Κατεστραμμένες!

«Επειτα από μια στιγμή, ξαναείπε ζωηρά:

— Κατόπιν;... Πες τα μου όλα... Αν η περιουσία της Μάρθας είναι χαμένη για πάντα, θα μπορέσω ίσως να βοηθήσω στην ανακάλυψη των άθλων που χτύπησαν τόν κ. Μπερνιέρ και μένα κι' έρριξαν στην φτώχεια τα δυο κορίτσια.

— Πώς θα μπορέσετε να το κάνετε αυτό; ρώτησε ο Μαγκλουάρ θλιβέρα.

Η Βερνίκη έπιασε το κεφάλι της με τα δυο της χέρια με μια κίνηση απελπισίας.

— Άλλοίμονο φώναξε. Δεν θα μπορέσω!... Ξέχασα πώς είμαι τυφλή.

— Βρεθήκατε αντιμέτωπη με τόν ένα από τούς δολοφόνους; ρώτησε ο Μαγκλουάρ.

— Ναι!... Δεν κοιμώμουν... Πετάχτηκα έξαφνα τρομαγμένη ακούγοντας ένα πυροβολισμό, κραυγές και θλέποντας λάμψεις φωτιάς... Αφισα άμέσως τόν περίπτερό μου για να τρέξω να δώ τι συνέβαινε...

Ένας άνθρωπος ξαλλός έδρανε από τόν διάδρομο τού δωγούσε στο γραφείο τού κ. Μπερνιέρ.

— Άνθρωπε, αν είσαι ο γιος τού κ. Μπερνιέρ, να τόν έμπο-
βοήθεια.

— Αογίσστε τότε να παλεύετε με τόν δολοφόνο;

— Ναι... ήθελε να μου ξεφύγ... Τα ρούχα του απ' τα οποία είχα γαντζωθεί έτρίζαν από τις προσπάθειές του να μου ξεφύγ. Μά, αν και ή δύναμή του ήταν διπλή από τη δική μου, δεν τόν παρατούσα...

— Καθώς παλεύατε με τόν άνθρωπο αυτό, καθώς είχατε πιασθή από τα ρούχα του, δεν αισθανθήκατε στα χέρια σας ένα πράγμα σκληρό, ένα πράγμα μεταλλικό, πάνω απ' τόν οποίο συσπάστηκαν τα δάχτυλά σας;

— Γιατί μου κάνατε αυτή την έρώτησι; ρώτησε η Βερνίκη ξανασιμμένη.

— Θα τόν μάθετε. Συγκεντρώστε πρώτα τις αναμνήσεις

Η υποέληλα με τόν 'οργανέτο

σας και απαντήστε μου.

Η τυφλή θυβίστηκε οέ σκέψεις.

— Ναι!... ναι!... είπε έξαφνα θυμάμαι... Ο δολοφόνος πά-
λευε... Σε μία στιγμή, θά μου ξέφευγε. Τα χέρια μου πιά-
στηκαν τότε από την άλυσίδα τού ρολογιού του που την
είδα να λάμπη στο γιλέκο του... κι' έπειτα...

Η Βερνίκη στάθηκε.

— Κι' έπειτα τη ρώτησε ο μονέχειρ.

— Ένας πυροβολισμός ακούστηκε. Αισθάνθηκα στο
κεφάλι ένα τρομερό χτύπημα συνοδευόμενο από δυνατό
πόννο... Ξέχασα τις αισθήσεις μου... και δεν συνήλθα παρά
σ' αυτό τόν κρεβάτι τού νοσοκομείου.

— Τότε αγνοείτε, αν τη στιγμή που πέσατε χτυπημένη
από μια σφαίρα, σάς είχε μείνει στο χέρι κάποιο μικρό κό-
σμημα που τόν άπρσπασατε απ' αυτή την άλυσίδα από
την οποία τα δάχτυλά σας είχαν πιασθή...

— Τόν άγνοώ... δεν θυμάμαι πειρά τίποτε...

— Θα σας πληροφορήσω λοιπόν εγώ πώς, όταν σάς σή-
κωσαν αναίσθητη έτοιμοθάνατη από τόν τόπο τού έγκλη-
ματος, για να σας μεταφέρουν στο περίπτερό σας, εγώ
που θρισκόμουν μόνος κοντά σας και σάς περιποιώμουν
ως δτου νάρθη ο γιατρός, θρήκα μέσα στο χέρι σας ένα
μικρό κόσμημα που τόν είχατε ξεκολλήσει χωρίς άλλο από
την άλυσίδα τού ρολογιού τού δολοφόνου.

— Ένα κόσμημα; Ένα μικρό κόσμημα; Ξαναείπε η
Βερνίκη, αφού άκουσε τόν οργανοπαίχτη με προσοχή.

— Ναι!... Ένα άληθινό έργο τέχνης, μεγάλης αξίας που
έχει επάνω σκαλισμένο ένα λιοντάρι που κρατάει στα νύ-
χια του μία πολύτιμη πέτρα, ένα σμαράγδι, επάνω στο
όποιο είναι σκαλισμένα δύο άρχικά...

— Ποιά; ρώτησε η Βερνίκη.

— Ένα Ε και ένα Ν.

— Ένα Ε και ένα Ν! φώναξε η τυφλή. Μά αυτό είναι
μια ένδειξη!...

— Βέβαια!... Μια ένδειξη, και πολύτιμη μάλλον, ή ο-
ποία μπορεί να βοηθήση στην ανακάλυψη των ενόχων.

— Αυτό τόν κόσμημα τόν παραδώσατε στη δικαιοσύνη;

— Όχι, γιατί ήθελα πριν κάνω ό,τι δήποτε, να ξέρω τη
θέλησί σας...

— Την θέλησί μου... Σχετικώς με τί;

— Άκούστε... Κάτι με κάνει να ύποπσω ότι μεσ' στο μυ-
στήριο που περιβάλλει τόν έγκλημα υπάρχει κάτι που σ' α-
τίζεται με την περιουσία της Μάρθας και με τόν πατέρα
της... Άποφάσισα λοιπόν να μην πάσω καμιά απόφασι
πριν σας συμβουλευτώ...

— Έκανες πολύ καλά, Μαγκλουάρ!... Λοιπόν, τόν έχεις
αυτό τόν κόσμημα;

— Ναι.

— Έδώ, επάνω σου;

— Ναι, μαζί με την απόδειξη τού κ. Μπερνιέρ.

— Ωραία. Θα μου τόν δώσετε οέ λίγο... Τώρα καταλα-
βαίνω ότι ή ζωή μου δεν είναι έντελως άχρηστη... Πρέπει
να έχω καλή θέλησι, δύναμι και θάρρος... Πρέπει να προ-
σπαθήσω να έκδικηθώ τόν Ριχάρδο Μπερνιέρ και τη Μάρ-
θα!... Να έκδικηθώ για όσα έχω ύποφέρει!... Για όλ' αυ-
τά πρέπει να έχω...

— Ναι!... Ναι, και ή μου γιαγιά! φώναξε η μικρή Μάρ-
θα. Πρέπει να ζήσετε για να ή άγαπήσετε και να έκδική-
σατε τόν κ. Μπερνιέρ...

Η Βερνίκη τράβηξε ή μικρούλα μέσα στην άγκαλιά
της και τη φίλησε με πάθος.

— Ναι, ναι, σ' αγαπώ, λατρεύή μου! τραύισε. Σ' αγα-
πώ με όλη μου την ψυχή.

LXXIV

Επειτα, άπευθυνομένη προς τόν Μαγκλουάρ που έτοι-
μαζόταν ν' άποσυρθ, τού είπε:

— Θα τόν ξαναπούμε αύριο. Δώστε μου όμως την από-
δειξη και τόν κόσμημα... θα τόν χρειασθώ ίσως αν ο άνακρι-

Ἡ ἀνησυχία τοῦ Ροβέρτου καὶ τοῦ Κλαυδίου μεγάλωσαν πάλι. Τὴ ἤξερε λοιπὸν ἡ Βερονίκη Σολλιέ ἡ τοῦλάχιστον τὴ ὑπόψιαζόταν γιὰ νὰ θεβαιώνη ὅτι τὸ ἐγκλημα ἦταν προμελετημένο.

— Ἀς ἐρθοῦμε τώρα στὸ σπουδαῖο σημεῖο, ἐξακολούθησε ὁ Γαβριήλ Σαθάν, δηλαδή σὲ ὅτι ἀφορᾷ προσωπικῶς ἐσάς. Σὰς θρήκαν θαρεῖα πληγωμένη, σχεδὸν νεκρὴ στὸν τόπο τοῦ ἐγκλήματος. Ποία ἦταν ἡ αἰτία τῆς παρουσίας σας ἐκεῖ;

Ἡ Βερονίκη ἀργησε λίγο ν' ἀπαντήσῃ στὴν ἐρώτησιν αὐτή, γιατί προσπαθοῦσε νὰ συγκεντρώσῃ ὅλες τὶς ἀναμνήσεις της.

Ὁ Κλαύδιος κι' ὁ Ροβέρτος προσήλωσαν στὸ ἐκφραστικὸ πρόσωπό της ματιές, στίς ὁποῖες θὰ μπορούσε νὰ νὰ διαβάσῃ κανεὶς τὴν ἀγωνία. Περιμέναν μὲ πραγματικὸ τρόμο τὴν ἀφήγησιν τῆς τυφλῆς.

— Ἀφοῦ ἔβαλα τὴν ἐγγονή μου νὰ πλαγιάσῃ καὶ τὴν εἶδα ν' ἀποκοιμείται πῆγα καὶ πλάγιασα κι' ἐγώ. Ὁ πόνος μου ὅμως γιὰ τὸ θάνατο τῆς κόρης μου δὲν ἄφηνε τὸν ὕπνο νὰ μὲ πάρῃ, καθὼς καὶ ἡ σκέψεις μου γιὰ τὸ μέλλον τῆς Μάρθας.

»Ἐξαφνα τότε, μέσα στὴ θαθεῖα σιωπῇ τῆς νύχτας, ἄκουσα μιὰ κραυγὴ, καὶ ἀμέσως κατόπιν ἕναν πυροβολισμό.

»Τρομαγμένη, πήδηξα ἀπὸ τὸ κρεβάτι μου κι' ἔτρεξα στὸ παράθυρο τῆς κάμαρῆς μου καὶ τὸ ἀνοίξα... Ἀμέσως εἶδα μιὰ λάμψιν κόκκινη πρὸς τὸ μέρος τῆς κατοικίας τοῦ ἀφέντη...

»Τὸ προαίσθημα μιᾶς μεγάλης συμφορᾶς μοῦ πέρασε ἀπὸ τὸ μυαλό. Βιαστικὰ ἔρριξα ἕνα ρούχο ἀπάνω μου, κατέβηκα κάτω, γῆγα καὶ στὴν αὐλὴ καὶ ὤρμησα πρὸς τὴν κατοικία τοῦ κ. Μπερνιέρ.

»Καθὼς ζύγωνα, εἶδα νὰ θγαίνῃ ἕνας ἄνθρωπος ἀπ' αὐτὴ, μὲ τὸ πρόσωπο μισοκρυμμένο ἀπ' ἀπ' τὰ κατεβασμένα μπόρ τῆς ρεπούμπλικας του. Ρίχτηκα ἀμέσως ἀπάνω του καὶ μὲ ὅλες μου τὶς δυνάμεις, ἄρχισα νὰ φωνάζω, ζητώντας βοήθεια.

»Καθὼς λοιπὸν ἄρχισα νὰ παλεύω μ' αὐτὸ τὸν ἄνθρωπο εἶδα ἔξαφνα τὸν ἀφέντη νὰ παρουσιάζεται στὴν εἰσοδο τοῦ σπιτιοῦ. Κλονιζόταν, ἦταν πλημυρισμένος στὸ αἷμα του κι' ἔξαφνα σωριάστηκε καταγῆς.

»Ἡ πάλιν γίνηκε τότε πῶς μανιασμένη μεταξύ ἐμένα καὶ τοῦ δολοφόνου. Ὁ θάλας πεία ὅτι ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ἦταν ὁ δολοφόνος καὶ γαντζώθηκα μὲ τὰ δύο μου χέρια ἀπὸ τὰ ρούχα του.

»Μὲ τὶς ἀπότομες κινήσεις πού ἔκανε ὁ δολοφόνος γιὰ νὰ μοῦ ξεφύγῃ, τὸ καπέλλο του ἔπεσε κάτω καὶ στὴ λάμψιν τοῦ γκαζιοῦ πού φώτιζε τὴν αὐλὴ, τὸν εἶδα... τὸν ἀναγνώρισα.

Ρίχτηκα ἀπάνω του μὲ ὅλες μου τὶς δυνάμεις

— Τὸν ἀναγνώρισα; φώναξε ὁ Δανιήλ Σαθάν, τὰπληκτος, μισοανασηκωνόμενος στὴν πολυθρόνα τοῦ νῶ ὁ Ροβέρτος κι' ὁ Κλαύδιος ἔνοιωσαν τὸ αἷμα νὰ παγώνει στὶς φλέβες τους.

— Ναι, εἶπεν ἡ Βερονίκη. Ὁ ἄνθρωπος αὐτός, ὁ δολοφόνος, εἶχε ῥθῆ πρὸ τεσσάρων ἡμερῶν στὸ ἐργασιο κι' εἶχε ζητήσῃ νὰ δῇ τὸν κ. Μπερνιέρ... Μοῦ εἶπε πῶς ὀνομαζόταν Ἀντριέν Ντῆτριχ...

— Ἀντριέν Ντῆτριχ ;... ἔσανεῖπε ὁ ἀνακριτής.

— Ναι, μοῦ εἶχε πῆ πῶς ἦταν ἀντιπρόσωπος ἐνὶ οὐμηχανικοῦ οἴκου τῆς Γενεύης.

— Ἐγινε δεκτὸς ἀπὸ τὸν κ. Μπερνιέρ;

— Ναι, τὴ δεύτερη φορὰ πού ἦρθε, γιατί τὴν πρῶτον δὲν τὸν ὄρηκε στὸ ἐργοστάσιό, κι' ἔμεινε μιὰ ὥρα περὶ που μὲ τὸν ἀφέντη, μέσα στὸ γραφεῖο του. Ὅταν ἔφυγε, καὶ καθὼς ἔκλεινα τὴν πόρτα πίσω του, ὁ ἀφέντης ἔτρεξε πρὸς ἐμένα καὶ μοῦ εἶπε μὲ μιὰ ἀσυγκράτητη γῆ : «Βερονίκη, εἶδες τὸν ἄνθρωπο πού θῆκε ἐξώ ;... μὴ ξαναμῇ ποτὲ ἐδῶ μέσα... Ποτὲ ἀκούς ; Ἀν ἔλας θῆ, ὅ,τι κι' ἂν πῇ, ὅ,τι κι' ἂν κάνῃ γιὰ νὰ φτάσῃ ἐκεῖ, ἀδιώδε τὸν κακὴν-κακὼς καὶ ἂν δὲν ἔχῃς δύναμιν νὰ τὸ κάνῃς αὐτό, ζήτησε βοήθεια !...»

— Λοιπὸν, ρώτησε ὁ ἀνακριτής, αὐτὸς ὁ ἐπισκέπτης οὗς εἶπε πῶς ὀνομαζόταν Ἀντριέν Ντῆτριχ ;

— Μάλιστα, κύριε.

— Ὁ κ. Μπερνιέρ, ὅταν σοῦ μίλησε γι' αὐτόν, δὲν τὸν ἀνέφερε μὲ κανένα ἄλλο ὄνομα ;

— Ὁχι, κύριε.

— Εἰσατε θέβαι, ὅτι ὁ ἐπισκέπτης πού τὸν ἐδιώξετε ἀπὸ τὸ κ. Μπερνιέρ εἶναι ὁ δολοφόνος μὲ τὸν ποῖον πάλαιψες ;

— Εἶμαι ἀπολύτως θέβαι.

— Ὄστε ἂν θρεθῇτε ἀντιμέτωπὴ μ' αὐτόν τὸν ἀφέντη, θὰ μπορούσατε νὰ τὸν ἀναγνώρισετε;

— Ὄ! κύριε, φώναξε ἡ Βερονίκη μ' ἀπελπισία, ἔσπετε πῶς εἶμαι τυφλὴ καὶ πῶς ἂν ὁ ἄθλιος ἦταν αὐτὴν στιγμῇ, ἐκεῖ μπροστὰ μου, θὰ ἦταν ἀδύνατον νὰ τὸν πῶ: «Νά, αὐτὸς εἶναι!»

Ὁ Δανιήλ Σαθάν ἔσκυψε τὸ κεφάλι του μ' ἀπόρρησι. Ζαλισμένος ἀπὸ τὴν ἐλπίδα τῆς ἐπιτυχίας τῆς πραγματικῆς ἐσχάσει γιὰ μιὰ στιγμὴ πῶς ἡ δυστυχισμένη γυναῖκα ἦταν τυφλὴ.

Ὁ Ροβέρτος ἀνέπνευσε τώρα ὁ Ριχάρδος, τὸν ἐδιώξε ἀπὸ τὸ ἐργοστάσιό του, δὲν εἶχε πῆ πῶς ἦταν πραγματικὰ στὴ θυρωρὸ του κι' ἡ Βερονίκη, ὁ κανὴν, ἀφοῦ δὲν ἔβλεπε πιά, δὲν τὸν γινώριζε πῶς ἕνα ψευδώνυμο πού εἶχε πάρει στὴν τύχη.

(Ἀκολουθεῖ)

Ὁ Μισέλ φήλισε βιαστικὰ τὴ γυναῖκα του ὑπὸ μάγουλο, τῆρε ἀπὸ τὴν μαγική της τὰ βιβλία πού κρατοῦσε καὶ τῆς φώναξε μὲ ζωηρότητα:

— Ἐ μπρός ! Κάνε γρήγορα... Ὅθὰ δειπνήσῃ οὐ μὲ ἀργότερα... Δὲν πρέπει νὰ χάσουμε τὴν εὐκαιρίαν... Ἐγὼ δὲ οὐ θέρεις ἀπόψε γιὰ τὴν περιφῆ μὴ ἐπιθεώρησι «Γκράν Καζινό».

Ἡ Φρανσουά ζύγισε τῆς ἀξιοπρεπὲς ὕφος καὶ τοῦ δήλωσε:

— Πφ ! Ὅλο γυνεὲς γυναῖκες !... Μὰ τὴν ἀλήθεια, φτωχὲ μου Μισέλ, δὲν ἔχεις καθόλου τὰ γούστα ἐνὸς παντρεμένου !... Ἀς, εἶναι, ἐγὼ ἀπόψε προτιμῶ νὰ ἐργασθῶ.

Ὁ Μισέλ ἔσκυψε τὸ κεφάλι καὶ δὲν ἔδωσε καμμιὰ ἀπάντησιν. Ἐξῶ, στὴν ἄκρῃ τοῦ πεζοδρομίου τοὺς περιμένε τὸ πολυτελὲς αὐτοκίνητό τους...

Τὸ νοικοκυριὸ τῶν Λοζερῶ ἦταν πράγματι, πολὺ παραδοξό. Ἐκεῖν δὲν εἶχε περάσει τὰ δεκαεφτά τῆς χρόνια. Αὐτὸς μόλις εἶχε φθάσει στὰ εἰκοσιτρία. Εἶχαν συνηθιστὴ τὸ περασμένο καλοκαίρι στὴν γοητευτικὴ παραλία τῆς Νίκαιας. Εἶχαν μιλήσει, θρήκαν ὅτι ταῖριαζαν πολὺ οἱ χαρακτήρες τους καὶ τέλος σκέφθηκαν ὅτι μπορούσαν νὰ ἐνωθοῦν.

— Θὰ εἶμαι πολὺ εὐτυχισμένη, τοῦ δήλωσε ἡ Φρανσουά, ὅταν θὰ σὲ παντρευθῶ. Σ' αὐτὸ δὲν ὑπάρχει καμμιὰ ἀμφιβολία. Μὰ δὲν νομίζεις πῶς πρέπει νὰ κάνομε δυο-τρία χρόνια ὑπομονή ; Ἐέρεις ὅτι θέλω νὰ γίνω δικηγόρος. Ἐγὼ κίλας δώσε τὶς τιμηματικές καὶ δὲν μοῦ μένουν παρὰ ἡ ἐξετάσεις γιὰ τὸ δίπλωμα καὶ ἡ ἀεία τῆς ἐξασκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματος. Ὅλα αὐτὰ, θέβαι, εἶναι μεγάλῃ φασαρία καὶ χρειάζονται μυαλό. Πῶς εἶναι λοιπὸν δυνατόν ἀφοῦ θὰ παντρευτοῦμε νὰ ἔχω τὸν νοῦ μου στὰ βιβλία ; Ἐπειτα κάθε μέρα πρέπει νὰ παρακολουθῶ στὸ πανεπιστήμιον τὶς παραδόσεις. Καὶ σοῦ ὀρκίζομαι ὅτι τίποτε, μὰ τίποτε δὲν θὰ μπορέσῃ νὰ μὲ κάνῃ νὰ ἐγκαταλείψω τὶς σπουδές μου.

Ὁ Μισέλ θρήκε πολὺ λογικὲς τὶς σκέψεις της. Μὰ ὅταν ὁ ἔρωσ τρυπώσῃ στὴν καρδιά πάντε περιπατοῦσιν οἱ συνδυασμοί. Ἐτοὶ λοιπὸν, ἕνα θράδυ πού ὁ Μισέλ κι' ἡ Φρανσουά μείναν πολλὰ ὥρα θαυμάζοντας τὸ φεγγάρι πού ἐπαίξε μὲ τὰ χρυσαφένια κύματα, ἔνοιωσαν, ὅτι δὲν μπορούσαν νὰ ζήσουν ὁ ἕνας δίχως τὸν ἄλλον. Καὶ ἡ ὡμορφὴ κοπέλλα δέχθηκε νὰ γίνῃ γυναῖκα τοῦ Μισέλ, πρὶν νὰ πάρῃ τὸ δίπλωμά της.

Οἱ γάμοι τους γίναν στὸ Παρίσι τὶς τελευταῖες μέρες τοῦ Σεπτεμβρίου. Στὶς ἀρχὲς τοῦ Ὀκτωβρίου, μὲ τὴν ἐναρξιν τῆς σχολικῆς περιόδου, ἡ Φρανσουά ἀρχισε πάλιν νὰ πηγαίνῃ κάθε μέρα στὸ Πανεπιστήμιον, ὅπως πρῶτα, σὺν νὰ μὴν εἶχε συμβῇ τίποτε τὸ ἔκτακτο. Ὅσο γιὰ τὸν Μισέλ, εὐχαριστεῖτο νὰ βοηθῇ τὴν γυναῖκα του στὶς σπουδές της.

Ἡ οἰκογενειακὴ ζωὴ τους ἦταν φυσικὰ δίχως οἰκονομικὲς στενοχώριες γιατί κι' οἱ δύο τους ἦσαν πλούσιοι.

Μὰ τὸ νοικοκυριὸ τους ἦσαν περιέργο, πολὺ περιέργο. Ἐκεῖν, ὅλη τὴν ἡμέρα θρικόταν στὸ Πανεπιστήμιον. Ἐκεῖνος στὸ ἐργοστάσιό του. Συναντιόντουσαν μόνο τὸ θράδυ στὸ τραπέζι. Μὰ καμμιὰ φορὰ, ὁ Μισέλ, πού ἦταν ξετρελλαμένος μαζί της ἔπαρνε τ' αὐτοκίνητό του καὶ πεταγόταν κατὰ τὴν διάρκειά τῆς ἡμέρας, στὸ Πανεπιστήμιον γιὰ νὰ τὴ δῇ καὶ νὰ κάνουν μιὰ μικρὴ δόλτα. Κ' ἡ Φρανσουά ὅπως τ' ἄλλα κορίτσια τῆς ηλικίας της, ἔβγαине ξεφανίζοντας χαρούμενα ἀπὸ τὴν τάξι, πετώντας στὸν ἀέρα τὸν χαρτοφύλακά της.

Μὰ καμμιὰ φορὰ, ὅταν ἦταν δύσκολα τὰ θέματα συζητοῦσε σοβαρὰ μὲ τοὺς συμφοιτητὰς της ἀδιαφορώντας γιὰ τὸν καυμένο τὸν Μισέλ πού... κορνάρει.

Τὰ βιβλία ἦταν ὁ ἐφιάλης τοῦ Μισέλ. Κάθε φορὰ πού σκεφτόταν τὴν γυναῖκα του, τὴν ἔβλεπε μ' ἕνα βιβλίο στὸ χέρι. Ἡ μόνες εὐχάριστες στιγμές τους ἦσαν τὸν ἀπρόοπτον αὐτῶν συναντήσεών τους. Ἡ Φρανσουά ἔτρεχε ν' ἀνεβῇ στ' αὐτοκίνητο, τὸν ἀγκάλιαζε καὶ τὸν φιλοῦσε, συζητοῦσε εὐθὺς μαζί του καὶ γελοῦσε σὰν μικρὸ παιδί. Μὰ στὸ σπῆτι ἔπαρνε πάλιν τὴν σοβαρότητα της καὶ τὸ ἀξιοπρεπὲς ὕφος της.

Μετὰ τὸ δειπνῶν ἡ Φρανσουά ἀπεσύρετο στὴν βιβλιοθήκη καὶ κρατώντας τὸ κεφάλι της μέσα στὰ χέρια της θυβιζόταν μέσα στὸν ὠκεανὸ τῶν σελίδων τῶν νομικῶν συγγραμμάτων. Ὁ Μισέλ μὴ ἔχοντας ὅμως πῶς νὰ σκοτῶσῃ τὴν ὥρα του διάβαζε κανένα ἀστυνομικὸ μυθιστόρημα ἢ ἔλυνε τὰ σταυρολέξα τῶν ἐφημερίδων.

Πρὸ τῆς 11ης νυκτερινῆς δὲν τοῦ ἐπιτρέπετο νὰ θυμῇ ὅτι ἦτο παντρεμένος. Ἐπρεπε ν' ἀφήσῃ ἡσυχὴ τὴν γυναῖκα του στὶς μελέτες της. Ὅταν ὅμως πλησίαζαν μεσάνυχτα καὶ ἡ Φρανσουά δὲν ἔνοιωθε νὰ ἐγκαταλείψῃ τὸ βιβλίο της, ὁ Μισέλ ἔχανε τὴν ὑπομονή του. Μὰ ἐκεῖν τὸν ἔκανε νὰ συνέλθῃ μὲ μιὰ ψυχρολουσία :

— Δὲν εἶσαι καθόλου σοβαρὸς, φίλε μου, τοῦ δήλωσε...

— Ἐ, ναι, μὰ τὴν ἀλήθεια, ὁ Μισέλ δὲν ἦταν σοβαρὸς. Δὲν μπορούσε νὰ εἶναι σοβαρὸς στὰ εἰκοσι τρία χρόνια του. Ἀγαποῦσε τὴν γυναῖκα του, μὰ ἤθελε νὰ χαρῇ τὸν ἔρωτά του μ' ὅλη τὴν τρέλλα τῆς νεότητός του. Νὰ γλεντήσῃ στὰ «μιοζικ - χῶλ» νὰ διασκεδάσῃ στὶς ἐπίσημες δεξιώσεις, νὰ ξεγυμνάσῃ τοὺς χορούς. Νὰ χαρῇ μ' ὅλους τοὺς τρόπους τὴν ὡμορφὴν γυναῖκα του.

Γι' αὐτὸ καὶ σήμερα τὸ θράδυ εἶχε κάνει τὴν ἀπόπειρά ν' ἀλλάξῃ τὴν τακτικὴ της. Προσπάθησε νὰ τὴν παρασύρῃ γρήγορα, στὸ θέατρο, πρὶν τῆς δώσης τὸν καιρὸ νὰ σκεφθῇ. Μὰ ἐκεῖν τοῦ εἶχε δηλώσει:

— Πρῶτα ἡ μελέτη κ' ὕστερα ἡ διασκεδάσις. Μισέλ. Ὅχι, δὲν θὰ πάμε ἀπόψε στὸ «Γκράν Καζινό». Μὴ ξεχνᾷς ὅτι τὸν Ἰούλιο θὰ δώσω ἐξετάσεις. Καὶ γιὰ σκέψου, τί θάσανο, νὰ μάθῃς ἀπ' ἐξῶ ὅλα αὐτὰ τὰ βιβλία. Τὸ κεφάλι μου ἔχει γίνῃ καζάνι !

Ὁ Μισέλ ὅμως εἶχε κατσοφυάσει. Οὔτε τὰ γοητευτικὰ μάτια τῆς γυναῖκάς του πού τὸν κυττοῦσαν μὲ τρυφερότητα, οὔτε τὰ οὐδύροσά της χεῖρ πού τοῦ χαμογελοῦσαν, οὔτε ἡ ἀφοσίωσί της, τὸν συγκινούσαν πιά. Ἐτοὶ κατὰ τὴν διάρκειά τοῦ δειπνοῦ δὲν ἀντὶλήλαςαν οὔτε μιὰ λέξι. Ἐπειτα ἡ Φρανσουά πέρασε στὴν βιβλιοθήκη καὶ κάθησε στὸ γραφεῖο της μπροστὰ στὰ βιβλία τῆς ἐπιστήμης της. Ὁ Μισέλ ἔσκυψε κι' αὐτὸς σὲ μιὰ ἐφημερίδα, ἀναψε ἕνα τσιγάρο κι' ἀρχισε νὰ λύνη νευριασμένος τὸ σταυρολέξο. Ἡ ὥρα πέρασε μέσα σὲ μιὰ θαθεῖα σιωπῇ.

Τέλος στὶς δέκα ὁ Μισέλ πού εἶχε πεία λύσει ὅλα τὰ σταυρολέξα κ' εἶχε διαβάσει ὅλες τὶς ἐφημερίδες, γύρισε κι' ἐκύτταξε τὴν γυναῖκα του.

— Τὴ δυστυχισμένη ! σκέφθηκε. Πόσο βασανίζεται !...

Ἐπειτα χάνοντας πεία τὴν ὑπομονή του, τὴ ρώτησε:

— Μὰ εἶναι λοιπὸν τόσο δύσκολα αὐτὰ τὰ καταραμένα βιβλία ;

— Ὁ, παραπολύ. Πρέπει νὰ τὰ ἀποστηθίσω ὅμως. Ὁ καὶ γιὰ τὴν ἐξέρεσι μὸς

έκανε σήμερα μία ερώτηση και δεν ήξερα να τ' απαντήσω.

— Και δεν σε τιμώρησε ; τη ρώτησε με μία κωμική σοβαρότητα ο Μισέλ.

— Δεν φαντάζομαι να νομίζεις ένα τέτοιο πράγμα ; Αυτό έλειψε να τιμωρήσει μία γυναίκα παντρεμένη.

— Κι' όμως εγώ αν ήμουν στην θέση του...

— "Ελα, σάπα ! "Αφησε τις ανοησίες σου ! Σοβαρέψου λίγο !... "Αφησε με να εργασθώ.

Ο Μισέλ στέναζε, άνοιξε ένα αστυνομικό μυθιστόρημα κι' άρχισε ν' αναζητά με τον ντετεκτιβ τον ένοχο. Στις έντεκα ή ώρα ο ένοχος δεν είχε βρεθεί. Μά ο Μισέλ συνέχισε το διάβασμά του αν κ' είδε ότι η γυναίκα του είχε εγκαταλείψει τη μελέτη της.

— Πάμε να κοιμηθούμε... του πρότεινε.

Ο άνδρας της όμως της έρριξε ένα αδιάφορο βλέμμα και της απάντησε:

— Μπορείς να πäs μόνη σου. "Εγώ θα μείνω μέχρι να τελειώσω το βιβλίο. "Επειτα γιά να μη σ' ανησυχώ, θα κοιμηθώ εδώ, στο ντιβάνι...

— Τρελλάθηκες, Μισέλ ! άπόρησε η γυναίκα του.

— Καθόλου. "Αρχισα να σοβαρεύομαι, Φρανσουάζ.

Σου δηλώνω μάλιστα, ότι κάθε φορά που θα κάνεις ένα λάθος στις μελέτες σου θα σε τιμωρώ εγώ αφού δεν σε τιμωρεί ο καθηγητής σου: Θα σε στέλνω να κοιμάσαι μόνη σου κι' εγώ θα μένω στη βιβλιοθήκη.

— "Αγάπη μου, του φώναξε η Φρανσουάζ κι' έκανε να τον άγκαλιάσει...

— "Αφίσε τις πονηρίες, της γκρινιάζει ο Μισέλ, μη προσπαθής να με τουμπάρης. Δεν αλλάζω γνώμη. Θα κοιμηθής μόνη σου άποψε.

Πάρε αν θέλεις συντροφιά τα βιβλία σου... "Α, από δω και πέρα θα σε προσέχω. Δεν θα κάνεις σαράντα χρόνια να πάρης το δίπλωμά σου... Πρέπει να πετύχης στις εξετάσεις σου. "Ετσι θα ήσυχάσω από τις μελέτες σου και τότε θα καταλάβω κι' εγώ ότι παντρεύτηκα μία γυναίκα. Καλή νύχτα, χρυσή μου Φρανσουάζ !...

Η γυναίκα του τον κύτταξε κατάπληκτη, μη ξέροντας αν μιλάει σοβαρά ή αν άστεϊεύεται. "Επειτα στέναζε σαν κοριτσάκι που το στενοχώρησαν με τις παρατηρήσεις τους και πήγε να κοιμηθής στην κάμαρά της. Στην πόρτα όμως στάθηκε, γύρισε κ' είπε στον Μισέλ με δάκρυα στα μάτια:

— Σου όρκίζομαι, ότι θα πάρω το δίπλωμά μου το γρηγορότερο. Δεν θα σου δώσω άλλοτε την άφορμή να μου στερήσης την συντροφιά σου... γάδισε !

Ο Μισέλ δεν θύμωσε.

— Καλά, είπε. "Αφού προτιμάς το δίπλωμά σου από μένα, αύριο, πρωτ - πρωτ, θα φύγω γιά το Λονδίνο και θα λείπω αρκετόν καιρό...

Η Φρανσουάζ ανησούχησε... τρόμαξε...

— Λες ψέματα ! φώναξε.

— "Οχι, μικρούλα μου, λέω αλήθεια. "Αφού προτιμάς το δίπλωμά από την άγάπη μου, τί να κάμω μένοντας κοντά σου ; Σου φτάνει και σου περισσεύει ο καθηγητής του Διεθνούς Δικαίου, εκείνος ο γελοίος με την έκτυφλωτική φαλάκρα...

Η Φρανσουάζ κατατρόμαξε.

— Μισέλ... Μισέλ, στάσου ! φώναξε. Δεν θέλω να σε χάσω, άγάπη μου. Στάσου !... Κύτταξε τί θα κάμω...

Και γρήγορα - γρήγορα, άδιστακτα, έτρεξε στη βιβλιοθήκη, πήρε τα νομικά της συγγράμματα, τα φορτώθηκε φοιριόζικα κι' έτρεξε στην κουζίνα.

— Μισέλ, ίκέτευσε τον άνδρα της, Μισέλ έλα μαζί μου.

— Τί πäs να κάμης ; άπόρησε ο Μισέλ. Θα μεταφέρω το σπουδαστήριό σου στην κουζίνα τώρα ;

— "Οχι, Μισέλ, όχι, άγαπημένε μου. Παραιτούμαι του διπλώματος. Και τα βιβλία... τα βιβλία θα τα κάψω !...

Τό είπε και τό έκαμε. Τό τζάκι της κουζίνας έκαιγε

ΕΚΛΕΚΤΕΣ ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙΣ

ΓΑΛΛΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ

ΤΟΥ ΡΑΝΤΙΣΜΠΟΥ

Ο ΜΕΝΕΞΕΣ

Όταν του Κάμπου ή ώραία θεά, πώγει τα λούλου (παίδια)

εγέννησε το Μενεξέ, με τη χλωμή την όψη,

και τη θαθεία του μυρωδιά,

και τη λεπτή του κόψη,

και τουδωσε τη ζηλευτή της πεταλούδας όμορφή,

κι' έπάνω από τα φύλλα του, του σκόρπισε περίοια,

τά πιο γλυκά του χρώματα, με τέχνη γυναικεία,

μ' άγάπην τον άρώτησε: «Ακόμα τί μπορώ

να πάρω άπ' τα πλούσιά μου τριγύρω σου θαύματα,

και να στο δώσω στέλσιμα, παιδί μου τρυφερό,

να σ' έχη ή γή καμάρι της μέσ' σε λουλούδια γλυτά;

— «Λίγο χορτάρι, μάνα μου, της είπε τ' άνθος πεταλού,

— «Τότε εκείνος στήριξε το τύμπανό του στο άριστερό

του πόδι κ' εξακολούθησε να χτυπά. "Ενας γρεναδιέ-

ρος θέλησε να τον πάρη και να τον μεταφέρει στο νοσο-

κομείο. Μά το παιδί του απάντησε: «"Αφησέ με και

έδώσε έναντιόν του έχθρού. Κάμε το καθήκον σου...

"Όσο γιά μένα, δεν θα πάψω να κάνω το δικό μου ως

όπου να πεθάνω !»

Και, πραγματικά, εξακολούθησε να χτυπά έφοδο,

ός ότου, εξατλημένος άπ' την αίμορραγία, έπεσε κά-

τω νεκρός.

»Αυτή ή άφοσίωσις, αυτός ο ήρωϊσμός, ήσαν άποτε-

λέσματα του έθνουςισμου που προκαλούσε ο άρχι-

στράτηγος, ο όποιος, άδίκαια, ώδηγούσε τους γεν-

ναίους μας στη νίκη του...Ο γενναίος, ο μεγάλος λοιπόν

άρχιστράτηγος, μάς στέλνει πρός έσας γιά να σäs έκ-

θλώσθ την έκτίμησι που έχει πρός το λαό της γής, ο

όποιος μόνος έμεινε έλεύθερος, άνάμεσα στην παγκό-

σμιο δουλεία...

— Θεέ μου ! Ποιός καινούργιος ήλιος λάμπει σήμερα

στην "Ελλάδα ! φώναξε ο γερο-μπέης. "Αντιπρόσωπος

του Βοναπάρτη στη Μάνη !... Αί !όνιοι νήσοι στην κα-

τοχή των Γάλλων !... "Α ! πέστε στον έλευθερωτή της

"Ιταλίας ότι οι Μανιάτες δεν περιμένουν, παρά την έμ-

φανή του στον τόπο τους, γιά να όρμήσουν έναντιόν

των τυράνων, οι όποιοι, πριν από τέσσερες αιώνες, βα-

σάζουν την "Ελλάδα. Πές του ότι οι άπόγονοι των

Σπαρτιατών θα συναγωνιστούν τους Γάλλους στην άπε-

λευθέρωσι όλων των λαών της "Ανατολής.

ΤΟ ΔΙΑΒΑΣΜΑ ΣΤ' ΑΣΤΕΡΙ

— « Πάμε, παιδί μου, έφυγαν οι

Και θα κρυώσης έξω, είναι άρ-

"Αρχίζει τώρα κρύο στο περι-

Και πέφτει μία δροσιά σιγά-σι-

Μά τί στηλώνεις έτσι τη ματιά σου

Σάν κάτι να ζητάς στον ύπνο;

Δεν ήμπορείς να δής, τί όόηται

"Απλώσ' ή Νύχτα πέπλο σκοτει-

— «Μου είπες, τίς άλλες πάλι

Παντού, μπορεί κανείς να δή-

Τ' όνομα του Θεού με δίχως κα-

Γιά τουτό μέσα σ' άστρα τό

— Είναι γραμμένο σ' όλη μας τη

Γ' άγιο όνομά του" μην άνησυ-

Μά δεν μπορεί κανείς να τό

παρά με τ' άύλα μάτια της νύ-

ακόμα.

Η Φρανσουάζ άρχισε να μι-

τους τόμους έναν - έναν στη φ-

Ο Μισέλ δεν πίστευε στα μά-

του.

Σε κάθε τόμο που έπεσε

φλόγες, άναστέναζε δυνατά,

νάφευγε κάποιο θάρος από την καρδιά του.

Σε λίγο ή Φρανσουάζ είχε τελειώσει.

"Αντίο νομική έπιστήμη, αντίο δίπλωμα !...

Γύρισε με τα μάτια θουρκωμένα και κύτταξε τον δ-

δρα της.

— Μισέλ !...

Ο Μισέλ είχεν επίσης συγκινηθής θαθεία,

— Φρανσουάζ !... Τώρα πειά είσαι δική μου.

— Ναι, Μισέλ.

— Θαι, Μισέλ.

— Και θα δώσης, εξετάσεις στον έρωτα... Και

πάρης από μένα το δίπλωμά σου: δίπλωμα καλής

ζύγου...

— Ναι, Μισέλ.

— Πάμε λοιπόν να πλαγιαίσουμε, μικρούλα μου. Έ-

δική μου. Νίκησα την Θέμιδα !...

"Αγκαλιάστηκαν και τράθηξαν γιά την κρεββατι-

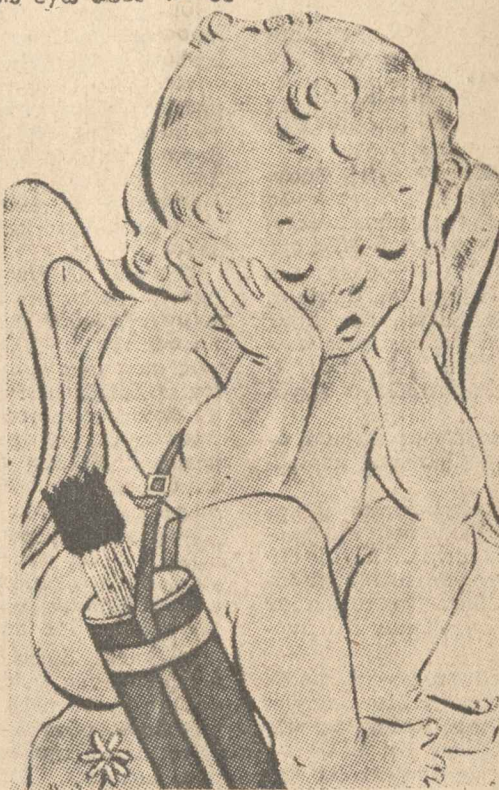
μαρά τους.

Στό τζάκι ο τελευταίος τόμος του «Διεθνούς

καίου» καιγότανε και τριζοβολούσε, σαν να διεμα-

ρετο. "Αλλά ποιός τον άκουγε πειά...

ΡΟΖΕ ΡΕΖΙ

ΑΠΟ ΕΝΑ ΣΠΑΝΙΟ ΒΙΒΛΙΟ

Ιστορία της Ελλάδας

Πώς είδαν την 'Ελλάδα κατά τὰ ἔτη 1797 καὶ 1798 οἱ Μα-
νιαῖτες τῆς Κορινθίης Δήμος καὶ Νικόλας Στεφανόπουλος

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγούμενου)

— Ποιός θά μπορούσε, εξακολούθησε ο Νικόλας Στε-

φανόπουλος, ἔστω κι' αν εἶχε τὴν πὶο δυνατὴ μνήμη, νὰ

ἀνακαλέσῃ ὅλους τοὺς ἡρώισμούς καὶ τίς ἀνδραγα-

θίας ποὺ λάμπρυναν καὶ δόξασαν τὴ στρατιὰ τῆς 'Ιτα-

λίας ; 'Υπῆρχαν σ' αὐτὴν ἥρωες, ἀκόμα καὶ μικρὰ παι-

διά... Στὴ μάχη τοῦ 'Αρκοῖ, ἕνας τυμπανιστὴς ποὺ δὲν

ἦταν οὐτὲ δώδεκα χρόνων, ἐνῶ χτυποῦσε ἔφοδο, χτυπή-

θηκε ἀπὸ ἕνα οὐδούζι, ποὺ τοῦ ἔλυνε τὸ δεξιὸν πό-

δι. Τότε ἐκεῖνος στήριξε τὸ τύμπανό του στὸ ἀριστερό

του πόδι κ' εξακολούθησε νὰ χτυπά. "Ενας γρεναδιέ-

ρος θέλησε νὰ τὸν πάρη καὶ νὰ τὸν μεταφέρῃ στὸ νοσο-

κομείο. Μά τὸ παιδί τοῦ ἀπάντησε : «"Αφησέ με καὶ

ἐδώσε ἑναντιόν τοῦ ἐχθροῦ. Κάμε τὸ καθήκον σου...

"Όσο γιά μένα, δὲν θὰ πάψω νὰ κάνω τὸ δικό μου ως

ὅπου νὰ πεθάνω !»

Καί, πραγματικά, εξακολούθησε νὰ χτυπά ἔφοδο,

ὅς ὅτου, ἐξαντλημένος ἀπ' τὴν αἰμορραγία, ἔπεσε κά-

τω νεκρός.

»Αὐτὴ ἡ ἀφοσίωσις, αὐτὸς ὁ ἡρωϊσμός, ἦσαν ἀποτε-

λέσματα τοῦ ἐθνουςισμοῦ ποὺ προκαλοῦσε ὁ ἀρχι-

στράτηγος, ὁ ὁποῖος, ἀδίκαια, ὡδηγοῦσε τοὺς γεν-

ναίους μας στὴ νίκη του...Ο γενναῖος, ὁ μεγάλος λοιπόν

ἀρχιστράτηγος, μάς στέλνει πρὸς ἑσας γιά νὰ σäs ἐκ-

θλώσθ τὴν ἐκτίμησι ποὺ ἔχει πρὸς τὸ λαὸ τῆς γῆς, ὁ

όποιος μόνος ἔμεινε ἐλεύθερος, ἀνάμεσα στὴν παγκό-

σμιο δουλεία...

— Θεέ μου ! Ποιός καινούργιος ἥλιος λάμπει σήμε-

ρα στὴν "Ελλάδα ! φώναξε ὁ γερο-μπέης. "Αντιπρόσωπος

τοῦ Βοναπάρτη στὴ Μάνη !... Αἱ !όνιοι νῆσοι στὴν κα-

τοχὴ τῶν Γάλλων !... "Α ! πέστε στὸν ἐλευθερωτὴ τῆς

"Ιταλίας ὅτι οἱ Μανιάτες δὲν περιμένουν, παρά τὴν ἐμ-

φανή τοῦ στὸν τόπο τους, γιά νὰ ὀρμήσουν ἑναντιόν

τῶν τυράνων, οἱ ὁποῖοι, πρὶν ἀπὸ τέσσερες αἰῶνες, βα-

σάζουν τὴν "Ελλάδα. Πές του ὅτι οἱ ἀπόγονοι τῶν

Σπαρτιατῶν θὰ συναγωνιστοῦν τοὺς Γάλλους στὴν ἀπε-

λευθέρωσι ὅλων τῶν λαῶν τῆς "Ανατολῆς.

Οἱ ἀπεσταλμένοι τοῦ Βοναπάρτη, ἀφοῦ διηγήθηκαν

ὅλες τίς ἀνδραγαθίας τῆς στρατιᾶς τῆς 'Ιταλίας, ἐξέ-

χίδα του.

»Ο Θεὸς νὰ ἔδινε νὰ μὴν εἶχε πάει κανεὶς ἀπὸ τοὺς

Μανιάτες στὸ τραπέζι αὐτό ! Μερικοὶ μάλιστα, σάν νὰ

ὕπνωσάντηκαν κατὶ, ἤθελαν νάρνηθοῦν νὰ δεχτοῦν τὴν

πρόσκλησί του.

— »Τί κοινόν, ἔλεγαν, ἔχουμε ἐμεῖς με τὸ ναύαρχο

τοῦ μεγαλειτέρου τυράννου τῆς γῆς ; Τί μάς θέλει ;

Τί ὠφελεῖ αν ἔδωξε τοὺς "Αλβανούς, ἀφοῦ οἱ ἀδελφοί

μάς εξακολουθοῦν νὰ εἶνε ὑπὸ τὸ ζυγὸ τοῦ Σουλτάνου ;

Ο πασὰς ζητᾷ τὴ φιλία μας ; "Ας γίνει πρῶτα ὁ ἱ-

διος ἐλεύθερος καὶ ἂς ἐλευθερώσῃ κατόπιν ὅλους τοὺς

κατοίκους τῆς "Ελλάδος. "Ὡς τότε δὲν πρέπει νὰ δε-

χτοῦμε τίποτε ἐκ μέρους του. Τὰ φαγητὰ ποὺ θὰ μάς

προσφέρῃ θὰ εἶνε ἴσως δηλητηριασμένα...

»Αὐτὰ τὰ λόγια, ποὺ τοὺς ὑπηγόρευσε ἡ φρονιμάδα

ἐπιδοκιμασθήκαν ἀπ' ὅλους. Μά δυστυχῶς μήτε στὴ

μέσῃ ὁ Μαυρογένης, ὁ δραγουμάνος τοῦ Καπετάν πα-

σὰ, μάς θεοβαίωσε πὼς ἡ προθέσις τοῦ ἀφέντη τοῦ ἦσαν

ἀγαθὲς καὶ μάς ἔκανε νὰ δεχτοῦμε τὴν πρόσκλησί του...

»Κατὰ τὴ διάρκειαν τοῦ γεύματος, ἦρθε ἡ κουβέντα

καὶ στὴ διακυβέρνησι τῆς Μάνης. Τότε ὁ πασὰς πέταξε

τὴ μάσκα του καί, με φωνὴ ἀγέρωχη καὶ ὑπουλή, εἶπε:

— »Αὐτὴ ἡ δὴθεν κυβέρνησις δὲν μπορεῖ νὰ ὑπάρχῃ

πειὰ σὲ μίαν χώρα ἐξ ὁλοκλήρου ὑποταγμένη στὸν ἀφέν-

τή μου. Ο ἀφέντης μου δὲν θέλει νὰ θίγῃ τὴν ἐλευθε-

ρία σας, μά ἐνδιαφέρεται πολὺ νὰ ἔχῃ ὑπηκόους ἀνθρώ-

πους σάν ἑσας. Ἡ περηφάνειά σας ὅμως, ἡ ἀπομόνωσί

σας, ἡ δὴθεν ἀνεξαρτησία σας εἶνε προσβλητικὴ γιά

τὸν ἀφέντη μου καὶ κακὸ παράδειγμα γιά τοὺς ἄλλους

λαούς... Πρέπει ν' ἀναγνωρίσετε τὸν μονάρχη ποὺ βα-

σιλεύει σ' ὅλη τὴν "Ελλάδα, νὰ τοῦ πληρώσετε ἕνα φό-

ρο, ἀλλοιῶς...

»Οἱ ἀρχηγοὶ τῶν Μανιατῶν, ἀκούγοντας αὐτὰ τὰ λό-

για, ἔβριζαν στὸν Καπετάν πασὰ βλέμματα κεραυνο-

δνομα του πατέρα του...

Η "Ελλη έφριξε στην Μαριάννα ένα θλέμμα θαθείας εύνγνωσούνης. Αυτό που έτρεμε πρό πάντων ήταν μήπως ο Ριχάρδος Μάρκχαμ μάθη το όνομα του πατέρα του παιδιού της.

— "Ελλη, είπε την στιγμή εκείνη ο Ριχάρδος, ξέρω τὰ πάντα. Ήμουν στην πόρτα του δωματίου σου, όταν διηγώσουν στον πατέρα σου την θλιβερή ιστορία σου. Δεν μπήκα μέσα γιατί θεωρούσα ακατάλληλη την στιγμή για να σ'ε διακόψω. Τώρα όμως, που τὰ ξέρω όλα, αισθάνομαι μεγαλύτερη άφοσίωσι για σένα, "Ελλη, και σ'έκτιμω περισσότερο...

— "Αλλά ο κόσμος τί θα πη όταν με δη με παιδι στην άγκαλιά μου ;

— "Ο κόσμος δεν φάνηκε εύνγενής σε σένα, "Ελλη, είπε ο Ριχάρδος, και άς πη ό,τι θέλει. Θά ήταν ενάντιο προς την φύσι, άσπλαγχνο, σκληρό, να χωριστή μία μητέρα άπ' το παιδί της...

— "Αλλά ή θλιβερή θέσις μου δεν πρέπει να ταραξη την ήσυχία σου, Ριχάρδε, είπε ή "Ελλη, και ευχαρίστως θα δεχόμουν να πάω να κατοικήσω μόνη μου σ' ένα δωμάτιο...

— "Ελλη, αν εσύ κι' ο πατέρας σου δεν θαρεθήκατε την μονότονη ζωή που κάνετε στο σπίτι μου, θα εξακολουθήσετε να μένετε εδώ, άδιαφορώντας για τους ανθρώπους, τους όποιους θ' αφήσουμε να λένε ό,τι θέλουν...

— "Η ύπεροχη καρδιά σου, Ριχάρδε, θρίσκει δικαιολογίες για όλες τις αγαθοεργίες σου, είπε ή "Ελλη. Καί λέγοντας τὰ λόγια αυτά κατάθρεχε με φιλήματα και με δάκρυα το παιδί της.

Εκείνη την στιγμή, το θρέφος ξύπνησε χαμογελαστό και ή "Ελλη το έσφιξε τρυφερώτερα στην άγκαλιά της.

Ο Γκρήνθουδ θρισκόταν στο γραφείο του. Ήταν ή ίδια ημέρα που το παιδί της "Ελλης είχε αποδοθη στη μητέρα του.

Ο Γκρήνθουδ έτοιμαζε μία άγόρευσι που θα την έφωνούσε κατά την έναρξί των έργασιών της Βουλής.

Εξαφνα μπήκε μέσα ο Λαφρέρ και του είπε κάτι.

Ο ύπνρέτης θυήκε άμέσως έξω και σε λίγο ξαναγύρισε, φέρνοντας μαζί του την Μαριάννα.

Όταν ή Μαριάννα έμεινε μόνη με τον Γκρήνθουδ, του είπε χωρίς περιστροφές:

Ο κ. Μονρόυ και ή κ. Μάρθα έμαθαν πώς ή κ. "Ελλη έχει παιδί... Τώρα μάλιστα ή κ. "Ελλη έχει το παιδί κοντά της. Ο κ. Ριχάρδος της το επέτρεψε αυτό.

— Πώς ! φώναξε ο Γκρήνθουδ με τρόμο. Το παιδί θρίσκει στο σπίτι του Ριχάρδου ;... Καί ξέρουν ποιός είναι ο πατέρας του παιδιού ;

— "Όχι, ή κ. "Ελλη και ο γιατρός το κράτησαν αυτό μυστικό...

Η Μαριάννα διηγήθηκε τότε στον Γκρήνθουδ όλα τὰ θλιβερὰ περιστατικά που διαδραματίστηκαν στο σπίτι του Ριχάρδου Μάρκχαμ και τὰ όποια ξέρουν ήδη οι άναγνώσταί μας.

Ο Γκρήνθουδ, άφου την άκουσε, έσκυψε το κεφάλι του και ύποκρίθηκε, ότι διαθάζει με προσοχή μερικά έγγραφα, κατόπιν δέ έφερε για μία στιγμή το μαντήλι του στο πρόσωπό του.

Η Μαριάννα, όπως είπε κατόπιν στην "Ελλη, ύπωψίσθηκε ότι εκείνη τη στιγμή σκούπισε μερικά δάκρυα που κύλισαν άπ' τὰ μάτια του. Κατόπιν χτύπησε ένα κουδούνι και φώναξε τον ύπνρέτη του. Όταν ο Λαφρέρ μπήκε μέσα, ο Γκρήνθουδ του είπε:

— Να πäs άμέσως στο σπίτι του γιατρού Ουέντγουώρθ, να του δώσης τις πενήντα αυτές λίρες εκ μέρους μου και να του πης ότι του στέλλω αυτό το δώρο ως έλάχιστο δείγμα της εύνγνωσούνης μου για τις περιποιήσεις του προς το θρέφος κι' ότι ελπίζω πώς δεν θα πη σε κανένα το όνομα μου.

Ο Λαφρέρ πήρε τὰ χρήματα κι' έφυγε. Τότε ο Γκρήνθουδ είπε στην Μαριάννα:

— Να πης στην δεσποινίδα Μονρόυ ότι έλαθα τὰ μέτρα μου για να κρατήση ο γιατρός το μυστικό.

— Δεν θα το ξεχάσω, άπάντησε εκείνη φεύγοντας.

Όταν έκλεισε ή πόρτα πίσω της, ο Γκρήνθουδ σωριάστηκε στην πολυθρόνα του, τραυλίζοντας:

— Το παιδί μου στο σπίτι του Ριχάρδου Μάρκχαμ... Στο σπίτι του...

ΙΑ'

ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΤΗΣ ΤΥΧΗΣ

Κατά τις τρεις το άπόγευμα, ο κόμης Ουάιντ έφθασε στο μικρό μέγαρο της ώραιας "Αρτέμιδος λινγκτον. Η γήσσσα δέχθηκε τον φίλο της στο σαλόνι αλλά με μεγάλη της έκπληξι πρόσεξε, ότι ο κόμης έρόταν πολύ ψυχρά ό' αυτήν...

— "Αρτεμις, της είπε σε λίγο, έμαθα την γενναίωσιν σου προς τον σερ Ρούπερτ "Αρμπορουγκ... Τού έστειλες χίλιες λίρες... Δεν ξέρω πώς, αυτό έγινε να στο στα μέλη της λέσχης μου και δεν έχω καμιά άνοιθεσι να γίνω ο περίγελως όλων...

— Κύριέ μου, του άπάντησε ή "Αρτεμις, σοφά άρνουός ότι έστειλα αυτό το ποσόν στον σερ Ρούπερτ για να τον άπαλλάξω από μία τρομερή οικονομική τυχωρία.

— Θα ήταν άγενές εκ μέρους μου να σου ύπερβάλω από που προέρχονται τὰ χρήματα, τὰ όποια έστειλες να σου δώσω... "Αλλά άς πάμουν πια ή ζήτησεις... "Ότι έγινε έγινε και δεν μπορεί να θωθή... Μά, έπειτα άπ' αυτό, είναι άνάγκη να γινώσκουμε, "Αρτεμις.

— Το λάθος μου είναι λοιπόν τόσο άσυγγάρτο, ότι ή γήσσσα, της όποιας τὰ μάτια πλημμύρισαν δάκρυα.

— Κανένας άνθρωπος που σέβεται τον εαυτό του ή μπορεί ν' άνέχεται να γίνεται ο περίγελως των άλλων είπε ο κόμης.

— "Αλλά από που το μάθατε ; ρώτησε ή "Αρτεμις.

— "Απλούστατα, ή κ. "Αρμπορουγκ, είπε γελώντας, έμαθα όπως κι' ο πατέρας του κι' ο παππός του και ο πατέρας του παππού του. Το πολύ - πολύ να λαχταρούσε ν' άποχτήση κι' αυτός κάποτε μία λουρίδα γής δική του για να νάχη που να στηρίξη τὰ γεράματα του. "Ακόμα μπορεί να άναμειώσεται να παντρευτή κι' αυτός μία ρουμανή έτσούπρα ν' άποχτήση άποχτήσας και να ζήση τὰ ύπόλοιπα χρόνια της ζωής του, νοικοκύρης και οικογενειάρχης.

Μα να όμως που το ροιζικό του, άλλα έπαυσε. Ήταν γραστό του να θυγή άπ' την άράνεια, να δοξασθή, να φθάση εκεί που ποτέ του δεν το άνειρευότανε. Η ζωή πής και τον θρίκε, όταν ύπνρεπυσε τη θητεία του στο πρώτο σύνταγμα.

— "Ενα μεσημέρι που πήγαινε με την καραβάνα στο χέρι να πάρη συστάσι, ύποπυροφρήθηκε ότι ο λόχος του θα έκαίε άγώνες δρόμου.

— Δηλαδή ; ρώτησε. Τί πάει να πη αυτό ;

— Πάει να πη, του εξήγησαν, πώς θα παρατρέψουμε κι' όποιος έρθη πρώτος θα είναι ο νικητής του λόχου, ο καλλίτερος.

Αυτός ή δυο λέξεις: ο «νικητής», ο «καλλίτερος» τον γαλθάνισαν. Μαρξό σαν καλή είναι αυτή ή δουλειά σκέφθηκε, δεν δοκιμάζω κι' εγώ... Έτσι για γούστο ; τί έχω να χάσω ;...

Τράβηξε γραμμή και θρήκε τον λοχαγό.

— Θέλω να τρέξω κι' εγώ με τους άλλους.

— Τώρα πεί είναι άργά. Ο κατάλογος έγινε. "Αλλη φορά.

Ο "Αρβανίτης όμως επέμεινε και ο λοχίας άναγκάστηκε να ύποχωρήση.

— "Αρβανίτης όμως επέμεινε και ο λοχίας άναγκάστηκε να ύποχωρήση.

— "Αρβανίτης όμως επέμεινε και ο λοχίας άναγκάστηκε να ύποχωρήση.

— "Αρβανίτης όμως επέμεινε και ο λοχίας άναγκάστηκε να ύποχωρήση.

— "Αρβανίτης όμως επέμεινε και ο λοχίας άναγκάστηκε να ύποχωρήση.

— "Αρβανίτης όμως επέμεινε και ο λοχίας άναγκάστηκε να ύποχωρήση.

— "Αρβανίτης όμως επέμεινε και ο λοχίας άναγκάστηκε να ύποχωρήση.

(Ακολουθεί)

ΠΟΡΤΑΙΤΑ ΤΩΝ ΑΘΛΗΤΩΝ ΜΑΣ

ΚΩΣΤΑΣ ΑΡΒΑΝΙΤΗΣ

ΙΔ'

Η ιστορία του άθλητου Κώστα "Αρβανίτη είναι άπό τις πιο ένδιαφέρουσες. Υπήρξε έποχή που ο συμπαθής αυτός δρομέας ήμιανοχής δεν είχε ιδεάν από άθλητικούς άγώνες, δεν τον ήξερε. Στις Κουκουθόουνες έπαιον κατοικοίς, ο μόνος άθλητισμός που είχε κάποια άνοιθεσι εκεί ήταν το πετροβόλημα των κατοικιών που άναμειώσεται άπ' το κοπάδι και το λαχανιασμένο πείσω πίσω άπ' το μούλαρι που το χτύπησε ή μυίγα και πήρε τὰ θυνά. Ο "Αρβανίτης ήταν χωρικός. Καλό παιδί, φρόνιμο, δουλετής, μεροκαματιάρης, δεν ήξερε τίποτε άλλο εκτός από τη γή: Νά τη σκάση για να θγαζή τὰ μαμά του. Από μικρός ειδικεύθηκε στην κτηνοτροφία. Στην άρχή δούλευε στ' άμείλια του χωριού και στα μεγάλα πελάτια και κέρδιζε όσα χρειαζόνταν για να συντηρηται αυτός και ή χήρα μάνα του. Η ζωή του ήταν ήρεμη, ήσυχη, χωρίς καμιά άνησυχία, χωρίς καμιά φιλοδοξία.

Δεν περίμενε τίποτα άπ' το μέλλον του, τούλάχιστον δεν περίμενε τίποτα το πνυδοίο. Ηξερε καλά πώς θα περνούσε τη ζωή του πάνω στην άβίνα, δουλεύοντας τη γή με την όποια ήτανε δεμένος, δουλεύοντας όπως κι' ο πατέρας του κι' ο παππός του και ο πατέρας του παππού του. Το πολύ - πολύ να λαχταρούσε ν' άποχτήση κι' αυτός κάποτε μία λουρίδα γής δική του για να νάχη που να στηρίξη τὰ γεράματα του. "Ακόμα μπορεί να άναμειώσεται να παντρευτή κι' αυτός μία ρουμανή έτσούπρα ν' άποχτήση άποχτήσας και να ζήση τὰ ύπόλοιπα χρόνια της ζωής του, νοικοκύρης και οικογενειάρχης.

Μα να όμως που το ροιζικό του, άλλα έπαυσε. Ήταν γραστό του να θυγή άπ' την άράνεια, να δοξασθή, να φθάση εκεί που ποτέ του δεν το άνειρευότανε. Η ζωή πής και τον θρίκε, όταν ύπνρεπυσε τη θητεία του στο πρώτο σύνταγμα.

— "Ενα μεσημέρι που πήγαινε με την καραβάνα στο χέρι να πάρη συστάσι, ύποπυροφρήθηκε ότι ο λόχος του θα έκαίε άγώνες δρόμου.

— Δηλαδή ; ρώτησε. Τί πάει να πη αυτό ;

— Πάει να πη, του εξήγησαν, πώς θα παρατρέψουμε κι' όποιος έρθη πρώτος θα είναι ο νικητής του λόχου, ο καλλίτερος.

Αυτός ή δυο λέξεις: ο «νικητής», ο «καλλίτερος» τον γαλθάνισαν. Μαρξό σαν καλή είναι αυτή ή δουλειά σκέφθηκε, δεν δοκιμάζω κι' εγώ... Έτσι για γούστο ; τί έχω να χάσω ;...

Τράβηξε γραμμή και θρήκε τον λοχαγό.

— Θέλω να τρέξω κι' εγώ με τους άλλους.

— Τώρα πεί είναι άργά. Ο κατάλογος έγινε. "Αλλη φορά.

Ο "Αρβανίτης όμως επέμεινε και ο λοχίας άναγκάστηκε να ύποχωρήση.

— "Αρβανίτης όμως επέμεινε και ο λοχίας άναγκάστηκε να ύποχωρήση.

— "Αρβανίτης όμως επέμεινε και ο λοχίας άναγκάστηκε να ύποχωρήση.

— "Αρβανίτης όμως επέμεινε και ο λοχίας άναγκάστηκε να ύποχωρήση.

— "Αρβανίτης όμως επέμεινε και ο λοχίας άναγκάστηκε να ύποχωρήση.

— "Αρβανίτης όμως επέμεινε και ο λοχίας άναγκάστηκε να ύποχωρήση.

— "Αρβανίτης όμως επέμεινε και ο λοχίας άναγκάστηκε να ύποχωρήση.

— "Αρβανίτης όμως επέμεινε και ο λοχίας άναγκάστηκε να ύποχωρήση.

— "Αρβανίτης όμως επέμεινε και ο λοχίας άναγκάστηκε να ύποχωρήση.

— "Αρβανίτης όμως επέμεινε και ο λοχίας άναγκάστηκε να ύποχωρήση.

— "Αρβανίτης όμως επέμεινε και ο λοχίας άναγκάστηκε να ύποχωρήση.

[Η ζωή τού, ή δρᾶσις του, τὰ δνειρά του]

σιγά να «λύνονται» να κάνουν μεγάλες δρασκειλίες.

Έτσι ο άγώνας πήρε μία θεαματικότητα άνέλπιστη. Οι άξίωματικοί και οι άλλοι στρατιώτες άραδιασμένοι γύρω άπ' τον χώρο, όπου αγωνίζονταν οι φαντάροι παρακολουθούσαν με έξαιρετικό ένδιαφέρον. Φώναζαν, παραινούν, χειροκροτούσαν, φανάτιζαν τους συναγωνιζόμενους. Μπροστά ο "Αρβανίτης, λίγο πίσω του οι άλλοι, τρέχανε με όλες τους τις δυνάμεις. Ξαφνικά ο πρωταθλητής μας άποσπάσθηκε άπ' τους άλλους. Ήταν ή στιγμή της μεγάλης προσπάθειας. Η μικρή αυτή έπιτυχία του του έδωσε καινούργια φτερά. Καί θάζοντας πεία όλες του τις δυνάμεις άρχισε να τρέχη, να τρέχει. Σε λίγο είχε φθάσει στο τέρμα ενώ οι συναγωνιστάί του θρισκότουσαν ένα χιλιόμετρο τούλάχιστον πίσω του. Από τη στιγμή εκείνη ο "Αρβανίτης είχε χρίσθη άθλητής. Ο στίθος είχε άνοίξει τις πύλες του για να τον δεχθή και να του χαρίση τη μεγάλη νίκη.

Στον λόχο θρισκότανε και κάποιοι παλᾶς άθλητής, ο όποιος παρακολούθησε τον "Αρβανίτη στον άγώνα εκείνο. Αυτός προφήτεψε άμέσως το μεγάλο μέλλον που θα είχε.

— Ο "Αρβανίτης, είπε, είναι γεννημένος δρομέας. Γρήγορα θα γίνη πρωταθλητής.

Η προφητεία αυτή δεν άργησε να έπαληθεύση. Μόλις άπολύθηκε από στρατιώτης ο "Αρβανίτης γράφθηκε σ' ένα άθλητικό σύλλογο. Γυμνάστηκε πέντε - έξι μήνες και έπειτα έλαθε μέρος σε έπισήμους άγώνες. Θρίαμβος ! Οι φίλαθλοι έθαυσαν άμέσως την άπόφασί τους. Ο "Αρβανίτης θα τιμήση τὰ έλληνικά χρώματα !...

Η πρώτη αυτή νίκη έγινε στα μέσα του 1936. Τον Σεπτέμβριο του έτους εκείνου ο πρωταθλητής μας μπήκε στην "Εθνική ομάδα και έλαθε μέρος στους έλληνογυοιγκοσλαυικούς άγώνες στο Βελιγράδι. Για πρώτη φορά αγωνίζονταν σε ξένη χώρα. Το γεγονός αυτό τον έπνέασε τόσο πολύ, ώστε να μη μπορεί να δώση όλες τις δυνάμεις του. Έν τούτοις κατώρθωσε νάρθη δεύτερος, εξαφαιζοντας μαζί με τον Κυριακίδη, που είχαν έλθει πρώτος, δυο νίκες στην ομάδα μας. Στους βαλκανικούς όμως του 1937 κέρδισε με μεγάλη εύκολία την πρώτη θέσι ξεπερνώντας τον περίφημο Ρουμάνο δρομέα Κρίστια. Η έπιτυχία του αυτή τον καθιέρωσε μία για πάντα. Έκτοτε άνήκει στην "Εθνική μας ομάδα και οι φίλαθλοι καθώς και οι άρμόδιοι παράγοντες του άθλητισμού τον θεωρούν ένα από τὰ καλλίτερα στελέχη μας. Δεν πρέπει να τελειώσουμε το κεφάλαιο των έπιτυχιών του χωρίς να αναφέρουμε μία νίκη του περιφανή, την όποια έσημείωσε στα πρώτα άμέσως δημάτα του άθλητικού σταδίου του. Ήταν στους τριεθνείς άγώνες που έγιναν άμέσως έπειτα από τους Ολυμπιακούς του Βερολίνου.

Οι δρομείς που έλαθαν μέρος στα 5 χιλιάδες μέτρα ήταν πολλοί και έξαιρετικοί. "Ανάμεσα σ' αυτούς θρισκότανε και ο περίφημος Πολωνός Νόιες που είχαν τέταρτος στους Ολυμπιακούς. Ήταν τέτοιοι φερόν άντίπαλο ο συναγωνισμός ήταν άπειλίκτος για τον "Αρβανίτη. Καί έν τούτοις ο συμπαθής πρωταθλητής μας όχι μόνο στάθηκε, αλλά κατώρθωσε νάρθη και δεύτερος. Ελάχιστα μέτρα έμεινε πίσω από τον Νόιες. Καί ή έπιτυχία αυτή ήταν μία από τις ώραιότερες που έχει να δείξη ο έλληνικός άθλητισμός.

(Συνέχεια από τη σελίδα 67)

Ο "Αρβανίτης σ' έναν άγώνα άνωμάλου δρόμου.

ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΕΣ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

ΤΟΥ Κ. ΠΑΝΤ. ΚΑΡ

Η ΣΜΥΡΝΗ ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΣΑΡΑΝΤΑ ΧΡΟΝΙΑ

ΙΔ!

ΣΕΒΔΙΚΙΟΙ, ΤΟ ΧΩΡΙΟ ΤΩΝ ΠΑΛΛΗΚΑΡΙΩΝ

Ξακουσμένα παλληκάρια σ' όλη την Ανατολή ήταν και οι Σεβδικιαλήδες, δηλαδή οι κάτοικοι του Σεβδικίου. Το Σεβδικίο ήταν ένα μικρό χωριό, πολύ κοντά στη Σμύρνη, επί της σιδηροδρομικής γραμμής Σμύρνης - Αϊδινίου. Το όνομά του, Σεβδικίο, σημαίνει χωριό της αγάπης. Και ήταν πραγματικά ένα χωριό που όλοι το γνώριζαν, το αγαπούσαν και δεν θα το ξεχάσουν ποτέ.

Ας αφήσουμε τη ρωμαντική τοποθεσία του, τα ειδυλλιακά τοπία του και τους παραδεισένιους κήπους του. Ας αφήσουμε τις ωραίες κοπέλλες που ήσαν λευκοκόρες σαν Καρυάτιδες και υπέρφανες σαν Σπαρτιατίδες. Το πιο μεγάλο όμως στολίδι του Σεβδικίου ήταν τα παλληκάρια του.

Έτυχα σ' κάποιο πανηγύρι του αγαπημένου και άρχισα να τον περιγράφω και ποτέ δεν θα λησμονήσω τη λεβεντωσύνη των παλληκάρων του.

Καθώς φορούσαν με μια απερίγραπτη χάρι τα θαυμάσια τοξινά σαλβάρια τους, τα τουζλούκια με τα μεταξωτά κουμπιά, τα χρωματιστά πλατείδια ζουνάρια τους κάτω από τα οποία κρυβότουσαν οι κάμες τους και τα πιστόλια τους και καθώς χορεύανε με τις καλές τους τον συρτό μοιάζανε με κυπαρίσσια που τα έκουνοσε χαϊδευτικά ο μυρωμένος αγέρας που κατέβαινε από τις πλαγιές του Πάγους.

Οι Σεβδικιαλήδες ήταν οι γενναίοι των γενναίων. Ατίθασοι και ανυπότακτοι. Στην πραγματικότητα δεν υπήρξαν ποτέ ραγιάδες. Το μικρό χωριό τους ήταν ένα είδος ελευθέρων πολιτειών και η εξουσία ποτέ δεν μπόρεσε να επιβληθεί εκεί πραγματικά.

Όταν κηρύχθηκε στην Τουρκία το Σύνταγμα και προκηρύχθηκαν βουλευτικές εκλογές οι Έλληνες του νομού Σμύρνης θέλησαν να υποδείξουν ως υποψήφιο τους και τον αήμενο καθηγητή του Πανεπιστημίου Παύλον Καρολίδην. Το Νεοτουρκικό Κομιτάτο όμως αντίδρασε και κατεπόλεμψε την υποψηφιότητά του με χίλια δυο νόμιμα και παράνομα μέσα. Άρχισε έτσι ένας δημοσιογραφικός καυγός μεταξύ τουρκικών και ελληνικών εφημερίδων και στο τέλος αποφασίσθηκε να συγκροτηθεί στον εύρωστο περίβολο της Αγίας Φωτεινής ένα συλλαλητήριο για να εκφρασθεί η ακλόνητη απόφασι του ελληνικού στοιχείου του νομού όπως μεταξύ των υποψηφίων βουλευτών περιληφθεί εκ των πρώτων το όνομα του Καρολίδη.

Παλληκάρι του Σεβδικίου

Όταν ήρθε η μέρα και η ώρα που θα συνεκροτείτο το αποφασισθέν συλλαλητήριο ο κόσμος άρχισε να μαζεύεται στην Μητρόπολη από όλους τους μαχαλάδες της Σμύρνης και από όλα τα προάστια. Το Κομιτάτο άρχισε να ανησυχεί και με την πρόφασιν πως οι Χριστιανοί της Σμύρνης θα κάνουν ταραχές έπεισαν τον στρατιωτικό διοικητή να στείλει ένα σύνταγμα στρατού και να περικυκλώσει τη Μητρόπολη, απαγορεύοντας κάθε συγκοινωνία των εντός του περιβάλλοντος της Αγίας Φωτεινής με τους εκτός.

Τότε φάνηκαν στο Φραγκομαχαλά οι Σεβδικιαλήδες. Είχαν κατέβει από το χωριό τους σιδηροδρομικώς, θγήκανε στο σταθμό της

Πούντας και διά του Μπουλθάρ Αλιόττη, της Μπέλλης Βίζιτας και των Τράσσων ξεχύθηκαν στο Φραγκομαχαλά και τραβούσανε για την Αγία Φωτεινή. Είχαν μαζί τους πανοικεί.

Βαδίζανε άργα, περήφανα και στις ήλιοκαμένες πλατείες τους ήταν ζωγραφισμένη η αποφασιστική τους. Και καθώς προχωρούσαν συντεταγμένοι κατά τάξεις νόμιζες πως κάποιο δάσος κυπαρισσιών κηρύσσεται από το θυνό!

Οι διοργανωτές του συλλαλητηρίου σαν μάθησε το έργο των ατρόμητων Σεβδικιαλήδων ανησύχησαν. Προέβλεπαν αίματοχυσία. Γι' αυτό έστειλαν άμεσως επιτροπή στον Βαλή και του παρήγγειλαν πως αν έπαιρνε άμεσως, χωρίς την παραμικρή χρονολογική σφαγή από την Αγία Φωτεινή, θα έχη την εύθυμη τὸς για ὅ,τι θα συμβῇ.

**

Το Κομιτάτο που φυσικά είχε πληροφορηθεί άμεσα τα της καθόδου των Σεβδικιαλήδων δεν έτολμα να φέρει καμιά αντίρρηση και έως ότου φτάσουν τα παλληκάρια του Σεβδικίου στην Αγία Φωτεινή, ο στρατός άπεσυρθη.

Το συλλαλητήριο συνεκροτήθη χωρίς κανένα έπαυση και η θέλησις του Έλληνισμού της Σμύρνης έβλήθη. Ο Παύλος Καρολίδης ανεκηρύχθη ύπαρχος και εξέλεγή βουλευτής Σμύρνης.

Όταν έπληθην η εθνική συμφορά, όταν όλοι φοβότανε πανικόβλητοι πρό του κατερχομένου από την Ανατολή νικητοῦ, όταν πολίτειες και χωριά άδειαζαν μέσα σε μια ώρα, το μόνο χωριό που δεν άδειασε άμεσως ήταν το Σεβδικίο και οι μόνοι που αντιστάθηκαν και παράδωσαν το χωριό των στον έχθρο σαν δούλοι, ήταν οι Σεβδικιαλήδες. Μετά τρεις μέρες πάλι μιμήθηκαν και οι Βουρλιώτες.

Οι Σεβδικιαλήδες, λέμε δεν παράδωσαν ποτέ. Άφρατο των χωριό στον νικητή άμαχητέ. Άνδρες και γυναίκες γέροι και νέοι άρπαξαν τα όπλα και αντιστάθηκαν.

Το τόλμημά τους αυτό δείχνει όλη τους την γενναιοσύνη, όλη την πατριωτική φωτιά που έβγαζε μέσα τους. Γιατί η αλήθεια είναι ότι έπαισαν το περί ματαίας θυσίας.

Μπορούσαν να συγκρατήσουν τον έχθρο; Χι θέβαινα. Ήσαν ναμένοι!

Κι όμως αντιστάθηκαν. Ο έχθρος προχώρησε. Άλλά πάτησε πάνω στα πτώματά τους και έβρωσε διόδια αίματος!

Οι Σεβδικιαλήδες αγωνίσθηκαν τον ύστατον γώνα της άπελπισίας.

Πολέμησαν σαν λιοντάρια στα πρόθυρα του χωριού τους επί 24 ώρες και μόνον άπολέθηκαν τα πυρομαχικά τους υποχώρησαν όσοι έμειναν ζωντανοί — και πήρανε το έμμο της έξορας.

Πήρε ο νικητής το Σεβδικίο με το πλούσιό με πολύ αίμα.

Άθάνατο Σεβδικίο!... Δεν θα σ' ξεχάσω ποτέ!...

Που νάναι, άραγε, σκερπισμένα τόσα υπέρφανα παιδιά σου;

Π. ΚΑΡ

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΔΙΑΣΗΜΩΝ «ΑΣΤΕΡΩΝ»

ΟΙ ΕΡΩΤΕΣ ΤΗΣ ΝΤΟΡΟΘΥ ΛΑΜΟΥΡ

Ένα ενδιαφέρον άρθρο του Γάλλου δημοσιογράφου Αντρέ Μωζέ

Η ΝΤΟΡΟΘΥ Λαμούρ είναι δίχως αμφιβολία η πιο γοητευτική «θεντέττα» του Χόλλυγουντ. Η χάρις της ή όμορφιά της, το παθητικό θέλητρο της φωνής της έχουν κάνει όλους να την αγαπούν και να τη λατρεύουν. Είναι ένα τρυφερό λουλουδί μ' ένα μευστικό άρωμα. Είναι μια ύψη των δασών. Ένας περιπατημένος κρίνος. Κανείς δεν τολμάει να τη ζηλέψει. Κανείς δεν μπορεί να της κάνει κακό. Είναι το αγαπημένο και χαϊδεμένο παιδί της φιλομουπώλεως. Είναι η προσωποποίηση της χαράς και της τρυφερής αγάπης. Αλλά όσο η Ντόροθυ Λαμούρ έχει ένα πλήθος αίσθη- τικών ιστοριών. Θα έλεγε κανείς ότι αυτή η τόσο επι- ληφτική «θεντέττα» είναι πλασμένη για τον έρωτα.

Η αισθηματική ιστορία της αρχίζει με δέκα χρόνια. Έκείνο τον καιρό, με το πραγματικό όνομά της, Ό- λυμπία Μπραντνί, είχε αγαπηθεί από τον τότε κόσμο. Ένοιωσε μια τρυφερότητα και μια άγνη φιλία για όλους τους ανθρώπους που ζούσαν στο περιβάλλον της. Δεν είχε κλείσει δέ τα δώδεκα χρόνια, όταν ο έρωτας της έστρεψε τα σασπική παγίδα για να της κη- λυδώ την αγνότητά της και να της αλλοιώσει την καρδιά. Έτσι η Ντόρο- θυ Λαμούρ αγαπήσε μ' όλη την δύναμη της ψυχής της έναν ηλεκτρολόγο τῶ «Φρέντς Καζίν». Αυτός ο σοβαρός άν- θρώπος ήταν η λατρεία της. Ο Θεός της. Τὸν θαύμαζε ὅ,τι και νὰ έκανε κ' ήταν τόσο τυφλωμένη από τὸν έρωτα της, ὅτε δὲν στενοχωρήθηκε καθόλου, όταν έμαθε ότι αυτός ο ηλεκτρολόγος ήταν παντρεμένος, ὅτι είχε τρία παιδιά κ' ότι στην πραγματικότητα ήταν ἑ- νας χαλαρός και κτηνώδης άνθρωπος που κυνηγούσε τα μικρά και όμορφα κορίτσια. Οι γονείς της τρομοκρατή- μενοι από αυτήν την... ιδιοτροπία της Ντόροθυ αναγκάσθηκαν να μεταχειρι- σθούν ὅ,τι μέσα για να την κάνουν να τον λημονήσει. Μά εκείνη δὲν τὸν έλυνε. Εύρισκε χίλιους τρόπους για να δικαιολογή την διαγωγή του και νὰ τὸν αγαπήσει. Έτσι ο πατέρας της άναγκάσθηκε νὰ ζητήσει την επέμβαση της αστυνομίας. Ένας άθλητικός «πό- λισμαν» πήγε τότε στο σπίτι για νὰ παραλάβει την μικρούλα Ντόροθυ κι' έ- κεινη από την αρχή του έδειξε τόσο έμ- πιστοσύνη που γίνανε αχώριστοι φίλοι. Η μικρούλα Ντόροθυ αγαπήσε αυτόν τον «πόλισμαν» για την όμορφη στολή του με τα χρυσά κουμπιά και έξέλεσε τον ηλεκτρολόγο και τα τρυφερά λόγια του.

Μά ένας «πόλισμαν» είναι πάντα ένας έμψυχος άνθρωπος. Όταν λοιπόν κα- τάλασε ότι η έμπιστοσύνη που τὸν έ- λεγε η Ντόροθυ Λαμούρ προήρχετο άπό έναν μεγάλο έρωτα που ένοιωσε αυτός, αποφάσισε νὰ μὴ τὴν ξανα- βάλει.

Η μικρούλα Ντόροθυ ήταν άπαρη- γαστη. Δεν χωρούσε το μυαλό της τίποτ' ήταν δυνατό κι' αυτό ακόμη οι ά- νθρωποι να κάνουν... άπιστιες. Ό- ταν τὴν μέρα έκλαιγε και στενοχωριό- ταν. Στο σχολείο της είχε γίνει ἡ τε-

λευταία μαθήτριά. Είχε σκεφθῇ μάλιστα ν' αυτοκτονή- σῃ, μὰ φοβῶταν μήπως δὲν σκοτώθῃ και εἶναι κατόπιν ὑποχρεωμένη νὰ ζήσει σημαδεμένη.

Αυτό το ψυχικό μαρτύριο της Ντόροθυ κανείς δὲν τὸ είχε προσέξει. Μόνον ένας συμμαθητής της έδειχνε γιὰ κείνη ένα ξεχωριστό ενδιαφέρον και της ικανοποιούσε ὅ- λες τις ιδιοτροπίες της. Η Ντόροθυ εύχαριστιώταν νὰ τὸν θασανίσει. Τὸν έξευτέλιζε, τὸν πλήγωνε τὴν καρδιά, τὸν περιφρονούσε κ' ὕστερα έγερνε τὸ κεφάλι της στο στή-θος του κι' έκλαιγε μ' άπελπισία.

Ο συμμαθητής της αὐτός ήταν καταδικασμένος νὰ πληρώσει ὅλες τις άπογοητεύσεις της όμορφης φίλης του. Όσο γιὰ τὴν Ντόροθυ αὐτή τὸν θασανίσει γιὰ νὰ δῇ ἂν τὴν αγαπούσε αληθινά. Άν πράγματι, ήταν εὐκρι- νές τὸ αἶσθημά του θὰ της τὰ συγχα- ρούσε όλα και θὰ τὴν αγαπούσε ὡς ἂν μὴν είχε συμβῇ τίποτε. Κι' έτσι πράγ- ματι κ' είχε γίνει. Ο νέος φίλος της, της είχε δείξει μὴ παθολογική άφοσί- ωσι. Τὴν αγαπούσε δίχως κανένα ἐγωϊ- σμὸ και δίχως καμμιὰ κακή σκέψη. Ό- ταν ἀντίκρυζε τὸ βλέμμα της και ἄ- κουγε τὴ μελωδική φωνή της, ὅλα τὰ ξεχνούσε. Έτσι πέρασαν μαζὺ τα τε- λευταία χρόνια τὸν σχολείου. Χάρις στὴν άφοσίωσί του και τὴν αγάπη του ἡ Ντόροθυ Λαμούρ γιατρεύθηκε ἀπὸ τὸν έρωτά της. Έπειτα, όταν ἡ ζωὴ τὸν χάρισε και ὁ καθεὶς τράβηξε τὸν δρόμο του ἡ όμορφη νέα είχε ἀνακτή- σει πάλι τὴν χαρὰ της και τὴν ἐπιθυ- μίαν νὰ δοκιμάσει νέες περιπέτειες.

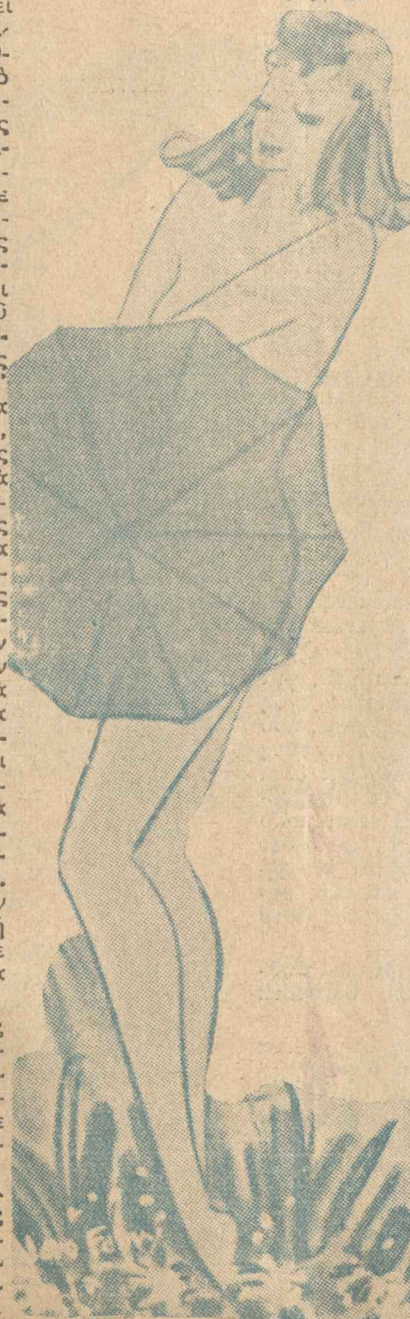
Η όμορφιά της, ἡ γοητευτικὴ φωνή της, τὸ πλαστικό σώμα της κίνησαν τὸ ενδιαφέρον τῶν σκηνοθετῶν της φι- λομουπώλεως. Ζητούσαν ἄλλως τε μὴ πεντάμορφη θεὰ της ζούγκλας. Η Ντό- ροθυ Λαμούρ ήταν ἡ πιὸ κατ'άλληλη. Κι' αὐτὸ τὸ γοητευτικὸ πλάσμα πὸν θὰ έλεγε κανείς ότι είχαν έρθει στὸν κό- σμο γιὰ νὰ χαρῇ τὸν έρωτα έκανε τὴν εμφάνισί του ἡμίγυμνο στὸ «πλατὸ» τοῦ «στούντιο» μπρὸς στὰ έκπληκτα μάτια τῶν ἀνθρώπων τὸν κληματογρά- φου πὸν πρώτη φορά βλέπαν μὴ τῶρον ἐπιθυμητὴ όμορφία.

Απὸ κείνη τὴν ἐποχὴ άρχισε, ὅπως καταλαβαίνετε, γιὰ τὴν Ντόροθυ Λα- μούρ μὴ πολλὴ περίεργη αισθηματικὴ ζωὴ. Τὴν αγαπούσε ὅλος ὁ κόσμος. Κ' ἡ γοητευτικὴ «θεντέττα» δὲν χάλασε τὸ χατήρι κανενός. Προσέφερε σ' ὅλους τὰ χαμόγελά της και τὴν φιλία της εἴτε ἦσαν θατάζοι ἢ «δρακονάδες» τῶν δολ- λαρίων!

Μία μέρα ἡ ιδιαίτέρα γραμματεὺς της Ντόροθυ Λαμούρ μπήκε σὸν θύλα- λα μέσα στὸ διαμέρισμα της όμορφης «θεντέττας». Φαίνόταν πολὺ ταραγμέ- νη:

— Μις Ντόροθυ, ψιθύρισε, έξερτε τὸν μαχαράγιά της Γιαχόρα;

Η Ντόροθυ Λαμούρ σκέφθηκε ἄρκε- τὴ ὥρα. Αὐτὸ τ' ὄνομα δὲν της φαίνό- ταν άγνωστό. Τὸ θυμῶταν ἀπὸ τὸν και- ρὸ πὸν ἦταν κλεισμένη σ' ἑνα αὐστη- ρὸ κολλέγιο της Φλωρίδας. Η Γιαχό-

ρα ήταν ένα από τα πιο πλούσια πριγκηπάτα των Ινδιών. Ο μαχαραγιάς του φημιζόταν για την σοφία του, για το μυθικής πολυτελείας ανάκτορό του και για τις περίφημες συλλογές των πολυτίμων πετραδιών του. Έσπευσε λοιπόν να πληροφορήσει την γραμματέα της ποιός ήταν ο μαχαραγιάς.

— Όχι, όχι, διεμαρτυρήθη εκείνη, ήθελα να σάς ρωτήσω αν τον γνωρίζετε προσωπικώς;

— Γιατί; απώρησε η Ντόροθ Λαμούρ.

— Γιατί, έχετε ένα τηλεγράφημα από κείνον.

Η Ντόροθ Λαμούρ πήρε το τηλεγράφημα στα χέρια της και διάβασε:

«Δεσποινίς,

Σε' όνομα όλων των πλασμάτων που αγαπούν στον ουρανό, στη γη και στη θάλασσα, σε' όνομα του πιο μεγάλου και του πιο ειλικρινούς έρωτος, ο σουλτάνος Ιμπράημ, μαχαραγιάς του Σιάμ της Γιαχόρας, σάς παρακαλεί να δεχθείτε να καταθέσει στα πόδια σας την καρδιά του, τους τίτλους του και τ' αγαθά του και να το κάνετε τη μεγάλη χάρη να καταδεχθείτε να γίνειτε γυναίκα του.

Ακολουθούσε η υπογραφή του μαχαραγιά κι' έπειτα το έξις ύστερόγραφο:

«Ο γάμος, θα μπορούσε να γίνει κι' αύριο κιόλας αν δεν έχετε αντίρρηση».

Η Ντόροθ Λαμούρ όταν τελείωσε την ανάγνωσι αυτού του τηλεγραφήματος τὰ έχασε από την κατάπληξι της. Το μυαλό της γύριζε και πήγαινε να τρελλαθεί. «Ολ' αυτά της φαινότουσαν τόσο περίεργα.

— Φαντάσου να γίνω πριγκήπισσα της Γιαχόρας! είπε στην γραμματέα της.

Έπειτα όμως ένα σύννεφο μελαγχολίας σκέπασε το πρόσωπό της.

— Πρέπει να είμαι επιφυλακτική, δήλωσε. Ποιός ξέρει αν αυτός ο μαχαραγιάς στην πραγματικότητα δεν είναι κανένας σκληρός τύραννος που θέλει να με κλείσει στο χαρέμι του κι' αφού διασκεδάσει μαζί μου να με παραδώσει στους δημίους του για να με θάψουν ζωντανή.

Ωστόσο η περιέργειά της κατενίκησε τους φόβους της κι' απάντησε μ' ευγένεια στο τηλεγράφημα του μαχαραγιά. Ήταν σύμφωνη ο γάμος να γίνει την άλλη μέρα μ' απόλυτη μυστικότητα στο δημαρχείο του Χόλλυγουντ.

Μα την ώρισμένη ώρα της έπομένης η Ντόροθ Λαμούρ μάταια περίμενε τον μαχαραγιά της Γιαχόρας, στηριγμένη στο μπράτσο ενός συγγενούς της. Νευριασμένη έτοιμαζόταν να γυρίσει στη θύλα της, όταν ένας πολύ καλοντυμένος μα και πολύ ηλικιωμένος κύριος την πλησίασε και χαιρετώντας την με ευγένεια της είπε:

— Σας ευχαριστώ εκ μέρους του Σουλτάνου μου, για την τιμή που το κάνατε να δεχθείτε να γίνειτε σύζυγός του. Τον κάνατε να δοκιμάσει την μεγαλύτερη χαρά που υπάρχει στον κόσμο. Μα ο Σουλτάνος της Γιαχόρας φημιζεται για την σοφία του, σκέφθηκε λοιπόν ότι όλοι οι θησαυροί του κι' όλα τα πλούτη του δεν θα μπορούσαν να σάς κάνουν να τον αγαπήσετε, γιατί είναι πολύ γέρος και δεν έχει τίποτε να σας προσφέρει. Γι' αυτό δεν θέλει να σας κάνει δυστυχισμένη. Σας εύχεται να ζήσετε μια ζωή γεμάτη νεανικές απολαύσεις και σάς παρακαλεί να δεχθείτε αυτό το μικρό δώρο ως ελάχιστο δείγμα της αφοσίωσής του.

Και της προσέφερε ένα περιδέραιο με χοντρά και σπάνια μαργαριτάρια. Έπειτα απομακρύνθηκε διαστικά και χάθηκε μέσα στ' αυτοκίνητό του.

Η Ντόροθ Λαμούρ γύρισε συλλογισμένη στη θύλα της. Δεν ήξερε αν έπρεπε να γελάσει ή να θυμώσει μ' αυτήν την περιπέτειά της. Λίγες μέρες όμως αργότερα μάθαινε ότι ο ηλικιωμένος κύριος που της μίλησε ήταν ο ίδιος ο μαχαραγιάς. Φαίνεται ότι την τελευταία στιγμή διάταξε να σκλαβώσει τα νειάτα και την δροσιά της Ντόροθ Λαμούρ στο παλάτι του και προτίμησε να την αφήσει να ζήσει την ξένοιαστη κι' ευθυμη ζωή της.

Έτσι η Ντόροθ Λαμούρ δεν έγινε πριγκήπισσα της Γιαχόρας, αν και το επιθυμούσε — έδω που τὰ λέμε — παραπολύ...

ΑΝΤΡΕ ΜΩΖΕ

ΚΡΗΤΙΚΕΣ ΜΑΝΤΙΝΑΔΕΣ

ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΛΗΣΜΟΝΙΑΣ

Καινούργια αγάπη και παλιά στάσου καινούργια όπισω, γιατί μ' απάντησε η παλιά και θά την χαιρετήσω.

Στο δέντρο τζή απομονής θά θγαίνω να καθίζω, να διασκορπώ τὰ θάσανα να μη τὰ ντουσουντίζω(1).

Ένας Θεός μόνο γροικά όντε ν' άναστενάξω και πώ: «αγάπη μου γλυκειά και πώς θά σου ξεχάσω;»

Αν ίσως και σ' άρνήθηκα να χάσω τη ζωή μου και μέσ' στη μαύρη κόλασι να κάιγερ' ή ψυχή μου.

Αν ίσως και σ' άρνήθηκα ν' άδικοθανατήσω, στην πόρτα σου παρηγοριά σέρνοντας να ζητήσω.

Σαν άποθάνω μη με κλαίς γιατί είμαι άποθαμμένος, κλαίγε με τώρα ζωντανό που είμ' όρφανός και ξένος.

Μ' άρνήθηκες που ν' άρνηθης τζή μάνας σου το γάλα, που να σε ρίξη ή τύχη σου σε θάσανα μεγάλη.

Αρνί φας κι' άρνήθηκες ρίφι κι' έξεχασές μου και το ξελημονόχορτο κι' άξελημονήσες μου.

Θάνατο να μου δώσουν νεκρός να πέσω χάμαι το αίμα μου να χύνουνε πάλι για σένα, θάμαι.

Στις Μπαρμαριάς το πέλαγος απτζή Μάλτας το κανάλι σκλάβο να με πουλήσουν αν αγαπήσω άλλη.

Φά το το πικραμύδαλο να πικραθής περίσια, μα μένα με παρακαλούν μηλιές και κυπαρίσσια.

Θαρρείς κιά μ' άλησμόνησες, θά πέσω ν' άποθάνω; Βασιλικός θε να γενώ για να σε κουζουλάνω.

Δεν θέλω μπλιό να μου μιλής να λές και τ' όνομά μου, γιατί ποτέ δεν τώκαμες, σκύλλα, το θέλημά μου.

Μα ίντα να κάνω μιάς μικρής πουναι μικρή και κλαίει κι' άνε τζή πώ και μυστικό τζή μάνας τζή το λέει.

Μάθια μου, μάθια, μάθια μου των όμυαθιών μου μάθια, τὰ μάθια μου δεν είδαι σαν τὰ δικά σου μάθια.

Τὰ μάθια σου ναι θάλασσες που πνίγονται γαλέρες, άς σου χαρίζη ο Θεός ευτυχισμένες μέρες.

(Έκ της συλλογής του «Ανδροειδισμός»)

(1) Να μη τὰ σκέπτοιμαι.

ΔΡΑΜΑΤΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

Ο ΑΓΝΩΣΤΟΣ

ΤΟΥ ΓΚΥ ΝΤΕ ΤΕΡΑΜΟΝ

Ο γέρος στρατοκόπος άναστενάξε θαθεία, όταν, ύστερ' από μια πολύωρη πορεία στην άπείραντη, χιονισμένη έκτασι, είδε τέλος από μακριά μια μικρή ίσμπα. Ένας ελαφρός, μαύρος καπνός έβγαινε απ' το τζάκι της και θόλωνε την διανυγή άτμό-σφαρα.

Σε λίγο, θριασκότανε έξω από την πόρτα. Κατέβασε από τους ώμους του το βαρύ διασάκι του, έτριψε τὰ παγωμένα χέρια του να ζεσταθούν και ύστερα χτύπησε δυνατά την θύρα με το ραβδί του.

Μια γρηά χωριάτισσα το άνοιξε.

— Τι θέλεις; τον ρώτησε με άπότομο ύφος.

— Ο Χριστός μαζί σου! τήςείπε ο γέρος. Δεν μου είπες παρακαλώ, το χωριό Πολόθνα είναι πολύ μακριά από δω;

— Δυό ώρες με τὰ πόδια!

— Δυό ώρες! Θά νυχτωθώ στον δρόμο! ψιθύρισε ο στρατοκόπος. Κι' έχω άκούσει ότι τριγυρνούνε λύκοι σ' αυτά τὰ μέρη.

— Έμπα μέσα! του είπε τότε η γρηά.

Εκείνος δεν περίμενε να του επαναλάβη την πρόσκληση.

Σε μια γωνιά της κουζίνας, μια καντήλα κάπνιζε άσπρό φάος μέσα στο εικόνησιο της Παναγίας. Ο άγνωστος σταυροκοπήθηκε μ' ευλάβεια.

— Ο Θεός να σου το πληρώσει, κυρά μου, το καλό που μου κάλεις! είπε στη γρηά.

Κάθησε κοντά στο τζάκι να ζεσταθής! τον δέκονε εκείνη.

Ανοίξε ύστερα ένα έρμύρι, έβγαλε από μέσα μύρο ψωμί, πατατάρι κι' ένα κρεμμύδι και τ' άφησε σε μια άκρη του τραπεζιού, μπρός στον ξένο.

— Πεινάς; τον ρώτησε θάγε!

Ο στρατοκόπος άρχισε να τρώη με όρεξη.

— Πώς σε λένε, κυρά μου; τής είπε ξαφνικά.

— Μαρία Φεντόρα Πετροβίτς.

Ο άγνωστος άνατρίχασε. Σήκωσε τὰ μάτια του κι' έρριξε στην χωριάτισσα ένα παράξενο βλέμμα. Εκείνη, όμως, είχε γυρισμένο άλλο το κεφάλι της και δεν τον είδε.

— Είμαι χήρα, — έξακολοθησε η γρηά, — ή, τουλάχιστον, νομίζω πως είμαι χήρα.

Ο άντρας μου μ' άφησε μια μέρα, πέρασαν πάνω από είκοσι χρόνια από τότε, κι' έφυγε στα ξένα, να κάνει περιουσία. Μα δεν τον ξανάδα. Θάχη πεθάνει, καθώς φαίνεται.

Αρχισα κι' έγώ να καλλιεργώ μόνη μου το μικρό μου χωράφακι...

Τὰ πράγματα είναι, θέβαια, πεινάχαρα για μένα. Μά, δόξα σοι ο Θεός! Δεν πέθανα της πείνας...

Τον άγαπούσες τον άντρα σου, Μαρία Φεντόρα; την ρώτησε ο άγνωστος.

Η γωνή του έτρεμε ελαφρά.

Παρήκαμε από έρωτα, άποκρίθηκε η γρηά.

Ποιός ξέρει! Ίσως ή Παναγία να σου τον ξαναφέρει μια μέρα μπροστά σου...

Από το στόμα σου και στού Θεού τ' αὐτί! Κι' έμένας πώς σε λένε, καλέ μου άνθρωπε;

Ο γέρος έμεινε λίγο σιωπηλός και ύστερα κούνησε

το κεφάλι μου...

Η χωριάτισσα τον λυπήθηκε.

— Θά σου στρώσω να κοιμηθής έδω την νύχτα, του είπε, ώσπου να ξημερώσει ή μέρα του Θεού και να πάς στο καλό.

— Σ' ευχαριστώ, κυρά μου... Θά σου ζητήσω τώρα μια άλλη χάρη.

Και ο στρατοκόπος έβγαλε από το διασάκι του ένα δέμα και τής το έδωσε.

— Σε παρακαλώ να μου το φυλάξης ως αύριο το πρωί, συνέχισε. Αν δεν ξυπνήσω — μπορεί να συμβή κι' αυτό — θά είναι δικό σου. Το δέμα αυτό είναι όλη μου ή περιουσία. Ποιός ξέρει! Ίσως να μη μετανοήσης που φάνηκες τόσο καλή για μένα...

Η γρηά έβγαλε το δέμα κάτω από το προσκέφαλό της, όταν έπεσε να πλαγιάσει. Μα δεν μπορούσε να κοιμηθί. Η περιέργεια την κρατούσε άγρυπνη. Τι να είχε άρα γε το δέμα αυτό; Τι έννοούσε ο άγνωστος λέγοντας ότι εκεί μέσα είχε όλη του την περιουσία;

Σε μια στιγμή, τράθηξε το δέμα και άρχισε να το κουνά, να το πασπατεύη. Δεν μπορούσε, όμως, να μαν-

τέψη το περιεχόμενό του. Μήπως ο γέρος ζήτησε να την κοροϊδέψη;...

Τέλος, δεν κρατήθηκε άλλο.

Έρριξε μια ματιά στη γωνιά, όπου είχε πλαγιάσει ο ξένος και όταν τον άκουσε να ροχαλίζει άρχισε να λύνη με προσοχή τους σπάγγους του δέματος. Μόλις το ξετύλιξε, μια άναφώνησι καταπλήξεως και θαυμασμού θγήκε από τὰ χείλη της. Κρατούσε στα χέρια της ένα μάρτιο από χαρτονομίσματα των διακοσίων ρουβλίων!...

Τὰ μέτρησε ένα-ένα, προσεχτικά, και τὰ βρήκε τριακόσια. Δεν μπορούσε από την ταραχή της και να κάνει τον λογαριασμό πόσα ακριβώς ήσαν τὰ ρούβλια. Εκείνο, όμως, που ήξερε ήταν ότι ποτέ στην ζωή της τὰ μάτια της δεν άν-

τίκρυσαν τέτοιο θησαυρό.

Ο άγνωστος, λοιπόν, ήταν πλούσιος, πολύ πλούσιος.

Και η γρηά έκανε άμέσως την σκέψη ότι αν ήσαν δικά της τὰ χρήματα αυτά, θ' αγοράζε ένα μικρό σπίτι στο Πολόθνα, θά έπαιρνε και μια όπηρέτρια και θά περνούσε άνετα τα υπόλοιπα χρόνια της χωρίς να δουλεύη πειά στον κάμπο απ' το πρωί ως το θράδυ.

Να κλέψη τον άγνωστο;

Η επιθυμία αυτή την κυρίεψε ολοκληρή. Αν θά μπορούσε να κάνει δικό της τον θησαυρό που έπεσε ξαφνικά στα πόδια της απ' τον ουρανό! Μα πώς; Ο γέρος δεν θά στεκόταν, θέβαια, να τον ληστέψουν, χωρίς να φωνάξει, να διαμαρτυρηθί. Θά πήγαινε άμέσως στην άστυνομία, εκείνη θά έκανε έρευνες στην ίσμπα, θά εύρισκε τὰ κλεμμένα χρήματα... και θά έστέλνε την κλέφτρα στην φυλακή...

Όχι... όχι... έπρεπε να σκεφθί κανένα άλλο μέσον.

Αν προσπαθούσε να κρατήση κοντά της τον γέρο;

ἀργήσουν να φτάσουν, για ν' αναλάβει και πάλι την επιβίωση και, αυτή τη φορά, είνε θεόβιος πώς θα κατατροπώσει τους Γερμανούς...

"Ας το ελπίσουμε..."

"Αλλά ας αφήσω τον αρχιστράτηγο και τα σχέδιά του και ας ξρθώ στον έαυτό μου..."

Θεέ μου !... Πόσο πλήττω μέσα στην απέραντη αυτή έπαυλη, όπου ζω ολόμοναχη... μολοντί με περιστοιχίζει ένα ολόκληρο στράτευμα υπηρέτων. Μά' θλοι τους, έκτος από την καλή μου Μάσια, μου είνε τόνον αδιάφοροι, τόσο ξένοι...

Τού κάκου προσπαθώ να σκοτώσω με κάθε τρόπο την πληγή μου...

"Απ' τόν καιρό που έφυγε, ο πατέρας μου, τίποτε δεν μπορεί να με διασκεδάσει."

Παίρνω θιβλία για να διαβάσω, μα τα παρατάω άμέσως θαρυστημένη...

Πηγαίνω ίππασία, μα σε λίγο ξαναγυρίζω κατάκοπη, ενώ άλλοτε έκανα πολλά μίλια με το άλογο χωρίς να κουραστώ...

Τί να κάνω ; Με τί ν' ασχοληθώ ;...

Τίποτε δε με διασκεδάσει, τίποτε δεν μ' ευχαριστεί... Για να σκοτώσω λίγο την πληγή μου, αποφάσισα να ρχίσω να κρατάω ημερολόγιο, και είνε αλήθεια πώς αυτό με ανακουφίζει λίγο...

Τί άλλο να κάνω ;... "Απ' τὰ πρώτ' ως το θράδυ πηγαινοέρχομαι μέσ' στις απέραντες κάμαρες της έπαυλεως έκνευρισμένη, άναστατωμένη, έξαλλη..."

"Ο πατέρας μου, στο χθεσινό του γράμμα, μου γράφει ότι, αν θέλω, μπορώ να ξαναγυρίσω στην Πετρούπολη... Μά' την αλήθεια, θά' ήταν κι' αυτό μια λύσις... Έκεί τουλάχιστον έχω όλους μου τούς συγγενείς, όλες μου τις φίλες και δεν θά' είμαι τόσο μόνη όσο εδώ..."

Ναι, πρέπει να φύγω... Δεν μπορώ πια να μείνω στην έξοχή...

Μια θεομάδα αν μείνω ακόμα εδώ, θά' αρρωστήσω, θά' πεθάνω...

Πρέπει να ειδοποιήσω τόν επιστάτη μας να έτοιμάσει τὰ πάντα, για να φύγουμε σε δυο-τρεις μέρες...

Ναι, πήρα την απόφασί μου ! Θά' φύγουμε μεθαύριο, χωρίς αναβολή...

16 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ, 8 τὸ θράδυ.

Είμαι τώρα πιό ήσυχη. "Έδωσα τη διαταγή της αναχωρήσεως. Αύριο θά' γράψω στον πατέρα μου, για να τόν πληροφορήσω σχετικώς. "Ελπίζω πως στην Πετρούπολη θά' περάσω πολύ καλλίτερα από δω... Ναι, δεν υπάρχει καμμία αμφιβολία..."

Έχω εκεί τούς εξαδέλφους μου, οι όποιοι μπορούν να με συνοδεύουν σε διάφορες κοσμικές συγκεντρώσεις, στα θέατρα και στις συναυλίες...

Μά' τί έγώστρια που είμαι !... Μόνο για τόν έαυτό μου φροντίζω, μόνο για τόν έαυτό μου ενδιαφέρομαι, και δεν κυττάω λίγο πού πέρα... στα έκπομπύρια τών ανθρώπων που αλληλοσφάζονται...

"Όχι ! Γυρίζοντας στην Πετρούπολη, θ' αποφύγω έντελώς να κάνω επίσημες κοσμικές εμφανίσεις... "Εξ άλλου, για να είμαι ειλικρινής, ή κοσμική κίνησις δεν μου δίνει κανένα ξεχωριστό ενδιαφέρον... Λέγονται τόσες άνοησιές μέσα στα σαλόνια... Κι' οι πιό έξυπνοι άνθρωποι φαίνονται εκεί μέσα ήλίθιοι..."

Τὸ πολύ-πολύ μπορεί να πηγαίνω σε καμμία εξααιρετική θεατρική παράστασι ή σε καμμία συναυλία...

18 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ, βράδυ.

Πάει ή επιστροφή της Πετρούπολεως !

"Ανεβλήθη επ' άόριστον !..."

Συνέθη σήμερα ένα εξααιρετικό, ένα έντελως άπρόοπτο γεγονός, πού μου άναστατώνει όλα μου τὰ σχέδια...

Μά' ας διηγηθώ τὰ γεγονότα με τη σειρά τους. Μόλις αυτή τη στιγμή—είνε ένένα ή ώρα τὸ θράδυ—κατάρθωσα να θρώ λίγες στιγμές ήσυχίας για να γράψω τις γραμμές αυτές...

Μά' είμαι τάχα ήσυχη ;...

Γιατί ή καρδιά μου χτυπάει τόσο δυνατά ;...

Μά' ας είνε... "Ας γράψω τὰ γεγονότα της σημερινής ημέρας..."

Λοιπόν, σήμερα εύπησα κάπως άργά, στις ένένα ή ώρα. Χθές τη νύχτα, βλέπετε, άργησα πολύ ν' άποκοι-

μηθώ, γιατί έκτός από τ' άλλα, με θασαίνονταν πνίες.

"Η ημέρα ήταν εξααιρετικά θερμή από τὸ πρωί γι' αυτό παράγγειλα στη Σόνια να μου σερβίρουν πρόγευμα στη θρανία τού πρώτου πατώματος..."

"Ηπια λίγο γάλα, χωρίς όρεξι— ναι, και ή όρεξι έχει κοπή τὸν τελευταίο καιρό κι' έτοιμαζόμουν να ρωτῶ τὸ άλογό μου για να κάνω τὸν ταχτικό μου περίπλοκο... Τὸ άπέραντο κτήμα πού περιβάλλει την έπαυλη, έξαφνα άκουσα ένα παράδοξο θοιτὸ στὸν αέρα..."

Σήκωσα τὸ κεφάλι μου και κύτταξα πρὸς τὸν ορανό...

Στὴν αρχή, δεν είδα τίποτε...

Δυο-τρεις υπηρέτες πού ήσαν κάτω στὸν κήπο ζαν κι' αυτοί...

— Τί είνε ; τούς ρώτησα. Βλέπετε έσεις τίποτε ;

— Μάλιστα, Ὑψηλοτάτη, μοι άπάντησε ένας από τούς. Κυττάχτε εκεί...στὸ θάθος... "Εν' αεροπλάνο..."

Κύτταξα πρὸς τη διεύθυνσι πού μοι έδειξε ο στρατιωτικός και είδα πραγματικά ένα αεροπλάνο πού μάλις κρινόταν.

Κυριεύμένη από ένα περίεργο προαισθημα, δεν κόλλησα τὰ βλέμματά μου απ' αυτό.

Τὸ αεροπλάνο πλησίαζε δλοένα και σε λίγο ήταν καθόρα...

Μά' τί έθνικότητος ήταν τάχα ; Με τη σκέψι αυτή ηρή άνησυχία με κυρίευσε.

Σκέφθηκα ότι δεν μπορούσε να είνε ρωσικό, δεν ύπήρχε κανένα αεροδρόμιο σ' όλη την περιοχή... Τότε...Τότε σίγουρα...θά' ήταν γερμανικό... θά'ρχόταν να θομβαρδίσει τις άποθήκες τών πυροβόλων πού βρίσκονται καμμία είκοσαρία μίλια μακριά απ' την έπαυλη... Είχαν γίνει και άλλοτε άποθήκες θομβαρδισμού τών άποθηκών αυτών και γι' αυτό τὸ γο ο στρατιωτικός διοικητής της περιφέρειας ήθελε καταστήσει άντιαεροπορικά πυροβόλα σε διάφορα σημεία...

Δεν είχα προφτάσει να τελειώσω τις σκέψεις αυτές, όταν έξαφνα άκουσα τὸ χαρακτηριστικό κρότος πολυβόλου...

"Ενα απ' τὰ άντιαεροπορικά πυροβόλα πού ήσαν άκριβώς στην άκρη τού κτήματός μας, έπάνω σ' ένα ψωμα είχε άρχεισει να θάλλη έναντιόν τού αεροπλάνου... Τὸ ξανακύτταξα τότε και είδα τὸ μαύρο γερανό σταυρό ζωγραφισμένο κάτω από τὰ φτερά του..."

Μά' να...και άλλο πυροβόλει έθαλλε τώρα επάνω του...

Τὸ αεροπλάνο είχε μπη πια στην περιοχή τού ματόσ μας...

Θεέ μου !... Τί μαύρος καπνὸς ήταν αυτός πού νε να θγαίνη πίσω του ;...

Γιατί δεν πετούσε πια κανονικά ;

Δεν μπορούσε να είνε έλιγμοί αυτές ή σπασμικινήσεις πού έκανε...

"Ασφαλώς κάποια σφαίρα τὸ είχε πετύχει..."

"Εμοιαζε τώρα με πληγωμένο πουλί πού παρτοπριν σωριασθή νεκρὸ κάτω..."

Πραγματικά, τὸ είδα έξαφνα να χάνη έντελώς σorroπία του, να γέρνει πρὸς τὰ έμπρός και να πέσει λάμ με άφάνταστη ταχύτητα πρὸς τὰ κάτω...

"Εκλεισα τὰ μάτια μου με φρίκη..."

"Επειτα από μια στιγμή άκουσα ένα δυνατό κρότο... αμέσως κατόπιν τόν κρότο μιάς έκρήξεως..."

"Ανοιξα πάλι τὰ μάτια μου και είδα σ' άπόσταση τακοσίων περίπου μέτρων από μένα, μέσα στο πρὸς της έπαύλεως, να ύψώνεται ένα πυκνὸ σύννεφο πνίου...

Για μια στιγμή, απόμεινα άκίνητη, παγωμένη, αίσως συνήλθα και φώναξα στους υπηρέτες πού κόντουσαν και κύτταζαν σάν χαζοί :

— Τρέξτε λοιπόν ! Τί καθόσατε ; Μπορεί να τὸς τὸς να ζή ακόμα..."

Και, δίνοντας πρώτη τὸ παράδειγμα, άρχισα να κῶ πρὸς τὸ μέρος όπου είχε πέσει τὸ αεροπλάνο...

Σε λίγο έφτασα εκεί... Δεν είδα τίποτε άλλο πού να σωρὸ συντρίμματά πού άχνιζαν ακόμα...

Μά' να...λίγο πιό πέρα κοίτοταν ένας άνθρωπος... ήταν ο αεροπόρος, ο όποιος την τελευταία στιγμή...

αυτὸς φαίνεται, είχε πηδήξει απ' τὸ αεροπλάνο του και να μην άπαυθακωθῇ μαζί του.

"Επεία άμέσως κοντά του και, γονατίζοντας, έσκυψα από πάνω του.

"Ηταν έντελως άκίνητος κ' είχε τὰ μάτια του κλειστά..."

Με μεγάλη δυσκολία κατάρθωσα να ξεκουμπώσω τὸν ποῦ του και να τὸν θγάλω τὰ γυαλιά του και τὸ κεφάλι του.

Είδα τότε μια γραμμή αίματος να κυλάει απ' τὸν αεροπόρο... Είχε πληγωθῇ εκεί χτυπώντας σε μια πέτρα, καθὸς πήδησε απ' τὸ αεροπλάνο...

Μά' ήταν νεκρὸς τάχα ή ζωντανός ;

"Έβαλα τὸ αὐτί μου στην καρδιά του, έπιασα τὸ χεῖρό του, μα δεν άκουσα τίποτε... Τὸ σώμα του δὲν ήταν ζεστό."

— Γρήγορα, Ὑθάν, φώναξα σ' έναν υπηρέτη. Πάρε τὸ αὐτί και πρέξε να φέρης τὸ γιατρό Γούσκιν...

"Επειτα φώναξα στους άλλους υπηρέτες :

— Φέρτε άμέσως ένα φορεῖο απ' την έπαυλη... Γρήγορα !... Μά' γρήγορα !...

"Εκείνη τη στιγμή με πλησίασε ο Νικόλας Σμπάρωφ, ο έπιστάτης μας και με ρώτησε :

— Μά' τί σκοπεύετε να κάνετε, Ὑψηλοτάτη ;

— Άπολύστατα, θά' τὸν μεταφέρω στην έπαυλη... Φαίνεται πως ζή ακόμα..."

"Ο έπιστάτης με κύτταξε έξαφνιασμένος και μοι είπε :

— Μά' είνε Γερμανός...θά' έπρεπε, μοι φαίνεται, να τον παραδώσουμε στὸ στρατιωτικό διοικητὴ της περιφέρειας...Είνε πια αίχμάλωτος."

Είχε δικη...Μά' άμέσως σκέφθηκα ότι, αν τὸν μετέβρω στην κατάστασι πού ήταν στη γειτονική πόλι, σίγουρα, αν ήταν ακόμα ζωντανός, θά' ξεψυχούσε στὸ αὐτό...

"Όχι !... "Όχι !... δεν μπορούσε να γίνη αὐτό..."

Μέσα σε μία στιγμή, έπήρα την απόφασί μου...Θά' τὸν μετέβρω στην έπαυλη και θά' κανόνιζα κατόπιν τὰ πρῶτα μόνι μου με τὸ στρατιωτικό διοικητὴ, ο όποιος ήταν ένας προστατευόμενος τού πατέρα μου, και πού ήτο πολύ καλά."

Σε λίγο οι υπηρέτες με τὸ φορεῖο έφτασαν..."

"Επιστάτης να τὸν τοποθετήσουν σ'αὐτὸ με μεγάλη προσοχή και να τὸν μεταφέρουν στην έπαυλη. Μά' εκεί είνε δυσκολία παρουσιάστηκε. Με την πρόβλεψι της άποφάσεως, όλες ή κάμαρες είχαν κλειστή...Πού θά' τὸν βάζαμε ;...

— Βάλτε τον στην κάμαρή μου !... Στὸ κρεβάτι μου...εἶπα τότε..."

— Και σεις πού θά' περάσετε τη νύχτα σας ; με ρώτησε ο έπιστάτης.

— "Όπου κῶνε...Σ'ένα ντιβάνι... Στὸ χῶλ, τὸ άπάντησα άπότομα.

— Μά' ξεχνάτε ότι πρόκειται να φύγουμε αύριο ;

— "Όχι, δεν θά' φύγουμε... Ὑ αναχώρησις αναβάλλεται επ' άόριστον..."

"Εκείνη τη στιγμή έφτασε ο δόκτωρ Γούσκιν, ο πατέρας μας οικογενειακὸς γιατρός.

Τὸν συνώδευα ως την κάμαρή μου, όπου είχαν μετέβρει εν τῷ μεταξύ τὸν Γερμανὸ αεροπόρο, κ' εκεί έπιασα κοντά του, ενώ εκείνος τὸν κύτταζε με μεγάλη προσοχή."

"Η έξέτασις αὐτὴ θάσχηξε περίπου ένα τέταρτο της ώρας... Για πρώτη φορά τότε πρόσεξα τὰ χαρακτηριστικά τού πληγωμένου..."

Για να είμαι ειλικρινής, τὰ είχα δη και προηγουμένως, μα πολύ συγκεκριμένα, γιατί ήμουν πολύ ταραγμένος...Ναι, από την πρώτη στιγμή είχα προσέξει πως ήτο ένας νέος με πολύ συμπαθητικό, πολύ γλυκὸ πρό-

Τώρα πού τὸν κύτταξα καλύτερα, έπιβεβαιωνόταν τὸ πρῶτό μου αὐτὴ έντύπωσι...

Τὸ γλυκεῖα, αλήθεια, έκφρασι πού είχε τὸ ξανθὸ πρό-

Τὰ μαλλιά του, σχεδὸν χρυσά, τὸ πλαισίωσαν με μα-

κρὸς τὸ μέρος όπου είχε πέσει τὸ αεροπλάνο...

— Τρέξτε λοιπόν ! Τί καθόσατε ; Μπορεί να τὸς τὸς να ζή ακόμα..."

Και, δίνοντας πρώτη τὸ παράδειγμα, άρχισα να κῶ πρὸς τὸ μέρος όπου είχε πέσει τὸ αεροπλάνο...

Σε λίγο έφτασα εκεί... Δεν είδα τίποτε άλλο πού να σωρὸ συντρίμματά πού άχνιζαν ακόμα...

Μά' να...λίγο πιό πέρα κοίτοταν ένας άνθρωπος... ήταν ο αεροπόρος, ο όποιος την τελευταία στιγμή...

Τὰ μάτια του δεν μπορούσα να τὰ θῶ, γιατί τὰ είχε κλειστά... Μά' χωρίς άλλο έπρεπε να τὰ έχη καθαρά γαλανὰ σάν τὸν οὐρανὸ, όπου πετούσε...

"Όλες αὐτὲς ή περίεργες σκέψεις και παρατηρήσεις περνούσαν απ' τὸ μυαλό μου, ενώ ο γιατρός συνέχιζε την προσεχτική εξέτασί του..."

"Όταν σήκωσε τὸ κεφάλι του, τὸν ρώτησα σχεδὸν με αγωνία :

— Ζή, γιατρέ ;

— Ζή...και, Ὑψηλοτάτη...Μά' ή κατάστασί του είνε πολύ κρίσιμη. Πέφτοντας από τὸ αεροπλάνο, χτύπησε σε πολλά μέρη τού σώματός του. Τὰ άλλα τραύματα δεν είνε και τόσο σοβαρά...Μά' τὸ τραύμα τού κροτάφου μου φαίνεται εξααιρετικά επικίνδυνο..."

Φοβάμαι μήπως έχει πάθει κλονισμό ο άγκέφαλος... Μά' θά' τὸν κρατήσετε εδώ ;

— Μάλιστα, άπάντησα χωρίς δισταγμό.

— Τότε θά' ξαναγυρίσω τὸ μεσημέρι. Τώρα θά' τοῦ επιδέσω τις πληγὲς και αν ως στου ξαναρθῶ τὸν παρουσιασθῇ πυρετός, τότε τοῦ δίνετε μια κουταλιά από ένα φάρμακο πού θά' σας στείλω με τὸν υπηρέτη μου..."

— Πολύ καλά, γιατρέ.

"Ο δόκτωρ Γούσκιν, άφοῦ καθάρισε κ' έδεσε τὰ τραύματα τού νεαροῦ αεροπόρου, άποσύρθηκε. Πρὶν φύγη, τὸν παρακάλεσα να πάη στὸ στρατιωτικό διοικητὴ της γειτονικῆς πόλεως και να τὸν παρακαλέση, έκ μέρους μου, νάρθῇ στην έπαυλη."

Μά' ήταν έντελῶς περιττὸ αὐτό, γιατί την ώρα πού έφευγε ο γιατρός, ο στρατιωτικὸς διοικητής ήρθε μόνος του. Είχε πληροφορηθῇ την κατάρριψι τού αεροπλάνου κ' έρχόταν να ζητήση πληροφορίες. Τὸ διηγήθηκα με λίγα λόγια τί είχε συμβῇ, κ' έπειτα τοῦ δήλωσα ότι σκόπευα να κρατήσω τὸν αεροπόρο στην έπαυλη μέχρι της άνακρωσεως του."

Στὴν αρχή φάνηκε έξαφνιασμένος άκούγοντάς το αὐτό.

— Μά' ξεχνάτε πως είνε αίχμάλωτος, Ὑψηλοτάτη ;

— Τὸ ξέρω, αλλά μοι φαίνεται ότι δεν μπορεί να δραπέτευση στην κατάστασι πού είνε... "Εξ άλλου, σας έγγραφωμαι ἐγὼ γι' αὐτόν..."

"Ο στρατιωτικὸς διοικητής ύποκλήθη και χαμογελώντας μοι είπε :

— "Αφοῦ είν' έτσι, τότε τὸ πρᾶγμα αλλάζει, Ὑψηλοτάτη..."

Πρὶν φύγη, ο στρατιωτικὸς διοικητής με ρώτησε αν ήταν εύκολο να δη τη στολή τού αεροπόρου. "Εστειλα έναν υπηρέτη και την έφερε, μα τὸν κάκου, ο άντισυνταγματάρχης Λέσκωθ—έτσι λέγεται ο στρατιωτικὸς διοικητής—έψαξε όλες τις τσέπες του. Δεν βρήκε κανένα χαρτί, κανένα έγγραφο πού θά' μπορούσε να μάς πληροφορήση για την ταυτότητα τού αεροπόρου."

— Ξέρετε, μοι είπε τότε, όλοι σχεδὸν οι αεροπόροι τών έμπολέμων έχουν μια περίεργη συνήθεια. "Όταν θέλουν πως κινδυνεύουν να πείσουν νεκροί ή ζωντανοί στα χέρια τού έχθρου καταστρέφουν κάθε έγγραφο πού έχουν επάνω τους."

— Περιεργή συνήθεια, είπα ἐγὼ.

Τὸ μόνο πού θρέθηκε σε μια τσέπη της μπλούζας τού αεροπόρου ήταν μια μικρὴ φωτογραφία, ή όποία πορίστανε μια κυρία κάπως ηλικιωμένη, μα με πολύ γλυκά χαρακτηριστικά και εύγενική έκφρασι. Στὸ περιθώριο της φωτογραφίας ήσαν γραμμένη ή έξῆς αἰφίρωσι :

"Στὸν λατρευτό μου Φρίτς, για τὸν όποιο προσεύχομαι μέρα και νύχτα στὸ Θεὸ να μὲ τὸν ξαναφέρει ὕγιη".

— Θά' είνε ή μητέρα του ! σκέφθηκα. Ὑ δυστυχισμένη ! Πού να φαντάζεται σε ποιά κατάσταση βρίσκεται ο γυιὸς της..."

Ξανάβαλα τη φωτογραφία στη θέση της και γυρίζοντας πρὸς τὸν αντισυνταγματάρχη, τοῦ είπα :

— Λοιπόν, αγαπητέ μου κύριε Λέσκωθ, θά' κρατήσω τὸν αίχμάλωτο ἐδὼ ἐως στου να μπορέση να μεταφερθῇ άκινδύνως. Δεν πιστεύω να έχετε καμμία αντί-

— "Ω ! Ὑψηλοτάτη, μοι άπάντησε, σε σας δεν μπορὸ ν' άρνηθῶ τίποτε... Εἴστε ή κόρη τού ανθρώπου, στὸν όποιο χρωστάω σχεδὸν τὰ πάντα. "Αν είνε δ,τι είνε"

τὸ φεῖλω στὸν πατέρα σας...

Πραγματικά, ἥξερα πὼς ὁ πατέρας μου εἶχε ὑποστηρίξει πολὺ τὸν ἀντισυνταγματάρχη Λέσκωβ στὴ σταδιοδρομία του. Αὐτὸς μάλιστα εἶχε φροντίσει ὥστε νὰ διορισθῇ στρατιωτικὸς διοικητὴς τῆς περιφέρειας.

Μετά τὴν ἀναχώρησι τοῦ Λέσκωβ, ξαναγύρισα στὴν κάμαρή μου ἢ μάλλον στὴν κάμαρη τοῦ πληγωμένου. Τὸ κεφάλι του ἦταν σχεδὸν δολοκλήρο τυλιγμένο στοὺς ἐπιδέσμους, οἱ ὁποῖοι μόνον τὰ μάτια του ἀφήναν ἀκάλυπτα, μὰ κι' αὐτὰ ἦσαν κλειστά.

Πόσο θὰ ἤθελα νὰ τὰ δῶ αὐτὰ τὰ μάτια ἀνοιχτά !... Ὡστόσο πρόσεξα ὅτι τὸ στήθος του ἀνεβοκατέβαινε ἀνεπαίσθητα, πράγμα ποὺ ἔδειχνε ὅτι ἀναπνέει κανονικότερα τώρα. Πῆρα τὸ χέρι του καὶ εἶδα ὅτι ἦταν ζεστό, μὰ—πράγμα περίεργο—αἰσθάνθηκα ἕνα ἐλαφρὸ ρίγος νὰ περνᾷ τὸ δικό μου χέρι...

Χωρὶς νὰ τὸ καταλάβω, θυβίσθηκα τότε σὲ σκέψεις κρατώντας πάντα τὸ χέρι του μέσα στὸ δικό μου...

Ποῖος νὰ ἦταν τάχα ὁ νέος αὐτὸς ποὺ εἶχε ῥθὴ κυριολεκτικῶς «οὐρανοκατέβητος» στὴν ἑπαυλί μας; Δὲν ἥξερα τίποτε ἄλλο γι' αὐτόν, παρὰ ὅτι ἦταν ἕνας ἐχθρὸς τῆς πατρίδας μας, ἕνας Γερμανὸς λοχαγὸς τῆς ἀεροπορίας, ὅπως φαινόταν ἀπὸ τὶς ἐπωμίδες του...

Ἀσφαλῶς ἔπρεπε νὰ εἶνε πολὺ γενναῖος, ἔπρεπε νὰ εἶνε ἥρωας, γιὰ νὰ ἔχη τόσο μεγάλο θαῖμα τόσο νέος... Δὲν φαινόταν οὔτε εἰκοσι χρόνων...

Ναί, ἀλλὰ γιὰ ποῖο λόγο ἐγὼ εἶχα ἐνδιαφερθῇ τόσο πολὺ γι' αὐτὸ τὸν «ἐχθρό»;

Εἶχα θέβαινα τὴ δικαιολογία μου : Ὁταν ἕνας ἀνθρώπος ἐτοιμοθάνατος σχεδὸν ποὺ τὸν εἶχε φέρεи ἡ μοῖρα σὲ μένα... Τί ἄλλο πὶδ φυσικὸ παρὰ νὰ τὸν περιθάλψω, νὰ προσπαθῶ νὰ τὸν σώσω... Μὰ ἡ δικαιολογία αὕτὴ δὲν μοῦ ἔφτανε... Καὶ σκεφτόμουν τί θὰ ἔκανα ἀνὰ τὴ θέσι τοῦ νεαροῦ αὐτοῦ ἀξιωματικοῦ μὲ τὴν παιδιατρικὴ ὁμορφιά, ἦταν ἕνας ἄλλος πολεμιστὴς, πὶδ ἡλικιωμένος καὶ ὄχι τόσο συμπαθητικὸς...

Θὰ ἔκανα θέβαινα ὅτι μοῦ ἐπέβαλλε ὁ στοιχειώδης ἀνθρωπισμός, θὰ τὸν περιέθαλπα ἴσως ἀνὰ ἡ κατάστασί του ἦταν τόσο σοβαρὰ, στὴν ἑπαυλί... μὰ... μὰ δὲν θὰ καθόμουν ἡ ἴδια κοντά του σὰν νοσοκόμα... καὶ δὲν θὰ κρατοῦσα τὸ χέρι του μέσα στὸ δικό του... οὔτε καὶ θὰ περιμένα μὲ τόση ἀγωνία νὰ ξανάρθῃ ὁ γιατρός γιὰ νὰ μὲ καθουσιάσει, γιὰ νὰ μοῦ πῇ ὅτι δὲν διέτρεχε κίνδυνον θανάτου.

Τόσο ἐνδιαφέρον—εἶμαι εὐλικρινής, βλέπετε—θὰ τὸ ἔδειχνα μονάχα ἀνὰ ἦταν... ἀδελφός μου...

Καθὼς ἔκανα τὶς σκέψεις αὐτές, μπήκε μέσα στὴν κάμαρη ἡ καλὴ μου παραμάνη, ἡ Μάσια. Μὲ πλησίασε, καὶ, βλέποντάς με νὰ κρατῶ τὸ χέρι τοῦ πληγωμένου, χαμογέλασε καὶ εἶπε σὰν νὰ μιλοῦσε στὸν ἑαυτὸ τῆς :

— Δὲν μοῦ κάνει καθόλου ἐντύπωσι αὐτό... Ὁτανε τόσο μόνη τελευταία ἡ μικρὴ μου Κάτια... Τὰ νεῖατα ζητᾶνε νεῖατα...

Ἔπειτα, δείχνοντάς μου ἕνα φιαλίδιο, μοῦ εἶπε :
— Αὐτὸ τὸ ἔστειλε ὁ γιατρός. Εἶνε τὸ φάρμακο ποὺ σὰς εἶχε πῇ. Ἄν ἔχη πυρετό, δόστε του μιά κουταλιά τώρα, τὴν ἄλλη μιά ἔπειτα ἀπὸ μισὴ ὥρα.

Ἔπιασε τὸ χέρι τοῦ ἀεροπόρου καὶ πρόσθεσε :
— Καὶ θέβαινα ἔχει πυρετό... Πρέπει νὰ τοῦ δώσετε τὸ φάρμακο...

Μοῦ γέμισε ἕνα κουτάλι καὶ ξαναεἶπε :

— Ἐσύ, μικρούλα μου Κάτια, ποὺ ἔχεις πὶδ ἐλαφρὰ χέρια, προσπάθησε νὰ τοῦ ἀνοίξεις τὸ στόμα κ' ἐγὼ θὰ τοῦ ρίξω τὸ φάρμακο μέσα.

Ὁμολογῶ πὼς τὰ χέρια μου ἔτρεμαν ἐλαφρὰ, καθὼς τὰ ἔφερα στὰ χεῖλιά του καὶ προσπάθησα νὰ τ' ἀνοίξω... Δὲν ξέραν γιατί, στὴν ἐπαφὴ τῶν χειρῶν μου τὰ αἰσθάνθηκα νὰ σαλεύουν ἐλαφρὰ σὰν νὰ τὰ φιλοῦσαν. Συγχρόνως ἕνας ἐλαφρὸς στεναγμὸς ὄγῃκε ἀπὸ τὸ στόμα του. Πάντως, τὰ κατάφερα νὰ τὸ ἀνοίξω λίγο καὶ ἡ Μάσια ἔρριξε τὸ φάρμακο μέσα.

Τὸ μεσημέρι ὁ γιατρός ξαναῆρθε. Ἀλλάξε τὴν πληγὴ τοῦ Φρίτς—γιατί τὸν γράφω Φρίτς μὲ τόση οἰκειότητά, σὰν νὰ εἶνε παλιός μου γνώριμος;— οὔτε κ' ἐγὼ δὲν ξέραν—καὶ φάνηκε εὐχαριστημένος ἀπὸ τὴ γενικὴ κατάστασί του.

— Ἄν καὶ φαίνεται πολὺ λεπτὸς, μοῦ εἶπε, ἔχει ὁργανισμό δυνατό καὶ εἶμαι τώρα σχεδὸν θέβαινος πὼς θὰ

σωθῇ. Αὐτὸ ποὺ φοβόμουν ἦταν καμιά ἐγκεφαλική μορραγία, ἀλλὰ ὅσο περᾶνε ἡ ὥρες, τόσο ἔβλεπα αὐτὸς ὁ κίνδυνος καὶ ἡ πιθανότητα τῆς αἰμορραγιοστέουσιν.

Εἶνε ἀφάνταστη ἡ χαρὰ ποὺ αἰσθάνθηκα, ἀκούοντας τὰ λόγια αὐτὰ τοῦ γιατροῦ. Χάρηκα τόσο ὥστε εἶπα τίποτε ἀπὸ φόβο μήπως ἀφῆσω καὶ φωνή μου.

Μὰ ὅταν τὸ θράδυ ὁ γιατρός ξαναῆρθε καὶ μεθεώρασε ὅτι κάθε κίνδυνος θανάτου εἶχε ἐκλείψει, λῶς, δὲν ὑπόρρεα νὰ κρατηθῶ καὶ φώναξα :

— Ἀλήθεια, γιατρέ ;... Ὡ ! σὰς εὐχαριστῶ !... εὐχαριστῶ...

Ὁ γιατρός γύρισε καὶ μὲ κύταξε ξαφνιασμένος. ἐγὼ εἶχα γίνεи κατακόκκινη ἀπὸ τὴ ντροπὴ μου. μιά στιγμὴ κατὶ θέλησε νὰ μοῦ πῇ, μὰ κρατήθηκε καὶ τί ἦταν μπροστά ἡ Μάσια.

Ὅταν ὅμως σὲ λίγο τὸν συνόδευσε ὡς τὴν πύλην μὲ χαιρετήση, μοῦ εἶπε γελώντας :

— Βλέπω πὼς ἡ ὑψηλότης σας ἔχει πολὺ χριστιανισμὸ καὶ, προκειμένου γιὰ ἕνα ἀνθρώπου ποὺ ποφῆρει, ἀδιαφορεῖ ἀνὰ εἶνε φίλος ἢ ἐχθρός. Αὐτὸς πῶς εἶναι νὰ γίνῃ ἐντελὼς καλὰ καὶ τότε θὰ τὸν παρέδωκαίς σὲ τὴν στρατιωτικὴν ἀρχὴν γιὰ νὰ τὸν κρατήσουν ὡς λαὸν πολὺ ἀνὰ οἱ ἄλλοι συμπατριῶταί μας, μὲ τὰ ἐπιτάγη ποὺ εἶχε γινῆσαι μὲσα τοὺς ὁ πόλεμος. Ὁ γὰρ τὴν ἴδια γνώμη, Γι' αὐτὸ, ὑψηλότης, θὰ μοῦ ἐπιτρέψετε νὰ κρύβετε τὸ ἐνδιαφέρον σας γιὰ τὸν τραυματιστὴν ἀπὸ τοὺς ὑπηρετῆς σας ἀκόμα.

Τὰ λόγια τοῦ ἀγαθοῦ γιατροῦ μοῦ ἐξανάστασαν συναισθήσει τῆς πραγματικότητος. Εἶχε δίκην, ὅσοι ποφῆραν νὰ μὲ παρεξηγήσουν γιὰ τὸ ἐνδιαφέρον γιὰ ἕνα ἐχθρὸ τῆς πατρίδος, γιὰ ἕνα ἀσάμηντο. Εἶχε πέσει στὰ χέρια μας τὴ στιγμὴ ἀκριβῆς ποὺ ῥθὴ γιὰ νὰ κἀν κακὸ στὸν τόπο... γιὰ νὰ δοῦναι τὶς ἀποθήκες πυρομαχικῶν καὶ νὰ σκοτώσῃ ἱσὰς μὲ θόμβες τοῦ ἑνα σωρὸ ἀνθρώπων.

Μὰ τί ἔφταιγε αὐτὸς γι' αὐτό; Μήπως κι' ὁ πατέρας μου ὁ ἴδιος δὲν ἔκανε τὸ ἴδιο πολεμώντας ἐναντὶ τῶν Γερμανῶν ;... Αὐτὲς εἶνε ἡ ἀναπόφευκτος ἀνάγκη τοῦ πολέμου...

Ὡστόσο, καὶ νὰ ἤθελα ἀκόμα, δὲν μπορούσα νὰ γὰ τίποτε... Ὁταν κακὸ θέβαινα τὸ ὅτι εἶχα θέβαινα τὸν ἐχθρὸ στὴν κάμαρή μου, στὸ ἴδιο μοῦ τὸ κρεῖμα, μὰ δὲν γινόταν κι' ἄλλοιως ἐφ' ὅσον ὅλα σφαιδὸν τὰ μάτια ἦσαν κλεισμένα, λόγω τῆς προσεχῆς χειρουργείας γιὰ τὴν Πετρόπουλι... Ὁ, τι εἶχε γίνεи εἶχε γίνεи... Ἐξ ἄλλου σὲ ποῖον ἔχω νὰ δώσω λόγον ;... αὐτὸς ἀκόμα ὁ πατέρας μου ἀνὰ ἐρχόταν ἐπὶ καὶ μάθαινε τί ἔχω κάνει, μ' ἀγαπάει τόσο ὥστε ἐκ τῶν προτέρων θέβαινα πὼς θὰ μὲ δικαιολογήσει.

Μὲ τὶς σκέψεις αὐτές, ξαναγύρισα στὴν κάμαρὴ Φρίτς. Κάθησα κοντά του καὶ πῆρα τὸ χέρι του στὸ δικό μου, (αὐτὸ μοῦ ἔγινε πειὰ συνήθεια), καί γε τώρα καὶ πολὺ, μὰ ἐλαφροὶ στεναγμοὶ ἔρχοντο κάθε τόσο ἀπ' τὸ στήθος του.

Ὁταν φανερό πὼς πονοῦσε ὁ δυστυχισμένος, ὅμως νὰ μὴν πονᾷ μὲ μιά τόσο προμερὴ πληγὴν χε στὸν κρόταφο ;... Ὅταν τὴν ἄλλαξε πρὸ ἐλπίου, γιατρός ἀνατρίχιασα ἀπὸ φόβου θέβαινος τὴν...

Τί τρομερὸς ἀλήθεια ποὺ εἶνε ὁ πόλεμος... Ὅσοι κοντὰ στὴν ἀρραβωνιαστικιά του (τί λέω... τὸ εἶνε ἀδύνατον... Εἶνε τόσο νέος, ὥστε δὲν μπορεῖ δὲν πρέπει νὰ εἶνε ἀρραβωνιασμένος...) ὅσοι δὲν εἶναι ἀρραβωνιασμένοι, οὗτος δικὸς του, οὗτος χρισμένος, ἀνάμεσα στὴν ἀγάτην του... θὰ ἦταν φοιτητὴς... θὰ διασκέδαζε μὲ τοὺς ἄλλους ἀδελφούς του σὲ κάποια ὥρα πάλι τῆς Σαββάτου ἢ Βασιλείας... θὰ ἔβλεπε τὸ μέλλον νὰ ξανοίγεται ἀπὸ ἐμὲ καὶ γεμάτο ἐλπίδες μπροστά του...

Καὶ τώρα ;... Ὡ ! τώρα, θρικόταν σὲ μὴν ἀγνωστὴ, ἀνάμεσα σ' ἐχθροὺς ἀδυσώπητους, πῶς θὰ θάρειά, χωρὶς τὴ μητέρα του, χωρὶς νὰ τοὺς δικούς του γιὰ νὰ τοῦ γλυκάνῃ τοὺς πόνο... Καθὼς τὰ σκεφτόμουν αὐτὰ ἀσυναίσθητα, τὴν τσέπη τῆς μπλούζας του τὴν εἶκα τῆς...

Τὴν κύταξα ἐπὶ πολλὴ ὥρα καὶ, σιγά-σιγά, ἐπὶ τοὺς 1... Εἶδα τὰ μάτια του !...

Εἶνε ἔτσι ἀκριβῶς ὅπως τὰ φανταζόμουν... Γαλανὰ... ὀλογράνα σὰν τὸν καθαρὸ ἀνοιξιὰτικο οὐρανὸ... Ὡ ! τί ὠραία μάτια ποὺ ἔχει !... Πόσο γλυκὸ, πόσο χαϊδευτικὸ εἶνε τὸ βλέμμα τους...

Τὰ ἀνοίξε σήμερα τὸ πρῶτ γιὰ πρώτη φορά... Καθόμουν ὅμως πάντα κοντά του—ἔχασα νὰ γράψω στὸ Ἡμερολόγιό μου ὅτι ἀπὸ τὴν ἡμέρα ποὺ θρικόταν ἐδῶ, δὲν τὸ κουνῶ ἀπὸ τὴν κάμαρὴ του, ἀπὸ τὴν κάμαρὴ μου δηλαδὴ—καθόμουν λοιπὸν κοντά του κ' εἶχα πᾶρει κάποιο βιβλίον καὶ διάβαζα, ὅταν σὲ κάποια στιγμή, σηκώνοντας τὸ κεφάλι μου ἀπ' αὐτό, γύρισα καὶ κύταξα τὸ Φρίτς.

Ἀμέσως τότε τὸ βιβλίον ξέφυγε ἀπ' τὰ χέρια μου... Ὁ Φρίτς εἶχε ἀνοίξει τὰ μάτια του καὶ μὲ κύταξε μὲ ἀπορία, μὲ κατάπληξι, μὰ καὶ μὲ τόση γλυκύτητα... Εἶχε συνέλθει ἐπὶ τέλους ἀπ' τὴν ἀνασθησίαν του... Ἐβλεπα στὸ βλέμμα του ὅλες τὶς ἐρωτήσεις ποὺ ἦσαν ἔτοιμες νὰ θυγῶν ἀπ' τὰ χεῖλιά του : Ποῦ ἦταν ; Πῶς θρικόταν μέσα σ' αὕτὴ τὴν κάμαρη ;... Ποιὰ ἦμουν ἐγὼ ;...

Καὶ πραγματικά, ἔπειτ' ἀπὸ μιά στιγμὴ, τὰ χεῖλιά του ψιθύρισαν μὲ κόπο : «Δεσποίνες...»

— Σιωπὴ ! τοῦ ἀπάντησα, φέροντας τὸ δάχτυλό μου στὸ στόμα.

Μὰ ἐκεῖνος, μιά καὶ εἶχε μιλῆσει πειὰ, δὲν φαινόταν νὰ εἶχε καμιά διάθεσι νὰ σωπάσῃ. Καὶ εἶχε πολὺ δίκην... Γιὰ νὰ μὴν κουρασθῇ λοιπὸν κἀνοντάς μου ἐρωτήσεις, ἀποφάσισα νὰ τὸν προλάβω καὶ, σιγά-σιγά, τοῦ διηγήθηκα τὴν περιπέτειά του.

Ἐκεῖνος μὲ ἀκούγε μὲ μιά κατάπληξι ποὺ μεγάλωνε ὀλοένα.

Μοῦ φαίνεται πὼς, ἐξαντλημένος, καθὼς ἦταν, ἡ διηγήσή μου τὸν κοῦρασε, γιατί καθὼς τὴν τελειῶνα, ἐκλείσε πάλι τὰ μάτια του κι' ἀποκοιμήθηκε.

Τὸ μεσημέρι, τὴν ὥρα ποὺ ἦρθε ὁ γιατρός, τοῦ διηγήθηκα τί εἶχε συμβῇ καὶ τὸν ρώτησα ἀνὰ ἔπρεπε, ὅταν θὰ ξυπνοῦσε πάλι, νὰ τὸν ἀφῆσω νὰ μοῦ μιλήσῃ...

— Ἀφήστε τον ! μοῦ ἀπάντησε. Δὲν ὑπάρχει πειὰ κανεὶς κίνδυνος. Ἡ πληγὴ τοῦ κροτάφου ἀρχισε πειὰ νὰ ἐπουλώνεται, κ' ἡ ἄλλη ἐπουλώθηκα κιάλας...

Ἔτσι, ἀπὸ ἐκείνη τὴν ὥρα, δὲν ἔβλεπα πειὰ τὴ στιγμή ποὺ ὁ Φρίτς θὰ ξυπνοῦσε...

Κατὰ τὶς δυὸ ἡμὲρες κοντά του θυβισμένη σὲ ἀνήσυχες σκέψεις, γιατί ἡ ἔφημερίδες ποὺ εἶχαν φτάσει τὸ μεσημέρι ἀπ' τὴν Πετρούπολι, εἶχαν πολὺ δυσάρεστα νέα, σχετικὰ μὲ τὴν κατάστασι τοῦ μετώπου, καὶ φοβόμουν γιὰ τὸν πατέρα μου, ὅταν ἔξαφνα ἀκούσα μιά φωνή, ποὺ ἀντήχησε σὰν χάδι στ' αὐτιά μου, νὰ μοῦ λήη :

— Δεσποίνες...

Ὁ Φρίτς εἶχε ξυπνήσει.

— Φρίτς... τοῦ ἀπάντησα χωρὶς νὰ θελω.

Τὸν εἶδα τότε νὰ καταβάλλῃ κάποια προσπάθεια γιὰ νὰ ἀπλώσῃ τὸ χέρι του. Τὸ ἀπλόωσε. Τέλος, ἔφτασε τὸ δικό μου, τὸ πῆρε καὶ, φέροντάς το στὰ χεῖλιά του, ψιθύρισε :

— Εὐχαριστῶ, δεσποίνες... Κατάλαβα ἀπ' ὅσα μοῦ εἶπατε τὸ πρῶτ, ὅτι σὰς μὲ σώσατε τὴ ζωή...

— Ἐκανα ὅτι θὰ ἔκανε κάθε πολιτισμένος ἀνθρώπος στὴ θέσι μου... τοῦ ἀπάντησα. Μὰ συγγνώμην... Ἐστε... φιλοξενούμενος μου...

— Αἰχμάλωτός σας, θέλετε νὰ πῇτε... μὲ διώρθωσε χαμογελώντας πικρὰ ἐκεῖνος.

— Ἔστω... λοιπὸν, δὲν ξέρω ἀκόμα τὸνομά σας... Δὲν ξέρω ποῖος εἴστε...

— Ἐχετε δίκην, μοῦ ἀπάντησα. Θυμᾶμαι τώρα ὅτι πέταξα τὰ χαρτιά μου μὲς στὸ ἀεροπλάνο μου, λίγη ὥρα πρὶν πηδῆξω ἀπ' αὐτό... λοιπὸν, ὀνομάζομαι Φρίτς φόν...

Ἐκείνη τὴ στιγμὴ, μπήκε μέσα ἡ Μάσια μὲ ὄφρος τρομαγμένο :

— Παιδί μου, μοῦ εἶπε, ὁ ἀντισυνταγματάρχης Λέσκωβ ζητάει νὰ σὰς δῇ ἀμέσως... Εἶνε ἀπόλυτος ἀνάγκη...

— Καλὰ... Ἐφτασα, τῆς εἶπα.

Καὶ γυρίζοντας πρὸς τὸν Φρίτς, ἐπρόσθεσα : «Συγγνώμην !» καὶ γῆγῃ ἔξω.

Ὁ Λέσκωβ μὲ περιμενε στὸ Χώλ. Ὁταν κατὰχλωμος κι' ἀπὸ τὴν ἐκφρασί του κατάλαβα ὅτι κατὶ τρομερὸ

συνέβαινε.

— Δεσποινίς, μου είπε, πρέπει να φύγετε άμέσως από την έπαυλη. "Επειτα από μια ώρα θα είνε άργά.. Οί χωρικοί της περιφέρειας έπαναστάτησαν και έρχονται πρὸς τὰ ἐδῶ, με άγρίας διαθέσεις... Καίνε στο πέραςμά τους τὰ πάντα και σκοτώνουν τούς άριστοκράτες πού συναντούν στο δρόμο τους.. "Εχω ένα άμάξι κάτω με δυο πιστούς μου ανθρώπους πού σάς περιμένει για να σάς πάη στο σταθμό του Βίνσκυ. "Εκεί θα πάρετε το τραίνο πού θα φύγη στις τρεις παρά τέταρτο για την Πετρούπολι...

Πάγωσα δόλοκληρη, μόλις άκουσα τὰ λόγια αυτά. Μά έπειδή φαινόμενον ειστακτική, ο Λέσκωβ με πήρε σ' ένα παράθυρο του χώλ και μου έδειξε, μακριά στο θάθος του ορίζοντα, μερικά σύννεφα καπνού :

— Βλέπετε αυτό τόν καπνό ;... Είνε από τις έπαυλεις τών ευγενών πού καίνε στο πέραςμά τους οι έπαναστατημένοι χωρικοί...Μη διστάζετε καθόλου... Κάθε στιγμή πού περνάει είνε πολύτιμη.

— Μά ο αίχμαλώτος ;...τραύλισα.

— Μην ανησυχήτε...Έπειδή ξέρω τὸ ενδιαφέρον σας γι' αυτόν, έφερα κι' ένα άλλο άμάξι πού θα τόν μεταφέρη στο νοσοκομείο... "Εξ άλλου, σέ δυο τρεις μέρες οι Γερμανοί θα θρίσκονται ἐδῶ και θα τόν άπελευθερώσουν, γιατί τὸ μέτωπο κατέρρευσε και ο στρατός μας πέταξε τὰ ὅπλα...

Μιά τρομερά σκέψις πέρασε τότε απ' τὸ μυαλό μου:

— Καί ο πατέρας μου ; τραύλισα.

— "Ο πατέρας σας ξαναγύρισε στην Πετρούπολι, όπου και σάς περιμένει. "Ετσι μου μήνυσε πρὸ ὀλίγου μ' ἕον αξιωματικό του έπιτελείου του, πού πέρασε από δῶ...

"Όπως εξακριβώσα άργότερα, αὐτὸ ἦταν ένα ψέμμα, στο ὁποῖο καίφυγε ο Λέσκωβ για να με πείση να φύγω. Καί πράγματι αὐτὸ μ' έπεισε. "Ωστόσο γύρισα και τοῦ είπα :

— Μοῦ δίνετε τὸ λόγο σας ὅτι θα προστατεύσετε τὸ Γερμανὸ αξιωματικό;

— Τὸν έχετε...

"Η Μάσια ἐν τῷ μεταξύ, βοηθουμένη από δυο-τρεις ὀπιηρέτες, στοίβαζε σέ δυο μεγάλες θαλίτσες ὅσα πολύτιμα πράγματα εύρισκε μπροστά της.

— Καλά...Σ' ένα λεπτό έφτασα...είπα στο Λέσκωβ.

Κ' έτρεξα στο δωμάτιό μου, ὅπου ο Φρίτς με περίμενε με πραγματική άγωνία.

— Τί συμβαίνει ; με ρώτησε.

— "Ω ! τρομερά πράγματα για μᾶς, τοῦ άπάντησα, κ' εύχάριστα ίσως για σάς...

Καί γρήγορα-γρήγορα τοῦ επανέλαβα ὅσα μου είχε πη ο Λέσκωβ. "Επειτα έπρόσθεσα με τόνο θερμό :

— "Η πιὸ μεγάλη μου λύπη ίσως αὐτὴ τὴ στιγμή είνε γιατί σάς αφήνω... Σας αφήνω τώρα ακριβῶς πού έλπίζα πὼς θα γνώριστούμε καλλίτερα...Μά είμαι συγχρόνως κ' εύτυχής γιατί...

— Γιατί με σώσατε;...με συμπλήρωσε εκείνος. "Ω ! δεσποινίς, πρόσθεσε, καλλίτερα να μην είχα συνέλθει σήμερα...καλλίτερα να μη σάς είχα εἶη...Μοῦ κλείσατε τὴ μιά πληγή και μου άνοιξατε μιά άλλη...ἐδῶ...

Καί έφερε τὸ χέρι του στην καρδιά του...

Τὰ μάτια του ἦσαν δακρυσμένα. "Μά κ' ἐγὼ έκλαιγα... "Ηθελα κάτι να τοῦ πῶ, πιὸ θερμό, πιὸ εγκάρδιο, μὰ τὰ λόγια μου έλειπαν...

"Εξαφνα, άκουσα τὸ Λέσκωβ να μου φωνάζη απ' έξω :

— Βιαστήτε, ύψηλοτάτη...Θά χάσετε τὸ τραίνο...

Τότε, μέσα σέ μιά στιγμή τρέλλας και άπογνώσεως, μη έχοντας κ' ἐγὼ ἡ ίδια συναίσθησι τῶν πράξεών μου, έσκυψα και τὸν φίλησα...

— Ποιὸς ξέρει, τοῦ είπα, μιά μέρα ίσως ίδωθοῦμε πάλι...

Κ' έτρεξα έξω...

Μετά ένα τέταρτο τῆς ώρας επιβιβαζόμενοι, στο σταθμό του Βίνσκυ, μαζί με τὴν Μάσια, στο τραίνο πού φευγε για την Πετρούπολι.

II

ΜΕΤΑ ΕΞΗ ΧΡΟΝΙΑ

16 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1923.

Πέντε χρόνια πέρασαν...πέντε δόλοκληρα χρόνια...Σή

μερα, ψάχνοντας ανάμεσα σέ κάποια παλιά πράγματα πού μπόρεσα να τὰ πάρω στην έξορία μου, θρίσκα τὸ παλιὸ αὐτὸ καρνέ, στο ὁποῖο είχα άρχισει να γράφω τὸ ἡμερολόγιό μου... "Εχει στο έξωφύλλό του χρυσὸ θυρεὸ τοῦ πατέρα μου... "Ω ! ο φτωχὸς μου πτέρας... Δάκρυα μου έρχονται στα μάτια με τὴν μνησί του... Σκοτώθηκε πολεμώντας έναντίον τῶν μουνηστών... "Εμεινα μόνη...δολομόναχη στον κόσμο...φυγα απ' τὴ Ρωσία κυνηγημένη, διωγμένη... Είπα με πῶς κατώρθωσα να σωθῶ και να περάσω στην Γερμανία, ὅπου θρίσκομαι ἐξ η χρόνια τώρα... Στην ἐξήσα με τὴν καλή μου Μάσια, πουλώντας τὰ μαμματα πού είχα κατορθώσει να πάρω μαζί μου, χρηήματα αὐτὰ σώθηκαν και σέ λίγο καιρὸ άναγκασκα να έργαστώ... Είμαι πολὺ καλή πιανίστρα και τῶρθωσα ἐπὶ πέντε χρόνια να κερδίζω τὸ ψωμί μου, θῶς και τῆς φτωχῆς μου Μάσιας, δίνοντας μαθήματα πιάνου σέ διάφορες άριστοκρατικές οικόγειες, ὁποῖες με σύστησαν διάφοροι συμπατριῶτες μου ὅσοι κι' αὐτοί...

Τώρα, πρὸ ἐνὸς μηνὸς θρίσκομαι σὴ Στουτγάρδη στην "παύλι τῆς πριγκηπίσσης φὸν Χολτενστάιν, ποία με προσέλαθε ὡς διδασκάλας τοῦ πιάνου μικρῆς τῆς κόρης Λόρας, ἐνὸς χαριτωμένου μικροῦ γέλου δικατεσάρων, ἐκα πέντε χρόνων... "Η άμοιθή μου είνε πολὺ καλή ἐδῶ και εἶπα σὴν σπημένη. Μοῦ επέτρεψαν να πάρω και τὴ Μάσια μαζί μου και μᾶς έχουν παραχωρήσει δυο ὀράια δωμάτια στην έπαυλη. "Αλήθεια ! πόσο ἡ έπαυλις αὐτὴ μὲ μίζει τὴ δικὴ μας... "Ω ! ὅπως έμαθα, ἡ έπαυλις, στην ὁποία...έπληττα τόσο ἡ άνόητη, κάμκε απ' τὸν παναστάτες... "Η περιουσία μας κατασχέθηκε ὀληρη... Είνε αλήθεια πὼς έχω πολλές ἐλπίδες να μωθῶ απ' τὴν Πολωνική κυβέρνησι για τὰ κτήματά εἶχε ο φτωχὸς μου πατέρας στην Πολωνία... Μά ἐνδιαφέρουν πειὰ οὔτε τὰ πλοῦτη, οὔτε οί τίτλοι...μαί απλῶς τώρα ἡ Κάτια Κωνσταντινόβιτς κ' ἐγὼ χαριστημένη πού κερδίζω τὴ ζωὴ μου με τὴν έπαυλη μου. Τώρα μάλιστα πού θρίκα μιά καλή θέσι, κατένθουσα αμένη.

"Η πριγκηπίσσα Χολτενστάιν μ' άγαπή πολὺ κ' αλήθεια ὅτι κ' ἐγὼ αἰσθάνομαι μιά άκατανίκητη πάθεινα γι' αὐτή... Τὸ ευγενικὸ πρόσωπό της μοῦ νει κάποια άνάμνησι μὰ δὲν μπορῶ να θυμηθῶ τί ὅως. Τὴ ρώτησα αν εἶχε ῥθῆ ποτὲ σὴ Ρωσία, με άπάντησε άρνητικά. Ποῦ λοιπὸν ξαναεἶδα τὸ γλυκὸ τὸ και συμπαθητικὸ πρόσωπο;...

"Η πριγκηπίσσα ζῇ μόνη της με τὴν μικρὴ κόρη 'Ο σύζυγός της, στρατηγὸς τοῦ γερμανικοῦ στρατοῦ, σκοτώθηκε στον πόλεμο... "Εχει κ' ένα γιὸ εἰκοσέτη ἐδῶν, μὰ αὐτὸν δὲν τὸν έχω δι καθόλου, γιατί ὁθὸς μου εἶπε ἡ πριγκηπίσσα, ταξιδεύει ἀδίκαια, ρίζει στον κόσμο...Με άφησε μάλιστα να καταλάβω κάποιος μεγάλος ἡθικός πόνος τὸν βασανίζει και πεινάει για να ξεχάση...Καμμιά ἐρωτικὴ ιστορία ἄλλο...

Στὴν τελευταία του έπιστολὴ ἀνήγγειλε σὴν πού τὴν προσεχῇ του επιστροφῇ. Τὸν λένε Φρίτς... Τί σύμπτωσης !... "Εχει τὸ αἰχμαλώτου μου πού τοῦ κάκου, μέσα σὴν πού μου περιπέτειες και συμφορές προσπάθησα να τὸν χάσω.

Κάθε φορά πού τὸν θυμάμαι, μοῦ φαίνεται πὸς σθάνομαι ακόμα σὰ χεῖλη του τὴ γλυκύτητα τοῦ ματος πού τοῦ ἐδῶσα... "Όσο περνῶν μάλιστα τὴν νια, τόσο ἡ άνάμνησί του μοῦ γίνεται πιὸ γλυκείη προσφιλης...

Τώρα καταλαβαίνω καλὰ πόσο τὸν άγάπησα σὴν λίγες μέρες πού τὸν γνώρισα και τὸν περνοῦσα...Νά ἤξερα τοῦλάχιστον τὸνομά του, ίσως ἐροῦσα να τὸν ξαναβρῶ σὴ Γερμανία ὅπου ἔβη, χρόνια τώρα... Μὰ δὲν πρόφτασε να μοῦ τὸ πῇ... γιὴ ἀκριβῶς πού μοῦ τὸ έλεγε άποχωριστήκαμε ἀπροσδόκητα, τόσο τραγικά ! Θεέ μου !... Τί νῆς τάχα ; Κράτησε τάχα ο Λέσκωβ τὴν ὀδόγειά του τὸν μετέφερε στο νοσοκομείο ἡ μήπως θρίκε πὸς φριχτὸ θάνατο μέσα σὴς φλόγες πού έκαιαν τὴν ἄλτ μας ; "Αν γλύτωσε τότε, οί συμπατριῶτες Γερμανοί πού κατέλαβαν τρεῖς μέρες, μετὰ τὴν

μερῶν μου, τὴν περιοχὴ τοῦ Βίνσκυ, θα τὸν άπελευθερώσει...

Γλυκὲ μου Φρίτς !... Φτωχὸ μου νεανικὸ ἐρωτικὸ ὄνειρο, θά σέ ξαναἰδῶ τάχα ποτέ;...

Μοῦ πήρε ὅλη τὴν καρδιά μου και ποτὲ δὲν θά μπόρεσω να γράψω ἄλλον από σένα...

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ.

Άλλο φτάνει ο γιὸς τῆς πριγκηπίσσης, ο νεαρὸς πριγκηπ Φρίτς.

Μοῦ τὸ ἀνήγγειλε τὸ ἀπόγευμα ἡ μικρὴ μαθήτριά μου ἡ Λόρα, γεμάτη χαρά.

— "Ω ! δὲν ξέρετε, φρωῦλάν, μοῦ εἶπε, τί ὀραῖος, τί καλὸς πού εἶνε ο ἀδελφός μου !... Μὰ από τὸν καιρὸ πού γύρισε από τὸν πόλεμο εἶνε πάντα τόσο μελαγχολικός... Γράφει και ὀράια ποιήματα... Νά, σήμερα, θρίκα αὐτὸ τὸ ποιῆμα μέσα σέ κάποιο βιβλίο πού τὸ ξεπλῆξα στο γραφεῖό του... Διαβάστε τὸ, φρωῦλάν...

Εἶπε τόσο ὀραῖο...

Πῆρα ἀδιάφορὸ τὸ χειρόγραφο πού μοῦ ἔδινε ἡ μικροῦλα και διάβασα τὰ ἐξῆς :

— "Ηρθε μέσα στον πόνο μου σάν παναγιη μανη... — Στάθηκε από πάνω μου γλυκειά, λευκή και ὀραῖα... "Ησωνα τάχα ὄραμα από τὸν ἄλλο κόσμο — ἡ ἡσωνα πούρθε τὴ ζωὴ να κάνει πὸ ὀράια ;

— "Ηρθε και σέ άγάπησα σέ λίγες στιγμές μόνο... — "Αγάπησα ὅπως ποτὲ κανεῖς δὲν θ' άγαπήση... Μά, ἡσωνῶν ! ἐχάθηκες σάν σύννεφο σὴ δύση...

— Χάθηκες και από τότε πειὰ ἐχάθηκαν για μένα, πειὰ, κ' ἐλπίδες, κ' ὄνειρε, ἐχάθηκε ἡ ζωὴ μου...—Στὸ ὄραμα σου, ἐκλάθωσες και πήρες τὴν ψυχὴ μου...

Μόλις διάβασα αὐτὸ τὸ ποιῆμα, αἰσθάνθηκα μιά παρὰ ὀδυνη συγκίνησι...Γιὰ ποιὰν εἶχε γράψει τάχα τὸ ποιῆμα αὐτὸ ο πρίγκηψ ;... Για ποιὰν...

Δὲν ξέρω για ποῖο λόγο, αἰσθάνθηκα τὴν καρδιά μου πῆσσε ἐπὶ πολλὰ ὀρα παράδοξα, γλυκά... Εἶχα ὅσο ποτὲ γλυκὴ, ὥστε ἡ μικρὴ Λόρα εξαφινάστηκε και με ρώτησε :

— Τι έχετε, δεσποινίς ;

— Τιποτε, τῆς άπάντησα... Μά ἔλα, εἰν' ὀρα ν' αρχίσει τὸ μάθημα...

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ, μεσημέρι...

"Ο πρίγκηψ Φρίτς ἦρθε τὸ πρωῒ... "Εγὼ δὲν παροῦσα σὴν άφιξί του, γιατί δὲν ἤθελα να φανῶ ὀδυνη σὴν ολγοειναική αὐτὴ σκηνὴ, ἐγὼ μιά ξένη.

Απὸ τὸ παράθυρό μου, εἶδα ένα άμάξι να σταματᾷ πρὸς τὴν εἰσοδο τῆς έπαύλεως, κι' ἔβαν κομμοῦ πρὸς τὴν πύλῃ απ'αὐτό. Ρίχτηκε άμέσως σὴν άγκαλιὰ κάποιος μεγάλος ἡθικός πόνος τὸν βασανίζει και πεινάει στο δικὸ της και κρατώντας τὴ μικρὴ Λόρα απ' τὸ χέρι μπήκαν μέσα.

Δὲν μπόρεσα να δῶ τὰ χαρακτηριστικά του γιατί τὸ παράθυρό μου εἶνε μακριὰ απ' τὴν εἰσοδο τῆς έπαύλεως. Εἶδα ὀστόσο πὼς ἦταν ξανθός, πολὺ ξανθός.

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ, βράδυ.

Λίγο μετὰ τὸ μεσημέρι, ἡ μικροῦλα Λόρα ἦρθε σὴν καρδιά μου και μοῦ εἶπε :

— Φρωῦλάν, ἡ μαμὰ σὰς παρακαλεῖ νάρθητε στο σπίτι για να γνωρίσετε τὸν ἀδελφὸ μου... "Ετοιμαστήκαμε γιατί οί ὄλοι πέρασαν κιόλας σὴν τραπεζαρία...

— "Αλλά τὸναλέττα και άκολούθηρα τὴ Λόρα σὴν τραπεζαρία...

— "Ημουν τόσο ταραγμένη, χωρίς να ξέρω τὸ γιατί, ἔβη ένα τόσο περίεργο προαίσθημα, ὥστε μόλις ἔφτασα σὴν πόρτα τῆς τραπεζαρίας, στάθηκα.

Δὲν είχα τὴ δύναμι να προχωρήσω.

Κατέβηκα ὀστόσο μιά προσπάθεια και μπήκα μέσα. ὀσοῦς ἦταν αὐτὸς ο νέος πού σηκώθηκε για να με πει :

— Θεέ μου !... "Ηταν ὁ...

Δὲν πρόφτασα να τελειῶσω τὴ σκέψι μου, ὅταν άκουσα μιά κραυγὴ να ξεφεύγη από τὰ χεῖλη του :

— Κάτια !... Σεῖς ἐδῶ ;...

"Ηταν ἐκεῖνος !... "Ο Φρίτς !... "Ο αίχμαλώτός μου !... — Σεῖς ἐδῶ !...ἐξακολούθησε...Κ' ἐγὼ πού σὰς άναζήτησα σ'ὄλον τὸν κόσμο... Θεέ μου !... Θεέ μου !... Σ' εύχαριστῶ !...

"Εγὼ είχα μείνει ακίνητη, άμίλητη...

Τὰ μάτια μου είχαν θαμπώσει και δὲν έβλεπα πειὰ μπροστά μου τίποτε...

"Αναγκάστηκα ν' άκουμπήσω στο φύλλο τῆς πόρτας για να μη πέσω κάτω...

"Ο Φρίτς ἦρθε τότε πρὸς ἐμένα, με πήρε από τὸ χέρι και με πήγε κοντὰ σὴν πριγκηπίσσα.

— Μητέρα, τῆς εἶπε. Εἶνε ἡ Κάτια...ἡ Ρωσὶς πριγκηπίσσα πού μ' έσωσε και για τὴν ὁποία σου έχω μιλήσει τόσες φορές...

"Η πριγκηπίσσα με πλησίασε τότε, με πήρε σὴν άγκαλιὰ της και, φιλώντας με τρυφερά, μοῦ εἶπε :

— Πιὸ να τὸ ἤξερα, Κάτια... Φαίνεται ὅμως πὼς ἡ καρδιά μου και εἶχε μαντέψει... Γι' αὐτὸ σ' άγάπησα τόσο... "Ω ! σ' εύχαριστῶ... Σ' εύχαριστῶ... "Εσωσε τὸ παιδί μου...

Τότε θυμήθηκα ἔξαφνα πού είχα ξαναδῇ τὴν πριγκηπίσσα...Τὴν είχα δῇ σὴ φωτογραφία πού είχα βρῇ σὴν τσέπη τοῦ αίχμαλώτου μου...

"Όλον τώρα τὰ πρόσωπα ἔλαμπαν από χαρά. "Η μικρὴ μου μαθήτριά ἡ Λόρα ἦρθε σέ κάποια στιγμή σὴν άγκαλιὰ μου και εἶπε στοὺς ἄλλους :

— Γι' αὐτὸ κ' ἐγὼ άγαποῦσα τόσο τὴ δασκάλα μου... Τότε ο Φρίτς γύρισε πρὸς τὴν ἀδελφὴ του και τῆς εἶπε γελώντας :

— Μά θα πάψη τώρα να εἶνε δασκάλα σου...

— "Αλήθεια ; ἔκανε ἐκείνη κασουφιάζοντας. Και γιατί ;

— Γιατί θα γίνῃ ἀδελφὴ σου...τῆς άποκρίθηκε ο Φρίτς.

"Επειτα, γυρίζοντας με σοβαρὸ ὄφος πρὸς τὴν πριγκηπίσσα τῆς εἶπε :

— Μητέρα, μόνο σεῖς ξέρετε πόσο άγάπησα κι' άγαπῶ τὴν Κάτια,και πόσο ὕπεφερα γιατί τὴν έχασα. "Εξ ὀλοκληρα χρόνια τώρα ἐξῆσα μόνο με τὴν άνάμνησί της... Μά ο Θεὸς με λυπήθηκε και θέλησε ὥστε να τὴν ξαναβρῶ μέσα στο ἴδιο μου τὸ σπίτι...

Στάθηκε μιά στιγμή κ' έπειτα ἐξακολούθησε με φωνὴ πού έπαλλε από συγκίνησι :

— Λοιπὸν, μητέρα, σὰς παρακαλῶ να ζητήσετε ἐκ μέρους μου τὸ χέρι τῆς Κάτιας...

"Η πριγκηπίσσα γύρισε πρὸς ἐμένα χαμογελαστή και μοῦ εἶπε :

— Θέλεις, Κάτια, να γίνῃς κόρη μου ; Θέλεις να γίνῃς σύζυγος τοῦ Φρίτς ;

"Εγὼ δὲν άπάντησα τίποτε, μὰ ρίχτηκα κλαίγοντας σὴν άγκαλιὰ της.

Τότε ο Φρίτς ἔβγαλε από τὸ χέρι του ένα χρυσὸ δαχτυλίδι και, παίρνοντας τὸ χέρι μου τὸ πέρασε στο δαχτυλό μου και μοῦ εἶπε :

— Αὐτὸ τὸ φύλαγα για σένα, Κάτια !... Δὲν θα τὸ ἐδινά ποτὲ σέ καμμιὰ ἄλλη γυναῖκα στον κόσμο... Είμαι εύτυχισμένος πού τὸ περνῶ στο δαχτυλό σου, πολυαγαπημένη μου μνηστή...

Μνηστή του !... Μνηστή τοῦ Φρίτς...τοῦ αίχμαλώτου μου...

"Επὶ τέλους !... "Επειτ' από τόσα χρόνια θλίψεων, ἡ εύτυχία ξαναγύρισε πάλι και σέ μένα...

"Η καλή μου Μάσια, ὅταν τῆς τὰ διηγήθηκα ὅλα αὐτά, ἔχυσε ποτάμια δόλοκληρα δακρύων...

20 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ

"Εγιναν σήμερα οί γάμοι μου...

Είμαι τώρα ἡ πριγκηπίσσα Χολτενστάιν...

Είμαι εύτυχισμένη... "Ο φτωχὸς μου πατέρας θά εἶνε κι' αὐτὸς εύτυχισμένος ἐκεῖ πού θρίσκειται...

Τ Ε Λ Ο Σ

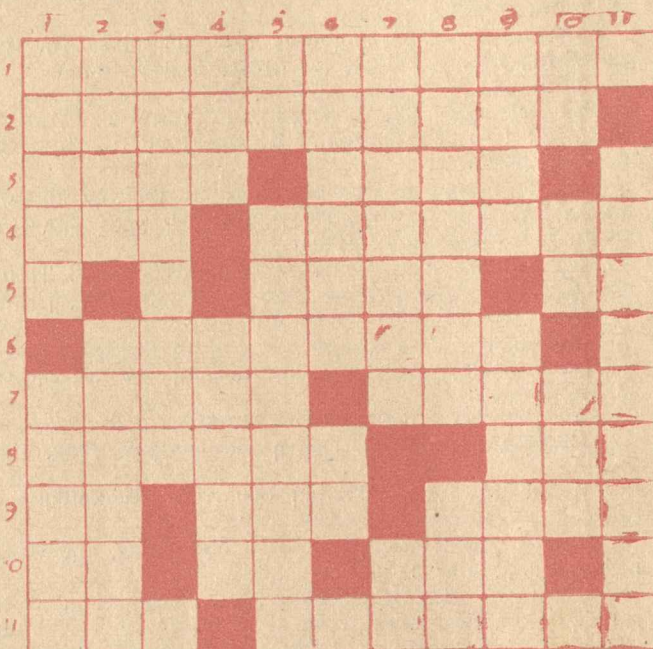
ΓΙΑ ΝΑ ΔΙΑΣΚΕΔΑΖΕΤΕ

Η ΣΕΛΙΣ ΠΟΥ ΣΚΟΤΩΝΕΙ ΤΗΝ ΩΡΑ

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΜΙΚΡΟΥΣ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΜΕΓΑΛΟΥΣ

[Σταυρόλεξα, έγχρωμες μαγικές εικόνες, αναγραμματισμοί κτλ. κτλ.]

ΤΑ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΑ ΤΟΥ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ»

Ο ριζόντιος (1): *Αθλητική παιδιά

- 2) Κοινόν ρήμα.
- 3) Τά ξέρει όλα. Μεταφορικών μέσων.
- 4) Νομός της Γαλλίας. *Όσα ανήκουν στο δημόσιο.
- 5) Περιήγησης Γάλλος μυθιστοριογράφος. Γαλλικών γράμμα.
- 6) *Ο δριαιότερος νέος της Ρωσικής εποχής.
- 7) Πόλις της *Ισπανίας όπου έγινε αιματηρά μάχη κατά τον τελευταίο εμφύλιο πόλεμο. Το πίσω μέρος του κεφαλιού.
- 8) *Απέραντη λίμνη. Τίτλος των δυτικών μοναχών.
- 9) *Υποθετικών (άρχ.) Μέτρον θάρους. *Ηγεμών.
- 10) *Αρβρον. Κτητικών. Πρόθεσις.
- 11) Κατοικίδιον ζώον. *Ωραίο σπόρ.

Κ α θ έ τ ω ς : 1) Παλαιός τουρκικός τίτλος. *Ο δεόμενος (κλήτ).

- 2) *Αγαθά ζώα. Βρίσκονται σε κάποια απόστασις ο ένας απ' τον άλλο.
- 3) Τέτοιο στέφανο φορούσαν οι νικητά.
- 4) *Όσο της αφαιρείς, τόσο μεγαλώνει. Οι έφημερίδες γενικώς.
- 5) Κτητικών. Νοσοκομεία.
- 6) *Ο,τι φουρώνει απ' τη γη. Δυό δμοια φωνήεντα.
- 7) Δεν μπορούν να τους δοῦν τα μάτια μας. Δυό δμοια σύμφωνα.
- 8) Φόρεμα, ρούχο. Συμπερασματικών.
- 9) Κοσμικών παιγνιδι. Νήσος του Αιγαίου.
- 10) *Αρβρον (πληθ.) Φθόγγος θυζαντινός. Βλέπει.
- 11) Δυό νησιά του Αιγαίου μαζί.

ΛΥΣΙΣ ΤΟΥ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΥ ΤΟΥ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟΥ
ΦΥΛΛΟΥ

Ο ριζόντιος : 1) ΜΠΩΝΤΕΛΑΙΡ, 2) ΑΥΘΑΙΡΕΣΙΑ, 3) ΟΘΩΝ-ΝΩΕ-ΠΙ, 4) ΡΑ-ΟΤΑΝ-ΩΤΑ, 5) ΙΓΑΙΟΝ-ΑΡΗΣ, 6) ΟΙ-ΜΗΛΑ-ΣΩ, 7) ΕΡΑΝΟΣ-ΡΕ, 8) ΙΑΒΑΣ-ΝΟΥΣ, 9) ΣΑΞ-ΗΞΥΧΙΑ, 10) ΤΟΥΡ-ΝΑΩΝ, 11) ΑΝΑΣΣΑΙ-ΙΝΑ.

ΠΡΟΣ ΧΑΡΙΝ ΣΑΣ ΚΥΡΙΕΣ ΜΟΥ

Η σελίδα της θογαύρας

Η ΜΟΔΑ

Όσο απλούστερα είναι τα άσπρорρουχα της σημερινής γυναίκας, τόσο πιο έπιμελημένη πρέπει να είναι η εμφάνισή της, γιατί με τα μοντέρνα φορέματα που είναι κομμένα λοξά και έρχονται έφαρμοστά στο σώμα, δεν μπορεί να φουσκώνουν πουθενά. Έτσι τ' άσπρорρουχα κόβονται σε πατρόν που ακολουθούν άπολύτως τις γραμμές της σιλουέτας.

Άλλοι σε σοφά μελετημένες ντεκούπ ή φόρμα του στήθους ανάδεικνύεται κατά τον κολακευτικότερο τρόπο, ή έπειτα φαίνεται λεπτότερη και ή φούστα κόβεται άρκετά κοντά, ώστε ν' αφήνι άπόλυτη έλευθερία στις κινήσεις. Γενικά υπάρχει άπόλυτη άρμονία μεταξύ του φορέματος και των άσπρорρουχών που το συνοδεύουν.

Τα άσπρорρουχα της ήμέρας, είτε πουκάμισα είναι, είτε κομπινάζον, έχουν όλα έναν μπόστο άπολύτως έμφανιστό, ο οποίος είναι κομμένος σε σχήμα σουτιέν, έτσι ώστε να μωρή και να τ' αντικαταστήσει άκόμην.

Η ύποληψη κομπινάζον είναι έντελώς άπλη, κομμένη σε λοξά, έτσι ώστε να έρχεται έφαρμοστή στο σώμα.

Τα πανταλόνια κόβονται κι' αυτά λοξά, ώστε να έφαρμοστο έφαρμοστά στη μέση και κάτω ν' ανεγούν κλός, έτσι να έπιτύχιν ένα τέτοιο πράγμα όλα τα πανταλόνια.

Έκτος από τα άσπρорρουχα, είτε μωτερό είτε μωτερογυλά, που έρχεται έφαρμοστό, έπεται πάλι αποτελούμενα από λουρίδες, κορσέ, στενές επάνω και φαρδιές κάτω ή είναι μονοκόμματα και στη μέση κομμένα με λεπτά παστέλια.

Τα γαρνιτούρα των κομπινάζον περιλαμβάνει σχεδόν άποκλειστικά στο επάνω μέρος που είναι πάντοτε πλούσια στολισμένα με κέντημα ή νταντέλλα. Έξαιρετικά μερικές πολύ λουσάτες κομπινάζον έχουν μια λεπτή γαρνιτούρα και στο πόδι.

Το μήκος των κομπινάζον έχει έλαττωθεί σημαντικά από τότε που κόντιναν τα φούστες και μόλις φθάνει τα γόνατα.

Τα θραυδών κομπινάζον που χρησιμοποιούνται ως φόρμα για το φόρεμα είναι άντελως μακρύτες ως κάτω. Το κορσελέ αποτελεί πραγματικό σουτιέν όλο από παντελά και στην πλάτη είναι ντεκολέ.

Τα θραυδών κομπινάζον που χρησιμοποιούνται ως φόρμα για το φόρεμα είναι άντελως μακρύτες ως κάτω. Το κορσελέ αποτελεί πραγματικό σουτιέν όλο από παντελά και στην πλάτη είναι ντεκολέ.

Τα θραυδών κομπινάζον που χρησιμοποιούνται ως φόρμα για το φόρεμα είναι άντελως μακρύτες ως κάτω. Το κορσελέ αποτελεί πραγματικό σουτιέν όλο από παντελά και στην πλάτη είναι ντεκολέ.

Τα θραυδών κομπινάζον που χρησιμοποιούνται ως φόρμα για το φόρεμα είναι άντελως μακρύτες ως κάτω. Το κορσελέ αποτελεί πραγματικό σουτιέν όλο από παντελά και στην πλάτη είναι ντεκολέ.

Τα θραυδών κομπινάζον που χρησιμοποιούνται ως φόρμα για το φόρεμα είναι άντελως μακρύτες ως κάτω. Το κορσελέ αποτελεί πραγματικό σουτιέν όλο από παντελά και στην πλάτη είναι ντεκολέ.

Τα θραυδών κομπινάζον που χρησιμοποιούνται ως φόρμα για το φόρεμα είναι άντελως μακρύτες ως κάτω. Το κορσελέ αποτελεί πραγματικό σουτιέν όλο από παντελά και στην πλάτη είναι ντεκολέ.

Τα θραυδών κομπινάζον που χρησιμοποιούνται ως φόρμα για το φόρεμα είναι άντελως μακρύτες ως κάτω. Το κορσελέ αποτελεί πραγματικό σουτιέν όλο από παντελά και στην πλάτη είναι ντεκολέ.

Τα θραυδών κομπινάζον που χρησιμοποιούνται ως φόρμα για το φόρεμα είναι άντελως μακρύτες ως κάτω. Το κορσελέ αποτελεί πραγματικό σουτιέν όλο από παντελά και στην πλάτη είναι ντεκολέ.

Τα θραυδών κομπινάζον που χρησιμοποιούνται ως φόρμα για το φόρεμα είναι άντελως μακρύτες ως κάτω. Το κορσελέ αποτελεί πραγματικό σουτιέν όλο από παντελά και στην πλάτη είναι ντεκολέ.

Τα θραυδών κομπινάζον που χρησιμοποιούνται ως φόρμα για το φόρεμα είναι άντελως μακρύτες ως κάτω. Το κορσελέ αποτελεί πραγματικό σουτιέν όλο από παντελά και στην πλάτη είναι ντεκολέ.

Τα θραυδών κομπινάζον που χρησιμοποιούνται ως φόρμα για το φόρεμα είναι άντελως μακρύτες ως κάτω. Το κορσελέ αποτελεί πραγματικό σουτιέν όλο από παντελά και στην πλάτη είναι ντεκολέ.

Τα θραυδών κομπινάζον που χρησιμοποιούνται ως φόρμα για το φόρεμα είναι άντελως μακρύτες ως κάτω. Το κορσελέ αποτελεί πραγματικό σουτιέν όλο από παντελά και στην πλάτη είναι ντεκολέ.

Τα θραυδών κομπινάζον που χρησιμοποιούνται ως φόρμα για το φόρεμα είναι άντελως μακρύτες ως κάτω. Το κορσελέ αποτελεί πραγματικό σουτιέν όλο από παντελά και στην πλάτη είναι ντεκολέ.

σιν και το κρέπ - σατέν. Δεν πρέπει όμως να λησμονούμε και τα θαυθακερά ύφασματα, την λινή θατίστα, το βουά, την θαυθακερή θατίστα και την λεπτή φανέλλα.

Τα χρώματα που συνηθίζονται για τα μοντέρνα άσπρорρουχα, εκτός από το κλασσικό λευκό είναι το πολύ άπαλό ρόζ, το δκρο ρόζ, το συκλαμέν, το θερύκοκκέ, το πολύ άνοικτό μώβ, το κρέμ, και το πολύ άνοικτό μπλε, για τα νυκτικά.

Ένα είδος γυναικείων άσπρорρουχών, που δεν φορούνται πια τόσο πολύ όσο άλλοτε, είναι ή πιτζάμα. Έν τούτοις για ταξίδι, για εκδρομές κτλ. ή πιτζάμα είναι άπαραίτητη. Συνηθώς γίνεται από σατέν έμπριμέ και για τις περιπτώσεις που αναφέραμε γίνεται από φανέλλα με λουλουδάκια και με φυτίλακι γύρω - γύρω. Άλλες γίνονται από φανέλλα μονόχρωμη και γαρνιρονται με φάσες από το ίδιο ύφασμα και μ' ένα μονόγραμμα ή άππλικασιόν στο άριστερό στήθος.

Απεναντίας επανήλθε στη μόδα κι' έχει μεγάλη έπιτυχία ή καμιζόλα.

Δυό είδων καμιζόλες συνηθίζονται, ή ζεστές και πρακτικές από ύφασμα μεταξωτό φοδραρισμένο με θάττα και ή κομψές και λουσάτες από κρέπ ντε σιν γαρνιρισμένες με άφθονες νταντέλλες και άσορτί με το νυκτικό.

ΠΟΣΑ ΑΣΠΡΟΡΡΟΥΧΑ ΧΡΕΙΑΖΕΤΑΙ ΜΙΑ ΝΥΦΗ

Για την προίκα μιας νέας που πρόκειται να παντρευθί χρειάζονται τα εξής άτομικά άσπρорρουχα.

Έξ πουκάμισα και ξέ πανταλόνια καθημερινά, από τα όποια δυό από θατίστα με άνθάκια, δυό από λεπτό περκάλι και δυό από λινή θατίστα.

Τέσσερα πουκάμισα και πανταλόνια πολυτελείας από κρέπ ντε σιν ή τουάλ ντε σουά, γαρνιρισμένα με κέντημα, δαντέλλα ή άππλικασιόν. Τρία κοστούμια έξαιρετικά πολυτέλη, αποτελούμενα από ένα πουκάμισο, ένα πανταλόνι και ένα νυκτικό.

Το ένα κοστούμι θα είναι από λευκό κρέπ - ζωρζέτ γαρνιρισμένο με άππλικασιόν από κρέπ σατέν.

Ένα κοστούμι από κρέπ ντε σιν έμπριμέ γαρνιρισμένο με σουρές.

Ένα κοστούμι από κρέπ - σατέν μπλε άνοικτό γαρνιρισμένο με νταντέλλα κρέμ. Έξ κομπινάζον από τουάλ ντε σουά, κρέπ ντε σιν και σατέν, διαφόρων χρωμάτων, κεντημένες ή γαρνιρισμένες με δαντέλλα. Δυό κομπινάζον θραυδών, μια λευκή και μια μαύρη. Έξ σουτιέν κοίνα. Τρία σουτιέν για το θραυ από νταντέλλα, ξέ νυκτικά άππλ από κρέπ ντε - σιν ή τουάλ ντε σουά, δυό νυκτικά πολυτελείας, από κρέπ - σατέν και ζωρζέτ, δυό πιτζάμες, μια καλοκαιρινή από τουάλ ντε σουά και μια από φανέλλα, δυό λιζές, μια από σατέν φοδραρισμένη με θάττα και μια από κρέπ - ντε - σιν με δαντέλλα.

Η ΔΙΣ ΛΙΑΝΑ

Κομψότατο νυκτικό από κρέπ-ντε-σιν με σχήμα σεμιζέ γαρνιρισμένο με δυό λουσάτες φάσες χρησιμοποιήσιμες με ή χωρίς φάσες.

ΤΙ ΜΑΣ ΓΡΑΦΟΥΝ ΟΙ ΦΙΛΟΙ ΜΑΣ

Το τεύχος του «Μπουκέτο» τιμάται παντού δραχμής 5. 'Η αδιάκριτος υπερίτιμής του παρά των 'Υποπαικτορέων απαγορεύεται.

'Η υπό των άγνωστών μας αποσπασμένη συνεργασία και μη συνοδευόμενη από δικαιώματος κρίσεως έκ δραχμών πέντε εις γραμματόσημα, δεν λαμβάνεται υπ' όψιν.

Γ. Γ. Πάτρας. 'Εχετε δικη. 'Η βιογραφία του Ντ' Ανουάντσιο διαβάζεται απλήστως. Είναι πράγματι από τις καλύτερες που έχουν γραφεί. Θα δημοσιευθεί κατόπιν κι' αυτό που επιθυμείτε τόσο.

ΚΩΣΤΑΝ ΚΟΥΒΕΛΗΝ, Μαχαιρά (Ξηρομέρου). — Μας γράφετε πολύ-πολύ ώραία.

«Αγαπητό μου «Μπουκέτο»

Με δικιολογημένην συστολήν, αλλά και με κάποιαν υπερφάνειαν, σας στέλνω σήμερον το πρώτον διήγημά μου, και περιμένω την κρίσιν σου, διότι είσαι το μόνον άρμόδιον, αλλά και ειλικρινές κριτής, διά να κρίνεις τον ένθουσιασμό μου !

Βεβαίως, δεν περιμένω, ούτε φαντάζομαι καν, ότι έχω, το παιδί των 17 χρόνων, είναι δυνατόν να έδιμψύργησα κάτι, άξιον να σταθί, έστω και στο τελευταίον σκαλί των άριστουργημάτων, που έφιλοτέχνησαν οι τιτάνες της σκέψεως και μάγοι της πένας.

Κι' όμως έλαβα το θάρρος να σηκώσω το κεφάλι μου ανάμεσα από τα υπέροχα αυτά μεγαλουργήματα, και κάνω το πρώτον θήμα, για τον μεγάλον άγωνα, να καταλάβω μίαν άκρη στον στήθο που λέγετε Τέχνη !

Ίσως να είμαι θύμα, του έγωϊσμού της νεότητος, ίσως να μην εκτίμησα τας δυνάμεις μου, και άφισα τον έαυτόν μου έρμεον μιάς έφημέρου πλάνης, αλλά μια σπίθα που την αίσθάνομαι να σιγανάθη μέσα μου, μου δίδει θάρρος, ενώ μου ψιθυρίζει, ότι πάσα αρχή είναι δύσκολος !

Δεν άπομακρίνομαι όμως και από την πραγματικότητα. Από στιγμή σε στιγμή περιμένω την μανιασμένη θύελλα τον παγωμένο θοριά, που θα μου σκορπίση τα άραία μου όνειρα. Νά με διώξη από τον κόσμο που άπλωσα το θέβιλο χέρι μου, στο δροσερό άνοιξιάντικο στεφάνι του, για να το σπλώσω με τα μαραμένα μου λουλούδια.

Το διήγημά μου «Καινούρια ζωή» θα χαράξη σε λίγο τον δρόμο μου.

Λοιπόν άκούστε μας προσεχτικά : Το διήγημά σας δεν είναι δημοσίευμα. 'Εχει λάθη, πολλά και διάφορα. Γλώσσα μικτή, ύφος άκατάστατο, άκυρολεξίες κ. τ. τ. 'Εχει ακόμα όπειρα λάθη όρθογραφικά. 'Ωστόσο δίνει μια έλπίδα σε μερικά του σημεία: ότι θα έπιτυχάτε κάτι άν άποφασίζατε να μελετήσετε, να μορφωθείτε, να μπήτε στο νόημα της τέχνης, λογοτέχνης θα πη έξ άλλου τεχνίτης του λόγου. Συνεπώς πρέπει να κατανοήσετε και κάτι άλλο, την όρθογραφία. 'Ακούστε μας. Προσέξτε την συμβουλή μας και δεν θα όγητε — όπωσδήποτε — ζημιωμένοι.

ΕΥΡ. ΑΝΤ. ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΝ, Ένταθα. — Δεν εκάματε δυστυ-

τυχώς καμμία πρόδον. 'Ιδού ένα των ποιημάτων σας !

«ΕΞΩ ΒΡΕΧΕΙ»

Έξω θρέχει
'Η θροχή κυπα τὰ τζάμια
Το νερό τρέχει
Σχηματίζονται ποτάμια.

Ό αέρας ό παγερός
Σφυρίζει επιμόνως
'Αχ ! Θεέ μου τι καιρός
Και να είμαι μόνος.

Λοιπόν : Γιατί τὰ θεωρείτε ως ποιήν αντὰ τὰ πενήντα ποιήματα; Διαβάστε 'Ελληνας ποιητάς.
Π. ΜΠΟΥΚΗΝ, Σαλαμίνα. — Το ποιήμα σας δεν είναι καλό, 'Ατεχνον πρωτόλειον. Και ιδού:

ΤΟ ΚΡΙΜΑ

Σ' όλα τριγύρω άπλώνεται, μιά πένθιμη γαλήνη
τά άστρα τρεμοσβύνουνε, μαζί με τη Σελήνη.

Όλα κοιμούνται ξέγνοιαστα, στης νύκτας τής σελήνης
κι' ό Γκιώνης με το κλάμα του, κάνει τη θλίψη.

Νά κι' ένας νέος σκυθρωπός, με μάτια δουρκαμμένα
στέκει θουβός, κι' άμυλητος, με χέρια σταυρωμένα.

Πλανιέται μέσ' στο πένθιμο κι' άχαρο κοιμητήριο
μιά θλέπει μέσ' στα σκοτεινά, έν άμυδρο καθύπερθε.

Τρέχει, πηδάει τὰ μνήματα, με ένα μεγάλο θρήνη
και φθάνει σ' ένα νεϊόσκαφτο, και στολισμένο με λουλούδια.

Στέκει, κυττάζει άχόρταγα, με μάτια δουρκαμμένα
μιάν εικόνα φτωχική, που του χαμογελάει θλιμμένα.

Παρίσταν' ή 'κόνα μιά μικρή, και αγαθή παιδί
που μιά 'πριλιάτικη θραυδά, της πήρε την καρδιά.

'Η άμοιρη, ήτανε τόνον άγνή, τόνον άδω πλάσμα
που τοΰδοσε και την ψυχή, άς ήτανε και σπλάσμα.

Και τώρα κλαίει νυχθημερόν, για να έλπιήσει
που τόσο άσπλαχνα μιά θραυδά, έφάρθε εις αΐμα.

Μίαν και μόνην συμβουλήν έχουμε να σας δώσουμε: Μην στίχους. Ματαιοπονείτε.

ΜΑΡΚΟΝΙ Β'. — Μας γράφετε, έκτός των άλλων και τούτο: Νά εκδόσουμε και ένα δεύτερο περιοδικόν με τον τίτλον «Μπουκέτο». Και προσθέτετε επί λέξει:

«Και διά την καλήν κυκλοφορίαν και την μεντιόνησιν της όδομαδίας και χρονιάς έξόδουσιν που, εις μεντιόνησιν και επαρχίας, σάς ύποσχόμεθα, με τον τίτλον μής μας. Θα κάνουμε, πάν ό,τι μάς είναι δυνατόν, την εύρυτέραν κυκλοφορίαν του».

Σας εύχαριστοϋμεν θερμώς, αλλά ή έκδοσις ενός περιοδικού είναι εύκολη δουλειά. Το περιοδικόν σήμερα απαιτείται περισσότερο για πάντα οι καλοί καιροί εκείνοι που έλλοιπον, τυπα με όλίγας ψωροδραχμάς. 'Αρξάσθε λοιπόν από σήμερα, όποιον σας παρέχει πάν ό,τι εκλέγει, τερπνόν και διδακτικόν.

Ο ΟΝΕΖΙΜ ΦΥΛΑΕΙ ΣΚΟΠΟΣ...

(Συνέχεια από τη σελίδα 26)

Ο ΟΝΕΖΙΜ. — Τι έκαμα λέει ;

Ο ΟΝΕΖΙΜ. — Νά, σε ρωτώ άν πιστεύεις σε τίποτα...

Ο ΟΝΕΖΙΜ. — Είσαι με τὰ καλά σου, στρατιώτα ;

Ο ΟΝΕΖΙΜ. — Πολύ καλά, εύχαριστώ. 'Εχεις, λοιπόν,

Ο ΟΝΕΖΙΜ. — Είσαι ζών !

Ο ΟΝΕΖΙΜ. — Πιστών ! Πολύ πιθανόν ! Μά, άν δεν έ-

Ο ΟΝΕΖΙΜ. — Είσαι ζών !

Ο ΟΝΕΖΙΜ. — Αύριο θα σου δείξω άν έχω πίστι

Ο ΟΝΕΖΙΜ. — Εν τώ μεταξύ μου λές, γιατί δεν παρου-

Ο ΟΝΕΖΙΜ. — Είσαι ζών !

Ο ΟΝΕΖΙΜ. — Είσαι ζών !

Ο ΟΝΕΖΙΜ. — Είσαι ζών !

Ο ΟΝΕΖΙΜ. — Είσαι ζών !

Ο ΟΝΕΖΙΜ. — Είσαι ζών !

Ο ΟΝΕΖΙΜ. — Είσαι ζών !

Ο ΟΝΕΖΙΜ. — Είσαι ζών !

Ο ΟΝΕΖΙΜ. — Είσαι ζών !

Ο ΟΝΕΖΙΜ. — Είσαι ζών !

Ο ΟΝΕΖΙΜ. — Είσαι ζών !

Ο ΟΝΕΖΙΜ. — Είσαι ζών !

Ο ΟΝΕΖΙΜ. — Είσαι ζών !

Ο ΟΝΕΖΙΜ. — Είσαι ζών !

Ο ΟΝΕΖΙΜ. — Είσαι ζών !

Ο ΟΝΕΖΙΜ. — Είσαι ζών !

Ο ΟΝΕΖΙΜ. — Είσαι ζών !

Ο ΟΝΕΖΙΜ. — Είσαι ζών !

Ο ΟΝΕΖΙΜ. — Είσαι ζών !

Ο ΟΝΕΖΙΜ. — Είσαι ζών !

Ο ΟΝΕΖΙΜ. — Είσαι ζών !

Ο ΟΝΕΖΙΜ. — Είσαι ζών !

Ο ΟΝΕΖΙΜ. — Είσαι ζών !

Ο ΟΝΕΖΙΜ. — Είσαι ζών !

Ο ΟΝΕΖΙΜ. — Είσαι ζών !

Ο ΟΝΕΖΙΜ. — Είσαι ζών !

Ο ΟΝΕΖΙΜ. — Είσαι ζών !

Ο ΟΝΕΖΙΜ. — Είσαι ζών !

Ο ΟΝΕΖΙΜ. — Είσαι ζών !

Ο ΟΝΕΖΙΜ. — Είσαι ζών !

Ο ΟΝΕΖΙΜ. — Είσαι ζών !

Ο ΟΝΕΖΙΜ. — Είσαι ζών !

Ο ΟΝΕΖΙΜ. — Είσαι ζών !

Ο ΟΝΕΖΙΜ. — Είσαι ζών !

Ο ΟΝΕΖΙΜ. — Είσαι ζών !

Ο ΟΝΕΖΙΜ. — Είσαι ζών !

Ο ΟΝΕΖΙΜ. — Είσαι ζών !

Ο ΟΝΕΖΙΜ. — Είσαι ζών !

Ο ΟΝΕΖΙΜ. — Είσαι ζών !

Ο ΟΝΕΖΙΜ. — Είσαι ζών !

Ο ΟΝΕΖΙΜ. — Είσαι ζών !

Ο ΟΝΕΖΙΜ. — Είσαι ζών !

Ο ΟΝΕΖΙΜ. — Είσαι ζών !

Ο ΟΝΕΖΙΜ. — Είσαι ζών !

Ο ΟΝΕΖΙΜ. — Είσαι ζών !

Ο ΟΝΕΖΙΜ. — Είσαι ζών !

Ο ΟΝΕΖΙΜ. — Είσαι ζών !

Ο ΟΝΕΖΙΜ. — Είσαι ζών !

Ο ΟΝΕΖΙΜ. — Είσαι ζών !

Ο ΟΝΕΖΙΜ. — Είσαι ζών !

Ο ΟΝΕΖΙΜ. — Είσαι ζών !

Ο ΟΝΕΖΙΜ. — Είσαι ζών !

Ο ΟΝΕΖΙΜ. — Είσαι ζών !

Ο ΟΝΕΖΙΜ. — Είσαι ζών !

Ο ΟΝΕΖΙΜ. — Είσαι ζών !

Ο ΟΝΕΖΙΜ. — Είσαι ζών !

Ο ΟΝΕΖΙΜ. — Είσαι ζών !

Ο ΟΝΕΖΙΜ. — Είσαι ζών !

Ο ΟΝΕΖΙΜ. — Είσαι ζών !

βοηθά και τη φτωχή μητέρα του. Το άφεντικό του όμως είχε εξαγριωθεί επειδή ο 'Αρβανίτης άφηνε κάθε τόσο τον κήπο και κατέβαινε στο Στάδιο για να γυμνασθή. Δεν τον συγκινούσε καν αυτή ή εύγενική προσπάθεια ενός νέου που έδινε όλες του τις δυνάμεις για να τιμήσει τη πατρίδα του. Και τον απέλυσε. 'Ετσι ο 'Αρβανίτης έμεινε στον δρόμο. Πείνασε κυριολεκτικά. Πολλές φορές νηστικός πήγαινε και προγυμναζόταν στο Στάδιο. Δεν έλύγισε όμως. Κατάφερε ν' άνθέξη και να που στο τέλος ένίκησε. Σήμερα είναι εισπράκτορας της κοινότητας Κουκουδασώνων. Κερδίζει 2.000 περίπου το μήνα, δηλαδή τὰ κουτσομπάλωνει. Παραπονεμένος από την τύχη του δεν είναι βέβαια. Θα ' αξίζει όμως μια καλύτερη, άνετώτερη ζωή.

Στις Κουκουδασώνες τον αγαπούν. Είναι το καμάρι του χωριού που το έδόξασε με την άθλητική επιτυχία του. Οι γέροι, οι προεστοί, να πούμε, του χωριού, συχνά τον άναφέρουν σαν παράδειγμα. Τὰ κορίτσια, όπως θα υπέθετε ίσως κανείς, δεν του πολυδίνουν σημασία. Επειδή δεν νοιώθουν από άθλητισμό και δεν καταλαβαίνουν γιατί είναι σπουδαίος ένας νέος που είναι πρώτος στην «τρεχάλα». Ούτε κι' ο 'Αρβανίτης όμως λογαριάζει το γυναικείο φύλο. 'Εκείνος ένα μεγάλο έρωτα έχει: Τον άθλητισμό. Και σ' αυτόν δίνει όλες τις δυνάμεις του και όλες τις σκέψεις του. Το δεύτερο πράγμα που αγαπά στον κόσμο αυτό είναι ή μάνα του. Μιλά γι' αυτήν με πολλή συγκίνηση. Όταν ξεκινά από το χωριό του για να κατέβη στην πόλι και να λάβη μέρος σε άγώνες ή αγαθή γρηούλα τον ξεπροβοδίζει εις την αύλη του σπιτιού των έπειτα μπαίνει μέσα, γονατίζει μπροστά στα εικονίματα και προσεύχεται στην Παναγία για τον γιό της. Στην αρχή δεν έδινε και τόση σημασία στις άθλητικές επιδείξεις του παιδιού της. Όταν όμως είδε κάποτε να τον φέρουν δαφνοστεφανωμένο στα χέρια οι συγχωριανοί της, ν' ακολουθή δόλοκληρο το χωριό, να ζητακραυγάζουν να του κάνουν έπίσημα τραπέζια και να του θιάζουν λόγους, αγάπησε κι' αυτή τον άθλητισμό, όσο κι' άν δεν είχα σαφή ιδέα περί του τί πράγμα είναι αυτή ή «δουλειά» του γιου της. Της φτάνει ότι ύλοι μιλούν για το παιδί της και ότι ή φήμη του έχει άπλωθί σ' όλη την 'Ελλάδα.

Ο ΡΕΠΟΡΤΕΡ

Ο «ΑΝΔΡΑΣ ΠΟΥ ΑΓΑΠΗΣΑ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟ»

(Συνέχεια από τη σελίδα 46)

Ένα αρκετά παχύ στρώμα, ό φίλος μου με ξανάπασε απ' το χέρι και μ' έσπρωξε έλαφρά προς το νεκροκρέββατο. 'Ετρεμε δλόκληρος. Καταλάβαινα ότι ήταν ικανός να με σκοτώσει, άν δεν ίκανοποιούσα την έπιθυμία μου...

«Η παραφροση, που θόλωσε το μυαλό του, μετέδωθε και σε μένα... Χωρίς να ξέρω τί κάνω, ύπακούοντας σε μιά ανώτερη δύναμη, εξαπλώθηκα στο φέρετρο και άρχισα να τραγουδώ...

«Τὰ δάκρυα έτρεχαν άφθονα στα μάγουλά μου.

«Ημουν δλόκληρη παγωμένη... 'Ωστόσο, ένιωθα μέσα μου μιά φλόγα να πυρπολή τον έσωτερικό μου κόσμο...

«Και τραγούδησα την μεγάλη άρια από τον «Φάουστ» του Μπερλιόζ, τον άθάνατο αυτόν ύμνο προς την αγάπη... Είχα λησμονήσει ότι θριασκόμουν μέσα σ' ένα φέρετρο και τόνιζα ένα ένθουσιώδη ύμνο προς τον έρωτα, που διαιώνίζει την ζωή...

«Ο φίλος μου, γονατισμένος μπροστά μου, έκλαιγε.

«'Υστερ' από τρεις μέρες, έπεσε άρρωστος, με πυρετό, για να μην ξανασηκωθεί ποτε πια... Τον εξαπλώσα με τὰ ίδια μου τὰ χέρια στο φέρετρό του, όπως στα ροδοφύλλα που είχε στρώσει εκείνος για μένα... Φύλαξα μερικά πέταλα γι' άνάμνησιν. Τὰ έχω σε μιά κάσέτινα. Και όταν θα καταλάβω ότι φτάνει ή τελευταία μου στιγμή, θα παρακαλέσω να σκορπίσουν τὰ μαραμένα αυτά ροδοφύλλα και στο δικό μου νεκροκρέββατο...

«Η ηλικιωμένη γυναίκα σάπασε. Η νεαρή γυναίκες δεν τόλμησαν να της κάνουν καμμία άλλη έρώτηση. Τώρα όμως που έμαθαν ποιός ήταν ό άντρας που αγάπησε περισσότερο στην ζωή της ή γρηούλα αυτή, ένιωσαν μαζί μ' ένα έλαφρό ρίγος τρόμου, και την έπιθυμία να γνωρίσουν κι' εκείνες μιά αγάπη τόσο μεγάλη, μιά αγάπη που ν' άγγιζή τὰ όρια της παραφροσύνης...

ΖΑΝ ΡΑΜΩ

Γ. Ν. ΜΟΥΜΟΥΤΖΗΣ
ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΟΣ

Επί 16ετίαν επιμελητής της ιδιαιτέρας Κλινικής του
καθηγητού κ. Γ. Φωτεινού, δέχεται όδους Κεφαλληνίας
και Τεγέας 1. Ώραι 8-11 και 4-5
Αριθ. Τηλεφ. 80,215

Πάντοτε Πρώτη
ΝΕΟΝ ΣΧΗΜΑ
ΣΠΟΥΔΑΙΑ ΒΕΛΤΙΩΣΙΣ

Η λήμα RADIUM
εφαρμόζεται άμεσως
εις όσας τας κυριστι-
κας μηχανάς παλαι-
ού και νέου τύπου

Μόνον ΕΙΣ ΤΑ
ΚΑΛΥΝΤΙΚΑ
ΡΑΒΙ
ΟΦΕΙΛΩ ΤΗΝ
ΟΜΟΡΦΙΑ ΜΟΥ

ΑΦΟΙ ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΙ
ΑΡΙΣΤΕΙΔΟΥ 3 - ΑΘΗΝΑΙ
ΜΗΝΥΤΩ

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΝ "ΑΦΡΟΔΙΤΗΣ"

CLARK 5 - PAV
VÉNUS - ΑΘΗΝΑΙ

Α. ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ
Οδοντοίατρος
Μαυροκεράτου 1
Τηλέφ. 26507
Αθήναι

ΠΩΛΕΙΤΑΙ ΡΑΒΙ
φωνον μάρκας PHIL-
CO εις άριστην κα-
ταστάσιν και τιμήν ο-
καιρίας. Πληροφο-
παρ' ήμιν.

Συνιστώμεν την ΟΦΘΑΛ-
ΜΟΛΟΓΙΚΗΝ ΚΛΙΝΙΚΗΝ
του κ. ΣΠΗΛΙΟΥ ΧΑ-
ΜΗ Υψηλότητος της 'Οφθαλ-
μολογίας εν τῷ Πανεπιστημίου
μικρ. Μενάνδρου 27-Αθήναι
Τηλέφ. 52-771

26 Ιανουαρίου 1939

ΜΠΟΥΚΕΤΟ

69

Ο ΓΕΩΠΟΝΟΣ

(Συνέχεια από τη σελίδα 7)

...από το πού... άπρόσεκτα και δυνατά, πιδ άνεπιτηδεια
...πιδ νευρικά.
— Ξέρω εγώ τερτίπια, πρόσθεσε γυρίζοντας στους
...
Πόνεσε το φτωχό το ζώο πάλι άπ' το άδέξιο το πιά-
... και σαν δέν είχε πώς άλλοιώς να κινηθή, σήκωσε
... περιέφερε με δύναμι μεγάλη την ουρά του... μα-
... με το λιθάρι που ήτανε στην άκρη της!... Και στο
... του το κοτρώνι χτυπάει τον γεωπόνον στο
... που άστραψε ο τόπος και το φάνηκε ότι κλο-
... ή γη!...
Ήταν ή πρώτη του άνταμοιβή, για τα τερτίπια του,
... τις μεγάλες σπουδές που έκανε και τις πρακτικές
... της Εδρώπης που ήρθε να εφαρμόσῃ και να
... στον λαό!...
ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

Ο ΜΠΑΜΠΑΣ ΜΟΥ ΗΘΕΛΕ ΝΑ ΓΙΝΩ ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ,
Η ΜΑΜΑ ΜΟΥ ΜΕ ΗΘΕΛΕ ΟΔΟΝΤΟΓΙΑΤΡΟ,
ΚΙ' ΕΓΩ ΕΓΙΝΑ ΤΕΝΟΡΟΣ

(Συνέχεια από τη σελίδα 33)

... που, όπως περίμενα, με συνεχάρησαν συγκινημένοι
... την καλή μου φωνή.

Μά ο καθηγητής μου δέν ήταν ακόμα απολύτως ευ-
... από μένα. Και με άνάγκασε σχεδόν διά
... να πάω στο Μιλάνο για να συμπληρώσω τις
... μου. Όμολογώ ότι ή περίοδος εκείνη της καλ-
... μου θητείας μου έκανε τότε την έντύπωσι κα-
... τόσο αυστηροί και απαιτητικοί ήσαν οι 'Ιτα-
... διδάσκαλοι. Άλλά σήμερα, άναγνωρίζω ότι τους
... πολλά πράγματα, γιατί το ταλέντο χρειάζεται
... και πειθαρχία για να μπορέσῃ ν' άνθίσῃ και να
... καρπούς.

Τέλος, ξαναγύρισα στην Βαρσοβία.
— Τι σκοπεύεις να κάνῃς τώρα; με ρώτησε ο καθη-
... μου, ο όποιος ένδιέφερετο για την δόξα μου πιδ
... και από μένα τον ίδιο.

— Νά πάω στο Παρίσι! άποκρίθηκα χωρίς τον παρα-
... διαταγμό.

— Δέν είσαι καλά, παιδί μου! "Αν πᾶς στο Παρίσι,
... από δυό χρόνια θα καταντήσῃς να λές αίσθημα-
... πραγούδικα σε χορευτικά κέντρα. Πρέπει να πᾶς
... Βιέννη. Εκεί μοναχά θα μπορέσῃς να δείξῃς την
... σου σε σοβαρά έργα!...

Άκολουθήσα για μιά ακόμα φορά την συμβουλή του
... μου καθηγητού. Και δέν θύγικα ζημιωμένος.
Στις άρχές, λοιπόν, του 1926 θρέθηκα στην Βιέννη.
... μου δουλειά ήταν να έπισκεφθώ την περίφημη
... όπερά της. Είχα πληροφορηθῇ ότι τις ήμέρες
... γινόντανε διαγωνισμός για την πρόσληψι τριών
... Καί ήμουν άποφασισμένος να λάβω μέρος σ'
... αυτόν.

Πάνω από τριάντα τερόροι είχαν τραγουδήσει δοκι-
... εμπρός στον διευθυντή της όπερας, χωρίς εκεί-
... να μείνῃ εύχαριστημένος από κανένα. Τέλος, έφτα-
... και ή δική μου σειρά. "Έτρεμα δλόκληρος από την
... μου. Δέν έθλεπα τίποτα μπροστά μου. 'Ο πι-
... άρχισε να παίξῃ στο πιάνο ένα κομμάτι, μιά άρια
... την Τόσκα κ' εγώ στεκόμουν ακίνητος σαν
... αιδός!

— "Εμπρός, λοιπόν! μου φώναξε έκνευρισμένος ο δι-
... νθυντής!

"Εκείσα τα μάτια μου—και άρχισα να τραγουδῶ...
... Όταν 'ανοίξα, είδα δίπλα μου τον διευθυντή που με
... κοιτούσε σαν τρελλός.

— "Έξοχα, περίφημα! Ούρλιαζε. Σᾶς προσλαμβάνω α-
... τούς...

Τον 'Οκτώβριο του 1926 ντεμπουτάρησα στην Τόσκα.
... Έπειτα... Μά, πρὸς τι να σᾶς άφήγηθῶ την συν-
... μίας ιστορίας που την ξέρει σήμερα όλος ο κό-

σμος; 'Ο κινηματογράφος δέν μ' άφησε να μείνω πολύ
καιρό στην σκηνή. Καί από την εποχή που πρωτόπαιξα
σε φίλμ ως τώρα έχουν γραφή τόσα για μένα, σ' έφημε-
ρίδες και σε περιοδικά, ώστε ο 'Ιδιωτικός μου θίος δέν
έχει πειρά για κανένα μυστικά!

Τὸ άρθρο μου αυτό ένα μονάχα σκοπό έχει: να σᾶς
... τα πρώτα μου καλλιτεχνικά θήματα. Φαν-
... ότι ή άγνωστες πληροφορίες που σᾶς έδωσα,
... ιᾶ σᾶς ικανοποιήσουν άρκετά.

ΖΑΝ ΚΙΕΠΟΥΡΑ

ΣΤΗ ΣΚΑΛΑ ΔΕΜΕΝΟΣ

(Συνέχεια από τη σελίδα 5)

τροπορέψω.

Μ' αὐτούς τους πόνους, μ' αὐτή τη μαυρισμένη καρ-
διά, έπεσε κι' αὐτή τη νύχτα ή Μαρώ να κοιμηθῇ τὸν
ύπνο της που είχε δλόκληρα χρόνια να εἶναι ήσυχος.

Σ' αὐτήν την κατάσταση θρισκόταν τη νυχτιά που της
φάνηκε πὸς άκουσε στην αὐλή τοῦ σπιτιοῦ της θαραιές
άντρίκειες περπατησιές και πὸς άφηναν κάτι κοντά στην
πόρτα της.

Έκοιμήθηκε όμως, γιατί πίστεψε πὸς όλα αὐτά ήταν
της φαντασίας της και πὸς ό,τι άκουσε ήταν από τὸν
άέρα, που φυσούσε εκείνη την νύχτα πολύ δυνατά.

Στά χαράγματα κοντά οι χωριανοί που είχαν ξεκινή-
σει για να πηγαίνουν στις δουλειές τους, σταματοῦσαν
έναν - έναν έξω από την πόρτα της Μαρώς κι' έκύττα-
ζαν τρομαγμένοι κάτι, που δέν ήθελαν να πιστέψουν
πὸς τὸ θλέπουν πραγματικά.

Κι' έλεγαν:

— 'Ο Γιωργάκης τοῦ Κονσόλου εἶναι...

Σηκώθηκε από τὸ κρεβάτι της ή Μαρώ και άκουσε

όμιλίες έξω από την αὐλή της. "Ηρθε στο νοῦ της ό,τι
άκουσε τη νύχτα. Μά δέν ήθελε να θυγῇ ή ίδια να δη τί
γίνεται κι' έστειλε τὸν μεγάλο της γιου τὸν 'Αποστολά-
κη ν' άνοιξῇ την πόρτα και να ρωτήσῃ τοὺς γειτόνους
τί έχουν κι' έσταμάτησαν μπρὸς στην αὐλή τους.

Τὸ παιδί μόλις άνοιξε την πόρτα, έστράφηκε πῶς
τρομαγμένο, έπεσε στην άγκαλιά της μάνας του και
είπε:

— 'Ο πατέρας!...

— Ποῦ εἶναι; τὸν άρώτησε ή μάνα του ξεκλονισμένη.

— Τὸν έχουνε δεμένο σε μιά σανίδα. Εἶναι πεθαμένος!

Πρὶν προλάβῃ ή Μαρώ να τρέξῃ για ν' άντικρύσῃ τὸν
άντρα της, οι γειτόνοι που ήταν μαζεμένοι και δέν έταλ-
μοῦσαν να χτυπήσουν την πόρτα της, άμα είδαν πὸς
έδωγῃ τὸ παιδί της έξω, σήκωσαν τὸν Κόνσολο και τὸν
πήγαν μέσα στο σπίτι.

Κανείς δέν πήγε εκείνη την ήμέρα στη δουλειά του.
"Εμειναν όλοι στο σπίτι της άρχόντισσας της Μαρώς,
που είχε τη δύναμι να λύσῃ τὸν πεθαμένο άντρα της από
τη σανίδα που τὸν είχαν δεμένο, να τὸν έτοιμάσῃ και
να κάμῃ την κηδεία του σαν γυναίκα του, λές και δέν
είχε γίνει τίποτα, που να τοῦς ψυχράνῃ σ' όλη τη ζωή
τους.

Η φιληνάδα του, άμα ο Κόνσολας ξεψύχησε από την
άρρώστεια που τὸν είχε βασανίσει τὸν τελευταίο καιρό
περίμενε να νυχτώσῃ κι' έστειρε τὸν έδερσε σε μιά σα-
νίδα και τὸν έστειλε μέσα στη θαθειά νύχτα με τοὺς
δικούς της ανθρώπους από σπίτι της γυναίκας του, για
να τὸν θάψῃ.

Τὰ παιδιά του τὸν έκλαψαν.

Και ή γυναίκα του στο μυρολόι της έλεγε:

— Δέν ήταν άέρας που άκουσα τη νύχτα ήσουν εσύ
Γιωργάκη μου, που σ' έφεραν να ξενυχτίσῃς πεθαμένος
στην έξωπορτα τοῦ σπιτιοῦ σου!...

Σί φ ν ο ς

ΑΓΓΕΛΟΣ Α. ΚΟΣΜΗΣ

«ΑΠΕΚΤΗΣΑ ΝΕΑ ΕΥΜΟΡΦΙΑ ΜΕ ΤΟ ΜΥΣΤΙΚΟ ΤΟΥ ΜΑΚΙ- ΓΙΑΣ ΤΟΥ ΧΟΛΛΥΓΟΥΝΤ»

«Είχα αποκτήσει την πεποίθηση, ότι η έλκυστική μιας γυναίκας δεν α-
ποκτάται, αλλά ότι πρέπει να υπάρχει εκ φύσεως. Δεν μπορούσα ούτε καν
να φανταστώ ότι το μακιγιάζ θα ήτο ελκυστικό για κάποιον. και όμως
έκαμ... Απέκτησα νέα ωμορφιά από τον καιρό που ανέκαυσα το μακιγιάζ
της «Αρμονίας των χρωμάτων» το οποίο είναι δημιουργία του «ΜΑΞ ΦΑ-
ΚΤΟΡ» του δαιμονίου μακιγιέρ του Χόλλυγουντ.

Κι' εσείς επίσης, όπως χιλιάδες άλλων γυναικών, μπορείτε ν' αποκτήσετε
νέα ωμορφιά, την ωμορφιά των ονείρων σας!... Αρκεί να μάθετε το μυστικό
του μακιγιάζ του Χόλλυγουντ. Είναι ένα μακιγιάζ που βασίζεται στην «Αρμο-
νία των χρωμάτων» και εκτελείται με πούδρα, ρουζ, προσώπου και ρουζ χει-
λέων εις έναρμονισμένους αποχρώσεις, διά να τονώση τα χαρακτηριστικά της
ξανθής, καστανής, πυρρόξανθης, και μελαχροινής. Δημιουργημένο για να ω-
μορφάινη τους κινηματογραφικούς αστέρας, ημπορείτε να είσθε βεβαία ότι διά
αυτού θα κινήσεται το ενδιαφέρον.

Πούδρα προσώπου
αδεί στο δέρμα την απαλότητα του
βελούδου. Αι πρωτότυποι αποχρώ-
σεις συμφώνως προς την «Αρμονία
των χρωμάτων» της πούδρας «ΜΑΞ
ΦΑΚΤΟΡ» θα αναζωογονήσουν την
ωμορφιά του δέρματός σας.

Ρουζ προσώπου. Αι αποχρώσεις του ρουζ
δημιουργούν τον «τόπον σας». Το ρουζ πρέπει να προσδίδη
στο δέρμα μίαν γοητευτική απόχρωση ή οποία σας «χα-
ρακτηρίζει». Αυτό ακριβώς επιτυγχάνει το ρουζ «ΜΑΞ ΦΑ-
ΚΤΟΡ» το οποίο είναι παρασκευασμένον επί τη βάση της
«Αρμονίας των χρωμάτων».

STUDIO DE MAQUILLAGE MAX FACTOR

ΣΤΑΔΙΟΥ 15

Παρακαλώ όπως μοι αποστείλετε τον πίνακα της ανάλυσης των φυσικών
μου χρωμάτων και του μακιγιάζ της «Αρμονίας των χρωμάτων» καθώς και το
έκ 48 σελίδων εικονογραφημένον εγχειρίδιον του Max Factor «Η Νέα Τέχνη
του Μακιγιάζ».

Όνοματεπώνυμον

Διεύθυνσις

Εφημερίς από την οποίαν ελάβατε το παρόν δελτίον

Εάν επιθυμήτε να λάβετε δείγματα αποστείλατε δραχ. 20 εις
γραμματοσήμα.

ΧΡΩΜΑ ΔΕΡΜΑΤΟΣ	ΧΡΩΜΑ ΜΑΤΙΩΝ	ΧΡΩΜΑ ΜΑΛΛΙΩΝ
Πολύ ανοικτόν	Γαλανά	ΞΑΝΘΑ
Ανοικτόν	Γκρι	Ανοικτά Ο
Γαλακτώδες	Πράσινα	ΚΑΣΤΑΝΑ
Τρι-ν (φυσικόν)	Πρασινόγαλανα	Ανοικτά Ο
Ζωηρόν	Καστανά	ΜΕΛΑΧΡΟΙΝΑ
Ωχρόν	Μαύρα	Ανοικτά Ο
Με πανδάς Τ.Ρ.		ΠΥΡΡΟΞΑΝΘΑ
Ελαφύχρουν		Ανοικτά Ο
	ΒΛΕΦΑΡΙΔΕΣ	Ανοικτά Ο
ΔΕΡΜΑ	Ανοικτές	Ανοικτά Ο
Στεγνόν Ο Λιπαρόν Ο	Σκούρες	Εάν είναι γκρι, σημειώ- σατε τον τύπον τους εδώ
Κανονικόν	ΛΙΓΚΙΑ	και ανώτερον

MAX FACTOR HOLLYWOOD

ΖΗΤΗΣΑΤΕ ΤΑ ΕΙΣ ΟΜΑ ΤΑ ΚΑΛΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ
ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΟΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ ΔΙ' ΟΛΗΝ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

ΑΓΓΕΛΟΣ Δ. ΑΓΑΛΙΩΤΗΣ & ΣΙΑ

Ρουζ χειλέων. Ανεύονται
εις κάθε δοκιμασίαν. Υπέρ αν-
ετήτων, δεν το επηρεάζει το νερό,
στερεό, εις αποχρώσεις συμφώνως
προς την «Αρμονία των χρωμάτων»,
προς την «Αρμονία των χρωμάτων»,
τοίς αστέρας να λέγουσι: «Αφού έχω
μακιγιάρει τα χείλη μου με υπέρ-
ανέτηλτον ρουζ «ΜΑΞ ΦΑΚΤΟΡ»
είμαι ησυχά ότι θα διατηρηθώ θαυ-
μάσια επί πολλὰς ώρας.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΕΜΠΟΡΟΡΡΑΠΤΙΚΟΝ ΟΙΚΟΝ

Ι. ΓΟΥΛΑΚΟΥ

ΠΑΡΕΛΗΦΘΗΣΑΝ ΕΚΛΕΚΤΑ ΧΕΙΜΕΡΙΝΑ ΥΦΑΣΜΑΤΑ

ΤΩΝ ΚΑΛΙΤΕΡΩΝ ΑΓΓΛΙΚΩΝ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ 45

ΑΡ. ΤΗΛ. 25.515

ΕΝΤΟΣ ΤΟΥ ΕΜΠΟΡΟΡΡΑΠΤΙΚΟΥ ΟΙΚΟΥ

ΛΕΙΤΟΥΡΓΕΙ

ΤΜΗΜΑ ΓΥΝΑΙΚΕΙΩΝ ΦΟΡΕΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΚΑΠΕΛΛΩΝ

ΕΙΔΙΚΟΝ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΝ

ΣΠΟΥΔΩΝ ΚΟΠΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΡΑΠΤΙΚΗΣ

ΧΡΗΣΤΙΝΑ

Μητροπόλεως 14α. Τηλ. 25.733

Λειτουργούν νυκτερινόν τμήμα κοπτικής λειτουρ-
γεί διά τας εργαζομένας 9-10 μ. μ.

ΔΥΟ ΜΗΝΩΝ

ΝΙΚΟΣ Γ. ΜΠΑΛΑΝΗΣ
ΙΑΤΡΟΣ

Τ. Εσωτερικός Νοσο-
κομείου Α. Συγγρού.
Δερματικά - Γυναικο-
λογικά.
Κουμουνδούρου 21
Αθήναι
(Εναντι Βασ. Θεά-
τρου) 9-1 π. μ.
5-9 μ. μ.
Τηλέφ. 52-623

Ο Βορονόφ των παλαι-
ων φορεμάτων είναι αι
Γερμανικαί Βαφαί «ARTI».

Α. ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

Οδοντοίατρος
Μαυροκορδάτου 3.
Τηλέφ. 20507
Αθήναι

ΠΩΛΕΙΤΑΙ Ραδιό-
φωνον μάρκας PHIL-
CO εις άριστην κατά-
στασιν και τηρήν ευ-
καιρίας. Πληροφορία
παρ' ημίν.

Ο Δ^Ρ KURT ZIMMERMANN
ΠΕΡΙ ΤΩΝ
ΓΕΡΜΑΝΙΚΩΝ ΒΑΦΩΝ «ARTI»

Ο γνωστός Γερμανός χημικός Δ^Ρ KURT ZIMMERMANN, έρωτηθείς έν Βερο-
λίνο περί των Βαφών «ARTI» απάντησεν ως έξης:
«Διά τας Γερμανικας Βαφας «ARTI» φρονώ, ότι είνε περιττή ή
γνώμη μου, διότι επ' αὐτών έχει ήδη από πολλών ετών αποφανθή δια
της αλανθαστου προτιμήσεώς του το κοινόν ολοκληρου της Υψηλίου.
Εν πάση περιπτώσει και ή ιδιική μου γνώμη είνε, ότι αι Βαφαί «ARTI»
είνε προϊόν μεγίστης επιστημονικής αξίας με όντως εξαιρετικά προ-
τερήματα, δύναμι δέ προσθέτως να βεβαιώσω, ότι αι Γερμανικαί
Βαφαί «ARTI» δεν είνε απλώς ανώτεροι όλων των άλλων Βαφών, άλλ'
ότι είναι αι μοναδικαί έν τώ κόσμω υπάρχουσαι Βαφαί, με τας όποι-
ας να δύναται τις άφάρως να βάψη μόνος του, με άφάνταστον επιτυ-
χίαν και στερεότητα και το πολυτιμότερον υφασμα, οιασδήποτε ποι-
ότητος και αν είνε τούτο.»

Λευκές ημέρες
 ΑΠΟΚ 8 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ

Όπως κάθε χρόνο και φέτος οι ΕΠΤΑ ΛΕΥΚΕΣ ΗΜΕΡΕΣ
 Καταστημάτων μας δίδουν μια υπέροχη ευκαιρία σε κάθε νοικοκυ-
 νά συμπλήρωση με πραγματικά φθηνές τιμές τις ανάγκες του σπι-
 τιού της σε ΛΕΥΚΑ ΕΙΔΗ και σε κάθε νέα να καταρτίσει μια
 πάσης απόψεως έκλεκτη πρακτική...

